

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit vtilissim[us] tractat[us] q[ui] intitulator
horologiu[m] eterne sapi[enti]e**

Seuse, Heinrich

Allosti, 1486

urn:nbn:de:hbz:466:1-30857

... cum non habet si uenit
... aliqui dicit que non
... filias tuas prostitu. quare
... uos eas manent. estis uos
... dicit ipse. qto q potu fatum
... q dicit regi h audet
... que ipse filias suas no p
... uniam. que uult eas ul ca
... mane ul nuptiu tradi. pte
... re do i re sua uul aliq ul aliq
... retinuit. q qone pultat
... quat arege francie q no
... totu regnu urm. u si aliq
... retineatis. abi pmissat do
... lignu pte unu. bene d
... uisice. **C**ru
... festu e q do misericordit egi
... liano cu simplue fornicat
... nbuit. qz e uis. qz potu us
... hie fidele ad uitoru q talc
... ne ei qogo posset furari. co
... qz nescit q diu dbeat cu
... ant ei qogo possit. Cu mlrib
... ordi egit. uide e do q ml
... ant labore iportato plem
... e ipiendo sollicitudinez
... atoz. 7 labore inuitendo uo
... of an op carnale obligari
... mdo eas. Cu ple q misericord
... e pur. ples si simp form
... la eor ut pu ostidom. Cu
... biano do ih misericordi
... p udit 7 misericordi egit
... mo qz abilla uoluptate
... i pte uoluit q nullus
... tano abloz p. Adid. at
... pte

... hoies e te nimis eom carnale
... q n allicet una allicet alia. **V**
... uco. xvij. d. d rege. no lebit u
... plimas q illuciat aiaz ei. vl pure
... capitate. fornicarie e mlher
... paupat hoies 7 fures reddut.
... odur. qz q auferet abalio. illa c
... amaret. l p. aliq p e d i pmea
... feqret. Adid au q qm q s pib
... e s mltiplicat. qm hiam y
... patet solodo ex hoc q dictu e p
... ille q oibz se exponunt stales effit
... ptea do n fac magz uim ipauca
... ul mltitudie hoim. **V**n eor. xvij
... occupiscit do mltitudiez filioz
... ifidlu 7 inutilu. fat e do q me
... mal si ipcis sic decedant q si
... no fuissent. 7 q pl ual un bon
... mille mali. **V**n. xvij. eor. Ne ioc
... ris i filis ipns si mltiplicent
... uingit. melior e e un tims d m
... mille filu impu. 7 utile e magz
... mori sine filis qm relinqre filioz
... impios. **V**n dms bn pcep gfulu
... exq seqr q pautioes i hoies qm
... ad q plus saluant. **V**n ipse gfulu
... ugnitate 7 castitate 7 silia. pl
... tio u foemateis. saltu ad ual
... pfectoz se q saluant. Nota p p
... quozda hom qb. i displu. p pte
... do plac i mlheribz. 7 plac u do d
... cet i possibz. **D** impotetia gtingit
Multio tctatu q multi allegan
... oluctia dced e ad de ipotetia
... nedi q mlti allegat. 7 p ponem
... sa testioia. qz qz s ees q h d
... possum

can dignitate priuati
Et tñ q: tu arbitriū ul' in
ordinatis captiuit affe
ul' actū aliqd obligōis
causq; nōctis adigit. ces
sat elico sum libtas abri
nitur eligendi. Carōna
les eoz obferantes pms
ca nūc ihu r' paphione

mus adolenta. Et no. 2.
nichō. pntōnes suctōs
obligōes octi mteamita
ōmnia sū iuranti sū cūly
altius sunt iurelo ficia
tes in meli castam? ut
tam? r iure? tētinus
oio carere. itant nlls ad
illa obferandi quōb fac

Beonardus

Deuhtatm castitas in delinō
Dicitur in negotio
Deuhtas in multiloquio
Castitas in hoc mō sēculo

Amr nobisnd deuhtas quid ead deuht
adobdmg

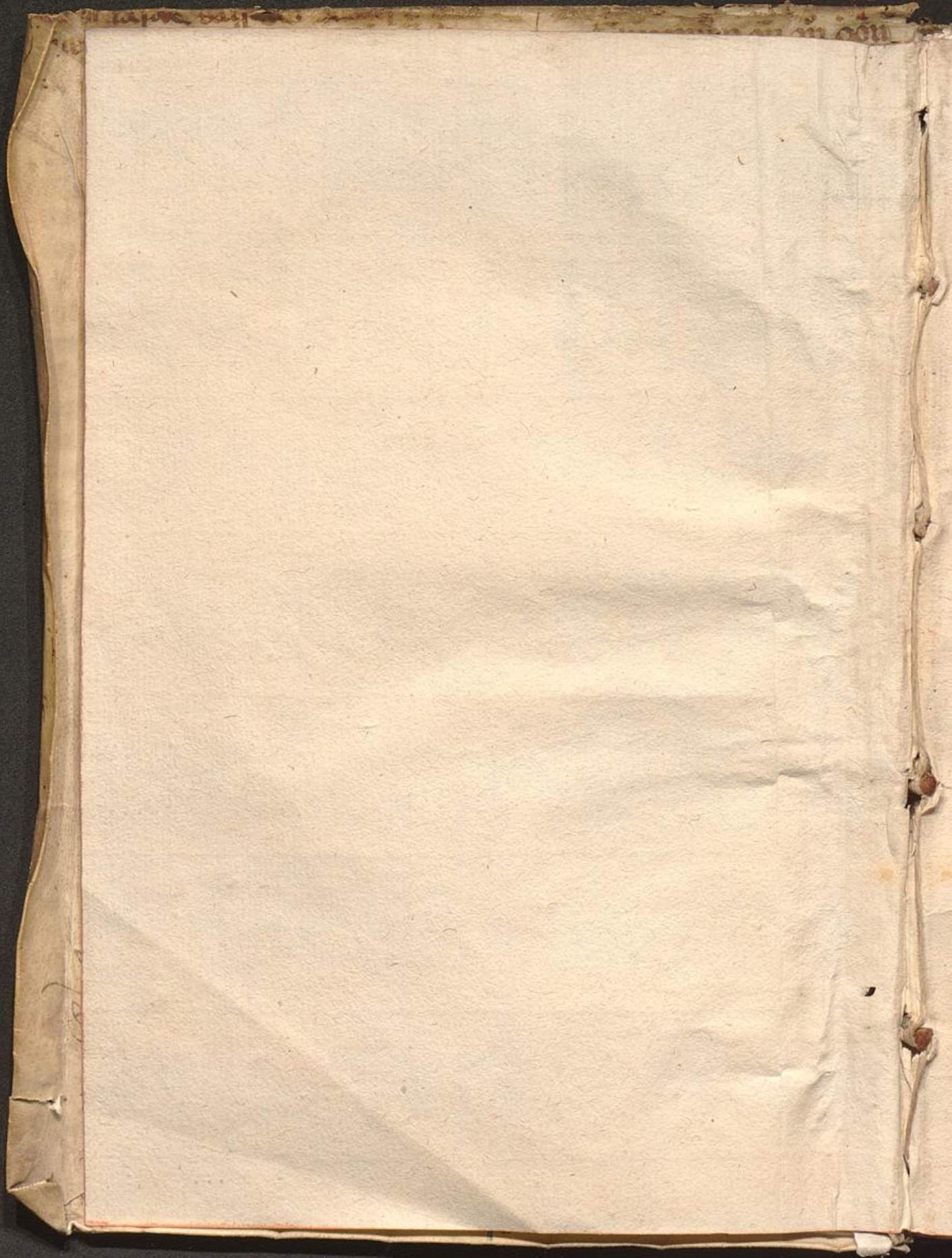
J. XVI. 3.

~~7374~~

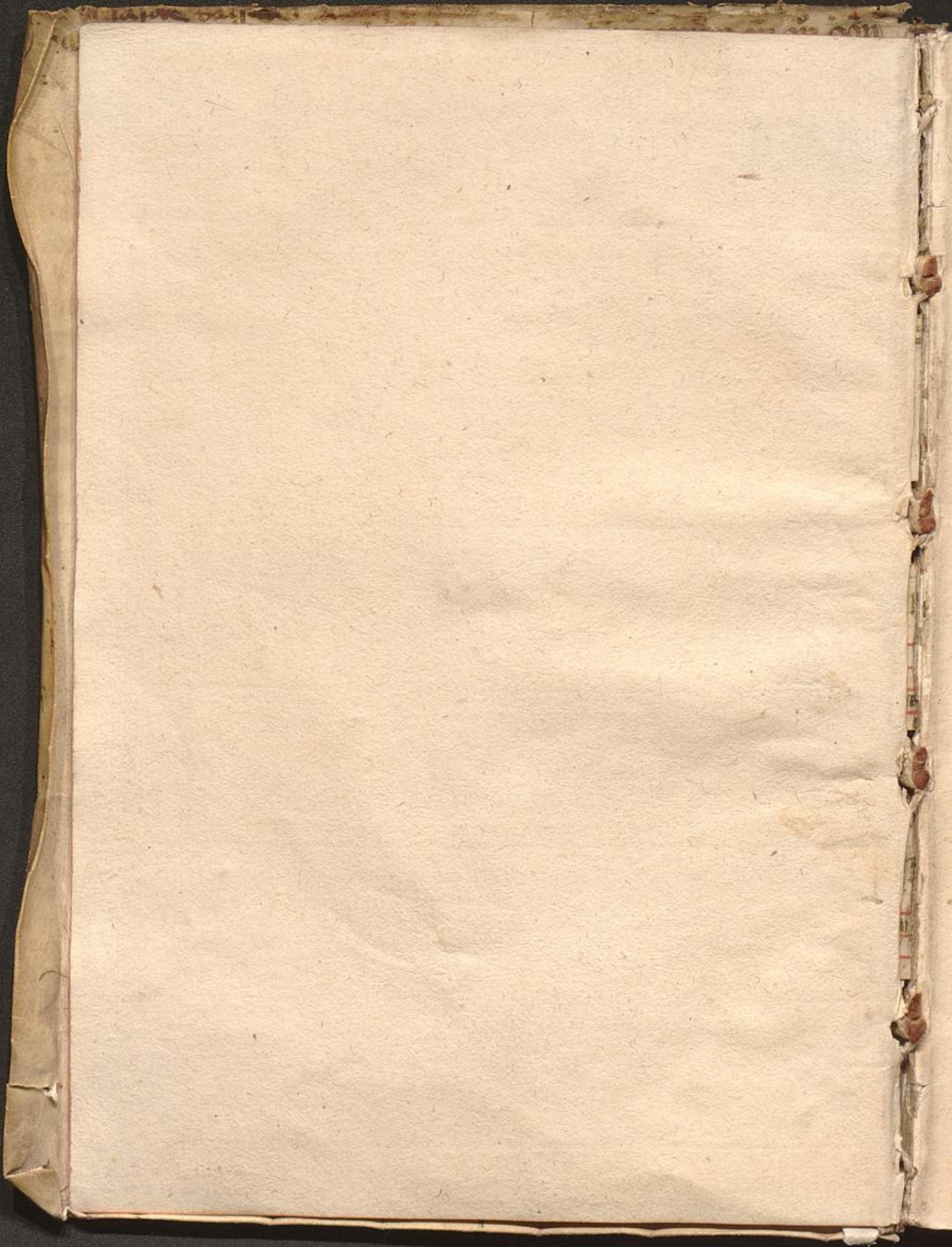
van originare p...
nus absolute...
con...

739

~~374~~
~~374~~
—

J XVI
3

Dem Senner In ...

Handwritten text, possibly a title or header, appearing as a mirror image bleed-through from the reverse side of the page.

Incipit prologus libri qui iti
tulatur horologiū eterne sapie.

Sentite de domino

in bonitate: et in simplicitate cordis
querite illum: quonia iuenit ab his qui non
temptant illum: apparet autem eis qui fidei
habent in illum. Multifarie multisque
modis olim in primitiua ecclesia elec
tis suis diuina sapientia apparuit: me
tesque eorum suo lumine illustrauit: qui
spiritu seruetes: domino seruietes erant
in scitate et iusticia coram eo. Miserat
enim tunc deus ignem de excelso in ossibus
eorum: et facta sunt corda ardore caritatis estuantia uehementer.
Diffundebatur autem flamma exterius lucetium operum et efficacium exem
plorum. Siquidem in bonitate: et cordis simplicitate dominum querentes
negotiorum secularium nulla erat eis recordatio. sed peccata plangere
diuinis intendere: se intra se continere: corpus suum seruituti subyce
re: solique eterne sapientie ingit adherere: sollicitudo et intentio tota
fuit. Sed heu modernis temporibus mundo iam senescente: hic amor
diuinus in multorum cordibus tamen refriguit: ut pene sit extinctus: et
pauci iueniant qui deuotio studerent: qui nouam gratiam se calefacientes
querant: qui ymbre lacrimarum austro flante se crebrius pfundi gaude
ant: qui uisitatiois diuine et allocutiois supne gratiam querant: sed stu
dio uanitatis et genealogis infumatis ac delicis corporalibus
intendentes: letali quodam sopore ligati tenentur. At uero diuina sa
pientia: de salute cunctorum sollicita: hec mala electos suos emendat
semper cupiens: in presenti ope intendit principaliter non quidem iso
mare nescientes eo quod iam repleta sit terra scientia domini: sed reaccedere extinc
tos: frigidos inflamare: monere tepidos: ideuotos ad deuotio
nem puocare: ac somno negligentie torpentes ad uirtutum uigilantiam
excitare. Unde et presens opusculum in uisione quadam sub cuiusdam
horology pulcherrimi rosis speciosissimis decorati: et cymbalorum
benefonantium et suauem ac celestem sonum reddentium: cunctorumque corda
sursus mouentium uariata ornati figura: dignata est ostendere cle
mentiam saluatoris. **O**bscuro autem deuotos lectores ut sermo ini

peritus et incultus: etiam si barbarum aliquid fortassis sonare videatur: non displiceat non multum etenim tunc vicia incurrere artium sermone naliu: dummodo vicia animorum eo commodius possit feruida locutione corrigere et emendare: veritates quodam patrum vel ea que compta sunt certissima attestatio rerum sanctorum scripture sacre sensus: put accipi a domino: simplici stilo posui: extra eas ex proposito nihil dicendo. Verum quoniam eadem materie dudum a multis subtiliter et luculenter declarate sunt: et pene ex frequenti usu iam plurimisque in vestigium videntur: ideo non fuit opus ad singula que auctoritates adducere: nam ex hoc consonantia motiva huius voluit utique incepta fuisset. Nota dum quod locutio ista quantum ad interrogationem discipuli et responsionem sapientie: vel e converso solum posita est ad ferventioris modum tradendi nec est taliter accipiendum: quasi discipulus ille talis fuerit: de quo sapientia in persona propria solum intenderit: vel que sapientiam solus pro ceteris tamen amaverit: vel cui sapientia tot et tanta fecerit: sed reuera pro quolibet in genere deum habeat. Si quidem per modum doctoris nunc loquitur in persona hominis perfecti: nunc in persona imperfecti: nunc in persona alicuius que affectuose christum diligit: et in fide atque dilectione eum sibi desponsat. Deum in persona peccatoris qui deum pro suis excessibus flebiliter exorat: et sic diversimode stilum vertit sanctorum que materie congruit. Nunc etiam dei filium ut devote anime spiritum inducit. Postea eundem tanquam eternam sapientiam viro iusto desponsatam introducit: visiones que in sequentibus continete non sunt omnes accipiende sanctorum litterarum: licet multe ad litteram contigerint: sed est figurata locutio: sicut et in libro regum legimus de propheta: qui missus a domino ad regem david pabolice sub figura divitis et peregrini iudicium ab eo exegit contra seipsum propter peccatum quod in servum suum commiserat. Et de muliere thecnica sapiente que ad regem intravit in persona aliena videlicet licet duorum suorum filiorum animam regis ad clementiam flectebat. Angelus quoque ad Thobiam missus: et ab eo quasi quod esset respondit: se ananiam azarie magni filium esse: que omnia non quidem ad litteram: sed sanctorum sua signata vera fuerunt. Sic et predicator egregius apostolus Paulus discipulorum suorum personam induerat: cum eos culpando dicebat. Ego quidem sum paulus: ego autem appollo: nonne homines estis: et panlopostus hinc inquit fratres transfiguravi in me: et appollo propter vos ut in nobis discatis. Porro huius figurate locutionis occulta misteria diligens lector poterit advertere: si tamen solertem curam studuerit adhibere. Oro autem et supplico bonitatem eius imensam qui me hunc laborem suo ex amore subire coegit: de ipsius bonitate confidens: ut quia facultatem meam negocium hoc excedere cognoscit: ipse defectum meum in cordibus piorum hoc legere volentium suppleat hoc modo

vt omnis qui presens opusculuz cū sincera intētionē perlegerit
vel audierit: haustu alicuius deuotionis: vel aliquā nouaz diuī
nitus collatā sibi gratiam inde reportare mereat. Ad hoc autē
z ex parte legentis requirit vt totū istud studiose perlegere cu
ret: z non raptim: nūc hoc nunc illud quasi cōiecturando nitat
degustare. Sane imperfectū meum tā scientie q̄ vite recognos
cens vobis patri filiorū amabili Hugoni magistro ordinis pre
dicatorū venerabili hoc opus trāsmittere curauī: qui z auctori
tate ceteros precellit: z honore magisterij theologicę scientie
polletis: z quod his maius ē lumine q̄q̄ eterne sapientie ac do
nis spiritualibus pedit⁹ estis: vt littere vestre exhortatorie sa
tis declarāt. in quibus filios dilectos admonitione paterna ad
pacem: z fraternā caritatem: z discipline rigorem: z feruorē de
uotionis: ad cōformitatē xp̄isti iesu: at omnium virtutum p̄fec
tionē tanta sollicitudine excitatis. Nec his contentus: s; de ml
torū q̄q̄ salute sollicitus: miseros quosq; huius mundi sectato
res: vt hunc mundū fugitiuū z fallacem deserant z ad verā ac
eternā sapientiā veniant: imitari verbo z exēplo per eosdē pro
curatis. Vos ergo pater reuerēdissime manū peritaz apponite:
z gustu iterno prout in talibus oportet discernite: si qd plus vl
quod minus z qd diuina sapiētia inspirauerit pro gloria sua et
utilitate proximorū faciatis. Mibi q̄q̄ omnium filiorū vestrorū
deū amantiū vilissimo: veniā de defectib⁹ hic repertis conceda
tis: nec p̄sumptioni factū hoc ascribite: s; dei emulationi: quin
ymo supne inspiratiōi: q̄ vt testis ē mihi deus me die noctiq;
quiescere nō p̄misit: donec ei⁹ coactione adq̄eui: sed vtruz bene
vos probate: qui vnctionē a sancto habetis.

Sciendū quod colloquium

Istud inter sapientiā z discipulū hoc modo iniciuz z oc
casionē habuit. Naz cū quadā vice post matutinas idē
discipulus similitudinē p̄cessionis illi⁹ amarissime: quā xp̄s cō
dēnatus fecit dū ad locū passiōis ducere: more solito expleuis
set: z in ambone añ crucifixū stare: animoq; cōdolenti cōque
ret crucifixo: q̄ affectū tā feruidū ad suā passiōē put dignuz
eēt nō haberet: s; nec hacten⁹ habuisset: statim q̄si in extasi posi
tus: lumine quodā celesti illustrat: z eius mētalibus oculis cē
tum meditationes seu cōsideratiōes sue passiōis ostenduntur
Sibiq; dicit: q̄ omni die debeat has centū materias cū centuz
venys deuota meditatiōe trāscurrere: z totidē peticiōes adiun

gere: ac se xpo passo spiritualiē quantū possibile ē in eisdeꝝ con-
formare. Quas tamē hic causa breuitatis explicite ponere omi-
si: sꝫ deuotis personis doctis ꝫ idoctis in nostro vulgari videli-
cet teutonico fidelitē cōmunicauit. Igit̃ discipulus qui añ fuer̃t
affectu cōpassionis dur⁹: cepit per cōtinuū eiusdē meditationis
vium ad tante memoriā passiois mollescere: ꝫ diuersas eo mō
put in sequētibus apparebit illuminatiōes habere: discipulus
aut̃ dū predicta put edoct⁹ fuerat scribere ichoasset: ꝫ examina-
trix bonorū aduersitas eū a ceptis retrahere tēptaret: xps ei in
visione astitit in ea forma q̃si iā de colūna in qua flagellat⁹ fuit
descēdens: ꝫ sua vulnera recētia ac cruētata eū cōtrectare per-
mittēs: aduersitatis ipius vulnera sanauit: ꝫ ad perficiendum
inchoata animauit

Notandū quoqꝫ quod origi-
nale huius operis certis tēporibus ꝫ nō nisi i presentia
magne gr̃e conscriptū fuit: nō enī predict⁹ discipul⁹ no-
mine ꝫ psona in hoc ope ignotus: videbat̃ ibidē habere modū
agentis vel dictātis: sꝫ modū quēdam diuina patiētis. Nam cū
omnino nesciret qd scriberet vel scribere deberet: p reuelatiōes
spirituales habuit: ꝫ quādo scriber̃ debuit: ꝫ pene singulas ma-
terias quas scripsit porro extra hoc tēpus si qd q̃si ex se dictasse
vel aliūde collegisse: aut etiā excerptisse voluisse ꝫ pdictis appo-
suisset: tā insipidū reddebat̃ ꝫ ineptū fiebat: vt si q̃s sapes aut
colores cōtrarios in vñū cōpingere niteret: ꝫ tñ ea q̃ data crāt
ad tābulā cōcepisset: ad se reuersus studiose rimatus ē: vt nihil
in his eēt qd a dictis sanctorū patrū discreparet. Sꝫ hoc qd diui-
na tradēte sapia sibi per spiritualē illustrationē ifunderet: auto-
ritate sacre scripture diuinit⁹ scis inspirāte fulciret. Cū idem in
sensu aut etiā in ṽbis ꝫ sensu vel certe simile reperiret. **P**ost
completū vero hui⁹ laborē: dū timore quodā humano teneret:
ne ab emulis q̃ nūc q̃qꝫ sic olim inuidia stimulatē: facta q̃qꝫ licet
bona deprauare aut penit⁹ annullare nō d̃stūt: diuina carisma-
ta appellātes supsticiosa signiēta: ꝫ scās reuelatiōes fantastical
deceptiōes: sanctorūqꝫ gesta patrū eē dicūt narratoriū fabulosū
tanqꝫ hoies q̃ nō gustauerūt ea q̃ sūt spiritussci. Ipi vero solum
mō adiuentiōes topicas vel ppositiōes dubias sequentē tanq̃m
demonstratiōes certas: ꝫ licet in pdictis diligēs cautela sit adhi-
benda: nō tamē spernēda sūt vsqꝫqꝫ. Timens ḡ ne istud q̃qꝫ
similit̃ piū opus eorū dentib⁹ dilaceraret. cogitauit ip̃z occultar̃

aut etiā penitus supprimere: qđ ne fieret diuina sapiētia per ap-
tissima signa ⁊ pulcras reuelatiōes omnino p̄hibuit. Sed ⁊ be-
ata virgo cū filio suo cuidā p̄sone apparēs hec eadē omnibus
deū diligētib⁹ cōmunicari p̄cepit. **Explicit** plogus.

Incipiunt tituli primi libri:

Materia primi libri ē xp̄isti

passio preciosissima: que de se ad amorē feruidū multū
ē motiua: ⁊ qualif ver⁹ sapiētie discipulus ī suis actib⁹

se eidē debet cōformare. Dis iterferunt quedaz materie cōmu-
nes ⁊ motiue ad p̄positū pertinētes. **Qualif** quidā electi ⁊ di-

uina gratia p̄uenti ad deū mirabilif trahunt: ⁊ specialiter quō
qđdam iuuenis fuerit tract⁹. **Quomodo** xp̄i passio sit p̄ambu-

la ad cognitionē diuinitatis: ⁊ qualē formā xp̄us cōtraxerit ex
acerbitate sue passionis. **De** quibusdā xp̄i passionib⁹ ⁊ quali- *solo 7.*

ter verus amator se eidē debet cōformare: ⁊ quare de⁹ p̄ talem
mortē voluit genus humanū redimere. **Qualiter** aīa q̄ spon-

sum per peccatū pdiderat: ip̄m sub cruce per feruidā penitētiā *10*

inuenit xp̄i passione adiunāte. **Plāctus** sup̄ extincto feruore *13.*

deuotionis in diueris p̄sonis vtriusq; sexus modernis tēpori-
bus: quos xp̄s per suā passionē reuocat ad verū amorē. **Qua-**

lis sit diuina sp̄sa eterna sapia: ⁊ de ip̄i⁹ amoris q̄litate. **De** di- *27.*

uina sapia sit amabilis parit ⁊ terribilis. **De** vicissitudine vi- *31 33.*

sitatiōis diuine: ⁊ q̄lter aīa debet se tūc tenere. **Quare** diuina *37.*

sapiētia suos caros ī hoc mūdo p̄mittit tā multiplicif tribulari. *41.*

De cruciatib⁹ infernalib⁹. **De** gaudys⁹ sup̄celestib⁹. **De** *44.*

minatio quarūdā obiectiōnū q̄ in p̄cedētib⁹ sunt obmisse. **De**

vtile sit seruo dei in hoc mūdo multas sustinere tribulationes.

De vtile sit passionē xp̄i iugit habere in memoria. **Quō** ve-

rus xp̄i discipulus debet se cōfigurare passionib⁹ ip̄ius. **Com-**

mēdatio singularis beate Marie v̄ginis: ⁊ de dolore ei⁹ inesti-

mabili quē habuit ī passiōe filij. **Explicit** tituli.

Incipit liber prim⁹. Et p̄mo q̄lif elcī qđā ⁊ diuina gr̄a preuē-

ti ad deū mirabilif trahūt: ⁊ sp̄calif quō qđā iuuenis fuit tract⁹

Hinc amari ⁊ exq̄sui a iuue-
tute mea: ⁊ q̄sui mibi sp̄sam assumere. **E**rat quidaz
iuuenis deo not⁹: q̄ dū in p̄meue iuuetutis flore seculi
vanitatib⁹ ip̄licari cepisset ⁊ p̄ labētia mūdi oblectamēta d̄sue

ret: atq; in regionē dissimilitudinis ⁊ statu pprie salutis oberra
re vellet: diuina miserāte clemētia modo quodā ineffabili illuf
traf. ⁊ per blāda parit ⁊ aspera tract⁹ tandē ad semitas veritatē
per amorē sapie mirabiliē reducit. **C**ū enī iuuenis p̄far⁹ ad huc
puerulus ⁊ nouici⁹: necdū amori apr⁹ quadā vice ad legēdum
in bibliā se cōtulisset: occurrerūt inf̄ alia quedā verba ad amo
rē sapie inuitātia: q̄bus valde delectat⁹: ceteris oibus p̄termif
fis: ad cedulā quādam put meli⁹ potuit puer īgeniosus p̄dicta
verba trāscripsit: dū frequētī⁹ post hec lcioni mēse inf̄isset: audi
uit ibidē qualif̄ diuina sapia velut delicata spōsa ⁊ dilecta ami
ca se oibus exhibet ad amandū. **C**ūq; p̄cessu tēporis aliquātulū
creuisset: cepit habē cor valde amozosū: s; quo vel ad quē finē
hunc amorē flecteret qd̄ ve amor eēt nondū sciebat. **I**git̄ dum
crebrius p̄coniū tāte spōse diuine sapie audiret legere dicentis.
Melior ē sapia cūctis opib⁹ p̄ciosissimis: ⁊ ōne desiderabile nō
potest ci compari. **L**ōgitudo dierū in dextera ei⁹: ⁊ in sinistra il
lius diuicie ⁊ glā: lignū vite ē his q̄ apphenderūt eā: ⁊ q̄ tenue
rit illā bt̄is: ne dimittas eā ⁊ custodiet te: dilige eaz ⁊ seruabit
te: arripe illā ⁊ exaltabit te: glorificaberis ab ea cū eā fueris am
plexatus: dic sapiētie: soror mea es: ⁊ prudentiaz voca amicam
tuā. **E**x his anim⁹ puerilis motus cepit gratiā cōcipere ad hanc
diuinā spōsam: ⁊ eā diligere vehemēf. **E**ius aut̄ dilectio adhuc
puerilis erat: q; p̄dicta spiritalif̄ put oportuit itelligere nequi
bat: nec tū in h̄ amore q̄c̄q; materiale aut ipurū intēdebat: s; in
quēdaz modū abstractiuū dulcif̄ amozosū: nō pure diuinū nec
plene humanū hec oia trahēbat: ⁊ hac dilcione miro ineffabili
mō diuinit⁹ pfundebat: ⁊ trahēbat quodā sapore dulcissimo et
gustu inēno. **L**epit aut̄ cogitare h̄ iuuenis apud se dicens. **O** q̄
mīta bona audio d̄ hac p̄clarissima spōsa. **I**git̄ q̄re dissimulas.
Ozobrē nō p̄bas vtrū eā tibi amicā habē valeas. **O** q̄ bt̄is eēs
si hāc in spōsaz habere posses. **I**uuenis q̄ppe es: ⁊ amori apr⁹: et
neq; cor tā viuidū poterit eē solitariū ⁊ amozē puatuz. **A**ltera
q; die cū lector mēse libros sapiales legeret: audiuit cōmēdari
sapiētā in hūc modū. **S**apia speciosior sole ⁊ sup̄ oēs dispositi
onē stellarū luci opata iuenif̄ prior: hāc amari ⁊ exq̄siu a iuue
tute mea: ⁊ q̄siui mibi spōsaz assumēf: ⁊ amator scūs suz: forme
illi⁹: habeo pp̄ hāc claritatē ad turbas: ⁊ honorē apd̄ seniores
habebo p̄ hāc īmortalitatē: ⁊ memoriā efnaz his q̄ p̄ me futuri
sūt reliquā. **I**ntrās ī domū meā cōq̄scā cū illa: nō enī h; amari
tudinē cōuersatio illi⁹ neq; tediū cōicit⁹ illi⁹: s; leticiā ⁊ gaudiuz.

In amicitia illius delectatio bona: si dormieris non timebis.
Quiesces et suavis erit somnus tuus: dominus erit in latere tuo et custodiet te. **V**is itaque auditis iuuenis estuare cepit eius in amore
Dicebatque intra se. Lente si oes terras lustraueris: huic similem in
gratis non poteris inuenire. **F**actum est autem ut incetor malorum: hu
mani generis inimicus: profectui eius inuides: cogitationes hys con
trarias immitteret dicens. **O** stulte vis amare incognitum: vis despici
sare iniustum. **M**elior est pugillus in possessione quam utraque manus ple
na in sola expectatione. **E**tenim qui in excelsis rupibus domicilium si
bi collocat: et in amicitia sua nimis alte nidificat: sepius spe frus
tranter quam re exultat: quare ventum in horreum suum pro pastu congregant
Nonne melius est de lignea testa bibere ad sufficientiam: quam de cypho
aureo sustinere potius inopia. **S**iquidez hec sponsa per omnia amabilis
esset: si delicias corporales non prohiberet: si ad libitum conuinari et epu
lari permitteret. **N**unc autem ita est ut omnia que sunt corpori delectabilia
eius doctrine videantur esse contraria. **I**psa namque dicit. **Q**ui amat vi
num et pinguia non erit sapiens. **I**temque paululus dormies et dormita
bis: et paululum conferes manus. **A**nimaduerte nunc si est super terram
sponsa tam crudelis quam hoc faciat: ut tot et tam durissimas leges suis
amatoribus imponat. **A**d hec et similia cogitationum temptamenta que
dam inter sapientie gustus sic responderebat. **A**d amandam adoles
centem respice amoroso corde quod omnium amantium proprium est: ob amoris
gratia aduersa sustinere. quare quot conche in litore tot sunt in amo
re dolores. **S**i ergo ita est: nonne iustissimum est: ut ille amator qui tam subli
me tamque decoram ac in omnibus gratis incopabilem portatam: sibi pri
uilegio speciali vendicat sponsam: aliquid aduersa patiat: **V**mo certe
incopabilem eo plura ex animo sustinere debet: quanto obiectum ma
gis delicatum laboris sui premium habet. **R**euolue nunc innumera et
stupenda que legisti et audiuisti: que per dolores amatores huius mundi
ex amore vilissimo sustinuerunt. **N**onne ingemiscebas cum ad noti
ciam tuam puenit: iuuenem quemdam tibi notum intum fuisse festinatum ut
ob amorem unius puelle ferrum quoddam carni sue infixum portaret. **O**
stupenda virtus amoris. **Q**uot sunt et fuerunt que res et corpus ac ani
ma immortalis discrimini dederunt: et periculis innumeris exposuerunt
se: amore ligati vel potius excecati: et illi quidem ut corruptibiles et
breuiter mercedem reciperent: tu autem incorruptam. **A**udi fili mi et accipe
consilium intellectus: et ne abicias consilium meum. **I**nice pedem tuum in ope
des illius: et in torques illum collum tuum. **S**ubijce humerum tuum et
porta illam: et ne accidieris in viculis eius. **I**n nouissimis enim inue
nies requiem in ea: et conuertetur tibi in oblationem: et erunt tibi ope

*Similiter de uno
cordis interit
70.*

des eius in ptectionē fortitudis ⁊ bases v̄tutis : ⁊ torques illi⁹
in stolam glorie. Decor enī vite ē in illa ⁊ vicula illi⁹ alligatio
salutaris. **S**tolā glē idues eā : ⁊ coronaz gratulatiōis suppones
tibi. **M**odiciū laborabis : ⁊ iuenies tibi multā requiez : vinum ⁊
musica letificat cor : ⁊ sup vtrūq; dilcio sapiētie. **N**ulli⁹ igit per
suaſiōe desiste s; pcede : ⁊ te in amiciciā illius spōse ex toto cord
cōiunge. **T**alib⁹ igit ⁊ similibus recreat⁹ cōsolatiōibus ī sancto
pposito cōfirmabat. **Q**uadā vice cū subtilissimis argumētatio
nibus ad amorē mūdi ⁊ dei desertionē vrgeret : cor ei⁹ amoris
impatiens : semetipz corā dco effundebat : ⁊ talia v̄ba q̄rula voce
pcabaf. **O** felix amator q̄ de ppe iuenit vbi suus amor quiescat
Nā si quis amat qd̄ amare iuuat felicit̄ ardet. **S**z pchdolor me
ifelicē : q̄ fructu amoris ac mercede desiderata careo : dū p cūcta
mūdi climata tāto cordis amorī correspōdentē nō iuenio : dedi
cōsiliū animo inq̄eto vt ab amore d̄sisteret : ⁊ se ad sectā epycu
rioz trāfferret : quietē carnis amaret. **E**cce inq̄t q̄s felicit̄ nūc tē
poris arietes pigues ⁊ pascuales oues in pratis virētib⁹ ⁊ pascu
is vberimis pascunt : dicētes nō quidē v̄bo s; facto demōstrā
tes q̄ gaudia sint stomachi sup oīa gaudia mūdi : tu autē cum
amore tuo macie attenuaris per singulos dies : dū qd̄ q̄ris non
inuenis : nec de iuentis otētaris. **A**udi ḡ cōsiliū sapiētis. **S**uffici
at tibi inq̄t lac caprarū in vsus ancillarū tuarū. **E**t recte. **M**eli⁹
ē videre qd̄ cupias : q̄s desiderare qd̄ nescias : vel si tibi magis
placet amare : ⁊ amore tuo sydereas affcās tāgere sedes : saltez
hoc facis vt tibi nihilomin⁹ hinc ide pvideas : q̄bus p amorē te
cōiungas q̄ tediū depellāt : ⁊ cordi gaudia cōferāt. **E**cce q̄t ama
tores reperiunt b̄ tpe : q̄ ⁊ diuina petūt ⁊ trāſitoria p amorē nō
deserūt : volētes a te diligi : ⁊ tñ nolētes ab amore carnali sepa
ri. **V**ade ḡ tu ⁊ fac similit̄. **N**ec inq̄s discipulus itra se latent ⁊ q̄
si furtiue ptractās a sūma sapia tale itra se itellexit respōsus. **E**r
rat valde q̄ celebres epulones ātīque secte dudū reprobate : no
uos sectatores q̄ curā carnis in desiderio pagūt cū q̄tidie splen
dide viuūt : arbitraf felicitate gaudere : nisi forte pecoz felicitā
te glorient̄ q̄ pecozib⁹ dissimiles nō sunt. **A**t vero hoīs rōnalis
mēs generosa cognitiōe ⁊ amore sursū eleuata illic lōge altius
pfectiusq; felicitaf : vbi suo amato contēplatiōe ⁊ amore pfecte
cōiungit̄. **N**ec obstat si hoc qd̄ desideraf iterdū pci⁹ cōceditur :
q; modiciū de balsamo p̄ciosius ē q̄ multū de aceto : melior est
enī racem⁹ effraym videmus abiezer : porro nimiū delirat qui
amori diuino sociā sociare desiderat. **E**n duo amores itreni se i

folio 40

no. 10.

vnū nō cōpatiunt: quō ergo celestis amor cū terreno sociabit:
Prosus impossibilia attēptat q̄ tantā maiestates cū vilitate tāta
copulare se putat. Taliū igit̄ cogitationū diuersa certamina ani
mus p̄dicti iuuenis lōgo tpe sustinuit: t̄ nūc huc nunc illuc ani
mus flexibilis mouebat. **D**ū hec agerent̄ accidit vt h̄ vel si
milia legerent̄ iterū. Inueni amariorē morte mulierē: q̄ laqus
venatorū ē: t̄ sagena cor ei⁹: vicula man⁹ illius. q̄ placet deo effu
giet illā: q̄ aut̄ peccator ē capiet̄ ab illa. **E**cōtrario aut̄ ē de spon
sa diuina. **E**go inq̄t̄ q̄si cherebint⁹ extēdi ramos meos: t̄ rami
mei honoris t̄ ḡc: q̄si liban⁹ nō icifus vaporauī habitationem
meā: t̄ q̄si balsamū nō mixtū odor me⁹. **Q**ui me iuenerit: iueni
et pacē t̄ hauriet salutē a d̄no. **D**is auditis iuuenis q̄daz̄ inē
no clamore q̄si p̄ nimio affcū rugiēdo dicebat: verū ē: veruz̄ ē:
nec ē aliud qd̄ veri⁹ dici possit. **E**x nūc fixū ē: d̄liberatum apud
me ē. **E**go certe meip̄z̄ morti exponā: vt hāc mibi in amicam t̄
sp̄sam acquirā: ip̄a sp̄sa t̄ ego ei⁹ seruul⁹: ip̄a magistra t̄ ego
eius discipul⁹. **O**si hāc p̄dilectā sp̄saz̄ mibi alloq̄ liceret: ytinā
sola vice daref̄ ip̄az̄ videre. **A**h de⁹ et̄ne q̄ vel q̄lis ē ista de qua
audio talia. **C**ūq̄ vehementē h̄ scire cuperet t̄ d̄siderio estuaret.
ecce agnitio q̄daz̄ ic̄ffabilis affuit: in q̄ sibi hec sp̄sa taliē mani
festata fuit. **E**ximij nāq̄ ac miri decoris thron⁹ eburne⁹ in colū
na nubis apparuit: in q̄ p̄dicta sp̄sa nimīū formosa ifulfit: ī ves
titu deaurato circūamicta varietate: ei⁹ corona fuit eternitas:
amict⁹ iocūda felicitas: v̄ba ei⁹ dulcis suauitas: āplex⁹ ois boni
p̄fcā satietas. **C**ūq̄ discipul⁹ eā familiarit̄ alloq̄ vellet satis p̄pe
cē videbat: paulopost remotissime distare cernebat: iam supra
cōuerū celi sup̄mi statura sua p̄t̄gebat: nūc minima q̄titate ap
parebat: t̄ in se imobilis existēs: oibus mobilib⁹ mobilior vide
bat p̄ns erat: nec t̄ cernebat̄ apphendere se p̄mittebat: nec t̄
apphēdebat: ip̄a attingebat a fine vsq̄ ad finē fortit̄ t̄ dispo
nebat oia suauit̄. **C**ū iā putabat̄ haberi velut delicata iuuēcula su
bito vt iuuenis pulcerrim⁹ iueniebat. **I**nterdū q̄q̄ habitum re
uerēdissimū q̄si oim̄ artūū magistra eēt̄ iducebat: deide venusto
aspectu t̄ vultu roseo apparebat. **I**nē hec cū discipul⁹ obnixe p̄
spiceret cupitosq̄ amoris in suspēso haberet ip̄a amicabilit̄ q̄si
inclinādo se ad eū cōuertit: t̄ ḡtioso vultu: blādissq̄ ac ridētib⁹
oculis: diuinissima t̄n̄ admodū t̄ cūctis mētib⁹ stupēda luce ex
vultu ei⁹ reuerēdissimo p̄cedēte eū salutauit dicens. **D**rebe fili
cor tuū mibi. **Q**uo audito p̄ nimia amoris dulcedie liq̄fact⁹: et
quasi in extasi positus ad pedes eius p̄cidit: ḡas agēs eius p̄e

200
fencia magnifice delcatus. **P**rocedete vero tpe cu hec a memo-
ria excidissent: et rursus cogitationes iniq succrescentes euz de bn
factis molestarer: ita vt ia pelagi fluctib⁹ pene imgereret: max
ime pp^t hoc qz ex oibus istis descriptioib⁹ ipz que diligebat co
prehedere neqbat. **C**otigit vt legeret apl⁹ paulus q predicta
euiden^t det^rminabat. **A**iebat naqz xpm dei vtute et dei sapietia
e^t. **I**n xpoqz e^t absconditos oes thesauros sapie et scie dei: q ver
ba tenero a⁹o et palato nodu sano no bn sapiebat: qz xps sapien
ter diligere id e^t secundu diuinitate adhuc nesciebat magisqz p
sentia qz futura in amore suo qrebat. **T**andez puerilib⁹ anis ex
cursis cu ad etate ia maturam venisset: qda vice mes ei⁹ ineffabili
ter illustrat: ita vt tot⁹ qdamodo absorpt⁹ in spu delectati⁹e ni
mia repleret et tuc de pdcis plenissime iformat⁹ fuit: ita vt faci
es ei⁹ et cordis amor ampli⁹ in diuersa no mutarent. **I**n hac visi
one no apparuit corp⁹ nec quicqz corporeu. et tñ oes delectati⁹ez
possibile illud qd videbat icorpali⁹ et supe^tentiali⁹ in se contine
bat: in h⁹ fontali pncipio nec forma e^t nec materia aut ymago
depicta: s; pura ac simplicissima e^tntia cu psonaru distincti⁹e p
fecta. sane ipz p essentia put in se e^t in pdca abstracti⁹e no vidit
s; solu quandam diuinoz suplucentiu radioz emanatione super
naturalē qua v⁹bis exprimere no valebat in se pcepit. **P**orro ob
iectu illud mellifluu ois boni cotentiū sibi hac vice mostratu
no fuit psona p^ris tñ: vel solu psona filij: aut spiritus sci: nec fu
it ipa dcitas in sua abstractissima simplicitate accepta. s; fuit ip
sa e^tntia diuina scdz nrm modū itelligedi put e^t summū et ieffa
bile bonū: summū amabile sūme pulcrū ac deliciosū: et oim bo
noz in creatis reptoz originale pncipiū supoptimū: et h⁹ itellex
it e^t pdicta spōsam eternā sapientia. **U**crū licet qlibet psona p
se accepta sit sapia et oes psonae simul vna etna sapia: tñ qz sapia
attribuit filio et qz rōne sue generatiōis sibi cōuenit. iō dilectū
p^ris filiū sub eodē significato osuetudinali⁹ accipit: nūc qdē vt
deū deide vt hoiez: vt i vtroqz p^ris deuotiōis exercitia et amor
solatia iueniret. **P**ostmōz igit hui⁹ discipuli vita et exercitia spi
ritualia cu deuota occupatiōe hui⁹ diuini⁹ spōse dcurrerāt
quicqd enī amabile vel pulcrū seu dlectabile aut iocūdū occur
risset: totū illud reducebat a q cūcta bona pcedebāt. **C**ū iterduz
qlibet spēs amabilis et bn compta occurrisset simulqz cogitatio
adesset: q saltē h⁹ pulcritudo in sua amabili sapia locuz no habe
ret rīdebat. **E**sto. **S**z nec lūinosus radi⁹ solaris e^t lūmen tale
qd sit ex materia cere vel quis alio liqre dfectū: e^t tñ lux purior

et excellētiōr ōni lumine ex quacūq; materia facto: sic ē in pposi
 to: nā hec pulcritudo nihil ē ad h̄ qd̄ ē in suo exēplari pncipio:
 corde scz diuino abstracto nāq; ab hoc amabili: quicqd̄ ē ipfec
 tiōis materialitatis et feculētie corpālis: et saluo eo qd̄ ē pfectio
 nis et bonitatis. h̄ totū nobiliori et eminētiori mō ē in etna sapi
 entia: q̄ sit in hac vel in aliq̄ creatura. **Ex** his et similib⁹ adoles
 cēs p̄dcūs ad hoc tandē puenit q̄ quādocūq; audiuit cātileuas
 amozosas vel similia: q̄ hec oīa ad suā quā diligebat sapientiā
 purissimo cordis affectu tāq; amoris ipi⁹ icitamēta retorq̄bat.
Qūtiens hāc p̄dulcissimā cordis sui singularē amicā affcū fer
 uidissimo oculis dulcis amoris fletu stillātib⁹: brachysq; amo
 ris p̄e auiditate extētis itra cordis viscera āplexib⁹ ienarrabili
 bus cōstrinxit. **Q**uis dicere valet amozosos obtur⁹ q̄bus sepius
 ab ea pascebat: et secreta silencia q̄bus dulcissimo gustu ei⁹ fru
 ebat p̄ntia. **I**nterdū q̄q; cū aliq̄ de frīb⁹ dcā nona licētiā peterēt
 vt citatē ḡa visitādi amicos itrare possent: p̄fat⁹ iuuenis secre
 tū locū petyt: et amicā suā alloq̄ cepit dicēs. **E**ya amozis magis
 tra p̄e cūctis viscerose cordi meo ipressa aiaduerte q̄ amor vir
 tus ē ynitiua copulās vel poti⁹ trāssormās amantē in amatum
Eya q̄so veni et tu amica mea: veni itra cordis mei reclusorūz
 tibi soli refuatū: amoz tuo velut decō roseo adoznatū. vei inq; et
 ibi iebriemur osolatiōis tue yberib⁹ et fruamur cupitis āplex
 ibus. **I**git̄ ex his et similib⁹ frequent̄ accidit vt cor suū p̄ amoz
 vehemētia sensibili⁹ qd̄āmō eruere incipet: et motu ac pulsu ve
 hementissimo yi amozis p̄deret. et p̄ alta suspiria ardozē ignite
 caritat̄ apiret: et quēadmodū ifantul⁹ nōdū loq̄le apt⁹ i gremio
 m̄ris posit⁹ m̄ri letabūde arridere cupit: et motu capit̄ ac gestu
 toti⁹ corpis applaudere nitit̄. **S**ic et cor isti⁹ in medio vētris ei⁹
 ad p̄sentiā tāte maiestatis qd̄āmō gestiēdo exultabat: et deside
 rio suo ignito vehemēt̄ vt poterat dilcī sui p̄ntiā demōstrabat:
 dicebatq; ybis mētalib⁹ ad spōsaz suā diuinaz sapiam voce ḡtu
 labūda. **T**u cordis mei nobilissima ipatrix r̄gina speciosissima
 et ḡzarū oīm largitrix. **I**n te habeo diuicias et glāz. d̄licias et oīz
 bonoz copīā: et q̄cqd̄ optabile ē: p̄ te mihi ē: et h̄ suauit̄ ruminās
 statī cepit vult⁹ ei⁹ hylarescere: cor iubilarc: anim⁹ exultare: et p̄
 exultatiōe p̄rūpere in hāc vocē. **S**up salutē et oēz pulcritudinē
 dilexi sapiam: et p̄posui p̄ luce habere illā: venerūt mihi omnia
 bona pariter cum illa.

110.

¶ Quo xpi passio sit p̄ambula ad cognitionē diuinitatis: et q̄lē
 xps otraxit ex passionis sue acerbitate formā.

Interea dū hec agerentur:

discipulus assumpta ad deū fiducia suā quā desponsa
uerat amicā talit̄ alloq̄t̄ dicēs. **O** amātilissima sapia: q̄

sola p̄fecte nosti cordis naturā amozosi tu manifeste scis q̄ ne
mo possit amare icognitū. Igit̄ ex q̄ req̄ris vt te solū diligaz: et
dilectiō cūctis amabilē reddā. Da ḡ apli⁹ te mihi cognoscer: vt q̄

iubes ⁊ doces meli **Sapientia** Processus emana
us valeā adimplere.

summo rerū v̄tice deo scōz ordinē nature fit p̄ descēsuz ex p̄fec
tiozib⁹ ad ip̄fectioza: qz oēs rerū p̄fciōnes q̄dā ordine a summo
rerū cardie deo dñdūt: ip̄e aut̄ hō naturalit̄ ab iferiorib⁹ icipiēs
⁊ ḡdati ascēdēs in diuinarū p̄ficit cognitionē rerū. **U**n̄ si ad di
uinitatis cognitionē puenire d̄sideras: restat vt p̄ assumptā hu
manitatē ⁊ hūanitatē passionē tanq̄ p̄ viā ḡdatiz ascēdere ad
altioza

Discipulus **O** et̄na sapia q̄ d̄ excelso thro
discas. **O** et̄na sapia q̄ d̄ excelso thro
et̄ni p̄ris in hāc vallē miserie te iclinasti: ⁊ xxxiiij. ānis exilium
hui⁹ mūdi ptulisti: qz nimā caritatē q̄ gen⁹ hūanuz dilexisti: p̄
amarissime passiois ⁊ mortis tue misterii oñdere voluisti per
hāc tue mortis ieffabilē caritatē te obsecro ex itimis viscerib⁹:

q̄ten⁹ te mihi oñdere digneris i forma ⁊ dispositiōe amātilissima
quā ex amarissime passio

Sapientia **O** ito ex mag
nis tue dolore cōtraxisti. **Sapientia** **O** ito ex mag
ris ⁊ doloris i morte pallēs offuscatiōe q̄dā mortifera appereo
deformior: tāto cordi amozoso ⁊ mēti hūi disposite ero amabili
or: nā sic amās reamari appetit: sic ⁊ ab amato amoris sui ma
nifestationē req̄rit: qz amor iclusus nulli nisi amāti ē cognitus

Un̄ ⁊ amātes cōsueuerūt conatib⁹ q̄bus possunt signa ⁊ idicia
dilectiōnis ab amatis expetere ⁊ plerūqz cōtingit: qz tacēte ligua
vi amoris iclusi dispositio p̄dit sup̄ iuducta. ⁊ qd̄ in corde lateat:
signa p̄nūciāt exteriora. **N**ōnūqz etiā ōtigit vt illud qd̄ i amato
nō amātes idēcoz iudicāt. id amātes tanq̄ singularit̄ decoruz
extol

Discipulus **I**n amore qd̄ hui⁹ mūdi vt al
lant. **Discipulus** **I**n amore qd̄ hui⁹ mūdi vt al
seris ita eē veracit̄ cognosco s̄z

quō in hoīe crucifixo hec eē possint nōdū clare video: qz licet i
amato hui⁹ mūdi nōnūqz iueniat qd̄ ēt amāti displiceat sūt t̄n̄
alia plura amozī cōgna q̄ videntē delectāt. **D**ic autē dilectis do
lore mortis d̄format quō amabilis videri possit nō itelligo: cu
ius nimirū amozī cōtraria magis yideat̄ dispositio cū totus ex

7.
liuore sordet exteri⁹ iteriusq; marcescat ex dolore: et neq; spēs
neq; decorē ullū oculis amatiū exhibeat: s; plenus dolore et mi
seris existat: quō ergo tu dicis amabi.
lē quē euidētia scī oñdit miserabilem.

Sapientia

Veri amatores nō multū de spina q̄ rosam gignit curāt: dūmō
rosam habeāt quā habere desiderāt. Nec vere sapiētes scrinea
pulcra et deaurata: q̄ tñ in se vilia continēt capsulis vilissimis p̄
ferūt q̄ preciosissima ornamēta iclusa abscondūt. Sic spōse hui⁹
mūdi specieten⁹ q̄dez dulcia ac suauia offerūt: posteri⁹ aut̄ q̄si re
gulus venena diffundūt. Exterius colore roseo niueoq; cādoze
relucēt. Interi⁹ aut̄ putredine virulenta et sanie ac spurcicia ple
ne sūt: v̄bis diligūt: factis aut̄ vt frequēti⁹ infidelitatē ostēdunt
At cōtra aie tue spōsa c̄na sapiētia: exteri⁹ q̄dem scōz faciē hūi
lis abiecta et despectabilis putat̄: interi⁹ aut̄ viue lucis triclinio
decorat̄. Caro exteri⁹ mortua apparet: s; fulgur diuinitatis qui
nō videt̄ interi⁹ lucet. Caro videt̄ misera: s; latet q̄lis sit glorifi
cata. Si credis vilia: crede et magnifica. Talis ē dīlcūs quē sic a
fozis deformatū cernis: vt si daret̄ ip̄z in decore suo vel ad mo
mentū videre: necesse eēt te ex lucis amenitate: ex faciei pulcra
tudine: ex gaudioꝝ imensitate deficere. Cū nullus hō possit ip̄z
videre et viuere. Ipe ē enī in quē desiderāt angeli p̄spicerē. Por
ro exterior mortificati corpis dispositio ac forma nō ē deformat̄
tas cēsenda vt tu putas: s; maxia formositas: qz nō q̄lis apparz
qui videt̄ attēdere debes: s; q̄lia p̄pessus sit: et vñ: et p̄pter quid.
Si q̄ris vñ: cōstat qz ex nimia caritate et dīlcione. Si p̄pter qd:
certū ē qz p̄pter te: vt sua deformatate te formosū faceret: suo li
uore te sanaret: et sua morte p̄hēnis vite tibi immortalitatē tribu
eret. Sic q̄ dilectū amoris oculo respiciēdo videbis plenū cari
tate et dīlcione: q̄ nō solū verbis amauit: vt nōnullē dilectrices
et nōnulli diligētes: s; et factis se diligere cōprobauit: qz in mor
te et vsq; ad mortē dilexit. Sic q̄ patet qz exterioris hoīs forma
et dispositio quā ex passiōis acerbitate cōtraxit: magis ē amor
expressiua q̄ deformatatis idicatiua. Nec obstat si hoc ei q̄ non
amat nō videat̄: qz oculis egris odiosa ē lux q̄ pur̄ ē amabilis
Discipulus Vere et idubitan̄ sic ē: et beati oculi q̄
sic vidēt: qz hoc nō ē oīm s; paucorū
id est feruide amatiū: fallax p̄inde gr̄a et vana ē pulcritudo: nec
īmerito stult⁹ reputabit̄: q̄ scōz faciē et nō scōz veritatē amat: et
quia falsū pro vero recipit
Sapientia Ad rediuiam
ideo fructu optato carebit. igit̄ semper tue

Dem Janu 17
mēti salubrē passionis mee imprimendā memoriā: amorisq; mei
arcē atq; materiā ampliorē prebēdā deuotissimis auribus tuis
quedā de mea passione breuiter explicabo

U De quibusdā xpi passionib⁹: ⁊ qualit̄ ver⁹ amator se eisdem
dēt ⁊ format⁹: ⁊ qre de⁹ p talē mortē voluit gen⁹ hūanū redimerē

Passio.

Ante diem festū pasche vlti

ma cena iam facta cū discipulis: instāte tpe transit⁹ mei
ex hoc mūdo ad p̄em. Egressus cū. xi. aby in montem
oliueti: vbi scūs in agonia cū plixius orassem: ⁊ itelligerē tam
crudelia supplicioꝝ genera iam mihi iminere: tūc scūs ē sudor
me⁹ sicut gutte sanguis decurrētis in terrā. Uix enī credibile es
set alicui homini viuētī sub celo: q̄les angustias ⁊ q̄s vebemen
tes ac trībiles mortis p̄suras natura delicata mortē horrēdo ī
eius p̄sentia tūc p̄sensit. Postea venērūt filij tenebrarū hostilit̄ q̄
me durissime captiuātes ⁊ crudelissime ligantes ad ciuitatē re
duxerūt: noctē illā sacrilegī diuersis supplicioꝝ generib⁹ in me
expēderūt: ⁊ se penis meis faciātes. ludibꝝ ⁊ vberib⁹: iurys
⁊ obprobꝝ inumeris me afflixerūt: faciē meā amabilē turpit̄
cōspuebāt: oculos yelabāt: collū cū subsānatiōe pcutiebāt. **Da**
ne aut̄ scō in atrio cayp̄he veritatē confitendo reuz mortis me
eē cōclamabāt: mānis q̄q; viscerib⁹ ip̄a q̄ me genuit super me
doluīt: ⁊ irremeabilib⁹ lacrimis fleuit cū me in tātis obprobꝝ
⁊ āgustys vidit. **Deiñ** añ p̄fidē pilatū fui adduct⁹: accusat⁹: cōdē
nat⁹. Inimici mei trībilib⁹ oculis me ituebant: ⁊ tāq; gygātes
steterūt cōtra me. **Ego** aut̄ māsuete tāq; agn⁹ māsuēt⁹ q̄ portat̄
ad victimā stabā demisso capite: patiētissimo corde. **Post** h̄ ab
herode alba veste idut⁹ tanq̄m fatu⁹ illusus fui: corp⁹ meum for
mosū flagellis acerrimis vberauerūt: caput delicatuz spinis pū
gētib⁹ p̄forauerūt: facies mea amabilis sputis ⁊ sanguie d̄fluen
te sordebat: ⁊ sic tandē cōdēnatū miserabilē: cruce humeris pro
pꝝ supposita ad locū supplicij eduxerūt: clamātes valent̄. **Tol**
le tolle. cruci

Discipulus **O** sūma pietas si tam
fige maleficiū. amara fuit tue passiōis
inchoatio: heu q̄lis erit tāti doloris exit⁹ ⁊ cōsummatio. **Reuera**
animal irrationabile tā crudelia pati eēt mihi videre miseria:
q̄ntomagis te oīm creatorē ⁊ speciosissimū hoīez sustinere tam
imania tormēta ⁊ supplicia: merito p̄ide ex itimo cordis affcū
⁊ totis p̄cordys meis cōpatiet̄ tibi aīa mea. **Sz** vnum ē qd̄ a te
scire desidero: de quo etiā non desino mirari. **Ecce** q̄renti mihi

10

tuā diuinitatē: ostēdis humanitatē: querēti dulcedinem p̄fers
amaritudinē: petēti mamillas sugere: das robusta certamina d̄
certare. **O** eterna sapia cur hoc facis: vel q̄d p̄ hoc vis oñdere:
Sapiētia Notū sit tibi q̄ nō dat̄ pueniri ad diuinita
tis altitudinē vel iustitatā dulcedinem: nisi
tractis pio quodā fidei ac dilcionis affectu p̄ hūanitatē et passi
onis mee amaritudinē: et q̄to hac neglecta quis ascēderit alti⁹
tāto cadit p̄fundius. **H**ec ē enī via p̄ quā itur: hec porta p̄ quā
introit⁹ ad desideratū finē cōcedit. **Q**ua p̄pter depone nūc oēm
cordis tui formidolosū timorē et idue animū virilez. **C**ōstanter
age et in acie fortit̄ mecum cōsiste: q̄ nō decet famulum deliciarū:
vbi viderit dñm suū tam strēnue decertare. **R**espice oculo men
tali numerū fortitū dauid: inē quos si spūalit̄ eīno regi militatu
rus annumerari desideras: necesse ē vt pristinā ignauitā d̄ponas
et exēplo triū fortitū dauid inē aspera videlicet et aduersa equani
mit̄ te habēdo tanq̄ p̄ mediā acie trāseas iūmicorū: ac de cister
na betbleemitica aquā hauriēdo: potū desideratū sūmo regi of
feras: teip̄m videlicet exponēdo cūctis laborib⁹ vt eius solū pa
reas bñplacito volūtatis. **I**ndue sicut gygas stola bellica: acci
pe armaturā meā: nō p̄cedat s̄ sequat̄ armiger dñm suū: q̄ de
calice de q̄ bibi potaberis: et aduersa q̄ ptuli: tu q̄q̄ p̄ posse spiri
tualit̄ patieris. **N**epe cor tuū ob mortificationē q̄tidianā sensu
alitatē rationi cōtrariātis: et ipetū multarū tribulationū te di
lectiōi mee disponētū āgustiabis: et quodā modo sudore sāguī
neo p̄fundet. **O**rtū q̄ppe plātationū tuarū roseis florib⁹: angus
tys videlicet et tribulatiōib⁹ impinguare desidero. **I**nueteratas
nāq̄ in te cōsuetudies vincēdo captiuaberis et q̄si ligaberis: ab
aduersarijs q̄q̄ meis occultas calūnias et manifestas iniurias
ac verecūdias sustinebis. **S**z et passionē meā i pectore tuo. tāq̄
mat̄ fidelissima i suo pectore iugit̄ portabis. **R**ep̄hensioes et iu
dicia iusta a multis patieris. detractiōes multas ab emulis ha
bebis. et q̄si spinis caput tuū coronabis: cū spūalia exercicia tua
inuidie stimulis sup̄pment. **P**ost h̄ mecum extra castra educeris
simulq̄ ip̄peria mea portabis: q̄n̄ teip̄z et ppriā volūtate et oēs
creaturas de salute te ip̄ediētes deserueris p̄ posse tuo velut hō
moritur⁹ cūcta deserit in vltimo exit⁹ spūs sui. **I**git̄ forti aīo es
to: et p̄para aīaz tuā ad tēptationē: q̄ q̄ v̄tura sūt ānūciaui tibi
Discipulus **D**iudiciorū dei abyssus ip̄scrutabil̄
osa. **D**e eīne p̄ordinatōis sentētia formido
losa. **C**ur si dicere licet nō decreuisti saluare genus humanum

per aliū modū magis quietū. **O** si liceret dicere miseris ad te. q̄
re sic fecisti: nūqd̄ in tua eīna sapia nō potuisti iuenire aliū mo-
dū p̄ quē ⁊ miseris saluares: ⁊ tuā nobis dilectionē ostenderes
vt sic ⁊ teip̄z a tātis dolorib⁹: nosq; cōpassiōib⁹ tātis supportas-
ses: Merito p̄de olim p̄pheta scūs occulta animaduertiōe cōsi-
liū hoc q̄si ipugnare ausus ē dicēs. Quār futur⁹ es velut vir va-
gus: vir fortis q̄ **Sapientia** Diuina substantia oēm
nō potest saluaī. **Sapientia** formā quā intellcūs hu-
manus attigit sua v̄tute excedit. Vñ sic nō potest ip̄az app̄bēde-
re: ita nec p̄funditatē ip̄i⁹ iudicioz: per q̄ creata oīa suū finē sor-
ciunt poterit iuestigare. Proinde a talib⁹ q̄ a solo diuine volū-
tatis b̄i placito depēdent a nimia ⁊ curiosa inq̄sitiōe cauēduz ē
ne videlicet scrutator maiestatis opp̄niat a glā. In hac aut̄ mi-
mēitate de⁹ p̄ suā oīpotentē v̄tute: humanā naturā mltis alijs
modis recupare poterit: s; st̄tib⁹ cōditiōib⁹ vt nūc nullus alijs
cōgruētior modus erat. Autor enī nature in sua operatiōe nō
attēdit qd̄ sua v̄tus p̄ualeat: s; qd̄ vnicuiq; creature congruū se-
cundū suā naturā existat. Cū aut̄ hō paucissimas v̄itates reruz
etiā naturalū ⁊ inferiorū: deductiōib⁹ sciētificis ob ip̄fectiōez
intellcūs hūani sciat: ⁊ easdē nō nisi cū max̄io studio ⁊ diutino
labore tandē conq̄rat: itēq; naturalit̄ de visibilib⁹ ad inuisibilia:
de corp̄alib⁹ ad sp̄alia p̄cedat: quō q̄so cōgruēt⁹ diuina myste-
ria sciri poterāt: max̄ieq; illa p̄clara fidei p̄ncipia oēz facultatez
intellcūs excedētia: nisi vt ea sapia diuina carne induta: vtpote
veritas ifallibilis reuelaret: vt sic inuisibilia dei a creatura mun-
di p̄ ea q̄ scā sūt itellecta cōspicerent: sempit̄na q̄q; v̄tus ei⁹ ac
diuinitas p̄ assumptā hūanitatez nota fieret. **H**omo etiā q̄ p̄ior
dinatā delectationē gaudia amiserat: q̄liter ordinat⁹ q̄ p̄ tales
tribulationē amissa recupare debuerat: **A**mpli⁹ aut̄ cū via q̄ du-
cit ad vitā sit arcta ⁊ semite āguste: ⁊ añ incarnationē fuerūt mi-
nus trite: q̄liter poterat h̄ via lenior fieri nisi hoc mō. vt ip̄e qui
hāc tradidit p̄iret: ⁊ viā laboriosā amarissime patiēdo aliena-
ret: ⁊ sic facili⁹ creature fieret: cū ip̄az creator p̄cedēdo tāta se-
dulitate calcaſset. **P**erpēde adhuc ex temetip̄o: si morte obnox-
ius iudicialit̄ plectēdus fores: si q̄s ictū ferietis p̄ te exciperet ī
corpe suo: ⁊ te illesū abire p̄mitteret: quō maiorez caritatē ⁊ di-
lectionē tibi oīdere posset: vel debitozē sibi cōstitueret: teq; ad rea-
mandū magis icitaret: **I**nfroga singulas creaturas ⁊ docebūt
te ordinē toti⁹ v̄uersi ⁊ r̄idebūt tibi: q̄ scōz nullū cōgruētiorē ⁊
pulcriorē modū seruāda fuerat iusticia simul ⁊ m̄ia ostendēda.

Via angusta
folio 40.

simile 1.

no.

natura hūana exaltāda: bonitas diuina effundēda: deniq; celū
z tra pacificāda: q̄ cū dolore passiōis tāti mediatoris z amari-
tudie mortis ip̄i. **Nec te labor elcōz t̄reat aut aduersa picula**
frāgāt. Ip̄a nāq; ineffabilis p̄ntie mee suauitas z amoris dulce
do admiranda aut nō sentire aut leuissime ferre faciet aduersa
oīa: vnctiōe magistra. Quis enī p̄uilegio sp̄ialis consolatiōis aut
ḡza sup̄ne visitatiōis āpli gaudet: q̄ q̄ durissimas p̄pter me tri-
bulatiōes sustinet: amaritudinē teste min⁹ curabit q̄ nuclei dul-
cedinē frequētī p̄gustauerit. Itē athleta q̄ fortē z p̄piciuz adiu-
torē in cōsictu habere dinoscit: p̄ magna pte iā triūphasse spe-
rat. Itē nō decidat cor tuū: s; passionē meā sp̄ in mēte habeto:
z eā in corde tuo q̄si in libro scribe: z te ei q̄ntū uales studas cō-
formare. Nūc vō amaritudinē salutare passiōis mee tibi affec-
tuosius iculcare cupiēs: ordinē narratiōis ip̄i vlteri⁹ p̄sequimur.
Eductū me extra castra suspēderūt in crucis patibulo in t̄ du-
os latrones: ad s̄ solū vt mors mea turpior apperet. Cū sic fix⁹
manerē: z sensissimis dolorib⁹ mortis circūdarē eēm: oculi mei
luciferi fuerūt cōtenebrati: aures diuine derisiōib⁹ replete. **Olfac-**
tus p̄pt̄ malū odorē afflic⁹. **Os meum dulcissimū felleo potu a-**
maricatū: p̄cusserūt me: vulnerauerūt me: z durissimis castigati-
onib⁹ carnē meā lacerauerūt. Ita vt atroces ic̄ sanguis vñ erū-
pētēs seq̄rent: z p̄ corp⁹ delicatū sparsim dcurrētes: ip̄z cruenta-
tū sanguie cūctis deniōstrarēt. **O si vidisses me in illa hora taz**
miserabilē p̄dentē in patibulo: defecisset tua aīa p̄ dolore. En
in hora z in tpe illo flebili spaciōsa t̄re latitudo mibi defecerat
ita vt nō haberē vbi caput miseris fessuz reclinarē: s; iclinatū
depēdebat. **Collū meū alapis z p̄cussiōib⁹ afflikerāt: faciē meaz**
elegantē sputis imūdā reddiderant. **Pro viuīdo colore palloz**
ymbrosus vultū occupauerat: z tota formositas mea intantuz
exticta fuit z emortua: vt aspect⁹ mibi debit⁹ iā nō esset: s; q̄si le-
p̄i alicui⁹ aspect⁹. **Discipulus.** **Q̄s mibi det iaz i**
viluisse putare. **Discipulus.** hac hora tuā hanc
faciē amabilē sub hac lugubri forma iux̄ votuz p̄spicere: ipsāq;
p̄fundere vehemētissimo ymbre lacrimarū. **O speculū mūditiē**
v̄tutū z ḡzarū oīm pulcerrimū obiectū: in quē d̄siderāt āgeli p̄-
spicere: iocūdissimisq; obtutib⁹ suos gaudēt oculos defigere fe-
licitate idefessa. Quis dabit cordi meo tā eximīū z p̄cipuū op̄as-
siōis affectū: vt sua ex imēsitare oīz singulari amore flagrātium
motiuas sup̄et op̄asiones. **O si possem oīz oculoꝝ vberes lacri-**
mas effundē: oīūq; liguarū motiuas z flebiles voces habere
vt passioni tue tanto efficacius daretur rependere vices.

quis vult
affectionis

Sapientia Nemo meli⁹ passiōi mee repēdit vices q̄
q̄ nō v̄bis solū: s; z fcis ipaz p̄seq̄t q̄ stig
mata id ē cruci opa iugit i suo portat corpe: se meis hūilit⁹ o for
mādo vestigys: p̄spera videlic; calcās: aduersa nō formidans
q̄ ardēti sp̄ d̄siderio ad culmē tēdit sp̄ualis p̄fectionis. Dico tibi
q̄ nec tot lacrimarū ymbres: q̄t aquarū sūt gurgites coram me
cēnt tā acceptabiles: q̄uis etiā pie lacrimae ex affcū o passiōis p̄
cedentes: amabiles z **Discipulus** Anantissima
grate corā deo existūt. **Sapientia** sapia idcirco q̄
lif me tibi in p̄dcis passiōib⁹ cōformare debeam: cupio edoceri.

Sapientia Auerte oculos tuos ne videāt nociua: aū
res ne audiāt vana: z p̄ dulcib⁹ amara su
me. Corpis tui sup̄fluas z iordīnatas amoue d̄litas: cordis tui
pacē z q̄etē in me solo req̄ras: cūctas tribulatōes gaudentē reci
pias: mala illata patientē sustineas: z despectabil⁹ ab oib⁹ videri
cōcupiscas. Disce volūtates tuas in oib⁹ frāger: z cōcupiscētias
carnis tue ob amorē saluatoris p̄ te morient⁹ iugit mortificare
Hec sūt fili mi: h̄ sūt inq̄ p̄ma p̄ncipia q̄ tibi ceterisq; amatori
bus t̄didit eīna sapia: q̄ in h̄ libro apto videlic; corpe meo cru
cifixo: sicut vi.

Discipulus Tā copiosa z imēsa ē
des sūt exar̄ta. **Discipulus** redēptiōis tue fidlitas
z cūctoꝝ excedēs īgenia mortaliū: vt etiā postpositis oib⁹ ceter⁹
b̄nificijs mltiplicib⁹ sola passiōis ex amore p̄cedētis tā larga in
mēsitas z tā pia fidlitas sibimet totū in se iure rapiat d̄lctionis
affectū. **S; nūc o eīna sapia aīa mea iterō a te audir̄ vebemēf**
fitit: h̄ qd̄ miseris tā dulcē sapit. Quid obsecro vult sibi tantus
amor: vl̄ qd̄ cogitasti q̄ tā amar̄ pati voluisti: q̄re tibi p̄i nō pro
uidisti z p̄pici⁹ tibi fuisti. Leni⁹ nāq; absq; oi dubio h̄ facer̄ licu
iss; si pla **Sapientia** Amor⁹ magnitudo h̄ me facer̄
cuisset. **Sapientia** nō pmisit. Caritatis flāma itū
desenit q̄ i nullo p̄cere voluit: nil o descēder̄ admisit: h̄ nāq; in
tū in me exarsit vt null⁹ vnq; sitiēs tā feruide lipidissimos aq̄
rū fōtes d̄siderauerit: aut moritur⁹ vitā cūctis mortalib⁹ optata
affectauerit: sic ego ex amore sitiui p̄ctōres saluos facere: z me
eis amabile exhiber̄. Facili⁹ dies iā p̄terita reiterabit flōres ab
inicio mūdi arefcī reuīniscerēt: plularū gutte innumerabiles r̄
colligerēt: q̄ mensurari aut estiuari possit caritatis z d̄lctionis
mee imēsitas icomp̄hēsbil⁹. Un̄ z corp⁹ meū formosū dolorib⁹ i
numer⁹ tāq; q̄busdā amoris signacul⁹ tā mltiplicē o signatū fuit
q̄ nō inueniebat nec spaciū vni⁹ p̄cti i meo corpe crucifixo qd̄ n̄
dolor z amor singlarī fluceret: z h̄ tā in p̄nti tibi aliqlit̄ vider̄

principia p̄ma

Delectio christi
vna nos mag
charabilis

no

dispēfatiue ꝛcedit. **U**ide nūc manus meas vtrasq; lōgas ⁊ pul-
cras: clauis acerrime ꝑfossas: brāchia atrocif extēsa: pedes ꝑfo-
ratos: cūra admodū fessa: ⁊ violēta quedā cācellatiōe ꝛstricta
Respice dilatata corpis mēbra tā arte inclusioni mācipata: san-
guineq; resþersa ⁊ ꝑfusa. **C**orpus meū iuuenili decore venustū
a flore suo decidit ⁊ emarcuit. **A**sþimū crucis lignū erat delica-
ti doꝛsi reclinatoriū: corpus meū ponderosum clauis cōfixum:
deorsū sua mole trahēbat: ⁊ inde dolor vulnerū meoꝝ augeba-
tur. **Q**uid plura: a plāta pedis vsq; ad verticē seuissimis vulne-
ribus ⁊ amarissimis doloribꝫ repleuerūt me. **D**eduxerūt ī lacuz
mortis vitam meā: non pepercerunt sꝫ inebriauerūt me amari-
tudine: ⁊ exq̄sitis cruciatibus regē glorie vexauerūt. **E**t hec oīa
amoris vulnera cū magno sustinui cordis desiderio: vt meo li-
uore peccatoꝝ vulnera sanareꝫ: ꝑ ꝑctōribus miseris satisfacere:
⁊ omnes redire volētes patri celesti reconciliare.

Qualiter aīa que spōsum ꝑ peccatū ꝑdiderat ipꝫ sub cruce
ꝑ feruidā penitentiā iuenit: xꝑi passione adiuuāte.

Es fūdite lacrimas oculi mei

plorare ⁊ nolite deficere: leta huius mūdi vniuersa ab-
scedāt. **C**uncta q̄ mihi solacia videbant eē ꝑocul rece-
dāt: ⁊ me solitudinē meroris amicā: tristicie sociā quereꝫ fināt.
vt deslere possim repētina mala q̄ mihi ex peccatoꝝ nebula sup-
uenerūt: ⁊ me quōdā letis successibꝫ gaudentē: ⁊ iuuenili floren-
tē decore ad ꝑsentē miserā deduxerūt. **A**d temetipam igitur o
aīa mea itꝛoꝫ recurrēs ⁊ labētia cūcta supꝑredies vastaz soli-
tudinē ꝑfundissimarum tristiciarū ꝑquire: ⁊ excelsos mōtes
rememoratarū miseriarum ꝑete: cordeq; sauciato: voce flebili:
⁊ euulatu miserabili exclama tam valide vt montiū ⁊ collium
alta cacumina aerisq; excelsa auspicia vsq; ad supꝑmi celi ꝛuera
vox ista lamētabilis ꝑtingat: ⁊ ad aures illas pietate plenas ce-
lestiū spirituū ꝑueniat: talibusq; clamoribꝫ eosq; aggredēꝫ ⁊ dic
Lapides viui: mōtes excelsi: cāpi luinosi syderarum māfionū
quis mihi det vt ignis ille vehemētissimꝫ calor nimio ꝑcordia
mea adurēs: ⁊ lacrimae amarissime vberime iā ꝑfluentes vos
moueāt ad ꝑpatiendū mihi: ⁊ ad leuiādū dolorē meū: dolorem
ytiq; incōꝑabilē cordi meo vim facientē aīe viscera cruciantē:
⁊ me ꝑrementem medullitus. **D**eu me infelicem siq̄dem spon-
sus ille celestis me sua caritate ꝑreuenērat ⁊ enutrierat: in spon-
saz elegerat: anulo suo subarrauerat ⁊ ornauerat multipliciter.

que me ꝑ-
passio

Amis christi
rationis.

Mel et lac ex eius ore mellifluis frequentius suscepi. Osculo oris
sui interdum proutus sum. Nonnumquam etiam me amplexu spirituali spiritualis
ille spiritus liliorum amator lenierat et repleuerat multiplicibus bo-
nis. At ego misera omnibus his ingratum cum in honore eorum non intellexi
sed ab ipso aufugi: recessi: apostataui: ve mihi quod ipse perdidit: ve mi-
hi quod vnicuique cordis mei gaudium dereliquit: dereliqui venam aquarum
viventium dominum. **A** dilecto dilectam quodam me alienaui: ab ipso me in
fideliter sepaui. **D**eum me miseram ad quod hoc facere volui: **C**ur ipse
deserui: **E**ya quot et qualia cum ipso perdidit: **M**e ipsa etenim amisi: et om-
nes celestes spiritus offendi. **T**ristitia venerunt: solaciose quibus me derel-
iquerunt. **S**edeo nuda vana ac desolata: confusione et ignominia
plena: quod mei falsi amatores ymmo veri deceptores: perdidit de-
ceperunt me et miserabiliter dereliquerunt. et omnibus bonis quibus a di-
lecto ditata eram spoliauerunt. **O** honoris amissio: gaudiorum perdi-
tio: omniumque consolationum privatio: quod vna hora venit vniuersorum desi-
derabilium meorum plena destitutio: de cetero consolari non potero
sed hec erit mihi maxima consolatio: nullam consolationem recipere: sed se-
gemere ac flere: donec miserabili morte perfungar. **V**e mihi quo-
me vertam: ad quem ibo: quis me consolabitur? **E**cce enim totus mundus
me dereliquit: quod dilectum meum dereliquit. **D**eum me: quare hoc feci? **O** quam
miserabilis hora: quam huiusmodi quidem mali extitit conscia. **O** rubescetes
rose et lilia albescetia: ac viole iniolate: anime videlicet sancte et immacu-
late: intuemini nunc quem profero serotinum florem: attendite et videte me
spinetis consimilem et ponite ad cor quod citissime marcescit et decidit
flos ille quem hic mundus carpit: quod de cetero nil restat ut viuus
moriar: flores marcescant: iuuenis ante tempus senescat: et sanus languis
dus fiat: sed hec omnia dissimulare leuiter potest: at hoc solum quod tuam ama-
bilem et paternam faciem offendi. et te dilectum contristauit: hoc mihi infer-
nus est et dolor super omnes dolores. **O** mi dulcis mente deficio cum reco-
lo quantum me caritate et dilectione proueneras: cum quanta dulcedine ad-
monebas: et quam amabiliter me ad te quodam trahebas. **N**e permit-
tatur dolor eo quod omnibus his ingratus fui: quod tanta bona tam modicum cuius.
tantum thesaurum tam leuiter abiici. **O** mortis infelicis optata presentia
ad quid retardas: cur me non tollis? **O** cordis humani fortitudo
pualida: quod tanta patiendo non deficio. **O** cordis mei duricia ferrea
quare nimio dolore primo et non dirupo: **O** baudite me diuini flo-
res. et condolere omnes per amatores. **E**go illa quondam dilecta nomine
excellensimo decorata: sponsa summi regis appellata fui. **O** liuam
pulchram: vberem: fructiferam: speciosam vocauerat dominus nomen meum.
Deum me infelicem: quod nunc non sum digna vocari ipsius focaria lotri

11.

cis officio deputāda. **O**culos meos pre rubore ⁊ verecūdia neq̄
q̄ de cetero audeo leuare: s; neq; os meū ampli⁹ ad ip̄z aperire
O cordis angustie. Angustie nāq; sūt mihi vndiq;. **E**t qd eligā
ignoro. **D**ilectū enī absq; spe recuperandi pdidisse: ḡuius ē ōni
morte ip̄z vō sicut pri⁹ rehabere: apud tristissimā aīaz meā iudi
cat̄ ip̄ossibile. **E**n quō vndiq; coartoz in toti⁹ mundi latitudine
spaciosa. **A**tq; vtinā in solitudine vastissima eēm: vbi oculus hu
man⁹ nō me videret: neq; auris audiret: vt me liberi⁹ clamori
bus ⁊ fletibus faciare possem: qz hoc finis cōsolatiōis mee exis
tit. **O** peccatū qd mihi cōtulisti: **O** infelix culpa ⁊ laboriosa vo
luptas: ad quē me miserū statū pduxisti: **O** mūdus imundus:
deceptiōe ⁊ fallaciaruz vtigine plen⁹: ve ei q̄ tibi famulat ⁊ vo
lūtati tue se subycit. **O** q̄ntis hic tribulatiōib⁹ ⁊ miseris angus
tiabif: nā ⁊ si exterius blādiri videat̄ iterius latet tñ qd morde
at. **E**t si a foris seren⁹ videat̄: ifinita tñ occurrēt q̄ aīam miserā
iugit̄ affigāt. **D**eu beu decep̄rix q̄nta mihi i inicio pmisisti: dū
me decipe voluisti: dulcib⁹ litteris: crebrisq; munusculis mihi i
fidias posuisti: v̄bis suauissimis ⁊ ad alliciendū cōpositis: velut
syzenarū vocib⁹ fistularūq; dulcissimis modulatiōibus sensuz
mihi abstulisti: vultu meretricio: guttere mitenti: ridētibusq;
oculis cor stulti trāfixisti. **A**quā petēti: vtrē cū lacte aperuisti:
⁊ me dulci toxico ⁊ suauī absinthio iebriasti. **P**omella pulcraz
suauia ob solā gratitudinē fulgētia manu pp̄ia exhibuisti. **R**o
sas de rosario pro munere dedisti. **J**urasti q; valide q; me sum
me diligeres: nec vnq; mihi letis successib⁹ psperisq; euētibus
deficere velles. **O** callida vulpecula: o vipera venenata. **E**cce
his alysq; inumeris falsis blādicijs me irreticū post te i mortē
traxisti: sic cū ouī ram⁹ viridis oñdit̄: ⁊ ad mortē leta gaudēsq;
pducit̄. **O** fera pessima: o bestia cruēta: nūc pūgis crudelit̄ quē
lenit̄ vnxiisti: atrocit̄ allidis quē lenit̄ leuasti: vocē syzene simu
lās: aculeū te habere pdis: ⁊ ecce oīa versa sūt in cōtrariū: dū in
sinu tuo me tuci⁹ req̄scere puto: capilli abscidunt̄: oculi eruūt
recedit spūs: robur tollit̄: ⁊ iimicōz gladius inermis occumbo
Dec recolēs: hec mēte ptractās: in memetip̄o marcesco: scūs q;
sum mihi metip̄i ḡuis. **F**elix p̄inde aīa: regina merito diuitiarū
nūcupāda: quā aliena reddiderūt picula cautani: q̄ suā mētis ⁊
corpis seruauit inocentiā. **O** q̄nta felicitate talis etiā nesciēs p
fruit̄. **G**audeat vita pura: letet ⁊ aīa a cōcupiscētis mundanis
aliena: qm̄ semp̄ p̄sumit seua cōturbata cōsciētia. **D**ec plūbo ḡ
uioz: leone ferotioz: tonitruo terribilioz: absinthio amarioz esse

No
Mardi. Zalt
the 30. 2
40.

Cofrentia

cōprobat. **Hec** ē vernis interiora corrodēs qui non comedere
nec quiescēt finit: s; plerūq; etiā dormiētes horrore occutit. **Tot**
z tāta sunt q̄ inq̄natā conscientiā ledūt: q; hec incoīq̄nati vix
credere possent. **Creatura** enī tua tibi factori deseruiēs excādes
cit in tormentū aduersū iustos: z lenior fit ad bñficiendū his
qui in te cōfidūt. **Hec** dicit: q; hec dicere experētia docuit: z pre
fens amaritudo cordis mei amarissima ad hec me prouocauit.
Iā enī miseria me pueniēte cogor exclamare z dicere: q; malū
z amarū mibi ē reliquisse sp̄sum meū: z p̄ceptis ei⁹ nō obtēpe
rasse: quis mibi det mēbrānas celi habētes latitudinē: attrāmē
tū: maris excedēs q̄ntitatē: z cālamos tot quot sūt arborū folia
z pratorū gramina: vt p̄strigere possem dolore: simulq; damnuū
irrecupabile qd̄ incurri: q; dilectū meū dereliqui. **Veu** vt qd̄ in
hūc mundū nascebar: **Aur** in vtero m̄ris nō perū: tot⁹ deficio:
z qd̄ agā ignoro: qd̄ ampli⁹ moro: quid circuibor: qd̄ plozo: qd̄
amplius restat nisi vt meip̄z despiciā: z in baratrū infelicis des
peratiōis a facie glorie dei. **Sapientia** **An** ignoras:
me proyiciam desolatam. **Sapientia** qm̄ periculo
sa res ē desperatio: **Desperare** etenī de salute tua nullatenus de
bes: q; ego veni in hūc mundū q̄rere z saluū facere qd̄ perierat
Discipulus **Q**uid ē hoc quod audio: qd̄ tam dul
citer sonat in aurib⁹ meis: in homine
misero z ca **Sapientia** **Q**uid factum ē: q; me nō re
ne abiccto: **Sapientia** cognoscis quō sic corruēs in
terra collapsus es: nuq̄d pre dolore nimio alienationē mentis
filii mi pateris: **O** dilecte mi. **Ecce** ego sū illa eīna sapiā: celestis
p̄ris filius: misericordie baiulus: clemētie dux: z legifer pietat̄.
qui abyssūz m̄ie oibus creatis spiritib⁹ ex sua ifinita incōp̄chē
sum aperui: teip̄m ōnesq; ad me redire volētes sinu pyssimo re
cepturus. **Agnosce** vultū meū: ego enī sum q̄ paupertatē sustinui
vt te ditare: mortē ptuli amarissimā vt te viuificarē. **Ecce** ego
hic sto mediator dei z hoīni: reseruata habēs stigmata crucis: i
terponēs ip̄a districto iudicio eīni p̄ris z cunctis peccatis tuis.
Nūc noli ḡ timere. **En** ego sū frater tu⁹: sp̄sus tuus pat̄us tibi
misereri z tegere peccata tua z p̄ycere in pfundo maris: z sic re
mittere q̄si nuq̄ fuerit dūmodo ouerti z de cetero tibi voluer
caueri: lauare in sāguie meo: sāguie inq; agni imaculati: amore
plenissimi z roseo colore p̄fulgēti. **Leua** de fra caput tuū: aperi
oculos tuos: z aie q̄or esto. **Ecce** p̄ferē tibi stola prima: dat̄ anu
lus itelligētie: z calciamēta exhibent̄: vitulus saginat⁹ occidit̄.

folo. 23.

12
nomē amabile redditur: vt sponsa eterni regis sis et appelleris.
Etenim nō corruptibilib' auro et argento: s; p̄cioso sanguine meo
te redemi: et cū tanto labore adquisiui: vt non īmerito debeam
gaudere de salute tua: et ad veniā eē facilis. **Mirū ē** et valde mi
randū qđ dicere volo: certissima tñ et idubitata fide tenendum
Ecce si tot' mūdus eēt globus igne': et in medio ei' de stipula li
ni pugillus vn': hic ex naturali sua īclinatiōe nō tam cito flam
marū incēdia recipet: sicut abyssus miserationū mearū pctōrē
penitentē et cōverti volentē: qz in illa actiōe naturali aliqualis
licet minima et īperceptibilis req̄rere morula: s; nulla penit'
mora inf' penitētē et remittentē inf' gemētē et gemit' exaudiētē:

Discipulus **D** pañnarū viscerū pietas iaudita. **D**
fracnc fidelitatis dilectio stupēda. **D**
vnicū cordis mei gaudiū: tu ne illū abiectū pditionis filiū dig
naris adhuc recipere: nūqđ nō mihi reo mortis oibus iniqtati
bus obnoxio: gratiaz vis īpendere. **D** gza singularis. **D** benignitas
ienarrabilis. **D** diuine mīe pelag' infinitū: cūctis mortali
bus icomphensū excedens īgenia: superās vota: deniq; supgre
diens merita vniuersa. **Qui ergo rei gza flecto nūc genua cor**
dis mei ad te pat' misericordiarū: et ī terrā puolut' p̄sterno me
corā pedib' tuis clemētissimis: gzas agens ex ītimis p̄cordys et
peto vt respicias vnigenitū tuū filiū: quē ex nimia q̄ nos dilex
isti caritate in mortē tradidisti: vt p̄pter multitudinē dolorum
eius oīm iniqtatū mearū obliuiscaris. Recordare q̄so mīaruz
tuarū et p̄missionū antiquarū. Equidē tu ore tuo scō quondam
mūdo per diluuiū pdito signū recōciliatiōis tradidisti dicens.
Donā arcū meū in nubibus: et recordabor federis mei qđ pepi
gi vobiscū: et erit signū inf' me et terrā. Eya respice nūc pyssime
pater arcū illū tunc p̄figuratū scz dilectissimū filiū tuū in cruce
suspēsū. Considera diligētissime quō ex omni pte ē expāsus
et ptensus: vt libeat dinumerare oia ossa ei'. Ecce qualif' man'
eius et brachia ceteraq; mēbra validissime sunt extēta: vulneri
bus attrita: sanguine pfusa. Dec q̄so ītuere et per īpius vulnera
tu nra sana vulnera: ac diuitte pctā. Memento dñe qre miseri
cors et p̄ mīaruz dicaris. Nā ex eo videlicet q̄ oīm miseratoz
misereris. et īiuriarū in te cōmissarū nō memineris atq; pctōz
obliuiscaris. Nō enī p̄pter iustos q̄ nō indigēt penitētia: s; p̄p̄
nos qui peccauim' et iniq̄ egim' misericors appellaris: aut nū
quid solos iustos et inocentes quozū vita eximia et celibata no
bis cōtinue in exemplū relegit: auricularios in secreto ponere

decreuisti: et eos solos gratia et amicitia tua singulariter decorare
disposuisti: aut nunquid innocentium dominus tuus: nonne et penitentium:
ynimo et penitentium et eorum qui conuertuntur ad cor. Nonne ubi
abundauit delictum: et gratia superabundare consueuit. Igitur ad te
patrem misericordiarum confugio: protectionis tue gratiam quero. **Ans** 2
per affectum quod feruidissimo amplexu precordiali o fili regis eterni
me intus extenta et nuda constringo brachia tua sanguine cruentata:
nolens a te neque uiuere neque mortuum unquam separari. **Probre** o dilectus
et pie pater remitte mihi. Remitte mihi propter amorem ynigeniti
tui peccata mea: quibus iram merui et malum coram te feci: quod tantus
est mihi pro peccatis meis dolor: ut potius mille mortes vellem
sustinere: quam te pater piissime de cetero unquam offendere. **Omnes** 2
namque calamitates quas patior: seu etiam infernum quem demerui. aut
purgatorium seuissimum non tamen pondero: nec me tamen contristant
sicut offensa qua te creatorem meum offendi. **Te** inquam o dominum
meum et deum meum. redemptorem meum et unicum cordis mei gaudium
quod te contristauit vel aliquam irreuerentiam exhibui. **Uti** et si possem
nunc omnes celos replere clamoribus irremedialibus: et tantam vini
cordi meo inferre ut mille scissuris frangeretur: hoc mihi esset op
tabile pro omnibus solacijs que habui omnibus diebus vite mee: et qua
to mitius mecum agit tanto amplius lacrimosus animus affligitur
eo quod tam pio amico et patri fidelissimo tam ingratus fui. **Sed nunc tu**
doctrinam discipline dei o eterna sapientia. doce me obsecro qualiter
tua stigmata dulcissima et suauissima in corpore meo deferam: qua
liter ipsa iugiter in memoria retinere debeam: ut saltem per hoc ostend
am celigenis et frigenis quam gratiam referam pro tam innumeris
bonis ex superabundantia pietatis tue largiri mihi misero collati.
1 **Sapientia** **Te** ipsa et omnia tua mihi offeras: nec ob
lata aliquando resumias: et non solum a super
fluis sed etiam interdum a licitis abstineas: et ecce manus confirmas cru
2 ci mee exhibuisti. **Quod** bonum est debes facere: et mala illata equi
nime sustinere: animumque tuum mutabilem ac sparsas cogitationes
debes recolligere: et recollectas in me summo bono firmare: et pe
3 des tuos cruci affixisti. **Uirtute** animi et corporis non permittas
accidiose tepescere: sed ad similitudinem brachiorum meorum iugiter in
meo famulatu extendere toto conamine stude: fessus et fatigatus
ex labore quocumque gratias age et patienter sustine. **Motus**que sen
sualitatis viriliter restringe: et sic lassitudini et violentie quam crura
patiebantur respondebis. **Porro** caro mea refloreat pro carnis tue de
uotam rationabilemque mortificationem. **Sed** et dorso meo crucis ex

13
asperitate afflicto dulce reclinatoriū ad quiescendūz facias per
diuersorū incōmodorū voluntariā p̄p̄sionē: animūq; corpore
pregrauatū semp̄ sursum ad dñm habeas: mēbra tua iusticie et
sanctificationi exhibeas: sicut ea prius iusticie exhiberē solebas
cor̄ p̄mptū tibi sit ad omnia aduersa sustinendūz pro noīe meo:
z sic tanq̄m fidelis discipul⁹ cuz dño suo spūaliter crucifix⁹ z quo
dammodo sāguie p̄passiōis resp̄sus: mibi simil⁹ amabilisq; efficiet̄.
¶ Placētus super extincto feruore deuotiōis in diuersis perso
nis vtriusq; sexus moderni tēporis: quos x̄ps p̄ suā passionem
reuocat ad verū amorem.

Quomodo sedet sola ciuitas

plena populo: facta ē quasi vidua dñia gentiū. zc. Dum
quādā vice discipulus sapiētie mente lugubri periculo
sum statū iam huius mudi reuolueret: z q̄ntū amor diuin⁹ suis
tēporibus defecisset simulq; amor p̄uatus in plerisq; locis sub
forma religiosa furtiue succreuisset. Accidit vt int̄ lacrimosas
preces ad dei sapientiā effusas: spūali quodā ac dulci sapore op
primeret̄. Et ecce similitudo quedā subito affuit: q̄ eū de p̄dcis
plenius iformauit. Nā in visiōe apparuit peregrin⁹ paup̄ q̄daz
z exul foris stās: baculū in manu gestās: miseria z egestate ple
nus: iuxta quē videbāt̄ q̄si cuiusdā antiq̄ssime ciuitatis ruine:
cui⁹ muri z edificia q̄ndā pulcerrima: turribusq; ac fossatis por
tis z seris ceterisq; armaturis firmata fuerāt. Vis aut̄ q̄ deint⁹
erāt negligent⁹ agētib⁹ pars q̄dā citatis hostiū incursiōe dirupta
ē: q̄dā aut̄ ex negligētia inhabitantiū corruit: ea vō ps q̄ remāse
rat ruinā minabatur. Dinc̄ idē adhuc rupturis q̄busdā in altuz p̄
minētib⁹. In hac citate appueit quedā aialia veluti mōstra ma
rina in effigie hūana: a q̄b⁹ p̄grin⁹ ille auxiliū petēs idignant̄ ī
pellebat̄: eiq; auxiliari cupiētes a nōnullis p̄hibebāt̄ p̄p̄ quod
turbat⁹ z omot⁹ ab eis repulsus recessit: z celū ac frā d̄ eos ī tes
timoniū iuocauit. Dec̄ īquiēs discipul⁹ vidi: z ei⁹ significatiōē
mibi peto oīdi a te o eīna sapia q̄ cūcta nosti misteria z oīa scis
occul^{ta}. **Sapientia** Res mirāda z p̄passiōe dignissima
ta. **¶** Ecce ego sū p̄grin⁹ ille hui⁹ citatis
destruete: q̄ndā p̄nceps iclit⁹ z sp̄sus p̄clar⁹. Ciuitas aut̄ h̄ quā
vidisti ruinosaz ip̄a ē m̄f religio xp̄iana: q̄ndā feruida z duota
in q̄ tot fideles ab inicio nascētis ecclesie vnanimif z concorditez
cū duotiōe p̄cipua scāz z deo placētē vitā religiōe plenā duxerūt
q̄ sp̄retis oīb⁹ mūdānis ī solo p̄ditōis amorē flagrabāt: qui scis

meditatiōibus ⁊ bonis operibus semp̄ intēti sc̄i p̄os ⁊ proxios
edificabāt: neminē circumueniētes: neminē ledentes: s̄ in sim
plicitate ⁊ sinceritate vitam beatā ducebāt: carnē suāz cū vicys
⁊ cōcupiscētys crucifigebant: exercicia magna ⁊ cōsuetudines
deuotioē plenas habētes: diuersorū monasteriorū ⁊ solitudinū
ac religionū viri: viri vtiq; virtutum fortissimi ac strēnuissimi
bellatores cōtra spūales nequicias iūmici: semetip̄os q̄q; pro d̄
fensione veritatis ⁊ iusticie in mortē vsq; tradētes. **T**ales inq;
ciues illustres ac filios p̄clarissimos predicta ciuitas sc̄a mater
feruida religio parere ⁊ nutrire ⁊ ad prouectū vsq; p̄ducere so
lebat. **S**ed prohdolor multis iā in locis his tēporib⁹ ac regioni
bus p̄dicte ciuitati nō modicū incipit excidiū imminē. **C**uius
nāq; quibusdā ac eorū rectoribus negligē se habentib⁹: tota
structura spūalis edificij ifirmata ē ⁊ cōcussionib⁹ vastata: vt s̄
modicū qd̄ adhuc stare putat cōtinuis defectiōib⁹ perire videa
tur. **J**am enī pleriq; eiusdē religiōis sc̄e filij ac p̄fessores in tan
tā p̄teruā cōtra suos superiores p̄rūpere ausi sunt: vt pene nul
lus correctiōi loc⁹ pateat: s̄ si dilecto adhibeat correctio peior:
scissura fiat. **A**rmati ei s̄tilitatib⁹ philosophicis: ac allegationi
bus iuris sup̄fluis in mediū adductis man⁹ corrigētis neq; ad
mittūt: s̄ saltū vltra t̄minos quos posuerūt p̄es eorū faciētes:
cōtentiōib⁹ periculosis seip̄os ⁊ alios iuolūt. **O** certū iudiciuz
ext̄minij huius edificij spūalis. **O**uerissimū p̄sagiū future i p̄xi
mo calamitatis: q̄ diu putas edificium hoc spūale poterit stare
submoto lapide āgulārī: ⁊ colūna subuersa totā structurā spūa
lem cōseruāte. **C**ū videlicet p̄mpta ⁊ hūilis obediētia p̄iecta fu
erit: ⁊ vnusq; hoc qd̄ sibi placet vel libet fecerit: nec q̄sq; dice
re audeat quare sic facis: **D**eu heu vbi ē obediētia pauli simpli
cis: mauri ⁊ quorūdā discipulorū p̄batissimorū q̄ antiquis patri
bus ip̄ossibilia iparātib⁹ deuotissime obtēpauerūt. **S**ileat nunc
de hoc loq; lingua: s̄ deuota gemāt corda vniuersa. **N**eq; enim
de hoc loq; p̄derit: p̄derit t̄j tacuisse: nā bene tacuisse i hac ma
teria ē philosophatū eē. **D**e paup̄tate aut volūtaria q̄ nutrix ⁊
fomentū ē toti⁹ religionis: quā quidā sc̄orū patrū in sp̄sā ele
gerāt: qdā etiā dominā suā appellabāt: quidā etiā p̄ testamēto
suis carissimis eā legabant: quid dicam: **N**eq; enī iā a plerisq;
vt sponsa amat: sed velut ancilla saray foras eycif: duz proles
ip̄ius cōtra omnes: ⁊ manus oim cōtra eā eē videantur. **M**il
le enī artes lucrandi querunt: ⁊ artes salutis operatiue i artes
lucratiuas trāsierūt: ita vt argutissima ouicula sit q̄ vl̄ modicū

63. 58.
folio 32.

obediētia
paup̄tatis

paup̄tatis
folio 4.

no

14
de lana cōtra frigoris asperitatē sibi ob venatorū calliditatē ac
tonsoꝝ cupiditatē reseruare possit: et q̄ sub forma pecunie refer
uari indecēs indicat: dū i aliū ysum pietatē quidē p̄ferentē: re
aūt vera cupiditati deseruientē comitat: de eo quodāmō quasi
ydolū fabricat. Nepe peculū ad hoc in aliā spēm. s. libroꝝ vel
pamētoꝝ ecclesiasticōꝝ trāfferūt: vt dū iā habita defecerint: q̄si
de⁹ nō sit in israel deū accharon quē in marsubio reposituz hñt
cōsulere possint. **De castitate** aūt q̄ vtutū decor ē p̄sequi non
expedit nisi tātillū: q̄ p̄chdolor agni nouelli dū seuos iā lupos
fugiūt: et ad pastorū p̄tectionē cōfugiūt: i muscipulā deteriorē
cadūt: et dū dētes lupinos declinare cupiūt: infidiosis masticatio
nib⁹ arietū letalif vulnerant: aut penitus occūbunt. **Quidam**
enī spēm hñtes pietatis: vtutē aūt abnegātes: dū notā i honesta
tis ex prodicione solis timēt icurrere: studēt clāculo latrocinia
aiarū exercere: violasq; celestis spōsi violare vel cōtrectatione
inhonesta maculare. **Vt** exemplo quozūdā sacerdotū mosayce
legis mittūt fuscinulā in ollā: et de his q̄ deo offerre deberēt ra
pinā exercēt: et q̄ totū sacrificiū cōsumere nō audēt: saltem liba
mina sacrificioꝝ qualiē sapiūt put p̄nt degustāt. **Porro** de ca
ritate que ē cōnexio toti⁹ spūalis structure qd dicā: exinanita ē.
Exinanita ē vsq; ad fundamentū in ea. **De**s enī que sua s̄ que
rūt: nō que alioꝝ: magisq; nūc locū habet periculosa detractio
q̄ sincera dilectio: et fraternū odiū fraternā caritatem supplāta
uit: ymmo et veri⁹ dicā p̄strauit caritatē: vt merito exclamare li
beat cū gemitu ac dolore ac dicere. **Unusquisq;** a suo pximo cu
stodiat. et in omni fratre suo non habeat fiduciā: q̄ oīs frat̄ sup
plantās supplātabit: et oīs amic⁹ fraudulenē incedet. **Vir** frat̄
suū deridebit: et iimici hoīs domestici ei⁹. **Sagitta** vulnerās ait
p̄pheta lingua eoz̄ dolū locuta ē. **In** ore suo pacē cū amico loq̄
tur: et occulte ponit infidias: et q̄ se inuicem mordēt: prouocāt:
iuidēt: lacerant: timendū ne tandē abinuiçē cōsumāt: neq; aūt
ista et similia adeo occulta sunt vt nō sciant vel vt hec tanq̄ ab
scondita in lucē p̄ducant. **Sed** heu in omnē terrā exiuit sonus
eoz̄: et in fines orbis terre verba eoz̄. **Sanctas** aūt cōsuetu
dines et pietatis exercitia iuxta antiquoz̄ semitas patrū si quis
iā seruare voluerit derisioni patebit: et inter ceteros notā singu
laritatis incurrēs: vtpote dissimilif alys viuens non modicas
iniurias sustinebit. **Que** oīa vigente adhuc pie memorie sancta
ac feruida religione i statu erant bono: atq; p̄fecto fuerūtq; tūc
pro certo aurea tempora: dies vtiq; salutis: q̄ a superfluis sibi

3
Castitas.

4
Caritas

5
Exinanita
pietatis.

Folio 35.

cauebāt: nec adulationib⁹ inferuiebāt: pro aliena dānatiōe: nec
cōtentiōibus nec brigis intēdere pmittebāt: sed opibus v̄tutū
sanctisq; studijs ac meditationib⁹ tēpus suū occupabāt. Et erat
illis cor vnum ⁊ aīa vna ī dñō: in cōmuni viuētes: ⁊ nō singuli
sibiip̄s cōquirētes: ⁊ iō erāt v̄ri ī omni v̄tute p̄fecti: de p̄dicti
aūt spiritualib⁹ exercitijs nō remansit nisi modicū ibi. Quedaz
nāq; cōsuetudines antiquae: velut hui⁹ spiritualis edificij partes
qualescūq; adhuc stare ⁊ sursum p̄minere cernunt: in quib⁹ tñ
nō tam modernorū deuotū p̄pendit exercitium: q̄ antiquorū
laudabile studiū cōmendat. **Q** aut vidisti ibidē multitudinem
copiosam quorūdā aīaliū: q̄ velut mōstra marina in effigie hūa
na apparebant: ipsa sunt corda secularia sub habitu religioso la
titantia: q̄ honestatē habit⁹ exteri⁹ p̄ferūt: interius aūt gr̄a ⁊ de
uotioē vacui s̄: ⁊ dū sic deformes interi⁹ ⁊ exteri⁹ existūt: mon
struosus v̄tq; aīalib⁹ dissilēs nō sunt: q̄ velut aīna balaaz voce
quidē hūana resonātes verba abstractiua ⁊ documēta spūalia
p̄fert. sed cōcretiue ⁊ carnalīē viuūt qz qd v̄bis ⁊ habitu p̄dicāt
moribus ipugnāt. Ex his sunt qui penetrāt domos curiose agē
tes: ac mulierculas captiuas ducentes: sp̄ discētes ⁊ nuncq; ad
scientiā veritatis pueniētes: qui p̄ veritatis ⁊ insaniās falsas a
corde suo ⁊ aliorū se excludūt. **S**ed q̄ vidisti ibi quosdam ī
habitu ⁊ forma decēti qui mibi manus pbuere: signat numerū
electorum qui iuste ⁊ pie inter alios cōuersantes: eorū exemplo
nō deprauāt: sed ī medio natiōis praue ⁊ puerse velut lumina
ria lucētia in hoc mūdo caliginoso: verbo vite p̄rimos quosq;
illumināt ⁊ inflamman. Qui licet ī magno adhuc numero iue
niant in omni statu ⁊ religione: ac etate v̄triusq; sexus: cōpara
tione tñ ceterorū pauci sunt: quia reuera plures sunt q̄ p̄ latam
⁊ spaciosam viā que ducit ad mortē ingrediunt q̄ qui per artā
viam ⁊ angustam portā intrare contēdunt: ⁊ h̄y inter alios sic
aghi inf̄ lupos se habētes. Sicut liliūm inf̄ spinas odorez virtu
tum extollerantia reddunt aduersitatū. **H**y sunt quos reserua
uit sibi domin⁹ qui nō curauerūt genua sua coram baal: q̄ non
fecerunt curā carnis in desiderijs: qui habent thau scriptum in
frontibus suis: videlicet mortificationez iesu xp̄i v̄biq; circūse
rentes in corpe suo aliorū transgressiōes quas emēdare neque
unt gemūt ac lugent. **H**y p̄pter innumera aduersa que emergūt
possunt dicere cum apostolo: foris pugne: intus timores: ⁊ post
omnia alia picula habuisse se picula in falsis fratrib⁹ cōcludere
possunt: tales non īmerito martiribus cōpanē: qz exceptia alyf

74
Electi in
angustis
lucet.

agn

martiribus
cōpanē.

14
afflictionibus multiplicib⁹ quot transgressiões cōtra deum vel
iusticiā fieri viderint: q̄si tot gladius intimi cordis trāsuerberā
tur: s; nō ad isipientiā sibi: ad ipos nāq; ē vox que dicit. **D**icito
iusto qm̄ bene fructū adinuētionū suarum comedit: ve impio ī
malū: q; retributio operū ipius fiet ei. **I**psi esuriēt: et vos come
detis. **I**psi sitient: et vos bibetis: et q̄nto ex omni pte difficilioz ē
eorū cōgressus: vtpote cōmilitonib⁹ a dextris et a sinistris eos nō
adiuuātibus: s; p̄doloꝝ partē aduersam fauētibus: tato mltis
p̄decessoribus q̄ inumeros coadiutores sui p̄positi habuerint:
maiozē in futuro mercedē sc̄dm̄ suum laborē recipient. **U**nde
qd̄ in predicta similitudine vidisti quosdā qui nōnullos ad me
accedere volentes p̄hibebant: significat eos qui ceteros bonū
propositū habentes suis malis deprauant cōsilys vel exemplis
adinstar phariseorū ad vitam nō intrant: nec itroeuntes sinunt
intrare: qui etiā dei sapientiam ore ipysissimo blasphemabāt. et
ceteros in ipm̄ credentes modis oibus auertere cupiebant: se
ductozē eum appellantes. **S**ic pleriq; nō vrgente consciētia s;
stimulante inuidia: alios in gratys se p̄cedentes de bono opere
lapidant: dum eoz bona opera corā mltis damnare nō cessant
et vbi factū in se propter bonitatis euidentiaz puertere non pos
sunt: saltem intentionē inuidi detractozes calūniari conantur:
vt sic quidē eos quos posituue sibi equare nō poterant: saltē pri
uatiue precedāt. **I**nuidia nāq; dyaboli intrauit mors in orbēz
terrarū: ipm̄ sequuntē qui sunt ex pte eius. **B**aculus quē me
portare in habitu peregrini vidisti: mortem quā in cruce ptulī
significat: quā in signum amoris p̄fero fidelibus vt amorem
terrenū deserant: et se in toto corde suo ad me cōuertant. **C**la
mor quē audisti: seueritas ē iusticie mee sup̄ hos q̄ nec timore
nec amore op̄ūcti pctā deserūt: s; in eis p̄tinaciē vsq; ad mortēz
peris. **D**iscipulus. **D**ū hec attento corde audio: et
tunt. **D**iscipulus. ita eē veraciē cognosco: magis
fere liber q̄ aliud dicere. Quis enī nō lugeat: quis non plozet:
et ingemiscat videns virgulta nata et fructecta in tam sancto lo
co suborta: videns primitiue ciuitatis splēdidas delicias et spiri
tuales diuicias gratie copiā vnctionis et deuotionis: et omniuz
carismatū diuinorū abundantiam: nunc autē inopiam tantam
modicum gratie: malicie plurimum: quis nō suspiret et pre do
lore exclamet: **D**eu quomodo sedet sola ciuitas plena populo:
et illud. **Q**uomodo obscuratū est aurum: mutatus ē color opti
mus. **D**urus est valde et irreligiosus: qui hec damna diligenter

perpendit: et non ex toto corde gemit: et ecce materia huius tristitie et fletus auget: dum iam totus mundus in maligno positus conspicitur: et hostis antiquus appropinquante eius termino tantum preualere apud multos euidenter cognoscitur.

Sapientia Nihil tibi ad presens de his que foris sunt que in plateis aras edificant et carnes suillas immolant: qui in omni loco sublimi: et sub omni ligno frondo so se impudice prosternunt. De huius mundi aperte cultoribus loquor: qui manifesta peccata. scilicet adulteria: furta: et similia committere non verentur. Sed excidium ciuitatis sancte defectum videlicet feruoris primitiue religionis te cupio ad cor ponere et pie deslere: atque pro eius restauratione ac bono statu orationes ad deum effundere lacrimosas. Siquidem ipsa est ciuitas supra montem posita: lucerna super candelabrum locata: et sal spirituale per quod condiendi sunt homines terreni: spectaculum mundo et angelis et hominibus: eius quippe verbo et exemplo ceteri conseruauerunt illuminari ac sapientia condiri. Cum autem ciuitas hec malum exemplum dabit: cum lumen extinctum fuerit: et sal infatuabitur: heu heu quomodo tunc stabit in mundo? Cum hi qui mundo hoc abrenunciauerunt: toto nisu mundana sequuntur. Cum hi qui spirituales dicuntur carnalia desideria sectati fuerint: et se multiplicabunt secularibus negociis. O sacro sancta mater ecclesia quanta tunc erit tribulatio tua: quis est qui surgat et teneat iudicem iratum? Nam et in presenti quoque tempore multi qui ipsum placare debuerant non minime ipsum offendunt. Sabbatum eorum odiuit anima mea. Amor namque spiritualis eorum transiit in carnalem: et carnalis incaute palliat sub specie spirituali: sicut zizania sub tritico: et admixtione eius viluit: sicut balsamum sophisticatum vilibus liquoribus: sacrificium deo offerunt fermentatum: nam ambitio usquequaque in cordibus eorum preualuit et regnat supra modum: dum gloriam in prelationibus querunt tam sollicitate temporalem: et dum quidam eorum hec iuxta votum habere non possunt: animo moti sectas introducere non metuant: et veluti preuaricatores iudaici populi gymnasium in hierosolomis facere querunt: et se ac alios ad instituta gentium transferre contendunt: terminos transgredientes quos posuerunt patres eorum.

Respera quod silencio transire cogitaueram: ut simul cum mea tristitie: crescat et materia pie compassionis et deuote orationis.

Mundi multorum
attenditur
52. 58.
53 74

Heu heu fuit

ne

16
Erat in ciuitate p̄dicta vicus quidā precipuus: vnus de p̄cipa
lioribus: ceteris cōtribulib⁹ sapientiā ac doctrināz p̄clarissime
āministrās. Multi autē de seniorib⁹ populi illi⁹ moriētes de me
dio sublati sūt. **S**uit p̄terea ibi q̄dam homo dei q̄ pro salute loci
deū assidue deprecabatur. **A**spiciebat igit̄ in visu noctis. ⁊ ecce q̄si
de pte loci eiusdē occidētali aries vn⁹ de grege surrexit habens
duo cornua: ⁊ in capite suo coronā ferreā: ⁊ data ē ei potestas
vt regnaret in p̄dicto loco: quē seq̄bant q̄si. lxx. vulpecule vel
amplius adherētes arieti: q̄ ⁊ ipse singulas coronas accipiebāt
quibus multitudo diuersoz animaliu vtriusq̄ sex⁹ iūcta erat.
quedā vero ex timore. quedā ex cupiditate. nōnulla ēt simplici
q̄dā aīo multitudine seq̄bāt. **I**git̄ aries volēs sibi suisq̄ iperū
loci vsurpare: circuibat ī manu valida: deseriēs ī oēs q̄ sibi r̄sis
tebāt. potētes dyciebat. m̄gnates hūiliabat q̄sdā exilio dānabat
Et scūs ē timor eoz m̄gn⁹ sup oēs icolas ⁊ cōuicaneos loci eius
dē. **V**olētes enī siue p̄ fas siue p̄ nefas p̄esse nulli obsistēti perce
bant omnino nec sexui aut etati: cuiuscūq̄ existerēt meriti vel
vite. **U**ī ⁊ pleriq̄ metu victi eis iūcti sūt: nolētes ex̄minari de
terra. **N**ōnulli tñ de populo relictī sūt: q̄ magis deū q̄ hoīes ti
mētes in tribulationib⁹ maximis virilit̄ ⁊ cōstant̄ p̄stiterūt: pa
ti pro patrys ac dei legib⁹ mori fortit̄: q̄ p̄uaricatorū parere vo
luntati: p̄ quozū lasciuas ⁊ trāsgressiōes loc⁹ idē statī in nihilū
redigi poterat. **L**icet autē ⁊ inf̄ hos eēt qui ad viā veritatis nō
recte ambularent: neq̄ semitas iusticie ⁊ eq̄tatis vt oportet ob
seruarēt: malis tñ grauiorib⁹ que per aduersari p̄tem sub ītroi
re ceperāt: obuiare cupientes se eisdē pro posse opponebāt: qui
bus in adiutoriū fuit dux filiorum dei loci eiusdez sup̄mus gu
bernator vir vtiq̄ per omnia laudabilis ⁊ magnanimus: iusti
cieq̄ zelator: diuersi q̄q̄ qui fugiebāt mala additi sunt ad eos:
factiq̄ sunt eis in firmamentū. **I**git̄ aries nisus ē cornib⁹ suis
impetere ducē gentis sue: eūq̄ modis quibus poterat deycere
nitebatur. **A**t vero dux inuictissime stabat. **Q**uo viso aries cuz
quibusdam de suis ad principē totius multitudinis se trāstulit
ac ipsum contra ducē populi sui interpellabat: dolosiq̄ sugges
tionibus aures eius innocētes nec fraudis cōscias interpellās
principatum sumpsit in populo suo. **Q**uod audiēs ecclesia fide
lium altius ingemuit: ⁊ nōnulli lacrimantes vociferabantur ī
celum: minimam quidem curam pro se habentes: maximam
autē pro sanctis dei legibus: patrūq̄ traditionibus quas viola
ri aperte non sine scandalo multozum videbant: supplicantes

Enta

airib⁹ diuinis: vt si fieri posset cor principis multitudinis sani⁹
informaret. Cūq; durissimo famulatu multi inocent⁹ pmerent⁹
clamauerūt ad dñm. z clamor eorum puenit ad deū: z audiuit
gemitū eorū: descēditq; liberare eos. adhucq; iuenta sūt bona
opera in israel: quodā igif tpe in insula quadā cōuenerūt impy
aduersus filios obediētie ī manu forti z multitudine pualida ī
vtute sua cōfidentes. Quod vidētes ex aduerso hy qui erant de
prope de parte dñi: uehemēt⁹ extinuerūt: z desperabāt se posse
euadere. Erat enī cōgregatio magna z fortis. z hy docti z pati
ad plūm. Paucissimi vō ex aduerso erāt relictī simplices: nec
armozū cōsuetudinē habētes. Un⁹ autē de his qui ptem dñi ad
iuuabāt: ceteros timore pterritos ad cōstātiā cōstant⁹ aiabat: z
ad orationū suffragia cōfugere hortabat. Et ipse quidē ad locū
orationis se cōferens: pstratus ad terrā hec z his similia ī ozone
dicebat. Dñator dñe rex celozum z terre: in volūtate tua cūcta
sūt posita: z nō ē q̄ possit resistere voluntati tue cū scis qz isti ve
niunt ad nos in sua audacia z multitudine confidentes: volen
tes regnare nō ex te. z patrias ac dei leges violare: z nos mise
ros de terra dispergere cupiunt. Eya dñe de⁹ aperi oculos tuos
z vide tribulationē nostrā z sancte cōgregationis tue. z uerte
luctū nostrū in gaudiū: disperse illos ī vtute tua z depone eos.
vt cognoscāt te adhuc curā tui populi gerere. Ostēde nūc quia
victoria nō est ex multitudine s; ex tua volūtate: z miserere no
bis. vt hanc magnā tribulationē quaz pro peccatis nostris pati
mur. te adiuuāte vincam⁹: z quēadmodum patres nostri: sic z
nos tibi in pace z trāquillitate seruiam⁹. Vis itaq; gestis deus
qui nunq; deseruit sperantes in se: vocē suozū seruoꝝ ad se cla
mantiū exaudiuit: z vtutē aduersarioꝝ eliminauit. Nā ī crasti
no eodē loco in cōspectu multitudinis cōgregate: aries in fraz
corruit. z vnū de cornib⁹ suis cōfractū est omnib⁹ deū laudanti
bus. z exinde cepit potestas ei⁹ deficere ac decrescere de die in
diem: nā multi itelligētes fraudē ipius: penitētia ducti ceperūt
ab eodē recedere: z ps filioꝝ obediētie crescere cepit z pficere:
adiuuāte dño populū suū: iimicos aut pacis psequēte: per ōnia
benedicis. **Discipulus** Res stupenda parit⁹ z mi
de⁹. Amē. **Sapiētia** randa: q; imperscrutabilis
abyssus iudicioꝝ dei electos suos sic tribulari permittit: nec ta
mē vsqueq; deserit: s; tam paterne liberat z protegit: s; vellez
euidētius noscere misse. **Sapiētia** Intelligentibus
riuz similitudinis huius. **Sapiētia** satis dictuz ē: tu

17
amplius querere noli. fructū tamē non modicū ex his colligere
debes. **P**rimo vt discas in nulla vnq̄ aduersitate desperare: s̄
omne spem in deū ponere: et oratiōis refugia querere in tribula
tionib̄ cūctis: nec viā iusticie ppter rabiē cuiuscūq̄ psecutionis
scruētis deserere et super oia cautelā et circūspectiōē debitā ne
gocys ptractādīs adhibere. **P**relatus enī vel rector fratrum tuorum
cū tu sis: licet in minimo gradu: discas ex his nō statim adhibe
re fidē his q̄ ceteros deferre cōsueuerūt: nec proximorum sugges
tionib̄ q̄buslibet in patrociniū cōductis semp velle adq̄scere:
nec faciliter accusationē aduersus approbatos recipias: quia ex
his disciplina omnis p̄sternit̄: et pestilentibus audacia resistēdi
conferit̄: ac vigor destruit̄ religionis. **S**z causam quā nescis di
ligētissime inq̄ras: vel p teipm vel per viros iustos et puidētes
ac deū timētes: et sic tandē veritate compta cū debito liberamie
sentētiā pferas iustam: et sic pculdubio nōnūq̄ iuenies actores
causę in causa obnoxios eē. **N**ēpe iterdū grauamina īdebita su
periorum p̄tendūt: q̄ cēsura monastice discipline effugere cupiūt: et
se pugiles iusticie ac d̄fensores v̄tatis ianit̄ mētunt̄: q̄ se a cor
rectiōib̄ platoꝝ suorum eximere volūt: ac ceteris ianit̄ p̄sse cōcu
piscūt. **S**ic sic te decet causā quā ignoras inq̄rere: inuentā plene
discernerē: et ip̄s h̄ qd̄ cōtra iustos cogitauerūt reddere ī caput
ip̄oz: vt sic gladī eoz itret ī corda ip̄oz: et arc̄ eoz cōfrigat. **S**ic
in iudicis suis capiūt ip̄y: sic lapidāt duo senes pleni iniq̄ cogita
tiōe: q̄ suzannā in d̄no cōfidētē cupiebāt lapidat̄. **S**ic p̄rit aman
hostis et aduersarī ip̄ysim̄ iudeoz: q̄ p iniq̄s regi scās suggesti
ones ppl̄m dei perit̄ laborabat. **S**ic et saul sup̄bissim̄ gladio p̄po
occubuit: q̄ iuste p̄seq̄. **D**iscipulus **P**oiz p̄ysima
p̄ximū nō formidauit. **D**iscipulus moderatrix cā
rum et̄na sapiētia: q̄ electis tuis et bona et mala in bonuz cōuer
tis: hoc solūmodo mihi humilimo famulo tuo in hac materia
faciendū estimo: recurrere sc̄z ad oratiōis p̄sidia corde duoto.
Igit̄ o pat̄ misericordiarū et deus totī cōsolationis peto hūilit̄:
vt miserearis ppl̄o tuo et hereditati tue: et da pacē cordiū et tran
quillitatē tēpoz in diebus nostris. **S**ed et his q̄ oderūt pacez mi
serere ppter nomē tuum benedictū. **I**nfunde eis q̄so spirituz bo
nū: vt ab errorib̄ suis resipiscāt: et ad vnitatē et pacē redeant: vt
tibi oēs in gremio scē m̄ris ecclē catholice vnanimī seruiam̄:
et ad ciuitatē glōsam celestis patrie puenire valeam̄. **A**mē.
Qualis sit diuina sponsa eterna sapientia: et de qualitate amo
ris ip̄ius

Qualis ē dilectus tuus ex di

lecto: o pulcerrima mulier: Si quis solutionē verbi au
dire desiderat: aures nunc prebeat diuini amoris. **Da**
amante: da singulari amore feruentem: et intelliget que dico. **Ex**
amore enī quēuis loquētē nō amans: ebrium potius quā sobrius
estimabit: quā nō interno gustu vim amoris percipit: sed vba tātū
resonare audit: et bñ quidē ebriū: s; nō a vino in quo ē luxuria:
s; in quo ē spūaliū exuberātia gaudiorū. **Nobis** igit̄ tacētibus q̄
tali amoris sup̄ effluētia adhuc lōge distam⁹: ppe autē fieri toto
corde desideramus: anim⁹ amorosus in mediū pcedat: mens in
affectū diuinū prūpat: dicatq; nobis modū qualif a dilecto pre
uentus: et quō ad amorē ipius tract⁹ sit: vt simul ex hoc pateat
qualis sit ex dilecto dilcūs: nec se occultet nimīū: quā amor inten
sus seipm etiā pdere cōsuevit iuitus. **Ue**ite inq̄t anim⁹ amo
rosus: audite q̄nta fecit dñs aīe mee. **Cū** me flores iuuetus et recēs
anim⁹ tpe vernali ad prata virentia et florū diuersa germina cū
sodalib⁹ coequis vtriusq; sex⁹ ad pfruēda desiderata solacia dul
citer iuitaret: a plerisq; in diuersos ludos vox lasciuiens pstre
pebat. **Caput** enī mouētes: manibus plaudātes: et velut arietes
ouīū exultātes salt⁹ quosdā dabāt: sicq; tripudiādo aiebāt. **Exi**
guū et cū tedio ē tēpus vite nr̄e: et nō ē refrigeriū in fine hoīs: et
nō ē qui agnit⁹ sit reuersus ab inferis: quā ex nihilo nati sumus: et
post hec erim⁹ q̄si nō fuerim⁹. **Venite** ḡ et fruamur bonis q̄ sunt
et vtamur creatura tanq; in iuuetute celerif: vino p̄cioso et vn
gentis nos repleam⁹: et nō p̄treat nos flos t̄pis. **Coronem⁹** nos
rosis anteq; marcescāt: nullū pratū sit qd nō pertrāseat luxuria
nr̄a: vbiq; relinquam⁹ signa leticie: quā hec ē pars nr̄a et hec est
fors nr̄a. **Italia** inq̄m et similia dicētes: frenū cōcupiscētie laxa
bant: et flores quos poterāt singuli carpebāt. **Ego** autē cū paululū
in meip̄o substitissem: et qd nā facerē in animo meo heitarem.
Ecce flores humo nati quos vernali amenitate decoros viderā
et recentē in vere cōspexerā: subito arefacti deciderūt: et dcor oīs
perierat. **Cui⁹** nouitate visionis stupefcūs et in me reuersus cepi
denegare qd nullū ex floribus caducis vellē adamiare: quos taz
breui tpe florere et extēplo arere cōspexerā. **Quadā** igit̄ die duz
animus inq̄etus circūquaq; aspiceret: et velut hymnū vmbro
sum locū peteret ad quiescendū: feruorē declinās meridianum.
ecce e regiōe in sumis excelsisq; verticibus apparuit quasi flos
campi cōspiciuus et ad videndū delectabilis: oibusq; quos ante

12.
viderā floribus incōpabiliter pulcrior apparebat. Ad quē vidē
dum cū festināsem: ecce subito inuitatus nō cōparuit: s; quasi
dea toti⁹ pulcritudinis aī me stetit: q̄ velut rosa rubens ⁊ cādo
re miro refulgēs sole clarius rutilabat: ⁊ eloquā pulcritudinis
dabat: hec cūctoz in se summā optabiliū pferebat: odoreq; sua
uissimo ad modū panthere lōge lateq; diffuso circūq; ad amo
rem suū cūctos trahēbat: voceq; dulcissima sic dicebat. **T**rāsite
ad me oēs qui cōcupiscitis me: ⁊ a generatiōibus meis adīple
mini. **E**go maī pulcre dilcionis ⁊ timoris ⁊ agnitōis ⁊ sancte
spei. **Q**uibus auditis steti attonit⁹: fixisq; oculis in terrā obmu
tui. **S**tupor enī circūdederat me de tāte pulcritudis imensitate
vt oīno respōdere nō possem. **Q**ue clemēntē manū extendēs cor
meū tetigit: ⁊ ad loquendū cōfortauit: aptisq; oculis in eā curi
osius intēdebā ⁊ hec tacit⁹ in corde meo voluebat. **N**on ē huic
similis sup terrā: in aspectu: in pulcritudīe: ⁊ in sensu verborū
Dixiq; itra me. **E**cce vere abyssus amoris: abyssum nūc reppe
ri totius pulcritudis: q; qd̄ diu quesisti nūc inuenisti: quinimo
vltra q̄ cogitare potuisti repperisti. **S**icq; tandē ad eā cūersus
cordis in iubilo dixi clara voce. **O** pulcerrima toti⁹ vniuersita
tis oīm creaturarū: q̄ ex animo letabūdo cōditoris vniuersorū
pdyisti. **E**dicito nobis nomē ⁊ pgeniē tuā: vtrū ne cōdigna sint
⁊ cōgruentia tāte formositati. **I**pa aut vultu sereno: micantib⁹
oculis: labys mellifluis verba depromebat: q̄ auditū corporeū
penetrātia ad cordis tricliniū velut sagitte ignee puolauerunt.
⁊ ad aiām amoris dulcedie liq̄factā sic dicebat. **Q**uī vir d̄side
riorū tu es: ideo thesaurū absconditū cunctoz desiderabilium
punctū ⁊ circūferentiā oīm cōcupiscibiliū: longitudinez: latitu
dinē: sublimitatē: atq; pfundū vniuersoz amabiliū veni ostēde
re tibi. **I**n p̄mis ergo rationē ⁊ interptationez noīs mei scire si
vis: sapientiā eternā me appellari a frigenis cognosce: qd̄ vtiq;
mee cōgruit poptime nobilitati. **N**ihil enim ē in entib⁹ creatis
qd̄ tantū in corde cōditoris: cunctozq; pfecte amantiū dultius
posset sapere: neq; enī sonit⁹ tube ac fistule ac cythare sambuce
⁊ psalterij ⁊ simphonie dulcisonē seu vniuersoz genera musico
rum: nō phylomene cātus: omniūq; auū suauissim⁹ cōcentus:
aures iuueniles tantū demulcēt nec frēstris vnq; melodia vel
celestis armonia gaudioz vnq; prebere materiā ampliorē. **S**a
por noīs mei velut botrus cipri in vineis engaddi. **C**ipri cum
nardo: nardi ⁊ croci: fistule ⁊ cynamomi cū vniuersis lignis li
bani: mirre ⁊ aloē cū oībus primis yngētis aromatibusq; p̄cio

fissimis. Quasi libanus nō incisus vaporavi habitationē meaz:
z quasi balsamū nō nixtum odor meus. Et hec quidē de noīs
mei interptatione. **P**orro qz amor tuus alta petit: nec coq̄siri
um z paneficū vel vnguētariozū aliozūq; similiū ac dissimiliū
amore cōtent⁹: igitur ac p̄claritatē generis mei inq̄ris. Ad
hec quidē respōdere nō imerito ratiōis ordo exposceret. si facul
tas adesset: z impossibilitas nō obstaret. **S**z tāta generatōis mee
p̄funditas: vt cūctoꝝ mortaliū ingenia excedat. Ego nāq; sum
illa de qua scriptū ē. Generationē eius quis enarrabit? Ego ex
ore altissimi p̄diui: p̄mogenita aī oēm creaturam. Et egressus
meus sicut a p̄ncipio efnitatis. Ego quasi fluius dorix: sicut
aq̄duct⁹ exiui a paradiso. Ab efnō ordinata sū: z ex antiq̄s anteq̄s
terra fieret. Necdū erāt abyssī: z ego iā cōcepta erā: necdū fon
tes aquarū eruperāt: necdū mōtes graui mole cōstiterāt: ante
colles ego p̄turiebar. Adhuc terrā nō fecerat z flumina z cardī
nes orbis t̄re: q̄n p̄parabat celos aderam: q̄n certa lege z gyro
vallabat abyssos: q̄n ethera firmabat sursū: z librabat fōtes aq̄
rum: q̄n circūdabat mari t̄minū suū z legem ponebat aquis ne
trāsirent fines suos: q̄n appēdebat fundamēta t̄re: cū eo erā cūc
ta cōponens: z delectabar per singulos dies ludēs coraz eo oī
tēpore. Ludēs in orbe terrarū z delicia mee eē cū filijs hominū
Hūis homo q̄ me audit: qui vigilat ad fores meas q̄: idie: z ob
seruat postes ostij mei: q̄ me iuenerit iueniet vitā z hauriet salu
tē a dño. Sic igit̄ dilc̄s i dilcō sp̄ erā manēs ac dilc̄s ex dilcō sp̄
manās: cū dilcō ab efnō ludēs erā. Dabes igit̄ q̄ s̄z z vñ p̄cessi
Porro qd̄ sim in eēntia q̄ntū ad plenā cōphensionē: ab hui⁹ p̄
scrutatiōe iubet ratio q̄escere: cū natura ordinata nō tendat ad
ipossi
bilia. **D**iscipulus **D**ū hoc sūmo cū affectu audio:
vix meipz p̄re cordis iubilo ca
pere valeo: totusq; sp̄s me⁹ exultat vebement̄ in dño. **Q**uis
mibi det te dilectū sp̄sum ex dilcō genitore p̄genitū: vt iueniā
te foris z deosculer te z iā nemo me despiciet. **S**z obsecro te di
lecte mi: qd̄ cause q̄ tam crebro rebus te corp̄alib⁹ i amore tuo
cōparare cōsueuisti: cū tñ scdm̄ verba tua z scdm̄ sententiā oīm
bñphilosophantiū nec cor. **S**apientia **R**eruz altissi
pus sis nec virt⁹ in corpe. **S**apientia **R**eruz altissi
tes in sua simplicitate acceptas intellcūs human⁹ capere nō po
test. Et ideo necesse ē eas tradere p̄ imagines z cōsuetas simili
tudines. Pulcritudo q̄ppe mea tanta ē: vt si quis magnis cru
ciatib⁹ multis annis se exponeret: vt vel ad ictū oculi me i tāto

19
decore cōspicere posset: absq; ōni dubio labor p̄mio minus ad
huc respō **Discipulus** Ex quo vt asseris de supce
deret. lestibus ⁊ diuinis reb⁹ aliē

loqui nō possum⁹ nisi p̄ modū corporaliū: liceat simplici discipulo magistro prudētissimo verbū simplex ppouere: cui⁹ declaratiōnē habere cupio. En spēs celi: gloria stellarū: atq; venustas cāpi ex multitudie ppendit florū. Sic nōnūq; decor iuuēcularū seu sponsarū trigenarū ex ornatu attēdit vestimētoꝝ. Un̄ ⁊ auro tecte: gēmis choruscātib⁹ infuse: subtilib⁹ indute: fertis micātib⁹ redemite pulcre **Sapientia:** Prudens pictor pcedunt: tu vero qd: vbi subiectū deficit: accidētia multiplicare cōsuevit: ⁊ qd maculosū eē cognouerit: rubrica linire festinabit: vt ex sophisticata forma ignoretur q; latet anguis in herba. Ridere apparentē cogit: qd nec sensibile qdez ē: sicq; oculos hūanos decipit dū qd deforme sub tegmine ē colorifero splēdore pliniēs reddit formosū. In quo tū magis artificis q; artificiati p̄coniū iure preferē. E regione vō sol radioꝝ suozū circūdat⁹ fulgoribus: aliena nō egit medicata formositate: quē in eēntia sua luminositas tā imensa iuestiuit. Sic sic sapia etna sol iusticie: q̄nimo ipa cuius pulcritudinē sol ⁊ luna mirant: lucē habitās iaccessibile in splēdorib⁹ scōꝝ ex vtero ante luciferū genit⁹ fulgoribus imensissimis circūdat⁹: aliena forinsecus cōpositiōe nō eget: qui ē totū qd ē: qd pulcrū ē: quod speciosū: qd decorū. Cui idē est eē qd pulcrū qd delectabile esse. Omnis nimirū gloria ei⁹ abint⁹ in fimbrys aureis circūamicta varietate. Amictus nāq; lumine sicut vestimēto: tāta ex omni parte luminositatis pulcritudie resp̄git: vt sui fulgoris excellentiam hūanus oculus ferre nō posset. Non enī inq̄t videbit me homo ⁊ viuet. Deniq; ois creature decor qd aliud ē: q; quoddā speculū in quo sūmi opificis relucet magisteriū: q; si lily vt asseris decorē eiusq; indumētī nitore miraris cur nō miraris lily ozū autorizē: Si venustus aspect⁹ ac decenē ornata facies oculis tuis mūdānis quondā sic cōplacuit: o q; digne p̄ cūctis ineffabilē pulcra: ⁊ p̄ essentiā decora: cordis oculis placebit. Nempe si recte ispereris ornata cūcta cū suis ornamētis: ipius sunt p̄conia qui substantiaz cū qualitate ⁊ ceteris generib⁹ pduxit in eē. Datet igit q; ea q; te vanitatis tēpore ad creaturam trahere solebāt: potius ad hozū oim creatorē trahere debeant absq; eo quod intri **Discipulus** Et quid est hoc quod intri secus latet: secus latet:

Sapientia Simplificissime eēntie mee iocundissima
visio: supsubstantialissime diuinitat] mee
popata fruitio: int̄minabilis vite tota simul ⁊ pfecta possessio:
In his enī cūctis beatorū spiritūū agminib⁹ tāta dat̄ iocūditas:
tanta gaudiorū materia geminat̄: vt pre amoris magnitudine
⁊ exultatiōis imensitate mille anni sint añ oculos eorū tanq̄ di
es que p̄teryt. Siq̄dem tota celestis frequētia cōtinue cernētes
tot mirabilia: nouaq; audiētes cātica: oculos in me iugit̄ defix
os habēt: stant suspēsis vultib⁹: ⁊ cordibus amore flagrantibus
in me itendūt: pedes habēt obliquos q̄si ad iubilandū: faciē re
uelatā ad cōtemplandū: sicq; sursū corda leuantes inhyant ore
cordis piter in supna fluēta fontis vite. **Q** q̄ bt̄s qui huic fel
cissime iocūditati: ⁊ iocūdisime felicitati inesse meruerit: qui
choris inferit celestiuū puellarū: q̄ mecū choreas ducentes in ce
lestibus iocūdant̄ felicif: vbi chorus sacrat⁹ virginū post me ca
nētes cursitat̄: ymnosq; dulces psonant. **E**n vnicū amoris v̄bū
de labys mee caritatis egressum ad cor amozosuz: oīm superat
angeloz melodias: omniūq; cytharedoz cytharizantiū armo
nias: oīa deniq; insrumenta musicalia ⁊ symphonias. **E**ya re
spice q̄so mētis nūc in iubilo q̄ abilis sim ad amandū: q̄ affabi
lis ad amplexandū: ⁊ ad posculandū aie sincere q̄ sūme delec
tabilis. **D** dulce ⁊ p̄ciosissimū osculū: labys mellifluis affectuo
se ip̄pressum. **Q** q̄ beata aīa: cui vel ī tota vita sua saltē vnica vi
ce fuerit hoc cōcessum. **N** si p̄pter hoc etiā mori otigerit: graue
nō erit. **S**ū deniq; semp̄ presto amātī ad reamandū: presens in
thoro: p̄sens in choro: in mēsa: in via: in claustro: in foro: ita vt
nō sit locus vbi nō sit p̄sens caritas de⁹: vbiq; amātī p̄ amozes
correspōdens. **S**ingulare q̄ppe hoc sibi diuina sapia p̄p̄riū inter
cūctas vendicat sp̄sas: vt ad votū amātis vbiq; p̄sens esse pos
sit ⁊ cuncta p̄ se emissa suspiria. desideria imissa: facta seruitia in
presentia nozit: p̄pter hoc p̄uidebā ait q̄dam amoz sapiē: dñz
in cōspectu meo semp̄. **E**t iterū. **P**rop̄ hoc letatū ē cor meuz: ⁊
exultauit lingua mea. **R**ursus tāta ē bonitatis mee p̄rogatiua
singularis: vt si quis ex ea vel modicā guttā ad gustandū susce
perit: de cetero oīa hui⁹ mūdi oblectamēta tanq̄ stercoſ reputa
bit. **A**mor me⁹ peccatorū farcinis oneratos exonerat: cōscientiā
purificat: mentē corroborat: p̄fectis libertatē donat: ⁊ ipsos sic
eterno copulat p̄ncipio. **Q**uid plura? **Q**ui me sibi in sponsam
accipit: meq; sup̄ omnia diligit: viuut cū tranuillitate: moritur
cū securitate: ⁊ quodāmodo gaudia in presenti inchoat que per

eterna secula durāt. **M**ulta dicimus ⁊ verbis deficiunt: quia eminentiā amoris mei nulla lingua hoīm vel angeloz sufficit enarrā. **E**xperiri potest fari nō potest. **H**ec tñ quasi ex abrupto p̄iecta potius q̄ dicta sūt. **D**iscipulus. **D**imensū de q̄litate diuini amoris. **C**ordis mei tripudiū. **N**ūquid enī nō vere ista ē hora salutis: hora leticie spi ritualis: tēpus visitatiōis ⁊ gr̄e. **D**ies quā fecit dñs: in qua mel lisui facti sunt celi: in qua timor trāsyt in amorē: ⁊ familiarita tis tue gr̄a experiētia fiducia prestat loquēdi pleniorē. **A**periaz igit os meū: ⁊ secreta q̄ tanto tēpore in cubili cordis mei clau sa tenuerā tibi nūc referabo. **U**lhus q̄q̄ amoris diu inclusum detegā in corde languētis. **T**u scis. **E**xptissimū enī alloquor in arte amādi: qz amor intēsus sociuz nō patit: nō sustinet plurali tatē. **R**egna quippe ⁊ amor sicut olim audiui⁹ socios nō cōpa tiunt. **N**am ⁊ fluius magn⁹ in plures riuos diuisus minorat sic ⁊ amor dū socios querit minuit ⁊ deficit. **O** vnicus ⁊ singu laris cordis mei possessor: nūc ita se habet ad te cordis mei ipe tuosus affect⁹: vt vnice te diligēs vicez sibi singularis repēdi af fectet amoris. **O** q̄ optabile hoc mihi eēt vt me ex noīe cognos ceres: cognitūq; singularit̄ diligeres: ac dilectū inter specialissi mos amicos tibi p̄i eligeres. **O** deus me⁹ vtinā oculo clemētie tue gratiose me respiceres: omniaq; opera meā dirigeres: ⁊ fa miliarissimū amicuz me tibi ac seruum faceres. **O** q̄ letus exis terem: si hec mihi iuxta votuz puenirent. **E**go certe cres diuici as: ⁊ oīm hominū delicias me habere estimarē. **N**ūc autē qd ⁊ cū gemitu cordis dico te solū ⁊ vnicz diligens oibus amoris legibus cogor cōtentari. **Q**ueso: oēs p̄ amatores aures v̄as p̄ bete: mihiq; cōdescendite: ⁊ int̄ me ⁊ dilectam dyudicate. **E**cce dilcūs meus vnice⁹ thesaurus mihi ē. ⁊ amoris speculū ip̄z mihi constitui: facilius possent saxa molliri q̄ mea mens ab ei⁹ amo re reuocari. **Q**ui si dimiserit me ego euz nō dimittā. **U**iuat dñs: si spreuerit me ego fidelis ⁊ cōstans existā. **U**elut turtur solita ria sedebo: qusq; dilectuz recupabo. **E**go nullam recipiā cōsola tionē: ad nullū intendā cōsolatorē: q̄nimo onerosi erunt mihi. **I**p̄e solus ē quem quero: ab ip̄o solo consolari potero: pro ip̄o elegit suspendium aīa mea: ⁊ mortem ossa mea. **S**i abierit cor meū secuz trahit: si redierit: os meū iubilo replebit. **S**ive come dam siue bibā. vel aliud quodcūq; faciaz: ip̄e mihi presens est. **I**p̄e ē quem intendo. **I**p̄e ē quem requiro. **I**nsipiēs factus suz: amor me coegit. **E**cce dilectum diligere nō expectaui quousq;

senio frigescerē: ac viribus fractis deficere: quousq; decor vultus rosei deperiret: et ruge faciē operirent: et sic exosus factus et amori freno ineptus: necessitate cogēte ad ipm amandū cōfugerem: qui aliam quā diligere vel a qua diligi cupere: nō haberem. Quinimo cū in flore iuuetutis etas adhuc tenera longevitatē annorū promitteret: et socioz grata consortia adessent: et naturalis cōplexio amori arrideret: multasq; rogantes ac retrahentes habere: his oibus spretis violas pulcerrimas mihi dulciter arridētes cōtemnebā: facieq; aversa cū gemitu auersabar letus omnia pieci: et te mihi mercedē amoris constitui: ad amorem tuū cōfugi: teq; mihi in dilectū elegi. Nūquid igit o amator meus: gaudiū meū: et dulcedo anime mee: impiū eēt vt me singularitē nō diligeres: et amori tanto tantillū respōderes: non quidē pre cūctis solum diligendo: s; in cunctos amorē familiarem impendēdo. Hoc ē pro certo qd me angit et sollicitat: qz tot sūt corda te amātissima caritate amātia que me in amore et omni amorosa exhibitōe antecēdūt. Heu heu qd ergo erit de me: Timeo enī vehement: cum in lilia liliorū amator pascer. O me miserū et redolentiaz eorum odoraris me forte cardoni vel vrtice obliuiscaris: et sic damnū amoris tui aliorū ex amore incurrā. Ignosce o dilecte q; sic loquor. Hoc enim vt nosti sibi vis amoris intēsi vendicat: vt legē verbis iponere nesciat: nullūq; nisi dilectū cū dilecto occupatuz aduertat. Valde si audeo dicere sparsus amator es. En sexaginta sūt regine: et octuaginta cōcubine: et adolescētularū non ē numerus. Verūtaniē vna ē columba tua: pfecta et imaculata tua: que ceterarū oīm sibi vendicat pncipatū. Deniq; in oibus finib; israel qrunť adolescentule virgines: et ab ysaac sola eligit et ad regē itroducit. Sic ad assuerū multe itroducte vna oibus pferit: et ad ipery cōsortium sublimat. O vna q vna es: et secundā non habes: q; feliciter creata: q; eximie dotata es: vt vnicū illū thesaurū ad cordis votū possideas. Quis mihi det saturari saltē de micis que cadunt de mensa reliqua. **Sapientia** Valde i excessu mētis ex amorū tuaz. **Sapientia** re positus es: quod et verba affectuosa et facies lacrimosa oñdit: s; nūc si tibi oñdere q; te singulari amore diligere iux oñe desiderii cordis tui qd facer velles: **Discipulus** Te milies amplecti vellem: et decies milies affcū gūlabūdo posulari cuperē: et q; quid vnq; aduersi amor sustinere p̄ciperet libēs cūcta ferrez. En aia mea dñe mi ad vba tua tota suspēsa erigit: et ver

24
bum consolatoriu prestolat. **D**esideriu aie mee. **L**oquere ad
cor serui tui. **O** pie cōsolator cur me puocas: cur animā amore
languidā differendo affligis: **E**n amor impatiēs ē nec diutius
expectare potest. **N**am desideria dilatata affligunt animam.

Sapientia **A**mor tuus licet intēsus sit secutiens tū
aliqualiē videt esse: qui de diuinis et sup
celestibus per modū frenorū sentiendū estimas: et ideo quasi p
caliginē iudicas. **S**ic autē nō est. **N**imirū dei sapiētia amor est.
Un sicut eētia sua in cūctis existens nō ptiē: vñ minor ex hoc
in singulis reddit: sic nec amor suus licet cuncta diligat q̄ fecit
minorat. **S**ic enī intendit singulis vt a cunctis vacare videat:
et sic cūctis presidet vt a singulis vacare putet. **N**ec ē sic imagi
nandū quasi tu iuuenis amorē meū preueneris et p̄pterea a me
diligere ex iure velis: s̄ reuera ecōuerso ē. **E**tenim qz te ab eterno
dilexi: et te ex noīe noui: et affectu singulari prelegi: ideo diligi.
licet ex cōsequēti effectus p̄destinationis effectū requirat dilec
tionis. **U**n sine p̄iudicio oim ceterorū amantiū hoc firmiē tene
as: me circa te omi tpe et hora tam amorose eē intentū: ac si cūc
tis postpositi tibi soli vacare: vt amoru tuo singulariē respōderē

Discipulus: **F**elix sermo et omni acceptiōe dignif
simus nūc anima mea magnificata ē
pre oibus diebus vite mee. **D**obzē vna mecum iocūdet simlqz
congaudeat et congratuletur orbis terre et plenitudo eius: pro
dilecti tam pio amore et tam imensa et optabili dilcōne. **E**ia di
lecte mi auerte oculos tuos a me: q̄a ipi me auolare fecerunt.
Lui nāqz cor tā ferreū: saxēūqz pect⁹ v̄ba tua scintillifera audi
re posset: et nō subito amoris tui ignē concipet: **Q**uis deniqz tā
frigidus vñ tepidus existit: q̄ sibi te ī tāto decore corā oculis cor
dis sui sifteret: suiqz amoris oculos frequentē ī te defixos hēret.
et ignitū eloquiū tuū vehemētē sepi⁹ audiret: crebriusqz eadem
reuolueret: q̄ nō intimi amoris facula inardesceret: **S**ic enī sol
ad emisperiū nostrū ascēdēs: et circulū meridianum describēs:
terrā suo adurit calore: sic colloquiū tuū flāmeuz corda frigida
suo accēdit in amore. **O** oēs sitiētes: venite nūc ad fontē totius
amoris: et ad fructū desiderii iocūdistime dilectiōis. **Q**uā enī
expēditis res: corpus simulqz aiām periculo efno exponitis: et
tā iuanū laboratis: **N**ā ī ydropica ariditate p̄sistitis. **O**s aridū
p̄pter sapore carneū tenuē in eo relictū: dentib⁹ vestris roditis.
O miseri vere miserā amatis: dū hoc qd̄ queritis iuxta votuz
nō inuenitis. **C**ernite queso: cernite q̄ bonum et q̄ iocundū sit

summū bonū diligere: sup̄mā sponsā adamare. **R**edite amato
res dulcissimi ad cor: et ppendite q̄ bt̄s qui relictis ōnibus in
hāc cōsentit: eiq; soli cūcta seruicia amori debita corde deuoto
impēdit. Quāta putatis h̄ cōsolatiōe atq; īterne suauitatis dulce
dine: sibi q̄dē soli nota: ab oculis aut cūctorū viuētū abscondita
pfruet felicif. **P**roide o delicata amatrix efne sapie: beatissima
agnes: v̄ginū gēmula pulcerrima d̄ tāti sp̄si p̄conio iactasti te
dicēs. Anulo suo sbarrauit me: et imēsis monilib⁹ ornauit me:
Mel et lac ex ei⁹ ore suscepi: et sāguis eius ornauit genas meas.
Vere fateor dilcē mi: q̄ sermo tu⁹ dulcissim⁹ igneo amore resp
sus expgefecit dormitantē aiām meā: liq̄fecit et refecit tristem
mentē meā: illuīauit tenebrosa: clausa reserauit: et totū pposituz
meū ad hoc deduxit: vt totis virib⁹ cupiā et ego dignus iueniri
tua dulcissima despōsatiōe. **S**icut enī audiui⁹ sic et expti sum⁹
qz nō ē psonarū acceptio apud te: cūctos ad amorē tuū iuitas:
oēs satias: et eis pocula salutis ppinas. **A**diuro vos oēs o efne
sapie ardētissimi amatores: hui⁹ diuinissime sp̄se felicissimi di
lectores: vt me v̄ris p̄cib⁹ ad ip̄az dignemini pmouere. **I**ā nūc
o corp⁹ quē sustinetis: q̄re negligit. cur tā diu a tā salutari ppo
sito retardat. **D**eponam⁹ veterē hoīez nouū iduam⁹: et torporē
negligētie nos a tātis ipedientē bonis excutiam⁹. **U**t qd etiam
nati sum⁹: **N**os enī vita viuim⁹ tuū. **S**urgūt simplices illrati et
idocti: et fecūdissima amoris plenitudie iebriant: et nos sbtilia
texētes: ac vitat. viā orteris demōstrātes. eosq; ad poculū īne
suauitatis iuitates: ī ariditate mētis pduram⁹. **E**ia agite cōfrēs
et cōsodales: qz potēs ē de⁹ de lapidib⁹ istis ignez p̄create diuini
amoris. **Q**uis scit si ouertat et salutationē ḡtiosaz p̄scētib⁹ py
ciat: **Q**uis scit si benignā p̄ se reliquat b̄ndcionez. **U**t et nos mi
seri p̄cipies amoris ipi⁹ effecti: int̄ dilcōs et elcōs ei⁹ sortem h̄re
possim⁹: **D**elcāt valde hui⁹ speciosissime memoria sp̄se: eiusq;
p̄eminētiā ac dignitatis p̄rogatinā recole. singularē: sic musica
in cōiunio vini: et sic odor suauū vnguētōz. **S**ūt eū q̄ se aliqd
putāt eē et nihil sūt: s; seipos et īcautos q̄sq; decipiunt. **Q**ūtiens
min⁹ cognitū amat: qd plene cognituz minus curatur: et cuius
presentia p̄e amoris vehementia vix expectabat. iā habituz ad
libituz: exody magnitudinem ardentius eycitur: q̄ non habi
tum prestolaretur. **F**ateor me ista diebus vanitatis mee curio
sius inspectasse: et inuenisse hoc quod in prouerbio dicitur. **Q**ui
caruere nisi non sunt oculis mihi visi. **Q**uocūq; enim me ver
tebam defectum aliquem amori contrariantem inueniebam.

72
Nam si aderat pulcritudo corporis: deerat formositas mentis.
Subiectū delicatū nōnūq̄ morum incōpositiōe vel inepta qua
dam ⁊ amori cōtraria stoliditate patebat. Nunc aquilū nasum
aut simū: nūc dentes retortos: aut crines abrasos: aut sordidas
vestes habebat. ⁊ si hec ad votū erant: egestate mltā amori cō
traria p̄nebat. ⁊ si opulētia ⁊ pulcritudine flozebat: rusticitas
generis ip̄az odiosaz reddebat. Hanc melācolia: hāc colera ira
plena: hāc fama ecliptica denigrabat. Ubi vero hec oīa aderāt
cōgruent: impossibilitas ppria deerat: vel malicia hoīz: vel d̄trac
tio linguarū: q̄ poculū dulce amaritudine quadā pfundebāt: et
me ab huiusmodi amore pstringebāt. Animus me⁹ amores spi
rans rosam habere spinā conq̄rebat. lilia aut violas rusticorū
v̄lū: ac pecorū pascue deseruire sicut p̄ncipi attediabat. Pau
nem aurea veste nitentē: deformes habere pedes moleste fere
bat. Quid plura: Luncta p̄currēs singula maculosa iueni ac de
fectuosa. Dixiq̄ in corde meo: ab inq̄sitiōe amoris nūq̄m velle
desistere: donec amatū omni carēs defectu cōtingeret inuenire
Quid multis morer: Ecce nūc abyssus abyssuz repperit. Abyf
sus desiderioꝝ abyssum itroiuit oim gratiarū atq̄ p̄fectionum
Quid enī: Ecce tu pulcra es amica mea suavis ac decoꝝa sicut
hierusalem: virtuosa honorosa ac generosa. In diuitijs cūctos
p̄cellis: in gloria oēs antecedis: nō solū sapiens: s; ⁊ ip̄a sapien
tia existis. Nec ē similis tui in amoris facultate ⁊ arte amandi
nec timore q̄dem aut pudore sollicitabif q̄ te diligere seu despō
sare voluerit. Familiaritas tua nō parit odiū vel cōtemptū: sed
q̄nto amatores tui p̄fecti⁹ te vidēt. tāto tibi p̄ amorē intēsius ad
berēt. Nempe celestis artifex toti⁹ stature dilecti mei liniamēta
ac speciē plene artis sue circino descripsit: omne sup̄flūū inde re
secans: toti⁹ pulcritudinis formā dereliq̄t: ac in eo summā amo
ris collocavit. Quis nāq̄ ē q̄sō edicite: cui⁹ mentē pp̄rijs oculis
oblata eius pulcritudo auolare nō fecerit: cuius audituz ei⁹ dul
ce eloquiū nō inebriauerit: cui⁹ cor eius amor vi sibi nō subiece
rit: Omnia eius sup̄eminēt eloquio verborū: metro metiri ne
queūt: amātis t̄n affectu claudī volunt: ⁊ dilectū reficiūt ⁊ huic
omnia mea venūdata gratis eius perpetuo obsequio se deputa
runt: iurarunt per viuētē in secula ab eius beneplacito nolle
declinare. O mi dulcis q̄ p̄dulcis ē amicitia tua que me vagā
extra me nō reppulit: s; se meo amori mercedē d̄sideratā p̄buit
O q̄ felix affect⁹ mei cibus cui⁹ gust⁹ oīa suauia reddit amara.
amaraq̄ cūcta reddit p̄re dulcia. Veniat dilect⁹ meus in ortum

suū: ibiq; reficiat̄ dulciſ ab ea quā afficit uehementer. **V**eni di
lecte mi: colligamus ſimul roſas de roſario: pomellaq; tibi ſoli
reſeruata exhibebo: nec prohibebo guſtū omniū deſiderabiliū ibi
naſcētū. **E**n video dilectū meuz ſtantē trecētis iuuēculis: toti⁹
dulcore pulcritudinis delicatiſſimis vallatū: ipſi quoq; induti
ſubtilib⁹: ⁊ vnusquiſq; ꝑcinct⁹ zona aurea ad mamillas. **C**oma
quoq; cuiuſlibet fulua uelut auruz radios ſolares reuerberat.
vt uiue lucis tricliniū inhabitare uideat. **I**pſe autē i medio eoz
colore roſeo: niueoq; cādoze uultus iſuſus relucet nomē ſuum
⁊ memoriale ſuū in deſiderio anime. **D**qs mihi det vt ⁊ nomē
eius mellifluū: ſſis aureis ſup latitudinē cordis mei ſuſcribat̄
qd ⁊ pro amoris remaneat ſignaculo: nec vlla vnq; ve cetero
ipm tollat obliuio. **D** mi dulciſſima ⁊ feliciffima ſapia: peto vt
me a te nec vita nec mors nec vlla fortune ſors ſeparet: ſ; ꝑma
neat morte fortioz noſter amor in euū. **A**men.

Q diuina ſapientia amabilis ſit ſimul ⁊ terribilis.

Alio quoda tēpoze cū ſol eēt

ſub nubilo: q̄ prius admodum clare refulſerat. ⁊ gelu
noctis ridētibus floſculis ſilentiū ipſuiſſet: ꝑcelliq; tonatib⁹
nauicula i medio maris iactaret fluctib⁹: timor ⁊ tremor iquit
discipulus uenerūt ſup me: ⁊ cōtexerūt me tenebre: ſedebā ſoli
tari⁹: cepiq; recogitare omnes ānos meos in amaritudine aīe
mee. **Q**uodā igit modo ieffabili oculo intellectuali ꝑpoſita fuit
viſio illa ꝑphetica in q̄ legiſ q; throni poſiti ſūt: ⁊ antiqu⁹ dierū
ſedit: veſtimentū eius q̄ſi nix candidū: ⁊ capilli capitis eius q̄ſi
lana mūda: thron⁹ eius flamma ignis accenſus: flui⁹ igneus
rapiduſq; egrediebat̄ a facie ei⁹: ⁊ ex ore ei⁹ gladius ex vtraq;
ꝑte acutus ꝑcedebat. **S**tupefact⁹ igit ⁊ nimio terroze ꝑcuſſus
ihorruerūt ōnes pili carnis mee. **O**mnia namq; peccata mea ⁊
delicta iuuetutis mee a ꝑuo uſq; ad magnū: cūctis cernētibus
corā me apte uidebā. **C**ogētib⁹ aut nūcys ⁊ feſtinātibus: merē
tē me ac dolentē aī iratū iudicē ꝑduxerunt. **C**um uero rex in
impatoria maiestate ſedens faciē eleuaſſet: ⁊ ardētibus oculis
furozē pectoris indicat̄ corruī ⁊ ad terrā uſq; ꝑlapſus caput
iualidū ſupra brachiū ꝑnt potui reclinaui. **Q**ūq; ad horā nimio
terroze coreptus tacuiſſez: tandē ad meipm rediēs cū gemitu
multo hec itra me dicebā. **U**e ue ambulātibus ꝑoſt cōcupiſcēti
as cordis ſui. **U**e omnib⁹ opantib⁹ iniqtatez: qz ſi cognouiſſent
futurā eis paratā penā: atq; ſtrictā irati iudicis ſentētiā contra

23
ip̄os p̄ferēdā: ⁊ q̄uo decreuit hec incipe a sanctuario suo: utiq̄
melius sibi a peccatis cauerēt: quin potius omnē penaz tēpora
lem sustinerēt: q̄z oculos iudicis hui⁹ offenderent. **Deu** dñator
dñe: q̄z fr̄ibilis ē facies tua nimis: q̄z p̄cellosa ⁊ acutissima v̄ba
tua. **Totus** tremo ad tantā indignationē. **O** visio horribilis et
metuēda nimis: ⁊ sūma cū diligētia p̄cauenda. **Rogo** ⁊ obnixē
te flagito rex oipotens p̄ tuā bonitatez imensam: tuere me q̄so
ab hac visione horrēda. **Fac** mihi in hoc tpe quicq̄d tibi placue
rit. **Impone** leges. adauge tribulatiōes: aduersitates m̄ltiplica
infirmittates cētuplica: quicq̄d tibi placuerit libētissime feram.
Doc solū supplicans: vt a facie furozis tui p̄cere mihi digneris
Siquidē tātus ē mihi timor dñi: etiā cū soluz leuis suspicio oc
currerit: q̄z culpis meis erigentib⁹ faciē tuā paulisper auertas a
me: ⁊ q̄z te iudicē meū offenderim: vt oīno q̄escere nō valeā: s̄z
totus pre dolore ⁊ merore in memetip̄o cōtabescebā: ⁊ q̄uo pos
sem sustinere illā terrificā faciē plenā ira ⁊ idignatiōe. **Ve** mi
seris ⁊ obduratis peccatorib⁹. **Ve** ifernalib⁹ ⁊ damnatis aiabus
ac pueris spiritib⁹: qui hāc faciē furibundā in sua fr̄ibili dispo
sitione absq̄z omni spe ḡze visuri sunt: ⁊ audituri illud horrēdū
tonitruū. **Ite** maledicti in ignē eternū. **O** maledictū eternū. **O**
obprobrū sempiternū qd nunq̄m delebit. **Quis** cogitare sufficit
diem istā tremēdaz: **Deniq̄z** si tam intollerabilis ē pat̄ne faciei
tue ad emēdandū nō ad p̄dendū filios tuos seueritas stupēda:
vt inferno similis eē videat. **Quis** ergo tuā faciē terribilē ōni
spe puatus videre poterit. **Suadeo** p̄inde oibus hominib⁹ ma
xime pctōrib⁹: ne se silencio tuo vsqueq̄z cōmittant. **Taces**
enī ⁊ peccata videre dissimulas. **Cū** verō arripuerit iudiciū ma
nus tua: reddis vltionē hostibus tuis: ⁊ his q̄ oderūt te retribu
is. **Quomodo** q̄so o pussima bonitas verū eē poterit te eē ama
bilem: cū sis **Sapiētia** **Terribilis** quidē sū pctōrib⁹
terribilis: amabilis aut iustis ac me dili
gentib⁹. **Ego** deus q̄ nō mutor scdm qualitātē ⁊ diuersitatē me
aspicientiū dissimilis videbor. **Electos** meos in hoc mundo t̄i
morē p̄iter ⁊ amorem iugif habere expedit: vt ⁊ timor semper
aiam sollicitās a noxys retrahat excessib⁹ ⁊ amor letificās eri
gat ad superna.

De vicissitudīe visitatiōis diuine: ⁊ ql̄if aīa dēt se tūc tenere.

Adantissim⁹ dñi habitabit
in eo cōfidēter: quasi in thalamo tota die cōmorabitur

fol. 11. v. 30
70

z inter humeros illi⁹ req̄ſcet. **Hec** z his ſimilia q̄ p̄fecto amo-
ri allud̄r verba: dū aure cordis p̄cipio vehement̄ ſuſpiro: cum
me tam longe a fructu deſiderato huius amoris eſſe cognoſco.
Nam ſubtractio dilecti cōtra votū diligētis quā ſepius exptuz
me eē fateor: p̄cipuus mihi videt̄ in amore labor z dolor. Quā
tum enī quis de dilecti letat̄ z gaudet p̄ſentia: tantū de eius ab-
ſentia dolet z trīſtat̄. **Et** hec ē illa iſipida amoris regula nimīū
afflictiva: quā in freno amore declinare volui: z nūc ipſam q̄q̄
in amore diuino inueni. **Hoc** ē ergo qd̄ habeo aduerſuz te ma-
pulcre dīlctionis eſna ſapia ipugnās tuū amorē: quez nudiuſter-
tius tū extuliſti. **Viciſſitudo** nāq̄ p̄dicta nō ſolū in freno amo-
re: verūetiā in tuo videt̄ habere locū. **Frequētissime** enī dum
mens amātis in thalamo cordis quieti⁹ te habere putat: z fede-
re ſempit̄no brachys amoris te ſibi cōſtrinxīſſe iſepabiliter eſti-
mat: ſubito q̄ putabaris adēē: nescio quo auſugis: z q̄ eſtimaba-
ris cōſtrict⁹ eē: longius recedis z non cōpares. **Sz** aiā dolore
plenā poſt te derelinq̄s: z dū cor amantis poſt te ardet: aiā te ſi-
tit z corpus infirmū languēſcit: te ſolū vnicū cordis gaudiū to-
tis cupiēs viſceribus diſſimulas z q̄ſi aſpnando nullo oīno daſ
intelligibile reſponſū. **Quid** ē hoc? **Nūquid** nō ipm̄ impiū ac
crudele ē nimīū: condeſcendere nolle ei quem ipſe vulneraſti?

Sapientia

Magnitudo z pulcritudo cuiuſlibet cre-
ature poterit pro me reſpondere:

Discipulus

Nūquid hoc ſufficit aiē amoroſe? **Li-**
cet enī tuā potentīā ſapientiaz z boni-
tatē mihi relucere indubitanē cognoſcat: z te p̄ hoc q̄ſi p̄ q̄ddaz
veſtigīū ſūme pulcrū z bonū eē intelligat longe tū adhuc diſtat
a ſuo fine

Sapientia

Si hoc nō ſufficit ſaltē d̄ ſacra
d̄ſiderato. **Scriptura** contenta ſit: vbi me
ſufficient̄ ſi diligens fuerit poterit inuenire. Quālibet paginam
pro littera amoroſa tanq̄ in amoris ſolaciū p̄ me ſibi tranſmiſ-
ſam ſuſcipiat. **Quia** quecūq̄ ſcripta ſūt: ad cōſolationē ipi⁹ ſcrip-
ta ſunt: ad ſubleuationē ſpei z inſtaurationē caritatis. **Nonne**
hec tibi videntur argumēta dilectionis amātī ſufficēē debere?

Discipulus

O totius magiſtra amoris ac dilectio-
nis: q̄re ſic loq̄ris: nūquid nō es ver⁹
amator: nūquid nō z p̄ceptor amoris: z vt melius dicam certe
amor ip̄e es. **Igit̄** vere z indubitanē. noſti conditiones cordis
amoroſi: z ideo tā alieno modelo q̄ de amore te nō cōuenit. **Tu**
ſcis o amator eſne qz amanti nimis parū ē: quicq̄d hoc eſt qd̄

suum amatū non ē. Nihil enī amanti sufficit: nisi ipm amatum
 cū presens fuerit. **E**n scūs es in corde meo quasi ignis estuans
 claususq; in ossibus meis: et deficio ferre nō sustinēs. **A**matif
 simū amoris obiectū: tu cordis mei tam potēt possides domi
 ciliū: te in armariolo cordis mei tam delicate teneo repositum
 et me totū sic amor tu⁹ sua cōstrinxit vi: vt etiā si lingue hoīm et
 angelorū cūctoꝝ te mihi pconio extollerēt singulari: et multa d
 te narrarēt seu scripta amozosa demōstrarēt: minime pficerent
Quin potius amantis affectū interdū impedire possent: iplere
 aut desiderū nō valerent. **S**z illuc tota pgit cordis mei intētio
 vt te solū vnicū cordis mei thesaurū inueniat: et in te solo vero
 bono iugit cōquiescat: modica horula absq; tua felicissima pre
 sentia mihi anni vnus spaciū videt habere. **U**nde pia dulcedo
 noli queso indigno famulo tuo eē aliena. **N**empe cū vnica die
 te mihi solito magis alienuz sentio: q̄si nulle annoꝝ curricula:
 longūq; platonicu annoꝝ: me cū tedio multo exulasse deploro.
Tu es enī paradus voluptat. tu paradus supcelestis. **Q**uinimo
 omni paradiso optabilior. **N**am te iuxta votuz habere ē pfecte
 beatū eē. **N**ūc igit si pietate atq; clemētia cūctos decet eē orna
 tos qui in potestate positi sūt: q̄stomagus ergo decet maiestateꝝ
 tuā miseratio magna et cōpassio multa. **Q**uare ergo o benigna
 ac efna sapiētia clemēt nō consideras: q̄ misera illa amozosa
 corda que ad te sursum respiciūt: pfundissimos gemitus emittūt
 lacrimas fundūt vberimas: clamantes post te plena voce: re
 uertere reuertere dilecte mi: vt itueamur te: **R**edde nobis leti
 ciā salutaris penitētie tue: flentq; incōsolabili timētes. ne forte
 offenderint faciē desiderabileꝝ bonitatis tue: sedent sole ac soli
 tarie: q̄n amaritudie replete sūt: et in secreto cubilis sui secum
 cōfabulant: et animo desiderāti et suspiranti hec et similia dicūt.
Quādo veniet: q̄n redibit: putas videbo: putas cordis mei
 oculi videbūt: in quē angeli oculi pspicere cōcupiscunt. **M**ibi
 q̄q; oīm te amantiū minimo res hec tristis nonnūq; accidit: vt
 dum dilcūs me⁹ me inscio ac dulci sopore oppresso abysset. **E**go
 flens dicebā. **D**eu quo abyt dilcūs meus: **D**eu vbi requirā illū
 putas ne videbit qd eū alliciat: affectuūq; eius pfunditas: eius
 regressus ad me retardet. **D**eu phdolor quare nō vigilauī: q̄re
 nō tenui illū: **M**i dulcis ostende te mihi: redde te mihi. **L**edit
 nāq; nimis absentia tua queꝝ letificauit p̄sentia: vicissitudo ac
 cessus ac recessus me affligit vehement. **I**ndica ergo mihi vñ
 braculū sub quo cubas: refrigeriū querēs: estuz deuitans quia

positus...
 in form

ascendit sol: ne iterū extra me vagari incipiā: qui me in te rep
pream. Deu q̄ diu carebo hac: qua sola habita cūcta desidera
bilia possiderē. Ad me eā supplico mi dilecte declinare opellat.
impetus cordis mei ad te. **D**uius nāq̄ mor⁹ violētia meipsum
spolians: ac tibi deferēs: cuncta iocosa mihi reddit onerosa. **D**e
niq̄ z meipso carens oneri mihi sū: hec p̄ys oculis ituere. **I**am
eni deficio: amplius ferre nō valeo. **D**a ergo te: vt in te me reci
piam: q̄ me per te pdidi. **O** mira v̄tus amoris: ego vere dico qz
fortis ē vt mors dilectio. **E**teniz cor mihi o amor abstulisti z di
lecto dedisti: eiq̄ ipm tā inseparabilē cōglutinasti: vt me certis
tēporibus quodāmodo reliquisse putē: z iam in dubiū vertat
cuius sit: vtrū subiecti qd̄ viuificat: vel obiecti qd̄ estu feruidissi
mo amat. **O** cor dic mihi queso cui⁹ sis: vtrū ne illius quē totj
amas viscerib⁹: vel illius cui vitā das? **S**i meū es: o q̄ parum
mecū es: o quotiēs alibi es: nescio vbi es: si nō es cū eo cui⁹ es?
Ego vero nulli tā libere te dimittere nisi dilecto quē plus q̄ vi
tam ppriā diligo. **E**t qz eū plus q̄ me diligo: ideo tantomagis
meū es: q̄to plus ei⁹ es: cuius z ego. **N**āq̄ nō solū te sibi appro
prias: s; z me totū q̄q̄ simul tecū trahēdo sibi vendicas cū effec
tu. **S**i ergo eius es: immo vero ei⁹ es: nō solum creatione: s; re
dēptione: z ceteris similibus causis: sicut z alie rationales crea
ture: s; z eius es quodā singulari p̄uilegio: s; volūtaria ac libe
ra donatione. **S**iquidē tu es illud iocale qd̄ inchoantib⁹ amoro
se iuuētutis mee tēporib⁹ oibus mūdialibus frenisq̄ amoribus
priuatū sibi pro arra amoris: p̄ iocali dilcionis: z p̄ signo carita
tis obtuli: z ipm sui noīs l̄ris sanguineis cōsignās: thronū ebur
neū: reclinatoriū aureū: ac thalamū nuptiale ad req̄escendū in
eo sibi cōstitui. **I**git̄ dic mihi qualit̄ recipe vis illam tuā amicā
z spūalem spōsan: eterna; s; sapientiā cū redierit z ad ostium
cordis stando ac pulsando sibi petierit aperiri. **E**go inq̄t nō diu
tardabo nec dilectā diuti⁹ expectare pmittā: s; in occursum ei⁹
festinant̄ occurrā: z brachys desiderioz meozū affectuosissime
extentis: dilectū votozū meozū inē salutatiōis verba itimo am
plexu cōstringā: z sicut clausus ioānes in vtero m̄ris ad presen
tiam et̄ni regis tripudiando saltauit: sic z ego clauso ergastulo
ad tāte spōsc p̄sentiā medullitus exultabo: eāq̄ in voce exulta
tionis z iubilatiōis talib⁹ verbis ex thesauro amoris assumptj
salutabo dicēs. **O** dilecte mi abyssus pfundissima desiderioz
meozū: z v̄tus medullarū inearū: totaq̄ simul cōgeries viscerū
meozū: te salutant ex itimis z p̄cordialissimis anime affectibus

24.
tibiq̄ demānant tot salutationes ac deuota seruicia: quot in ar
boribus folia: et in celo fulgēt sydera: et quot arene maris circa
litora: sicq̄ deuote receptū introducā ad locū ppriū scz cordis
tricliniū: spirituale thalamū. S; phdolo: hoc ē qd̄ me añ factuz
genere cōpellit: vicissitudo scz accessus et recessus ipsius. Dec
nāq̄ valde affligit animū nondū pfectissimo amoris gradu so
lidatū. Dec et his similia cordis suspiria et amor colloq̄a o et̄na
sapia audis nec attēdis. S; nec aduerterē qd̄ aut curar te simulaf

Sapientia Video singula: et attēto cordis desiderio
p̄spicio vniuersa: s; expecta paulisp et̄ idi
ca mihi vbum qd̄ a te quero. Nunq̄d enim q̄ multa loquit̄ ip̄e
nō audiet: aut qui multa int̄rogat ip̄e nō respōdebit. Respōde
ergo et tu mihi qd̄ q̄ro. Quid ē hoc qd̄ potissimū celestes spūs q̄
rere et intendere de

Discipulus Doim pruden
tissima pōdera
trix virtutū et̄na sapientia: quō simplex et̄ iperitus ad hāc int̄ro
gationē respōdere potero: S; tu sūma celestis discipline magis
tra respōde p

Sapientia Scire ergo debes q̄ angelici
spūs et viatores pfecti nūl tm̄ i
sua operatiōe querūt: q̄ntū cōformitatē oim actionuz suarū ad
meā voluntatē. Deus inq̄t diuina sapia cibus ē: vt faciā volū
tatē p̄is mei qui ē in celis. Dic ē cibus angeloz simulq̄ p̄cōz
viatorū: vt delectent̄ voluntatē sui dñi ipleri in se: et vniuersali
ter in oibus creaturis. Un̄ et ad opus vile de suo genere delecta
bili ferēt: q̄ ad hōrificēt̄ si voluntati mee id magis foret acceptū

Discipulus Osūma sapia q̄ occulta suggillatiōe
tua nūc respōsione impfectionē meaz
p̄cut. Intēdis enī ni fallor q̄rulositatē meā nō vrbano rep̄hen
der: d̄scm̄ lōgaimitatē dānar q̄ dulcia q̄ro aspa q̄ad possū fugio.

Sapientia Tanta deberet eē absolutio affcūs p̄bati
discipuli: vt nō solū corporalib⁹ delectati
onibus nō eēt alligatus: s; neq̄ p spūalibus tm̄ inhiaret: vt eas
carius q̄ ip̄m summū bonū in seip̄o acceptum querēdo appete
ret. Considera ergo teip̄m qd̄ q̄ras: aut quid diligas. Imp̄fecti
enī quiq̄ ea q̄ dilecti sūt nō ip̄m querūt. Aut enī incōmoda de
clināt: sicut serui: vel sua lucra sectant̄. sicut mercenarij. Verūta
men vt int̄rogatiōi tue p̄ncipali de vicissitudie visitationū mea
rū que aiām vt dicis affligūt amorosam plenī⁹ respondeā: scire
debes q̄ inēduz frequētī⁹ alyz causis p̄emissis: ip̄a aiā huius
subtractiōis causa existit: dū radio solari fenestra p̄ opaca q̄daz

Questio.

Responsio.

precludit: vel hospiti tāto irreuerentia exhibet: vt pinde exire
de dilecta atq; in hoc mūdo nō dilecta cogat: ipe cuius delicie
sunt eē cū filijs hoīz. Interdū q̄q; adueniēs exultationē tribuo
māfionē faciēs apud dilectā: n̄ maifeste q̄dē s; occulte atq; latē
ter: ita vt paucissimi z nō nisi exptissimi queant presentie tante
misteria cog
Discipulus Dne vt vido peritissim^o
noscere. amator es tu. Oro igitur
z desidero vt mibi aliqua intersignia tue secretissime ac certissi
me p̄sentie ostē

Sapientia Si presentia meā deside
dere digneris. ras cognoscere: teipm q̄
lis sis in absentia gr̄e debes diligētē examinare: z statim quod
queris iuenies. Summū nāq; cū sim bonū: p̄sentia mea cuncta
bonitate adipleo. Ideoq; sicut causa p̄ suū effectū cognoscitur:
z sol in se iuisibilis: p̄ radioz suozū rep̄cussionē visibilis efficiē
sicut p̄sentia mea dephendit per suā secūdiſsimā bonitatē. Nūc
igit si bonitatē p̄sentie mee vel absentie sterilitatē p̄basti: p̄fer
in mediū: vt instructus int̄ gramina valeas cognoscere flores.

Discipulus Si cuncta corporis mei mēbra in lin
guas v̄terent: z oēs artus hūana vo
ce resonarēt: nō possent exp̄m̄ere neq; p̄fecte enarrare hoc qd
a me q̄ris. S; vt verū fatear: hui^o rei causa in amplitudinē mi
rabiliū dei sepissime ad cor altū exurrexi: vt exaltaref de^o dicēs
in memetip̄o. O si talis ē p̄sentie dei tam imensa bonitas in ho
mine peccatore: cui^o vita minima z exercicia nulla: qd ergo est
in alyz vbi vite inocentia: z gr̄aruz ac vtutū copia tam imensa
Verūtāmē hoc modicū qd exptus sū: put dederis p̄feraz: vt in
huiusmodi pleniorē a te habere possiz directionē p̄missoz. Igi
tur o sūma bonitas cū faciē tuā gratiosaz: bonitate z suauitate
plenā a me auertis: cū internā cōsolationē subtrahis: z lumen
in manib^o abscondis: tūc aīa misera subito immutat z velut lan
guida z tabescēs efficiē. Lassitudo exide corpis subsequit z cor
dis duricia ac spūs tristitia sentit. Tediū quoddā virulentū oc
cupat fines meos: ita vt tedeat aīam meaz vite mee. Omnia q̄
vident̄ vel audiunt̄: etiā si bona fuerint nauseaz tūc puocāt spi
ritualē. Recessus etiā tu^o horrozē loci: celle fastidiū fratrum parit
mecū cōmemorantiū asp̄nationē inducit: z aīa mea dormire
incipit pre tedio: vt interdū ex pusillanimitate spūs nesciat vnde
veniat aut quo vadat. Experiētia insup certissima psuasum ha
beo: me tūc eē ad vicia p̄cliuiorē: ad resistenduz tēptationibus
debilem: z ad omnia exercicia spūalia minus valeutē. Omnis

26.

qui me illo in tpe quesierit: vacuā domū inuenit. qz bonus p̄fa-
milias omnes domesticos b̄ndictione ⁊ hilaritate replēs abces-
sit ⁊ domiciliū vacuū dereliquit. At vero cū p̄clarus ille oriens
splēdor ēne lucis in medio tenebrarū cordis mei exurgens et
p̄cedens pulcre exorir̄. **O** mutatio dextere excelsi: tunc oēs me-
lancolice cōplexionis nebulosa cōgeries dissoluit: ⁊ nox caligi-
nosa sicut dies illuminat: tristibus cūctis submotis. **E**t ecce cor
risu p̄fundit: os iubilo replet: gaudet aīa: serenat cōsciētia: plau-
dunt cū tripudio oīa ossa mea: deū simul laudantia ac dicentia:
qm̄ bonus: qm̄ in seculū mīa eius: ⁊ cantēt in v̄ys dñi: quoniā
magna ē glōria dñi. **T**unc incipit volūtas p̄re gaudio festinat: ra-
tio p̄re exultatiōe solēnizare: ita vt tātis gaudys ifusus: nūnūq̄
iurassent q̄ hāc diē luminositate tā insignē resurrectiōis dñice
ob p̄coniū orbi terrarū stellifer orbis adduxisset: nimirū cū me
extinctū putauerā oriebar vt lucifer: ⁊ habitātibus in regione
ymbre mortis lux orta ē eis. **T**unc oīa q̄ prius dura ⁊ aspera et
quodāmodo impossibilia videbant: dulcia reddebant ac leuia.
Ieuniū dulce: vigilie breues: cunctaq̄ exercicia pua videbant
p̄re amoris magnitudie. **I**n ea q̄q̄ hora gr̄e spūalis: vitā emen-
dare: mores corrigere: ac multa bona facere p̄pono: q̄ gr̄a rece-
dēte heu minime ad effectū p̄duco: aīa replet caritate ⁊ v̄itate:
ac dulcedine tāta p̄fundit: vt pene seipam ⁊ oīm ceterorūz obli-
uiscat: meditatiōes melliflue ad libitū consuūt: lingua ifantul
diserta efficit: corpus pigrū ad mādata dei p̄mptū reddit: ⁊ vt
breuē dicā: tanta ē gr̄e copia ex omni pte distillās: vt ōnis q̄ pe-
tit accipiat: ⁊ q̄ querit inueniat: ⁊ pulsantibus aperiat. **T**ūc cunc-
tis visibilibus altior effcūs: oīa tēporalia calcasse: ⁊ in atrys ce-
lestis hierusalē me stare arbitror: ita vt auspicia quedā ⁊ inicia
futuri seculi quodāmodo incipiā p̄gustare. **O**mnes enī effect⁹
in amoris gaudio vniti: in sola cōditōis fruitiōe quiescūt. **H**ec
inq̄ ⁊ his similia in penetralibus cordis geruntur: vtrū aut ex
me vel ex te pe **Sapientia** **P**erditio tibi ex te. in me
to informari: tantū auxiliū tuū ex te nō
nisi deficies: ⁊ ad nihilū tendis. **H**ec aut ⁊ his similia p̄ presen-
tiam meā tibi noueris cōcessa. **N**am hic ē ludus amoris: quez
in aīa formosa **Discipulus.** **E**t quis est ludus
habere cōsueui. **Sapientia** **L**udus amoris ē gaudiū ⁊ dolor: q̄ sibi
uicē ex p̄ntia vel absentia dilci succedūt.
Hoc enim proprium amoris esse solet: vt quantus sit presente

amabili lateat: receden
te vero magis picipiat. **Discipulus** Dic ludus

mibi videt eē gaudy: s; meroris. S; obsecro te: putas ne si ab
hac vicissitudie visitatōis i h tpe aliq viatores pūlegio singlarī
excipi **Sapientia** Paucissimi nimirū: tanta diuina
antur **Discipulus** rum in boie picipatio stabilitatē
est qsi quedam in **Discipulus** D q sūt illi: vel cui?
choatio eēnitatis. **Sapientia** conditiōis: q ad tan
tam cōformi **Sapientia** ty sunt q videlic; purissi
tatē pueniūt: **Sapientia** mis affectib; ab ifinis ab
tracti: z longo iā vsu z exercicio deiformes quodāmō effecti:
diuinis rebus cōtinue vniunt: q p excessum mētis pfectissime
omne mediū diuidens deū z animā: tota alacritate deposuerit.

Discipulus Dum hec audio: altius ingemisco: eo
q a talib; in vita z experientia adhuc
tā longe me eē cognosco. p inde q; hec pfectiōis sūma facultatē
meā excedit: volo a te scire qualit; discipulus ierptus in huius
modi visitatiōe **Sapientia** In die bonoruz ne ime
se debeat tenere. **Sapientia** mor sis maloz: z ecouer
so: vt sic te quidē nec in p̄sentia gr̄e vltra modū extollas: nec in
absentia vltra q̄ expedit dep̄mas: s; velut ayoch vtraq; manu
vtaris p dextera. Si adhuc es nouella plātatio: z assidua irriga
tione necessari; es: saltē hoc facias: vt hāc vicissitudinē non ipa
tienter feras: licet faciem meā semp inq̄rere debeas diligenter

Discipulus D si ispicer velles scires vtiq; q; diuturna
dilci expectatio magna cordis ē afflictio.

Sapientia Daud dubiū hāc rotā amoris volubilez
sustinebit q̄cūq; amare voluerit: nec mi
rū: neq; enī mūdi huius amatoribus semp p̄spera. s; etiā iterdū
succedūt aduersa: q; si forte minus exptus es: int̄roga quēpiāz
ex eis: dicet tibi: q; laborabit oīs q; amare voluerit. Sunt q̄dez
nōnulli amatores nimirū vtiq; molles: qui dū amorī ad horā in
seruiūt vt amatores s; sine labore eē volunt: q̄bus si statim iux̄
votū aura optata nō arriserit: a ceptis cōtinuo desistūt: z hy ad
fructū amoris minime pueniūt: eis tanq; indignis dicif: mili
cie species amor ē: discedite segnes. Proinde feruidus amator
vt ad fructū amoris desideratū pueniat: debet eē sedulus: lōga
nimis: obseq̄osus: nec faciliē desistere debet: etiā si mille vicib;
repulsam patiat: semp existens bone spei: cogitās q; labor ipro
bus oīa vincit: quid mollius aqua: qd lapide durius: z hic fre

Discipulus D si ispicer velles scires vtiq; q; diuturna
dilci expectatio magna cordis ē afflictio.

Sapientia Daud dubiū hāc rotā amoris volubilez
sustinebit q̄cūq; amare voluerit: nec mi
rū: neq; enī mūdi huius amatoribus semp p̄spera. s; etiā iterdū
succedūt aduersa: q; si forte minus exptus es: int̄roga quēpiāz
ex eis: dicet tibi: q; laborabit oīs q; amare voluerit. Sunt q̄dez
nōnulli amatores nimirū vtiq; molles: qui dū amorī ad horā in
seruiūt vt amatores s; sine labore eē volunt: q̄bus si statim iux̄
votū aura optata nō arriserit: a ceptis cōtinuo desistūt: z hy ad
fructū amoris minime pueniūt: eis tanq; indignis dicif: mili
cie species amor ē: discedite segnes. Proinde feruidus amator
vt ad fructū amoris desideratū pueniat: debet eē sedulus: lōga
nimis: obseq̄osus: nec faciliē desistere debet: etiā si mille vicib;
repulsam patiat: semp existens bone spei: cogitās q; labor ipro
bus oīa vincit: quid mollius aqua: qd lapide durius: z hic fre

si p̄p̄osmo amatores

reg. 17^m

27.

quēti ictu gutta cauat. Et vt rumores tibi bonos: et veris amatoribus ad audiendū delectabiles subinferā: noueris q̄ hec diuinissima pro qua laboras spōsa: rogari vult et obsequijs delectat. Quis ve taz subito in rebus caducis obtinet qd̄ amori placet. Roget p̄inde et postulet et obsecret: nec etiāz delistat. Et ego ei vere introitū iuxta cordis votū p̄mitto. Non ē enī inuēta in oibus finibus israel: q̄ tā facilis sit ad exorandū: tā p̄mta ad exaudiendū: et ad reddendū tā pia: sicut hec tua diuinissima spōsa. En enī p̄re magnitudie amoris se cobibere nō valet: nō potest expectare donec roget: s̄z p̄occupat se q̄rentes: et se priorem eis ostēdit. Stat in foro in medio platearū: in foribus portarū: dat vocē suā: oēs alliciens: et ad suū trabēs cūctos amores: qui me amare voluerit: omni tēpore me suā amabilē spectare studeat: sicut et ego iugit̄ meū amatorē spectare cōsueui. Siquidē nescit vtrū ab oriēte vel ab occidēte seu a septētrione aut meridie veniat quā prestolat. Ignorat etiā an mane aut meridie aut galli cantu ostiū pulsāt et aperiri petat. Nā sepius dū anim⁹ me q̄rendo anxius existit: q̄rendo nō iuenit: s̄z cū minime putauerit dilectū presentē: semp̄ enī cupio dilectā amori eē apertā et patam nec eā de suis plus q̄ de mea dignatiōe volo cōfidere: porro nō sufficit vnā horulaz tēporis cū dilecta expendere: s̄z necesse ē se pius vacare et videre: q̄ eius occulta susurrāia vult intelligere: et presentia eius potiri desiderat p̄ciosa. Et vt dulcibus his sermonibus v̄ba increpatoria: nō tñ minus amatoria misceam⁹: argui valde te oportet q̄ vere de huiusmodi exercicijs amoris reprehensibilis es. Cur p̄chdolor tu q̄ miliciā amoris assumpisti: q̄ hāc nostrā p̄phetiā professus es: et eius dulci iugo humerū tuū supposuisti: cur inq̄z vagabūdo corde et oculis tremulis: ac in fines orbis fr̄e rotatis stare corā tanta spōsa presumis? Que ide fessio asp̄cū: serena et gratiosa facie iugit̄ te p̄spectat: nec oculos suos vnq̄z a te auertit. Nō verecundū ē singulis q̄busq̄ audituz prebere: vt nō possis q̄ dei sapiā in te loquit̄ audire. O q̄ turpe ē discipulo amoris seipz tñ obliuisci: vt eius nō aduertat v̄ba i terna cuius vbiq̄z circūdat̄ p̄sentia. Merito p̄inde tanq̄z ab indigno se subtrahit: cū te nō in te nec in se: s̄z extra te et extra se i mundi strepitu iuenit: et ideo q̄so hoc emēdare memēto: p̄pende q̄z indecēs existat si aīa q̄cūq̄ in exterioribus q̄rat q̄ regnū dei i tra se portat: regnū q̄ppe dei intra nos ē: qd̄ ē iusticia pax et gaudium in spiritus sancto.

Quare diuina sapientia suos caros in hoc mundo permittat
tam multipliciter tribulari

Iustus quidem tu es si dispu-
tem tecum: veritatem multa loquar ad te: quare via ipso-
rum prosperat: bene est omnibus qui preuaricant et male agunt:
plantasti eos et radicem miserunt: proficiunt et faciunt fructum. Materiam
multifariam ventilatam et frequenter discussam ac reuersatam opus non
est resumere: sed refrigeratio tribulationum: aduersitatum iteratio: re-
plicatione querulosam quam aduersum te rector orbis exposcit. Nun-
quid enim vane ostentationis spiritum hominibus suadeo: deus scit: aut nun-
quid contra hominem disputatio mea: aut ad hominem: et non magis
propter refrigerationem ardoris cordis contriti et humiliati: et a pue-
ricia usque ad hanc diem passionibus et miseris vexati: aut quis non
similia vel maiora passus copati sciret sicut tu qui ex his qui passus
es compassione didicisti: sic enim cecus natus de non visis coloribus im-
perfecte silogizat: sic qui non est passus aduersa: tanquam exemptus minus
perfecte de tribulationibus iudicat. Aut quomodo possent credere hi qui
rurum domus secure sunt et pacate: et non est virga dei super eos qui ducunt in
bonis dies suos: delicate nutriti: in solacijs educati: robusti: sani
felices: dignitatibus honorati: gradibus subleuati: bene pentati: quorum
viscera plena sunt adipe: et medullis ossa rigant: his qui habent mem-
bras vacuas et noctes laboriosas: qui nocte et die replent doloribus
et iugiter in amaritudine anime sunt: quibus foris pugne: intus timores:
quos nec finis ad ictum oculi quiescere: cum et nox humane deputata qui
etiam in inquietudine eis propter timores nocturnos conuertat. Do-
nor temporalis ab eis tollitur: gloria mundi frustratur: despicabiles inter
multos redduntur: obprobrijs saturantur: traduntur in puerbium et in
exemplum: sicutque omnium pyramidum usque adhuc. Quod bene sapiebat qui
hec eadem sentiens dicebat. Sunt iusti quibus multa proueniunt
quasi opera egerint impii: et sunt impii qui ita securi sunt quasi iu-
storum facta habeant: amor tuus videtur esse sicut volumine volans:
quod gustatum quidem in ore est sicut mel dulce: comestum autem ama-
ricari facit ventrem propter laborem: amorem tuum comitantem. Ele-
menta ac puerilia amoris tui sunt tribulationes ac miserie. Pri-
mus namque passus accedentium ad te: prima pagina te legentium pri-
mum exercitium ac locale te diligentium est istud. Sili accedens ad seruitum
te dei: sta in timore et prepara animam tuam ad temptationes bene dicunt ad tempta-
tionem vnde ad miseriam et tribulationes: ita ut octis diebus militie tue sis
in conspectu et curam et ut fortuna tibi raro aut nunquam optata arrideat

28

Non de oibus loquor. Tu scis dñe quos ad hoc opus taz stren-
nuū elegeris. Si sanitate ac roboze aut elegātia gaudēt corpali
multiplicif flagellati cōtinuo incipiūt deficere: et vel exquisitis
castigatiōibus v^l grauiſſimis infirmitatib⁹ oppreſſi languescer
cogunt. Si aurū eis ē vel argentū: fures veniunt et furant: vel
qd̄ difficultus ē affectū ei⁹ ab ipis rescindis. Si possēſiōes agro-
rū et vineta aut oliueta eis sūt: cūq; alyz prospera arriserit aura
hec grādo vel puina cōsumit. Residuū eruce comedit locusta:
residuū locuste comedit brucus: et residuū bruci comedit erugo
vel rubigo. Dñe dabis eis: qd̄ dabis eis: panē artū et aquā et bre-
uem. Dic ē cibus ille regius q̄ sequit̄ seruos tuos: si transit ma-
ria: vētus cōtrariat: si p̄ terrā ire disponit: si multis dieb⁹ celuz
fre serenitatē cōcesserat: ecce cū hic tu⁹ vt sic loquar miser ama-
tor ad lucē venerit: et ad viā se pauerit: conglomerant̄ nubes: fra-
imbribus pfundit̄: vt vel pluua vel estu nimio: aut etiā gelu ī
tempato seruus ille tu⁹ affligitur. Mira res et stupēda: nūc mu-
res in occulto ipz nō sinūt q̄scere: nūc milui in celo cū ad lucē
pdierit: aut etiā corui crocitanes in ipm quasi subsannatorie ī
pingunt et siue taceat siue rideat displicet. q̄ si quis cōtra eū etiā
tacentē et nullū vbo aut facto ledentē se erexerit oēs concurrūt
ad maledicendū: linguas acuūt: et velut rabidi canes lepusculū
plebem inualidaz et se oibus substernentē insequunt̄ lacerāt ac
discerpūt. Sz vt etiā hec de tua grā inferā: ecce ipi dicūt: diligit
deus odiētes se: et odio habet diligētes se: bona istis: mala illis
largitur. Et qd̄ his maius ē: tu q̄q; iudex iustus partē aduersaz
sic te fouere ostēdis vel simulas: vt oīno taceas quasi tibi nō sit
cure de tuoz subuersione seruozū: sic perit iustus et non ē qui re-
cogitet: et qz ipius p̄ualet aduersus iustū: p̄pterea egredit̄ nunc
sicut olim iudiciū p̄uersum. Nōne et hec quasi ipatienti aīo con-
querebas: ille amabilis re et noīs inēpretatione p̄pheta dñi qui
dicebat: quare nō respicis sup̄ iniq̄ agētes: et taces deuozāte im-
pio iustiorē se. Et ecce bene agit: et maledcā recepit: tibi p̄ posse
seruit: et vitam ei⁹ inuidus despicit: derisionib⁹ a legis transgres-
soribus vrget: porro a seipō mille castigationibus tribulat. Et
qd̄ his adhuc maius ē. Ecce sathan a facie tua egreditur: et ei in
oibus ad q̄ se verterit insidiat. O custos hoīm: o imensa dei pi-
etas: quō hec multiformia mala in tuis dilectis sustinere pote-
ris: aut quō hec vides et similia et nō adiuuas. Quapropt̄ et ego
nunc in tribulatiōe spūs mei cōfabuloz tecū in amaritudine aie
mee: tu enī solus laborē et dolorem cōsideras et scis: quā non ex

animi leuitate s; ex plenitudine amaritudinis aie mee vba hec
doloze plena pcesserunt: q̄ gemitibus tantis incipiunt. s; ⁊ lacri
me decurrētes pocu **Sapientia** Delicat⁹ miles es
pāt stilum scribentis + qui aduersa tantū
formidas: s; necdū quidē vsq; ad sanguinē restitisti: nec ī valle
pugilū vsq; ad mortē decertasti: nōne vir tu es? Sed p̄pudor
velut rinoceron audacissim⁹ es tu tēpore psperitatis: s; tela ara
nearū fragilior aduersitatis tpe: bellator iuictus ad exercenduz
se ⁊ pbandū tribulationē ⁊ miserā inuenire desiderat: an non
vcre gloriabaf q̄ dicebat: libentē gloriabor in ifirmitatib⁹ meis.

Nani nisi pcesserit pugna: nō potest eē victoria. Enbērnator na
nis in tēpestate dinoscit. In acie miles pbat. Delicata iactatio
ē cum periculū non ē: oflictio in aduersis probatio ē veritatis.

Discipulus Nunquid ego solus hāc cōtra te mo
ueo q̄rimoniaz? Ecce q̄ innumeri tri
bulationib⁹ similē oppressi sūt q̄ mihi q̄q; in hoc cōsentiant: ita
vt ⁊ si te ratione supare nō valeo: copiosa multitudie testiū con
uincā: nōne facilius eēt vna hora capite puniri: q̄ cūctis dieb⁹
prop̄ te mortificari. Nec mihi opponas aut respōdeas q̄ forsi
tan hec mala ideo patimur: qz peccaum⁹ tibi ⁊ mandatis tuis
nō obediim⁹: nūqd enī nos soli pctōres: nōne pctōrib⁹ abūdā
tia ē: filys aut tuis dsertio: atq; iusti puniūt ⁊ ipy florēt ī mūdo.

Sapientia Sicut dilexit me p̄ ⁊ ego diligo meos.
nō ē discipulus supra magistrū. Si mun
dus vos odit: scitote qz me priorē vobis odio habuit: s; ⁊ nihil
nouī tibi accidit qd̄ materia debeat eē tristiciariū: cōsuetudinis
nre ē electos quosq; maxime viriles animos virtute robustos
tēptationibus pbare. Cur igit̄ quasi insolituz tibi aliqd̄ accide
rit vba multiplicas: ⁊ q̄rimoniaz tam ardentē exaggeras: iuol
uens sentētias sermonib⁹ imperitis? Respice quis iter electozū
numerū: hoz videlicet: q̄ deo singularit̄ placuerit ī h̄ mūdo trā
suerit sine pbatōe. Sufficiētā inqt̄ iob audistī ⁊ finē dñi vidistī.

Discipulus Nunc si dicere licet habeo quod volo
Ecce hoc ē qd̄ desleo: hoc ē quod plo
ro: ⁊ ppter qd̄ ex itimis ingemisco ⁊ suspiro. Audi queso seruū
tuum. Ecce ipi dicūt: non ē salus illi in deo ei⁹: vani sūt qui ser
uiūt deo: ⁊ quare: respōdent: qz prop̄ hāc causam p̄fata vide
licet iustoz tribulationē cōtinuā: subiūgentes nibilomin⁹: qz p
tanto tam paucos habeas amicos: eo qz cū eis huiuscemodi lu
do ludere soleas. Deu me flebilem ⁊ infelicem: hoc ē quod me

29
34-
pbdolor ⁊ nūc pridē multotiens amarissimis lacrimis flere cō-
pult: ⁊ tristitiā mibi sup tristitiam adduxit: damnuz videlicet
spūale: ⁊ frustratio laboris mei: quo frustra erga pximozū salu-
tem desudauī. **A**um enī plerosq; cū maximo labore ad cōuer-
sionē ac frugem melioris vite traxissem: ⁊ ipos cū dolore pturiē-
do ac dulcit in humeris portādo: ⁊ lac cōsolatiōis eisdē teneris
sub annis prebēdo: atq; meipm totū in obsequiū ipis tribuēdo
multa aduersa valde sustinuissem: cū dies tui consueti tēptatio-
num scz ⁊ pbationū eis supuenissent: vt p aquā ⁊ ignem trāseū-
tes educerent in refrigeriū: nōnulli retrosū abierūt post satha-
nam dicētes: durus ē hic sermo ⁊ quis poterit eū sustinere? **E**t
illud qd iuxta vulgare puerbiū dī difficile ē diu eē bonū: ⁊ sic te
miseri in damnū suū ⁊ i miseriam meā drelinquētes se rursus
noxys i **Sapientia** **H**ec questio illoz solet animos
plicat. pmouere: q parū fidei vel scien-
tie possidētes: merita scōz que nō in p̄senti reddunt s; reposita
sunt in futuruz: arbitrant in hui⁹ tēporalis vite breuitate resti-
tui: nesciētes iudicia dei inuestigabilia: ⁊ pfundū diuiciarū sapie-
⁊ sciētie dei: ⁊ q nō ita videat de⁹ vt homo: homo enī tm̄ p̄sen-
tia respicit. deus aut futura ⁊ eīna cognoscit: tu aut in n̄ra spūa
li phia aliē instruct⁹ cōsurge: cūcta visibilia mēte supgrediendo
que ei vident: t̄palia sūt: q aut nō vident eīna sūt. **S**urge igif
de viscosa obscenitate t̄paliū delectationū: aperi oculos menta-
les ⁊ vide qd sis: vbi sis: ⁊ quo tēdas. tūc p̄fecto horū oīm ratio-
nē habere valebis. **T**u nāq; es speculuz diuinitatis: eo q in te
principalis q̄ in ceteris creaturis reluceat imago trinitatis:
eo q eius imago in te resplēdeat: exemplar eīnitatis: eo q iui-
olabili corruptiōe gaudeas. **E**t sicut ego in eēntia mea sum infi-
nitus: sic desideriū aīe tue ē velut inēminabilis abyssus ad cui⁹
repletionē oīa simul gaudia mūdi nō sufficerēt. sicut nec vnica
gutta oceanū sua exiguitate replere possit. **D**einde aduertere
debes vbi sis: qz in valle miserie: in exilio: in peregrinatiōe vbi
bona pmixta malis cōtinua v̄tigrine iuoluunt. **R**isus hic doloꝝ
miscet: ⁊ extrema gaudy luctus occupat. **D**ic nempe mundus
suos ab inicio sefellit amatores: dū eis prospera pmisit: ⁊ aduer-
sa retribuit: qd ⁊ similiē nūc qz facere nō desistit. **S**ed ad pleni-
ozem oīm p̄missarum pturbationū amotionē paululū nobis se-
cedendum ē: ⁊ ad fidei p̄incipia latius recurrendum.

De cruciatibus infernalibus.

Actum ē autē post hec ⁊ ec

Hec discipulus cepit cogitare dies antiquos: ⁊ annos cō
nos in mēte habere. Cūq; p̄funde se colligeret: ⁊ a sensū
bilibus put̄ potuit intellectū abstraxisset: apparuit in visione si
dei oculis a longe quasi q̄dam regio vmbrosa ignota ⁊ multuz
terribilis. Cūq; tremescūs quidnā hoc eēt inq̄reret: respōsum ē
ei. Regio hec vt vides distincta: locus ē penarū futurarū: quaz
diuerse aīe post egressum a corpe pro diuersitate culparū in pe
nam sortiunt: q̄dam ad ip̄arum purgationē: quedā vero ad eē
nam dānationē: ⁊ put̄ sibi ea tūc demōstrata fuerint. Dec autē ⁊
his similia tam horrenda ⁊ imania fuerūt tormētoꝝ genera: vt
nulla sufficeret hec lingua narrare: aut vllus sensus mortaliuz
possit ea plene estimare. Cum autē ad se redisset: ⁊ quasi de alio
mūdo vt sibi videbat̄ ex motiua visiois presentia venisset: p̄e
nimio t̄ore ⁊ errore velut homo semiuu⁹ aliq̄ diu iacens: in
seip̄o contabuit. Quedā aut ex his solū fidei cōibus oculis con
spexit. Respexit igit̄: ⁊ ecce de predictis locis fetoz itollerabilis
exoriebat̄: mallei resonantes audiebant̄: tenebre p̄fundissime
densabant̄: ⁊ videbant̄ ibi facies demonū horribiles. Ibi erat
planctus: ⁊ gemit⁹ ⁊ alēnantia mala: ipios sine pietate discrepā
bant: ab aquis niuiū transibāt ad calozem nimiu. Cōsiderabat
int̄ hec equitatē ⁊ magnitudinez iudicioꝝ dei: ⁊ int̄ cordis se p̄
mentis angustias: ac sudoris guttas: q̄ ip̄m ex horrore visiois
penetrauerāt: aduertebat: qm̄ p̄ que peccauerat q̄s: p̄ hec ⁊ tor
quebat̄. Vñ ⁊ illi q̄ in vita sua insensate ⁊ iuste vixerant: p̄ hec
que coluerāt tormēta recipiebant. Raptores nāq; ⁊ p̄dones ac
eorum cōplices: ⁊ hy q̄ paupes ⁊ amicos dei dum adhuc viue
rent spoliauerūt: vel p̄ exactiōes indebite afflixerūt: ad patibu
la quedā infernalīa supra humanā estimationem penalia rapti
violētē suspēdebant̄: ⁊ ibidem torq̄bant̄: nec tñ moriebant̄: s;
modo indicibili cruciabant̄. Nonnulli etiā qui sub habitu agni
no mentē occultauerāt leoninā: q̄ velut canes rabidi seruos dī
per obprobria ⁊ maledica aut v̄ba turbatiua molestauerāt ⁊ cō
fratres suos iniqua p̄secutiōe leserant: ibidē a canibus inferna
libus amarissimis morsibus corrodabant̄. Ibi supbi sepultura
asini in inferno despectiue sepeliebant̄: ⁊ tāq; cadauera putrida
ignita piecti obprobrio sempit̄no qd̄ nunq; delebit̄ addicebāt̄.
Et pro glā tēporali ⁊ mentis elatione qua ceteros inflati p̄ire
ambiebāt: tanta penarū mole ac pondere p̄mebantur: q̄tum

prope i. f. v. m.
v. m. p.

aliquis premi posset qui maximam turrin supra se haberet. **S**i
 buli vero et crapulosi: et qui veteri suo seruerat: velut lupi fame
 lici fame incredibili: ac siti intolerabili affligebant: cupientes gut
 tam minimam aque frigide per refrigerio lingue sue. flammam in ce
 dio aduste recipere: et nemo illis dabat. **S**ed demones tetrum
 cum situlis ardentibus iuxta eos stabant: et potum quendam sulphureum
 plumbo liquato simile: nimio calore estuantem per os eorum in ven
 trem protusum fortiter infundebant. **L**uxuriosi quoque: et qui in delictis
 carne sua enutriuerat: et in obstinatione sua perdurauerat: a serpente
 tibus deuorabant: et a bufonibus ignitis aculeis usque ad viscera
 torquebant. **Q**ui carnali ac freno amoris dediti fuerant vtriusque
 sexus: terram infernalem pro dolore mordebant: quoniam eos demones
 nimium affligebant: nam spicula ignea habentes et estu vehementissi
 mo eos insequentes: vulneribus eos seuisissimis repleuerunt. **S**ed et
 socias in culpa: socias habuerunt in pena. **S**upra modum autem cu
 pidi et auari ac questuarius male torquebant: nam in foueis metallis
 bullientibus plenis balneabant: et exilire cupientes absque misericordia rei
 pingebant. **J**udicium durissimum his qui perierat fiebat: fortioribus au
 tem fortior instabat cruciatio: et potentes ibi tormenta patiebant po
 tent. **Q**uis dicere quatenus quantum ibi iudices impiorum: rectores iniqui:
 clerici turpis lucris cupidissimi: monachi lasciuissimi: laici violentissimi: mulie
 res peccatrices: saltatrices et ambiciose: et diuersi quoque falsi christiani pe
 nas varias habuerunt. **D**eum quoniam miserabiles rugitus et clamores da
 bant lamentabiles: ita ut sola visionis huius afflictio omnem penam
 mundi quodammodo excedere videretur. **N**am et multitudo visorum
 infernalium et audaces leones: et noui generis animalia ira plena: ig
 noteque bestie vaporum igneum spirantes: odorum fumum proferentes: et hor
 rendas scintillas ab oculis emittentes: morsu amarissimo eos
 dilaniauerunt. **T**andem multi ex his in puteum abyssi de quo fumus
 horribilis et fetor intolerabilis exibat proiciebant: aspectus eorum ve
 lut ferrum candens in modum fauillarum exardebat et a demonibus rei
 pingebant: commaducantes linguas suas pro dolore: et blasphemaba
 bant deum celi pro doloribus suis et vulneribus: et non egerunt penitentiam
 ex opibus suis: vinculis tenebrarum et longe noctis compositi in ob
 scuro ac tenebroso obliuiois velamento tenebant. **S**onitus descen
 dens conturbabat eos: et persone tristes apparentes pauorem eis incu
 tiebant: nec siderum limpide flamma illuminare poterat noctem illam
 horrendam. vna enim cathena tenebrarum omnes colligati erant. **O**mnis
 orbis terrarum limpido illuminabat lumine solis: illis autem suppo
 sita erat grauis nox imago tenebrarum. **I**psi autem soli sibi erant gra

fol. 11.
23

uiiores tenebre et fumus tormētorū ipōrū ascēsur⁹ ē in sclā sclorū
 Post hec vox quedā desup quasi tonitruū audiebat: q̄ insultā
 do et q̄si exprobrando dicebat. Ubi nūc sunt hy: q̄ ab initio a di
 ebus antiquis mūdo huic toto seruiērūt desiderio: q̄ voluptuo
 se viuētes varijs desiderijs se sbdiderūt. **E**ia q̄d p̄sunt illis nūc
 oīa que tanq̄ vmbra velocit̄ p̄trāsierūt: q̄ breuis delectatio tā
 longā restez post se trahit efne miserie: **O** stulti et vecordes vbi
 nūc verba illa q̄ cū leticia tanta et cordis tripudio dicere soleba
 tis: venite et fruamur bonis q̄ sūt: et vtamur creatura tanq̄ in
 iuuētute celerit̄. **Q**uid ituuāt nūc dulcia vniuersa. q̄bus tā celeri
 ter p̄fruiti estis. **S**iquidē nūc a cōtrario plāgere vobis cōuenit
 et plangēdo exclamare ac dicere: ve ve nobis iam nūc et ineter
 num: ve qz nati sum⁹: nec vltra mori valem⁹: ve qz male torq̄
 mur: nec a tormētis vnq̄ liberabimur. **O** quis ē qui ista recogit
 tet supplicia: et nra ad cor ponat tormēta: hec enī talia sūt: vt q̄c
 quid in mūdo horribile excogitari posset: his cōpari in crudeli
 tate nō valeret. **O** q̄ felix icoinq̄nat⁹ q̄ post gaudia hui⁹ mundi
 nō abyt: q̄ nō respexit in vanitates et isanias falsas: nos isensati
 vitam illoz estimabam⁹ isaniā et finē illoz sine honore: quō cō
 putati sūt inf̄ filios dei: et inter elcōs fors illozum ē. **E**rgo erra
 uimus a via vitatis: et iusticie lumē nō luxit nobis: et sol intelli
 gētie nō ē ortus nobis: lassati sum⁹ in via iniq̄tatis et pditionis
 et ambulauim⁹ vias difficiles. viā aut̄ dñi ignorā: im⁹. **Q**uid no
 bis p̄fuit supbia: aut q̄d diuitiarū iactātia cōtulit nobis: transie
 rūt oīa illa tanq̄ vmbra: trāsyt q̄d tpale fuit. s̄z p̄dolor nunc re
 māsit q̄d inefnū manebit. **O** eternū nūq̄ finē habiturū: p̄petu
 um mortis suppliciū. **O** finis sine fine: mors grauior omni morte
 semp̄ mori et tñ mori nō posse. **O** mi p̄ dilecte q̄ me in hūc mū
 dū genuisti. **O** dūlcis mat̄ q̄ mat̄nis vberib⁹ me lactasti. **O** vos
 oēs amici mei et socy dīlci: valete nūc viscera mea: qz adest ho
 ra illa sepatiōis amarissime: q̄ amarior ē omni morte: vale tel
 lus: valete socy q̄s tā benigno fauor̄ colui: en ducimur ad hor
 rendū infernale suspendiū: ad suppliciū trahimur metuendum
 nūq̄ vos de cetero cū gaudio visuri. **O** lacrimę iceslant̄ p̄fluite
 oculi plōrte. et oīa viscera mea vlulate sup̄ hac ifelicissima sepa
 tione: q̄ ē a summo bono: a facie illa glorioza et iocūda: et a cōso
 tio angelico: necnō illo felicissimo elcōz numero: ponēdiqz ad
 illam miserā et maledictā ac crudelē damnatorū turbā sine fine
 cruciandā. **O** manūū cōplosus sonit⁹. **O** cordiū multoz gemit⁹
 intimi. **O** stridor̄ dentiū: et fremit⁹ spiritūū imensus. **O** ploratus

et ululatus multus. **D**ineternū p̄māsur⁹ clamor: q̄ semp durabit
 et nūq̄ finē habebit: q̄ semp renouabit et nūq̄ exaudiet: oculi
 n̄ri miseri nūq̄ aliud videbūt nisi miseriam. **A**ures nihil aliud
 audiēt nisi ve ve atq; tristitiā. **P**ia corda istud inf̄minabile et
 crudele ac eternū ve respicite lugete et flete. **M**ōtes cadite sup
 nos: colles operite nos: q̄d sustinetis: q̄d expectatis: abscondite
 nos a facie illa tribili furoris d̄ni: a vultu ire glorie dei heu heu
Cur nō hec maxima mala futura nobis p̄uenim⁹ cū robur affu
 it: cū tēpus aderat oportunū: vtinā de illo tpe toto iutilit̄ exp̄
 so supeēt nobis vel vna horula tāte pene in remediū cessa. **S**z
 heu sentētiante diuina iusticia: p̄clusa ē nobis salutis via: nega
 ta m̄ia: spes oīs ablata. **D**olores et miserie et ineternū p̄māsu
 re angustie in fra hac obliuiois: vbi nullus ordo: s; sempitern⁹
 horroz inhabitat. **Q**uid plura: nos miseri et miserabiles tm̄ affli
 gimur et dolem⁹ de illo ve et̄no: vt qualiscūq; termin⁹ excogita
 tus dūmodo finit⁹: eēt nobis solatiōsus. **U**n̄ posito p̄ ip̄ossibile
 q̄ eēt aliq; lapis molaris adeo magn⁹ q̄ vbiq; circūferentiam
 celi cōtingeret: et q̄ aliq; auicula minime q̄ntitatis post centum
 milia annoꝝ veniēs d̄ lapide p̄dicto solūmodo tm̄ p̄ rostrū suū
 auelleret: q̄ntū ē pars decima mily: et iterū post centū milia an
 noꝝ curricula sicut pri⁹ scz vnā pticulā de decē: et sic p̄ singulas
 ptes: ita q̄ in decies cētenis milib⁹ annis nō plus diminueret
 quātitas lapidis: nisi q̄ntū habet in magnitudie granū vni⁹ mi
 ly. **E**n̄ p̄doloz nos miseri multū grati eēm⁹ q̄ post talē longaz
 et plenā cōsumptionē toti⁹ lapidis: finē haberet sententia n̄re et̄
 ne damnatiois: s; heu hec cadē cōsolatio miseris a diuina iusti
 cia penit⁹ ē negata: hucusq; miseroꝝ v̄ba d̄natoꝝ. **T**aliē igif̄ o
 fili ibi flagellabunt q̄ hic a flagellis filioꝝ excipiuntur.

Discipulus **D**iudex tremēde ecce nūc aīa mea ex
 hac q̄q; visione horribili frita et p̄stra
 ta ē: et genua dissoluta: vt vix subsistere possim. **D**eus me⁹ ad
 iutor me⁹. **D**omi de⁹ et̄ne auerte obsecro furoꝝ tuū a me. **A**bsit
 a me hec et̄ne damnatiois sententia formidolosa. **D**z si aduersa
 me oportet sustinere: fiat volūtas tua hic in me: hui⁹ a me licen
 tiā plenissimā habeto: nec q̄rulosum discipulū de cetero in me
 habebis: hoc solū facias vt me a te inet̄nū separi non p̄mittas.

De gaudijs supercelestibus.

Exurge gloria mea: exurge
 psalteriū et cythara: exurgā diluculo feliciter proflus.

Ecce nunc psalterium iocundum adducimus: in cythara suavi tibi
psallimus: dulcia modulamina damus: ut omni tpe quez pate
ris pstrato ac dolore pulso: te ab inferis ad superos cum gaudio ex
citemus. Nunc ergo consurge consurge: oculos metales attolle. alas
desiderioz excute: et te ad volandum super penas ventoz dispone.
Leua oculos tuos ad orientem: et respice que tibi demonstrant. Uide
terram promissionis immortalitatis locum: celestem patriam: paradysum vo
luptatis: et regnum eterne felicitatis. Nimirum in hoc mundo aduena
es et peregrinus: et ideo tanquam peregre constituto properandum tibi est ad
caroz numerum tam copiosum: que te magno cum desiderio expectant
ut te dulciter recipientes beatis amplexibus secum consedere faciant in
eternum. **Si scire posses quanto affectu tibi iugiter exoptant:** ut in ce
lestibus adhuc castris constitutus ad procellas et turbines mundi
nulla trepidatione mouearis. sed robustus venator coram domino existens
ac belliger miles sic strenue ac prudenter in cunctis agas: ut nulla
te moueat prospera: nulla frangat discrimina: nec perireat aduer
sa: que ipsi tam fortiter tam feliciter superauerunt: et nunc recogitant dies il
los et annos afflictionis sue in cordis dulcedine: et reuera quanto
pro nomine saluatoris maiorem sustinueris laborem: tanto in eternitate
potiore recipies mercedem. **Quanta gloria sublimabitur: et que eximio
honore extolletur hic miles:** que a rege tanto de patientie triumpho con
statiueque preconio coram patre dilecto in celesti solio: angelorum vallat
collegio commendabitur gloriose. **Cum quanta gloria putas fulgebit victo
rie corona cum labore tanto adquisita: sole clarius: splendere quez celesti
limpidius micabunt vulnera liuores et vulnerum stigmata pro nomine
meo hic recepta.** Porro in illa celesti patria tanta tibi manet no
bilis presapie amicorum fidissima turba innumerum: ut etiam alienissimum
quisque ipsorum vera dilectione propinquus tibi iungatur: atque sincera cari
tate plus te diligat: quam quis mater hic suorum diligat unigenitum.

Discipulus **O princeps celestis curie: queso de hac
celesti patria adhuc plus digneris dis
serere ut et ipsius in me desiderium augeat: et amplior conferat pa
tientia in aduersis.** Eya domine mi qualem queso est illa regalis aula dispo
sita: vel que ciues ac ciuitatis tante municipes aut nouerunt ipsi ea
que circa nos aguntur ut tua sonare verba videantur.

Sapientia **Jam nunc eleuare: consurge: et cito gradu
mecum progrede: et ducam te ad locum quem desiderat
anima tua: ibique videbis diuinorum mirabilium profundissima misteria.
ecce supra octauam speram que longe plus quam ceteris milibus maior est
omni terra: est quoddam adhuc altius celum quod vocatur empyreum.**

Aduena

patientia

ob eximiã sui luminositatẽ sic dictũ vniforme: immobile: lumino
sitatis pfecte: z capacitatis imense. **H**ec ẽ illa regalis aula: curi
a celestis spiritũ beatorũ. vbi me simul laudant astra matutia:
z iubilant oẽs filij dei: ibi sedes celestes ac throni luminosi po
siti sunt: de quibus ille infelix numerus spiritũ malignorũ corru
ens: electorũ numero repandus erit. **V**ide nũc illã ciuitatez glõ
riosam atq; sublimẽ: ex auro gẽmisq; mirabiliẽ rutilantẽ: de cu
ius portis odor nimius recreatiu⁹ emanat: platee eius cõstrate
sunt auro purissimo tanq; vitro plucido: fundata ẽ in saphiris:
iaspidis ppugnacula ibi puirescũt: ipa viuis ex lapidibus ẽ con
structa: floribus astrata: margaritis lucẽtibus pornata. **D**ame
nitas cũctis ammiranda. **S**ed qd diutius te p̄trabam: tu ipemet
nũc palam aspice oculis tuis: z vide campũ latissimũ decore ve
nustissimũ syderearũ mãsionũ: cũctorũ gaudiorũ generibus ad
ornatũ. **E**ya qlis hec vernalis amenitas: autũnalis fecunditas
serenitas estiualis: iocũditas nupcialis: hic vallis gaudiosa: vi
sio amorosa: hic celestes armonie psonant: diuine vigelle into
nãt: voces iubilose decantãt: hic letabũda plaudunt agmina: ac
letis se miscẽt blãda modulamina choris: hic choree vginũ cur
sitãtes post dñm: hic vna vox letantiũ: z vn⁹ ardor cordiũ: dlec
tabiliũ copia: optabiliũ affluẽtia: hic nulla assunt tristia: s; leta
vniuersa: h gaudiorũ nouitas: z ẽna securitas. **E**ya gaudia: nẽ
eorũ dulci gustu totus in amorẽ celestẽ resolut⁹: circũfer oculos
tuos: z cõteplare multitudinẽ hãc innumeraz: z aĩaduerte qualic
de fontali pncipio ore sitibũdo bibẽtes iebziant: qualic speculũ
illud diuinissimũ in quo oĩa relucẽt: intuẽdo iocũdant: mirãt:
nec deficiũt: fruunt nec fastidiũt: quo frui magis sitiũt. **A**dbuc
ppius accedẽs: ausculta qualic regina vginũ quã sumo venera
ris affectu: pũilegio singulari honoris z glẽ trãscendit culmen
ordinũ inixa p̄ teneritudie sup dilectũ int areolas aromatu: cir
cũdata floribus rosarũ z lilys cõualliũ. **T**erne quõ eius eximia
pulcritudo iocũditatẽ tribuit: z cũctos in ammiratiõẽ suspendit:
nũc qd occurrat aspect⁹ deliciosus diu ex itimis viscerib⁹ desid
ratus. **V**ide quõ maĩ clemẽtie z pietatis: maĩ miserationũ dñi
illos suos misericordes oculos tã clemẽt ad te z cũctos pecca
tores retortos habet: z q̄ iperiose z potent oibus impat: mise
ros defendit: z reos recõciliat. **P**ost hec intelligẽtie oculos ad
angelicã naturã conuertẽs: vide qualic sup̄remi angeli de ordi
ne seraphin: z aie eiusdem chozi dño amore flagrãtes: feruide
z ideclinabiliẽ sursum velut ardens flãma in deum mouentur

Qualit̄ ordo cherubin plenitudinē diuini luminis suscipientes
copiose in alios diffundūt. Throni ⁊ eorū oplices suauiter ī deo
⁊ deus in eis requiescit. Postea qualit̄ secūda hierarchia illuīa
tur a p̄mia: ⁊ quō determinant̄ ad actus p̄ticulares. Ab respice
dilecte q̄ pulcerrime ⁊ nobilissime hec taz innumera multitudo
ordinata ē ⁊ q̄nta meritoꝝ diuersitate distincta. O mira gaudia
⁊ aspectus miri decoris: eximieq; delectatiōis. Adhuc ouersus
vide qualit̄ sci apostoli ⁊ amici dei p̄cipui cū summo honore in
iudiciaria residēt potestate. Et qualit̄ martires rutilāt roseo co
lore. Confessores radiāt igneo fulgore: v̄ginēsq; micant niueo
candore. Totaq; celestis curie frequētia quō diuina affluit dul
cedine: replet iocūditate. Pec celestia agmina simul iuncta cū
ineffabili ducētes choreas leticia: corā throno sua opromūt mo
dulamina. Egrediēs inde fluminis ipetus: mētes ipoz iebriat
voluptate: ora replet iocūditate. O q̄ felix ciuitas vbi iugis so
lēntas: ⁊ q̄ iocunda curia: q̄ cure p̄sus nescia: beati p̄ide ⁊ feli
ces q̄ ad tantū cōiuiū iuitati sunt: q̄ tali cōsortio electiōe dina
inēsse meruerūt. Fane in hāc celestē patriā gloriofam regionē
fidelis spōsa sine fine regnatura felicit̄ p̄ducat. corpe tādē vesti
ēda glōso. Coronā hēbit ī capite aureā ⁊ d̄sup coronā aureolaz.

Discipulus Dic queso pia dulcedo quid sit corona
aurea: quid ve aureola.

Sapientia Per coronā aureā premiū itellige eēntia
dētale. Accidētale premiū ē quoddā gaudiū de opibus a se fac
tis q̄ habent rationē victorie excellētis: velut martirū triūph
gloriosus: doctoꝝ etiā ac v̄ginuz de diabolo seu carne pp̄ria ex
cellens triūphus. Premiū vero eēntiale cōsistit in p̄fecta cōiūcti
one aīe cū deo: inq̄ntū eo p̄fecte fruitur: vt viso ⁊ amato p̄fecte.
Anime nāq; desiderū infinitū: nūq; faciabit ad plenū: nisi fue
rit abyssō diuinitatis absolute imersū: sicq; in illius sūme trini
tatis ⁊ simplicissime vn̄itatis p̄fecta fruitione tandē cōplete be
atificabit̄: ⁊ q̄nto nūc p̄fectius tēporalia cūcta reliq̄rit. tātō libe
rius ad cōtēplationē sp̄ualiū cōsurgit: ⁊ q̄nto plus se actib; sp̄uali
bus mācipauerit: tātō illic felicit̄ absorbet̄ in abyssuz dinissime
claritatis: ⁊ vnus cū eo sp̄s efficiet̄: ita vt hoc qd̄ deus ē p̄ na
turā: hoc ip̄a fiet p̄ gratiā. O q̄ felix aīa que cetibus angelicis
sociata: q̄q; summe trinitatis beatis āplexibus dulcī ⁊ isepabi
liter iherendo fuerit cōiuncta. O ineffabilis pausat̄io. āmirabilq;
requietiōis huius suauissima dulcedo. Tu vero efne sapientie

Aureola

Solo. 2.
L. 13. 46.
58.

vic.

discipulus: mētis iā in excessu positus: velut alē beniamin ado-
lescētulus: refrigera paulisp̄ cor tribulatuꝝ. **In hac quietissima**
pausatōe huius iocūdissime societatis quā nūc corā te cernis p̄
pēde q̄ splēdidas habēt facies q̄s obprobrioz̄ et derisionū ipioꝝ
vrgebat isania: et molestia vexabat. **Extolle cor iocūdū** cū voce
gratulabūda: et hos ciues curie hui⁹ celest̄. et domesticos dei ve-
lut a lōge salutādo alloq̄re: et dic i voce cordis: vbi nūc obpro-
bria exprobrātū q̄ q̄ndā ceciderūt sup̄ vos: vbi capita iclinata:
oculi demissi: q̄ grauitatē cordis v̄ri oñdebāt. **Ubi q̄so interio-**
res cordis āgustie mordentes: vbi gemit⁹ et lacrimē: vbi facies
pallida et macie cōfecta p̄pter mille picula: paupertas et egestas: et
oīs defect⁹ q̄ deuenit: quō siluit vox illa miserabil⁹: q̄ gemendo
dicere solebatis. **O mi de⁹ q̄ntū patioꝝ:** q̄ diu crucioꝝ exanimoz̄
et affligoz̄. **Ubi nūc oēs q̄ vos despiciēbāt:** q̄ tribulabant: q̄ labo-
res v̄ros tulerūt: et ad amaritudinē vitā vestrā p̄ducebāt. **Non**
audiē plus vox adhortātū ad pugnā et dicētium viriliē agite et
pugnate cū hoste mūdo et carne. **Itēq̄ sumite scutū:** arripite cli-
peu: polite laceas: manete i castris: nocte et die armati estote suc-
cincti lūbos v̄ros i vitate. **Nec audiē plus h̄ vox occulte exhor-**
tatiōis: quā int̄ vosmetip̄os tpe visitationis gr̄e h̄ie solebat̄ di-
cētēs. **Nūc p̄para aiām tuā ad tēptationē:** vt cuz spūalis leticia
abscedat: tristitia iordinata nō absorbeat. **Nō audiē plus h̄ vox**
quondā vobis assueta. **O mi de⁹ vt qd̄ dereliq̄sti me:** q̄re oblit⁹
es mei: et q̄re cōtristat⁹ icedo dū affligit me iimic⁹. **Qm̄ potius**
dulcī resonare auditis in cordib⁹ v̄ris hāc vocē iocunditatis et
leticie dicentē. **Ueite bñdci p̄ris mei p̄cipite tē.** vbi sūt nūc oēs
tribulatiōes et aduersitates: āgustie et miserie: et cūcta mala q̄ in
mūdo passi estis: **O de⁹ q̄s velocit̄ cūcta illa p̄terierūt:** et sic sunt
tanq̄ ea q̄ nūq̄ fuerūt: mirū in modū cito sparueēt et cito dispu-
erūt. **O mi de⁹ pyssime:** q̄s incōprehēsibilia et abscondita sūt iudi-
cia tua valde a filijs hoīz. **Eya vos elci et dilci filij altissimi.** **Ec-**
ce venit hora vt iā nō plus fugiatis vt abscondamini in angulis
iduti vilib⁹ tanq̄ hūiles et abiecti: oñiq̄ honore indigni: et velut
obprobriū hoīm et abiectio plebis. **Tāta nāq̄ honore et glā est̄**
coronati: tāta dignitate et excellētia sublimati in eternū et vltra
vt vestrū p̄coniū nullus sensus q̄at estimare: nulla sufficiat lin-
gua enarrare. **O vos celestes p̄ncipes.** **O nobilissimi reges et i-**
patores. **O filij dei excelsi diuine consortes nature q̄s imensa hi-**
laritate facies vestre vident̄ pfuse: **Corda vestra q̄s copiose et**
supeminēt cernunt̄ sup̄effluere p̄re exultatione: ferta defertis

33.

No.

1. obprobria

2. paupertas

3. p̄solatione

aurea ineffabili micātia: facie corusci: indumēto splendidi: can-
tu iocūdi: fertis redimiti. **O** q̄ dulciē intonat voces vestre dul-
cissime cū gratiarū actione dicētes. **E**ya b̄dictio ⁊ claritas ⁊ sa-
piētia: ⁊ gratiarū actio: honor: v̄tus: ⁊ fortitudo in secula seculo-
rū: ei cuius benignitate p̄tecti: cuius m̄ia saluati: ⁊ cuius boni-
tate in eternū regnaturi sumus: cui laus ⁊ gloria in secula. **C**ir-
cūspice nūc ⁊ vide per gyrū: regnū hoc gloriosum delicys reple-
tū: in quo cū xp̄o gaudēt oēs sancti. **E**n hec ē patria celestis mā-
fio regetiōis: locus retributionis: ⁊ regnū perhenne felicitatis.

Discipulus **O** stupor ⁊ ammiratio imensa de tātoꝝ
p̄funditate misterioꝝ: oēs intellectū
transcēdentiū: ⁊ soli deo plene cognitoꝝ. **O** abyssus incōprehē-
sibilis diuine p̄funditatis: q̄nta in te latent mirabilia. **O** q̄d au-
dio: q̄d video: q̄d deniq; in memetip̄o experior magnaliuz dei
operū: q̄ nulla sufficeret enarrare lingua: in ciuitate hac glorio-
sa. **M**ulta q̄dem gloriosa dicta sūt de te ciuitas dī: s; nihil ē ad
ea q̄ in te latēt insignia. **V**ere nunc cognoui: qz verus ē sermo
quē sepius audiui: sup̄ mirabilibus tuis gloria tua: ⁊ non crede-
bā narrātib; donec ip̄e veni ⁊ vidi oculis meis ⁊ pbauī: qz me-
dia pars mihi nūciata nō fuit: maior ē sapia tua ⁊ glā: q̄ rumor
quē audiui. **B**eati viri tui ⁊ b̄ti serui tui hy q̄ stāt corā te semp̄:
⁊ audiūt sapiam tuā: ⁊ nūc rex glē liceat famulo tuo porrigere
petitiūculā dño suo: ⁊ ne cōfundas faciē meaz; maneat obsecro
famulus tu; hic iuxta te deiceps: ⁊ nō reuertat in domū suam:
siq̄dez valde bonū ē nos hic eē. **A**udi q̄so seruū tuū hūilī corā
te p̄stratū ⁊ da nūc locū ad manēdū tecū in citate hac gloriosa.

Sapientia **N**e q̄q; necdū cōpleta ē hūilitas syon: nō
dū venit hora tua: tēpus pugnādi tibi ad-
est: necdū venit hora regnādi: tēpus istat merēdi: nō veit tēpus
remunerandi: virilī age: qz adhuc multa tibi debentur pro fi-
de xp̄isti certamina.

Determinatio quarundam obiectionum que in precedentiibus sunt omisse.

Felicem sane hunc locū per-
hennis beatitudinis oculo purissime contemplationis
ideo tibi monstratum noueris: non vt ibidem pro nūc
remanere debeas. s; vt in ōni colluctatiōe ⁊ aduersitate scias te
huc cōuertere: ⁊ cūcta tibi aduersa tolerabilius possis sustinere

37.
z vt querulosis impugnatoribus respōdere valeas dicentibus
quare via impioꝝ prosperat: z cur deus in hoc mūdo solcat su
os castigare dilcōs. **Itēq;** vt respōdeā q̄rimonie tue quā p̄idez
tam flebilī p̄posuisti cōtra me dicēs: videlicet q̄ prop̄ artitu
dinē vie q̄ ducit ad vitā multi int̄ eos quos cū magno labore z
doloꝝe dño adq̄siuisse gaudebas: retroꝝsū abyssent. **Nā** si diligē
tius ispicias iuenies p̄culdubio qz res hec nimirū cōsuetā ē: nec
tibi soli hec accidisse: s; z sanctissimis q̄busq; p̄ribus manifestis
simū ē. **Nunq̄d** oēs p̄stiterūt q̄ per v̄ba mea z ap̄loꝝ crediderūt
Vel nunq̄d ex hac causa paulus vas elcionis z doctor gentiū
inuanū se cucurrisse z laborasse cōquerif: q̄nimo strēnuissime
discurrēs: vbiq; cū tanto labore z sollicitudine euāgeliū latissi
me gentib; p̄dicauit: ep̄stolas misit: z tanq̄ nutriti filios suos
fouit: ac nomē iesu corā gentib; z regib; portauit z filijs israel:
Sed qd̄ vbi sūt ephesy z galathe atq; choꝝinthū p̄pter quos se
tū laborasse: z plagis ac mortib; se frequēnt̄ exposuisse glabaf.
aut nunq̄d paulus ac ceteri apostoli z doctores ideo a p̄dicatio
ne z animarū destiterūt salute: cū p̄ceperunt filios suos recalci
trasse. z a pseudo aplis p̄uentos eē: aut nūquid p̄pterea segni
egerūt: **Nequaq;** s; vbiq; verbū dei disseminātes: z qd̄ in se ē
faciētes: fructū vero inde p̄uenturū diuine ordinatiōi ac volū
tati cōmiserūt. **Uñ** habes in actib; ap̄loꝝ. **Et** crediderūt inquit
oēs quotq̄t erāt p̄ordinati ad vitā eternā. **Sic** nimirū z natura
sagax arboꝝes frondib; ac florib; ornare cōsueuit: vt interdum
florū tpe: nec foliū quide; in arboꝝe quīs appareat: s; tota flori
bus onusta videat: pulcrisq; colorib; ac gratis odorib; redole
sentiat. **S; cū** ad expectatū fructū p̄ductionē ventum fuerit a
plerisq; arboꝝib; hoc qd̄ se pulcre ostēderat: d̄fluit z perit: vt mil
lesinia pars manere vix cognoscat: s; prudēs p̄familias mul
tas habēs in orto arboꝝes p̄p̄ casum vni; vel pluriū a plātatoe
nō desistit: s; vbi arboꝝ vna ceciderit aliā surrogare festinabit.
Ignoras q̄ lignū si p̄cisum fuerit rursū virescit z rami ei; pullu
lant: s; z septies in die cadit iustus z resurgit: stat sentētia eius
inuiolabilis q̄ dicit. **Nouit** dñs q̄ sūt eius: z quis cognoscit sen
sum dñi: aut quis mortaliū poterit scire q̄ sint damnādi vel qui
eternalit̄ coronādi: maxime ex frequēti mutatiōe libere volun
tatis. **Videas** hūc de reclusorio veluti de xp̄o cōsortio auersum
a summo bono ruere in ifernū eternalit̄ damnādū: illū aut̄ exi
re de p̄stibulo corde cōtrito: z angeloꝝ iungi collegio eternalit̄
saluandū. **Proide** indifferent̄ oibus sermo salutis ipendēdus ē

29.

simile

nā quo minime credis gurgite piscis erit. Ideoq; vbiq; tibi pē
deat hamus. Siquidē ad multas lupa tendit oues. p̄def̄ vt vnā
Gloriose cōsummato cursu certaminis ī gaudia dñi sui ītrabit:
qui centū milibus p̄dicās vel vnā aīam lucrataz dño suo repo-
tauerit: nec ideo min⁹ gloriose si nullaz: dūmodo felicit̄ p̄ posse
suo faciat qđ faciendū ē pro salute. **N**empe miles strēnuus ī cer-
tamine cōmēdat: si cōstant̄ ⁊ legitime certauerit: etiā si dño suo
nō obtinuerit triumphū. **S**ic ⁊ doctor gentiū repositā sibi habe-
re coronā iusticie gloriabat̄: nō min⁹ q̄ si oēs hy quos cōuerte-
rat in vera fide ⁊ vnitare m̄ris eccle p̄stitissent. **N**am nulli du-
biū hoc qđ experiētia q̄q; in hoc casu docet: qz nōnūq; doctoris
anim⁹ plus affligit̄ labore ⁊ dolore vbi se inaniē putat laborasse
q̄ vbi fructuose estimauerit egisse. **I**n isto nāq; gaudens cōpla-
cet sibi in dño: in illo aut̄ dolens aīa sua ad seipaz cōturbat̄: ⁊ ī
sup̄ toxicatis iuidoꝝ iacul̄ vulnerat̄. **M**oyses q̄ a dño assump-
tus ⁊ elcūs fuit vt populū suū de tra egypti educeret in terrā p̄-
missionis: quot putas milia fuerūt hy quos eduxit: ⁊ ecce d̄ his
duo soli puenerūt: ceteri perierūt. **B**edeon quē spūs dñi īduerat
vt populū suū a madianitis liberaret: multos ad se socios elege-
rat vt cōtra eos pugnaret: nutuq; dñi apud aq̄s p̄bati tot milia
reieci atq; reuerfi sūt: ⁊ soli tricēti vii i q̄ remāserāt cū eo certa-
mini se dantes hostes vicerūt. **I**say multos elegātes habuit fili-
os: solus dauid in regē eligit̄. **S**ic multi reges iudaici populi:
in̄ quos oēs soli tres excelsa abstulerūt. **S**ic igit̄ p̄ singula dis-
currēdo inuenies te errasse: dū ordinē vniuersi pulcerrimuz: et
nō nisi a diuina sapiā institutū: in generatiōe ⁊ corruptiōe: ⁊ li-
bertatis arbitry flexibilitate ad tuaz voluntatē retorq̄re voluis-
ti. **P**roinde de cetero diligent̄ caue: ne in futurū pusillo animo
fias: sicut tūc cū tuos cōfractos pedes ⁊ prop̄ laborē vie īflatos
oīm cōditori surfū porrexisti: ⁊ cur laborē ⁊ dolorē tuū nō respi-
ceret: ipatienti animo ostēdisti: eo q̄ quondā ouiculā p̄ te a fau-
cibus īmici ereptā rursus recidiuare pmisit: eo q̄ non potius
ip̄am de hoc mūdo in scō adhuc p̄posito existentē migrare fec̄:
neq; te ac seipm de eo q̄ eidē ruine occasionē dederat statim vi-
dicauit. **S**ed poti⁹ cogitabis q̄ntū ego laboraui cū gen⁹ hūanuz
redemi: ⁊ tñ apud multos parū p̄feci. **U**n̄ ⁊ tūc quadā celesti il-
luminatiōe cū turbato animo me argueres: tale diuinū simpli-
citat̄ tue habuisti respōsum. **S**ufficit discipulo si sit sic magister
eius: si inquis sermonē meū nō seruauerūt: nec v̄m seruabūt
Recole q̄ in celestib⁹ castris: lapides viuos glā ⁊ honore preci

35.
ptos: nō nisi tonsiōibus ⁊ pressuris multipliciē expolitos vidif
ti. **S**z fortassis occulta cogitatiōe p̄dictis obuiare cōtendis: asse
rens aliē fuisse olim: atq; aliē nūc: eo q̄ in his extremis tēpori
bus caritas pene refriguit: ⁊ q̄ pphete sc̄i mortui sint miracula
q̄q; pro magna p̄ te cessauerūt: ⁊ q̄ multiplicata sint mala in t̄ra.
fideles q̄q; diuersi puerse viuētes prop̄ multos retrahētes dif
ficiliores sint ad cōuertendū: p̄liuiores ad recidiuandū: iōq; a
tali fructificatiōe cessandū eē. **A**d qd̄ ego. **Q**uanto appropinqn
te iam mūdi f̄mino hoīes piculosius deficiūt ⁊ deteriorant: tā
to plus indigerēt vt seruētī aliq̄ doctrina ⁊ gr̄a renouarent: q̄
to damnabilius pphete sc̄i ⁊ amici dei obierūt: falsiq; pphete lo
co eoz surrexerunt: tāto magis necessariū eēt ⁊ feruide docere.
⁊ pro veritate iam dormitante aiām ponere. **F**alsos aut̄ pphe
tas appello oēs hos q̄ quidē verbo dicūt: facto cōtradiciūt: licet
hy qui docent auariciā fugiendā: ⁊ ip̄i pecuniā totis sitiunt vis
ceribus: qui clamāt gl̄am mūdi spernendā: ⁊ ip̄i toto conamie
vanos querūt honores atq; p̄mōtiones: q̄ dogmatizant curio
sa abyciēda ⁊ simplicia eē sectanda: ip̄i vō curiositati excessiue
deseruiūt: ⁊ vt de alijs taceā videas plerosq; tantā q̄rere i vestri
bus culturā: quas sc̄i p̄res ad simplicitatis ⁊ innocētie signum
ferre suis posteris mādaueūt: vt nō min⁹ q̄ secularis pōpe ima
ginē preferre videant. **V**ideas hūc panno p̄ciosissimo stolatus
incedere: ⁊ rugas p̄ scapulas descēdentes habere: ac plicas cētū
plicatas circūiacētes portat: vt quasi thoga philosophica idut⁹
⁊ velut similitudo tēpli circūornat⁹ p̄cedere videat. **A**liū vero
cyrotecas habentē in manib⁹: ⁊ calceos strictos atq; rostratos
⁊ quasi ad saltandū aptos in pedib⁹. **Q**uosdā autē portantes tu
nicas: nouitate quadā dissoluta: in forma ⁊ in figura modo se
culari deformatas: manicas scissas ⁊ adeo strictas: vt brachia
nō nisi cū magno labore possint subintrare. **T**abulas eburneas
dependētes: zonas sericeas fulgētes: ⁊ cetera similia: q̄ leuitatē
⁊ dissolutionē ostendūt: volētes p̄ hoc placē mulierculis: ⁊ dis
plicēt deo ⁊ ecclesiarū p̄latis: oibusq; sexus honestis. **Q**uid pu
tas cogitabūt hy ad quos tales pphete pro iſtructione mittunt
cū eos viderint nō veniētes in saccis velut antiq̄ pphete fecerūt
sz cū scandalis ⁊ offendiculis multis spernēdi vtiq; erūt. **D**ice
turq; eis illud puerbiū. **M**edice cura teipm. **C**ui⁹ eni vita despi
ciē: ait quidā: cōsequēs ē vt ⁊ ei⁹ doctrina despiciat. **Q**uot de
tractiones ⁊ subsannatiōes ac irrisiōes habebūt hy ab his qui
foris sūt. **Q**uoties ⁊ q̄nti deridebūt illos: nec imerito p̄fecto:

obuere.

z. p.

falsi pphete

V. N. f. 1. 11
folio 17. 51

nāq; res hec digna ē risu. Erubescere sydon ait mare. Dicitur q̄q; eis hoc qd̄ dixit demon cuidaz monacho: q̄ tēptabat de longo pallio portādo: qd̄ cū habere nō posset matta pro illo induebat ac dyabolus sedēs retro supra caudā matte quam post se trahēbat: dixit fratri. **O** monache si plus posses: vtiq; pl^o faceres. **N**ōne merito excusationē pferre possunt delicti sui hy q̄ pro regno tēporali cōtendūt: dū hec et similia etiā in paupibus et abiectis mūdi hui^o hoibus tam crebro sine ōni tergiuersatiōe fieri conspicūt. **M**irū nō ē si litigant illi infelicis et cōtenciose p iperio dum tāta lis ē de paupe regno: q̄ si hec curiositatis abusio ī sol^o eēt subditis: facilius morbo tam cōtagioso remediū adhiberēt. **N**ūc autē et multi q̄ ceteros vbo et exēplo p̄ire deberēt: et quorū vestes et mores pro religioſitate alios arguere deberēt: hoc idē facere: imo qd̄ damnabili^o ē: hoc ipm defendere nō verēt. **H**oc enī qd̄ arrogantie vel curiositatis ē honestas vel vtilitas eē ab ipis vna ratione cōtendit: dū hoc vel gratis dat: vel diu durat pbat. **S**z probdo!oz hec ē prudētia secularis: sapia aialis v^o dyabolica: dū vtilitas tēporalis bono preferit spūali. **Q**uid igit faciet pusillus grex: vascula ifirmiora: sexus scz femine^o: cū viderint viriles aios ad tales nugas deductos: vtiq; dū cecus pastorū p abrupta gradit: necesse ē in p̄cipitiū grex sequat. **Antiqt^o** nō solum fiebāt exhortationes de necessarijs ad salutē: s; toto posse opa superogatiōis extollebant: et hec pietatis exercicia si delibus suadebant: tanq; ea q̄ saluti necessaria cōmodius adq̄ rebant: et adq̄sita cōseruabant. **N**ūc vero pleriq; talia silencio transeūt: timētes ne si lingua aliud q̄ vita sonaret: notā ihonestatis incurrerēt: et qd̄ damnabili^o est nō solum hec admodū vtilia omittūt: s; et ea faciētib^o ac suadentib^o: molestias q̄s possunt inferre nō desistūt. **S**ic Hieremias scūs euerſionez israhel propē peccata populi in proximo futurā predicēs: dū cathenā lignearū iussu dñi eis obtulisset: vt facili^o eos ad penitentiā mouere posset. falsi pphete obstiterūt et eū multis afficiētes iurys: cathenas lignearū cōfregerūt dicētes. **Pax pax:** et nō erat pax. **N**onne de hoc optime pphetavit q̄ dicebat: q̄ minima negligit paulatiz defluit: et hūc flebilem defectū iuenies nō solū in his q̄ velut aq̄la ceteris in cognitione alti^o volasse cognoscunt. s; et verissime in vitulo typico q̄ se specieten^o humilē ac seruilē psonā ostendere cōsueuerat. **C**opiosissime autē in leone: q̄ rugitu et clamorib^o aures catuloz suozū implere dicif in eoz suscitatiōe. **Q**uartū aut animal misticē acceptū scz homo diutina iam defectiōe intrā

36.
infirmatū ē: vt de eo iam q̄si despatū esse nullus dubitet: q̄ ma-
nifeste videt: q̄ sibi illicita liceāt cūcta: et absq; timore ambulet
post cordis sui desideria. **L**etere quoq; creature i antris et siluis
cōmorātes: curysq; ac vrbib⁹ renūciātes: seculares vrbānitates
resumere et iduere tā studiose q̄ periculose icipiūt: vt iā p̄chdo-
lor vix sit locus diffugiēdi: cū appropiāte f̄mino: iimicus hō
rethe suū expādere: et zizania seminare nimis festinet: b̄ti p̄sus
mortui q̄ iā in dño mortui sunt. **R**ecole factuz notabile qd̄ acci-
dit cuidā ex p̄dictis: dū i p̄phetādo: v̄l exhortationē salutarem
hoib⁹ faciēdo: exclamationē faceret n̄ modicā: de s̄. s. q̄ caritas
et affectus hoim̄ multoz ad deū et scōs eius defecisset: et q̄ xp̄s
suā mariā magdalēnā in mūdo nō inueniret: q̄ sibi tot obsequia
faceret vt olim: quō post cōpletū sermonē qdā domicella adyt
ip̄s: eiq; q̄si sub stomachādo dixit. **V** frat̄ si maria nūc sicut oli-
iueniret xp̄s suū: vtiq; xp̄s nūc quoq; sic oli iueniret suā mariā
Intēdens: q̄ si qdam de p̄phis p̄dictis essent sic deberēt. adhuc
essent q̄ eos cū omni deuotione susciperēt. **P**orro dū hāc purā
veritatē q̄ vicia palpare nō nouit sermone qdem t̄pato: sed ad
modū cōstant̄ in mediū p̄fero: video te mēte cōsternatū timētē
ne forte s̄ qd̄ tecū secrete cōfero: dū ad aures eoz q̄ talia agūt
puenerit: negligēter aut certe min⁹ gratant̄ recipiat: s̄ est ergo
qd̄ displicet: hoc ē qd̄ te rephensibilē reddat: qz te nimis timidū
esse video in his: que multoz ad salutē eē cognosco. **Q**uid enī?
Ieremias nō es: sanctificatus i vtero nō es: p̄pha nō es. **S**z
quid: hō peccator et armētarius vellicans sichomozos. **V**erūtū
missus ab eo a quo et illi: qd̄ et nomē et p̄fessio tua attestat: a sū-
mo vicario ihu xp̄i cōfirmata: q̄re formidas: et si vanis ac disso-
lutis displicebis t̄n̄ multis q̄ in leuitate animi nō ambulāt: sed
secudū sanctorū iustituta patrū honeste conuersant̄ ac seip̄os et
multos alios deo lucrant̄: placebis. **A**n q̄ris adhuc hoibus pla-
cere? **D**ec dico nō quidē singularitates approbans: sed cōi ince-
dendū via bonū eē diffiniēs et attestās: sed heu ip̄m qd̄ olim sin-
gulare fuit: nūc cōe incipit eē et qd̄ nūc singulare ē quondā erat
cōe. **N**ec debet fidelis et prudēs discipulus iō a ceptis desistere:
qz causaris te audiētes nō habere. **E**t itē q̄ hic sermo meus nō
capiat i eis: eo q̄ nō cōtineat questionū subtilitates: aut sermo
nū p̄ se loquentiū vtilitates tēporales: q̄ sola iā tanq; honoris
p̄motiua vel t̄palis cōmodi lucratiua cari⁹ amplectunt̄: et p̄cio
suis cōpantur: et i visu a multis habent̄: alys neglecti. **P**resens
autē volumē solum cōtineat lamētationes et carmen et ve: que

mētes vicys torpentes excitant: et sursum corda subleuāt ad di-
uina. En ezechielē dñs ad pplm mittit dure cervicis: pdicēs illi
ipsi nō audiēt te: qz nolūt audire me. Mittit scūs pbha: et tamē
anteq̄ mittat se nō pficere pdicatur. Ubi et dñi pietas ppendit
qui vult oēs hoies saluos fieri: et remedys salutarib⁹ nō caret:
et iudeoz duricia rephendit: q̄ bñficys dei ingrati: in sua obsti-
natione pmāserūt. Attēde nihilomin⁹ hieremiā pphetā: qui cū
libruz legis dñi scripsisset: et hic a rege nequaq̄ acceptatus: sed
scalpello scribe scissus: et in ignē pietus fuisset p tāto nō dstitit.
sed huic aliū ad iussū dñi scribēdo cōtinuauit. Qd si nec istud
qdē attēdis: saltē iux cōsiliū cuiusdā sapiētis: tibi met ipsi tuisq̄
cauas: si aures surde sūt ceteroz. Si igit ab inicio mūdi: diuersi
hoies sancti et amici dei altissimi multa aduersa sustinētes et pa-
tient oīa ferentes: premia que vidisti meruerūt etna: mō coro-
nant et accipiūt palmā. Datet ḡ ex pmissis: qz bonū seruire deo
magis q̄ mūdo: et q̄ iocundū amare celestia et duratura: q̄ ter-
restria et **Discipulus.** Ad hec oīa vtutē meā nlltū
peritura excedētia: quid respondeam
oīo nō habeo: nisi qz digitū ori meo suppono: et impetū meuz
tue benignissime volūtati: et pfectissime maiestati cōmitto: hoc
solum subinferens de tua gratia: qz stulti sūt et insipient loquen-
tibus similes: qui amorē tuū p̄ciosissimū: et amorē mūdi vanis-
simū ad iuicē cōpare temptant. Nā velut ignobiles in sensibus
esse pro delicys cōputant: cū et rō earū vana sit: eo qz ex multitu-
dine tali: ecōtrario hūc scz diligentiuū: amorē ipsius approbare:
et ex paucitate tibi amore pfecto iunctorū: amorē tuū iprobare
nitunt. Prochdolor ceci sūt et duces cecoz. Magis enim ex hoc
oppositū q̄ ppositū faciliē pbat: dū constat multitudinē nō rōe
regi: sed magis affectu duci inordinato. Errasse enī proinde me
nīmū cognosco: et cordis cū dolore meipm accuso: eo qz nīma
queq̄ laboris exercitia: pro salute pximi facta multū ponderū
et qz tā impatiēs fui in aduersis. O q̄ misericordiē dicis cū hic
aduersa tribuis: et q̄ seuerē irasceris cū semp pspera elargiris.
Amabilis valde ē tua p̄na correptio: quē enī diligis corripis:
et q̄si p̄zi in filio cōplacet tibi. Nullus cōquerat: qz tuoz oblitus
sis tribulatoz: qui poci⁹ obliuione eterna hoz oblitus es: q̄bus
nūc ad modicū parcis: bona quidē modica eoz remunerando:
sed eos in eternū dānare vis: eoz mala opa sine fine puniendo
Dignū igit valde estimo: vt hic aduersitate cōtinua prematur:
q̄s tātis miserys carere: et tā imensam glām possiderē decreuisti

Quod utile sit seruo dei in hunc mundo multas sustinere tribulationes

Quoniam consolamini consolamini popule meus dicit deus vester. Animus quidem spiritualiter egrotus mundanisque varietatibus plus quam oportuit subiectus: dum nocte aduersitatis post diem incurrisset prosperitatis: remedium omnium oblitus premissorum cepit rursus anxius: et corde mestissimo animam suam coram deo effundere: et quae passus fuerat aduersa quodam affectu compassiuo tanquam carbones desolatorios corde ignito ad memoriam reuocare: et lacrimas effundere vehementes. Cum autem discipulus sapientiae non haberet ad manum vestrum spiritum in aduersis pro christo laborantem refoueret: ecce ei desiderati et suspirati: iuuenis quidam pulcherrimus in visione astitit qui sibi instrumentum quoddam musicale quod psalterium dicitur cruce signatum ad manum porrexit: mentemque eius iterato sententis spiritualibus fecundauit: precipiens ut iocunde et sapienter psalleret: et corda tristitia seu merentia in domino deo suo letificaret: sed et multi variis anime languoribus ac ceteris incommodis laborantes: ei propius assistentes ad solacium laboris sui hoc ab eo fieri humiliter supplicabant. Qui accepto de manu eius psalterio: ad se rediens et proposito intelligens: coram suo egrotato: carne assumpto a dicto prophetico sic exorsus est. Consolamini consolamini popule meus dicit deus vestrum. Cumque haec et similia consolatiois verba ad leniendum dolorem animi meritis deprecaretur: noluit consolari. sed magis ac magis cepit contristari. Verba namque dulcia: dum in eorum cursu est: corda tristitia interdum reddunt tristiora: sicut et armonia ut fertur letum reddit letiorum: ac triste tristiorum. Sic et animus deuotus diuino flagrans amore: quanto suauius diuinam praesentiam post probationem amarum in se experit: tanto plus totum in lacrimas ex improvisa leticia resoluitur. Eodem modo accidit in proposito: ut anime languenti materia gaudiorum in occasione vteretur tristitiarum. Nam qui potius gaudere debuerat flere cepit ultra modum. Interrogatus autem cur fleret: vltima dicitur haberet respondit. Dimitte me ut defleam dolorem meum: quia anima mea valde in amaritudine est. Qui dixit ei: quid passus es dic mihi: Et respondit. Ego infelix in annis adhuc adolescentie constitutus: ab amicis mihi assumere. ut ei letum profuerit consorcio: vitam agerem felicem: et cum multas vidissem et optionem in eas haberem: vna ceteris pulchrior ut mihi videbatur complacuit oculis meis. Que blandis sermonibus et amplissimis promissionibus se mihi exhibens: et ceteris omnibus spreto in eam consensit: et in sponsam mihi accepi. Et cum non diu apud ipsam mansisset: et me salutem magnam eius ex diuictu

habiturū sperare: p̄dolor de amica facta ē inimica: agnus in
leonē mutat: et tota vita mea: ip̄a mediāte dolore et miseria re
plet: dū enī in domo mea vt putarē securus residerē. et velut ar
bor frōdosa necdū matura iuxta salices torrētis ramos expāde
re inciperē ac fructificare: hec quā amicā estimaueraz manum
suā extēdit cōtra me: et flores teneros algoze cōstrictos arefecit
frondes auulsi: ficuz decorticauit: et dū adhuc ordier succidit
me: hōstes cōtra me crudelissimos ip̄a suscitauit. q̄ me nocte ac ^{2.}
die affligētes ōnino nō p̄cebant. Quibus dū cuperē resistere: eo
rū frequēti insultu nimīū afflicto: corpe cepi languere iuuenili:
et anim⁹ gaudens tristitia multa cōtabescebat: post hec doloz ^{3.}
addens dolori: et vulnus vulneri apponēs: parentē dulcissimū
vnicū cordis mei tpale solaciū: quē velut aiām meā diligebam
ip̄a mihi abstulit: et me desolatū reliquit. **O** si vidisses in tēpore
illo q̄ lacrimosis vocibus flens et eiulās suspexi in celū: petens
vt iram suā misericors de⁹ in māsuētinē conuerteret: et ab af
flictiōe miseri manū suā grauissimā paulisp̄ releuaret: cōmota
fuisset viscera tua pia. **S**z ecce qd̄ et cū lacrimis tibi dicere co
gor: furozē suū cōtra me hec quā p̄fatus sum crudelissima spon
sa exarcuit in hūc mundū. **N**ā duas solas oues relictas habui.
simul de scutella mea edētes: et parit̄ mecū bibentes: et vtilitati
mee vt cūq; subseruiētes: et dū minime putarē venerūt lupi ves
ptini: ouiculas rapiūt et diripiūt: omni morte corporali iselitus
eas laniātes. **Q**ui cū flens et eiulās post eas icurrissem: vix tan
dē magno cū labore partem aliquā morticinū vi extorxi: quō si
pastor duo crura pecudis eruat de ore leonis. **Q**uod vidēs ad
uersatrix mea manū suā in sanguine cruēto mortuoz p̄dictozū
tinxit: et me in faciē tangēs atq; sanguine cōspargēs obprobriū
me insipiētib⁹ dedit. **T**ribulatiōes morte iselitiores imisit: et cla
ritatē lucerne micātis extinxit: vocez iocūditatis abstulit: ac le
ta et cara vniuersa tulit: dolorib⁹ seuissimis et incredibilibus cor
meū a summo vsq; deorsū cōuulnerauit. **E**lebāt tūc multa pia ^{4.}
corda q̄ hec videbāt et altius ingemuere: nōnulli p̄cutiētes pec
tora sua vehemētissime afflictioni cōpatiētes: quidā autē illic
stantes subsannabāt miserū: capita sua mouētes: ac ei qd̄ patie
bat ip̄operantes. **Q**uid multis mozer? **S**i tribulatio hec seui
ens tñ inualuit vt ego mozsq; vno tñ vt ita dicam gradu diui
deremur: nec adhuc destitit hic quā maxime diligebā: s; i istis ^{5.}
tantis tribulatiōib⁹ nouas cōtinuauit. **E**tenī nem⁹ folioz viridi
tate venustū: cū m̄gno laborē et studio a pueritia mea plātauerā

38

cathedre honoris cōtentiuū: de qua gloriā z honorē recepturū
 me sperabā. **Lūq;** tēpus iam adeo. vt meo fruerer labore cathe
 dra subuertit: z nemo in alterius cuiusdā redigif dominium
 z labor oīs pdif: z finis intētus frustra: z sic velut in altuz ele
 uās allisit me valide. **His** malis adhuc recent crassantib⁹ mag
 nā multitudinē quorūdam velut serpentū z animalū venena
 toz cōcitauit aduersū me: q̄ vehemētissimo ipetu me inuaserunt
 nunc simul: nūc diuisim me affigētes: frat tūc erā leonū: z soci
 us strutionū. **A**nes rabidi aduersū me latrabāt: z scorpiones a
 secreto vulnerabāt. **S**erpētes quodā vēto fetido i me sufflabāt
 ac sibilabāt: z faciē meā cōspuere nō verebant: sicq; ōni genē
 penarū me ledētes ac illudētes vitā meā ad amaritudinez pdu
 cebāt. **Q**uid plura: tēpus nō sufficeret si ad singula aduersatrici
 mee flagella: q̄bus me vsq; ad hāc horā castigauit: vellē enarra
 re: s; dicere libet cū ppheta. **S**ecretū meuz mihi: secretū meum
 mihi. **D**ec aut ex abūdantia cordis ppter vocē iocūde cōsolatio
 nis tue: de plenitudīe cordis simul cū defluētibus lacrimis vio
 lentē eruperūt. **D**ec cū discipulus audisset itellexit eē misteriu
 despōsationis efne sapie: q̄ suos amatores tēporalibus cōsueuit
 tribulatiōibus pbare: z pbatos sibi in amicitia copulare: z cū
 sus ad eā dixit. **O** diuine sapie abyssus ipscrutabilis. **O** totius
 pietatis pelagus infminabile: q̄re sic affligis diligentes te: z te
 modicū curātes: collo pmittis icedere erecto. **A**n ignoras tu q̄
 es plasmator oīm: ifirmitatis hūane debile nīmū eē fundamē
 tum: z q̄ corpus qd corūpit intū aggrauat aīam: vt nō possit
 semp ea q̄ ventura sūt inspicere s; cogit magis ad ea q̄ in p̄spec
 tu sūt iclinationē habere. **O** clemētissime deus tribulatōes nos
 tras clementē cōsidera: z vtutē patiēdi presta: ac tuis gratissimis
 cōsolatiōibus corda iua. **S**apientia **V**innulus recē
 lida ex alto cōfirma. **S**apientia ter genitus mat
 num refugiū querit: capere vbera petit: s; cū ad icremēta debi
 ta puenerit: lac deserēs cacumina montiū petit: inf lilia pascit:
 z gregi suo libere sociat. **P**uerilia iura lacti debita annoz iam
 maturitate trāscendisti: tēpus ē vt ablactat⁹ a lacte: anulus ab
 vberibus: numero viroz fortiū adiungaris. **E**xēplo igit eoz
 discē qd agere debeas: z q̄ patientē aduersa cuncta debeas susti
 nere: vt piter z tu tribulatiōibus pbatus eoz numero cū gau
 dio sine fine socieris. **A**scēde ergo ad cor altū sursum erigere: z
 post tergū respice: ac vide turbā innumerabilē oīm sanctorū q̄ a
 seculo sūt. **E**t aīaduerte qm̄ oēs qui mihi singularit placuerunt

singulari quodque intolerantia aduersitatum probati extiterunt. Et ut de ce-
teris omnibus quorum infinitus est numerus filea. **E**cce ad manus est
1. puer cytharista vir secundum cor dei. Quantas inquam ostendisti mihi tri-
2. bulationes multas et malas et conuersus uiuificasti me: et de aby-
3. sis terre iterum reduxisti me. **J**oseph futurus egypti dominus: a fratribus
4. suis uenditus: et a muliere mala infamatus: carcerali custodia man-
cipatus fuit. **S**ilencio nunc pertransio abraham benedictum domini. **M**oy-
sen electum a domino: et ceteros patriarchas et prophetas et amicos dei
altissimi: quorum longanimitas spiriti non immerito speculorum patientie
tibi esse deberet: et te cordatum reddere in aduersis. **I**nteroga gene-
rationes singulas et annuntiabunt tibi: maiores tuos et dicent tibi:
Exenus quippe es: ignoras introitum tuum et exitum tuum et uidebis quod
ridiculum est quod pateris: si quod pateris: debite librate: et patrum passio-
nibus uolueris comparare. **E**cce ysayas grauius nobilitate insignis
5. ferra lignea secatur. **I**eremias in utero sanctificatus: quod die hominis non
6. concupiuit: lapidibus obrutus crematur. **E**zechiel crudeliter excre-
7. bras. **D**aniel uir desideriorum in lacum leonum pergit. **T**res pueri in ca-
8. mino ignis traduntur. **J**ob exemplum patientie in manu inimici tra-
9. dit. **T**hobias excecatur. **M**achabei cruciatibus exquisitissimis inter-
empti sunt: et hi quidem patres bona temporalia in re promissione acce-
perunt. Porro ab initio nascuntis ecclesie: regnum celorum uim patitur: et
12. violenti rapiunt illud. Nonne uides amicos meos apostolos ca-
rissimos in hoc mundo degere: et fame ac siti: frigore et nuditate
laborare: carceribus ac plagis et mortibus se exponere: et omnibus
uite presentis laboribus et angustiis subiacerere. nec deficere in tribu-
13. lationibus: nec querulosis insistere uocibus uelut tu facis: sed gaude-
re in contumeliis: et tribulationibus letari. **S**anctos quodque martyres
quis audeat aspicere et desideriosus uel querulosus esse: quod ludibria uer-
14. ba expropti vincula et carceres perpassi: innumera tormentorum genera
passi gloriosissime coronati sunt. **C**onfessores ac uirgines longum du-
cetes martirium: corpora sua cum uicis et concupiscentiis crucifixerunt
15. **Q**uid fecit alexius: quod passus eustachius? **Q**uid denique adhuc
hodierna die per totam fidei spaciosam latitudinem per amorem dei pa-
tiuntur iuuenes ac uirgines: sed et coniugate ac uidue deuotissime: quod
rum magnitudo tribulationum si cognita esset: silentium ori tuo queru-
loso imponeret. **N**onne ad memoriam reuocas exemplum memorabi-
le ualde de femina coniugata deo deuotissima: quod ueniens in confes-
sione tibi aperuit: qualiter .xx. annis cum marito suo uixerat: quod non
ut homo sed uelut leo ferocissimus gladio euaginato ipsam mul-
totiens impetierat: et innumeris uerbis et contumeliis mulierem

39.
sanctā atq; pudicā flagellauerat: intm̄ vt singulis horis ad con-
spectū viri mortē phozresceret iprouisam: q̄ oīa deuota femina
patiētissime ferēs: nec murmurās aut reclamās: p̄ salute ipysu
mi tibi orandū tam deuote supplicabat. Nōne tūc sursum respi-
ciebas: atq; pectus tundēs corde verecundo pclamasti: te nihil
pati s; ociose vagari. *15.* **P**reterea adhuc restat loc^o: vnde tibi meli-
us cōcludat: et salubrius cōsulat. **A**chillē in mediū cordis tui
pfero. **L**ollatiōes videlicet et vitas patrū quas q̄tidie legis et re-
legis: et a q̄bus nec ad modicū libent̄ diuelleris. **D**is diligenter
pspectis satis mirabile ē si nō tm̄ in eo p̄fecisti: vt patientiā didi-
ceris in aduersis. **U**bi ē tuus **A**rseni^o: **M**acharius q̄ deuenit:
oblitus es **A**ntony: **P**aulū et **H**ilarionē picisti: **C**ōgrega dis-
psiones cordis tui et reminiscere patrū diuinissimoz: q̄ in the-
bayde ac egipti ptibus: ac ceteris heremi locis degētes: et re-
fusus montiuz: prupta petrarū: anfract^o siluarū petētes. vastitatē
horridā desertissimi heremi q̄sierūt: ibiq; ab hūanis aspectibus
semoti et innumera aduersa deuotissime tolerātes cūctis admī-
bilē duxerūt vitā. **N**ōne erubescis cū hos p̄spicis: et societati eo-
rū annumerari tuo mētis affectu cōcupiscis: et q̄ eozū sufferen-
tias vel in modico imitari non vis. **V**is inē tot strennuissimos
nulites d̄sidiosus eē et somnolētia torpescere: **A**bsit: absit. **T**em-
pus iam p̄teryt. **E**cce in virū mutatus es abyce aminō puerilia
et p̄para te ad bel

Discipulus. Vere tantoz memo-
la robustiora. **D**iscipulus. **U**ere tantoz memo-
ria patrū: tanq; mu-
fica in cōuiuio vini et in omni aīa tribulata: suauius melle idul-
corabit. **C**ū hos viros gloriosos celestis aule milites eximios:
et eoz gesta stupēda: paup̄ v̄miculus oculo cordis intueor: p̄scō
me nihil eē. nihilq; me pati cū genuitu cordis exclamo. **S**ed si et
aliqd̄ tristabile me habere putabā: ad eoz aspectū p̄do: suauit̄q;
respiro. **S**ed vellē scire: vtrū infortunia casualia: et tribulatiōes
inuoluntarie: salubres vel etiā meritoze existant. **E**t item. **Q**ua-
re amicos potius aduersis q̄ prosperis soleas exercere.

Sapientia. **U**na in̄rogatione tria vt videt̄ dubia ti-
bi soluēda poposcis: videlicet de casu: de
modo: et de causis tribulationū. **D**e primo fixam hāc sententiā
teneas: q̄ nulla tribulatio: sicut nec quicūq; aliū euētus fortu-
itus potest dici casualis: relatus ad primā rerū causam. licet per
reductionē ad hanc vel illā leges casualitatis icurrat. **U**n̄ quis
tibi occurrēs aduersitas: eius nutu et p̄uidencia gerit̄. cuius vir-
tute cūcte res create sūt: et in suo eē cōseruant. **U**orro de iuo

Ado 40.

Solutio 3. q̄ 1.

*Tribulationes
Inuoluntarie.*

luntarijs tribulatiōibus scire debes: q̄ licet inuolūtariū inq̄ntuz
huiusmodi nō sit meritorium: yerūtamē si prudēs animus hoc
quod inuolūtariē illatū ē: volūtariē pati voluerit: ⁊ voluntatez
hactenus rebellē ad virgā dei iclinauerit: virtutē faciens ex ne
cessitate. Daud dubiuz: q̄n salubre ⁊ meritorium fiet hoc qd̄ ante
pestiferū videbas: ⁊ ad spūale virtutū pficiet incrementuz. Sic
reuera dei sapiā: inumeros a principio mūdi ad se iuitos trahit
⁊ rebelles cōpellit intrare. **Sed** q̄re electi vt plurimuz hic ad
uersis dep̄manf: hoc in p̄mpto pro ratione habeas: qz cū proni
sint sensus hoīs ad malū ab adolescētia sua: sepienda ē via elec
toz spinis tribulationū: ne noxia delectatio materiā prebeat d̄
linquēdi. Sed dū electus quisq; nimys ⁊ cōtinuis tribulationi
bus premitur: ad superna tendere etiam inuitus cogitur.

alia. **Discipulus.** Tribulatiōes tēporales vtilēs q̄dem
ac salubres eē nō discedo: si modū ⁊
possibilitatē patiētis nō excedāt. **Sz** ecce eoz p̄sentia afflictiua
tam vehemēt angit ⁊ mouet: vt interdū q̄q; virtutē hūanam
excedere. **Sapientia** Dic mos cūctoꝝ solet eē mise
videatur. **Sapientia** roꝝ: vt flagella sua alioꝝz fla
gellis estimēt preponderare: ⁊ sua q̄sq; damna sentiēs magis de
fleat q̄ aliena. Et q̄ se putat hac specie flagelli supra modūz pre
grauari: mutata specie eadem difficultas q̄rimoniē remaneret.
Unde omni exceptiōe semota voluntati diuine te subyice: ⁊ fla
gella eius accipe cū affectu. **Fidelis** enī deus q̄ nō patiet tēpta
ri suos supra modū. sz faciet cū tēptatione puentū vt possint sus
tinere. Quid igit̄ adhuc trepidas: qd̄ times? **Dysimus** nāq; ē:
vt velit. **Sapientissimus**: vt optime nouerit qd̄ expediat p̄ vno
quoq;. Et potētissimus: vt vbi ex se deficit homo: suppleat ma
nus omnipotentis. Igitur cogitatum tuum iacta in domino:
cōmitte te deo: crede deo: omnē sollicitudinem tuā in ip̄m pro
yice: quoniā ip̄i cura ē de te: accede ⁊ fiducialiter dic ad ip̄z. Pa
ter mi: nō mea sed tua voluntas fiat. **Cum** autez tribulatio ad
uenerit: exi tanto hospiti obuiam benigne eum recipiendo: et
dic corde iocundo. **Beneueniat** amica mea tribulatio.

Discipulus. **O** deus q̄ facile ē hoc dicere: ⁊ q̄ dif
ficile verba factis compensare: qz tri
bulationum preuenientium seua vulnera sunt valde afflictiua.
Sapientia Si tribulationes non affligerēt: tribula
tiōes appellari nō valerēt. **Tribulatio** dū
p̄is ē: inesticiā p̄stat: cū at̄ p̄terierit ⁊ victa fuerit letificat sūme.

39.

Breuez habet amaritudinē ⁊ longā cōsolationē: frequēs tribu-
 latio cōsuetudine tandē vincit: vt iam quasi non eē tribulatio
 aut leuis eē videat. Qui enī ⁊ mōstris assuet⁹ ē monstruosa mi-
 nus curabit: diuine dulcedinis imensa copia inq̄ntuz huiusmo-
 di nō eēt tibi adeo meritoria nec tāta laude digna: q̄ntuz ex fer-
 uida caritate tribulatio patientē p̄pessa. **En plures inuenim⁹:** qui
 prosperis successibus elati deciderūt: q̄ qui in aduersis fracti a
 p̄posito sp̄iali corruerūt. **Deniq;** si in astrologia sciētia discipli-
 na flores: ⁊ oīm liberaliū artū secreta penetrases. **Si admir-**
 bilis in omni scia appareres. **Si cūctos rethores ac dialeticos**
 faciūdia ⁊ argutys p̄ires. **Dec oīa nō tm̄ ad bonā tibi vitā cōfer-**
 rent: q̄ntū hoc vnū ad salutē necessariū scz ex caritate de corde
 puro ⁊ cōscientia bona ⁊ fide nō ficta teipm̄ deserere: ⁊ totū te
 deo in omni tribulatiōe cōmittere: eiusq; volūtati parere patiē-
 ter. **Nam illud bonis ⁊ malis cōmune ē:** istud autē electis inesse
 potest. **Tanta ē p̄eminētia eēne glē ad t̄pales ac trāsitorias pas-**
 siones: vt diligens p̄spectoz deberet potius eligere multis anis
 in fornace ignis ardētis velle torqueri: q̄ minimo p̄mio ī futu-
 rū sibi referuato velle p̄iuari: qz labor: cū fine merces sine fine

110. bā folio A

A 2. 51. 52 59.

folio. 1. 4.

23. 11. 30.

Discipulus

D summa ⁊ ineffabilis pietas: q̄ sua
 uissime ⁊ poptime organa h̄ resonāt ī
 aure tristiori. **O** mira circa nos tue pietatis dignatio: eo q̄ cir-
 ca hominē miserū ⁊ afflictū ac desolatū sic apponis cor tuum: ⁊
 sic dignaris lenit̄ dolētes: ⁊ solari tristes ac merētes. **Te nāq;**
 sic dulcit̄ resonāte: anim⁹ tristicia p̄ssus alletuat: ⁊ tua celestis
 modulatio spiritū tristicie mentē exagitante saltez ad tēpus fu-
 gat vt leui⁹ qd̄ patit̄ ferat. **Q** si etiā daret̄ optio: mallem potius
 aduersa cōtinue pati ⁊ tua cōsolatione dulcissima sic foueri: q̄
 aduersis carere ⁊ vnctionē tuā p̄ciosissimā nō habere. **E**ya age
 nūc qd̄ cepisti: qz se q̄si nihil pati existimat: cui tā dulcit̄ eēna sa-
 pientia in aduer

Sapientia

Audire vis cytharā sp̄i-
 ritualis musice pulcre f̄
 sonantē: sursum erigere ⁊ p̄ciosū fructū t̄paliū aduersitatū dilige-
 ter attende. **Sicut enī in cythara corde p̄portionabilis̄ p̄tēse so-**
 nū reddunt suauē. **Sic elcūs q̄sq; dū aduersitate p̄mis: quasi vi-**
 quadā extra se tendit: ⁊ ad reddendā dulcē ac celestē melodiā
 plen⁹ abilitat. **Sciendū ergo q̄ t̄palis tribulatio: ab hoc q̄dez**
 mūdo insuauissimo vilipēdit: a summo autē iudice deo valde p̄-
 ciosa estimat. **I**pa iram iudicis extinguit: ⁊ ei⁹ seueritatē ī ami-
 citiā ⁊ benignitatē cōuertit. **Qui aduersa pro deo libent̄ patitur**

xpo passo assimilaf: et ideo ab eo tanq̄ a cōsimili nexu dilectio
nis p̄cipuo cōstringit. Fructus ei⁹ balsamicus iputribilē p̄f
tat vigorē. Sicut stella matutina solis vicinū huic mūdo prenū
ciat ortū: sic tribulatio hoīs similiē facit. Nam ip̄ius sup̄celestis
solis aīam tribulatā inuisere volētis iocundā demōstrat: p̄p̄in
quitatē et internā auget cōsolationē subsequētes. Et sicut nox
tenebrosa diē precedit luminosam: et hyemis asperitas estiuale
aīcedit iocūditatē: sic bonarū mentiū internā et̄nāq; ip̄az p̄ire
solet cōsolationē. Sic arc⁹ refulgēs in nebula glē signū ē diui
ne pacis ad gen⁹ humanū. Sic tribulatio seniēs signū ē diuine
p̄p̄iciationis ad animū cōtritū. Ip̄a ḡe p̄ambula: spei socia: di
lcionis puerpera. Ip̄a actiuā vitā suo munimine p̄tegit: et cōtem
plationis oculū subtiliē acuit. Nec ē que hoīez carnalē facit spi
ritualē: ac mentē tristē mutat in celestē: q; sursum tēdere cogit
qđ se iuxta se diffundere p̄hibet. Mundi hui⁹ ip̄a generat deser
tionē: s; diuinā parit familiaritatē. Amicos cōsueuit diminuerē
s; gratiā solet augere. Frequē nāq; ab hoc mūdo tanq̄ vile
p̄p̄icit hoc qđ a summo bono eligit: et qđ ei⁹ dilcione singulari
decorari meref. Ip̄a ē arcta via: s; secunda et cōpendiosa: ducens
ad vitam. Perpēdat nūc vnusq; sensatus: q; stultus hic esset
quicūq; eius frequē pensaret vtilitatē: et ip̄ius vellet habere
supportationē. O q; inumeri somno pctōz p̄fundissimo obdor
mierāt: et morte perierāt sp̄uali: q; ifelix absorbuerat iniqtas: q;
adueniēte diuine correctionis virga: velut de graui somno ac
mortis in p̄cio excitati: vitaz in melius cōmutauerunt: et opa te
nebrarū abiciētēs: armis lucis iduti sūt. O quot sūt in mundo
captiui q; p̄ manū altissimi velut aīalia idomita: et auicule icauē
ate: tribulationib⁹ se p̄mētib⁹ inclusi tenent: q; bus si facultas
adeēt: ocio resoluti a statu diffugerēt p̄p̄ie salutis. O q̄nti sūt q;
grauissima cōmiserunt pctā: q; multa crimina icurrissent: si non
pia quadā dispēsatiōe dei p̄ tribulatiōes p̄seruati fuissent. Quid
nāq; ē qđ eā cor tumidū et animū elatū: ac hoīem ambiciosum
seipm magis faciat cognoscere et nō alta sapere. s; humiliē in se
ip̄o cōsistere ac timere: et q; p̄ximo patiēti cōdescendere doceat
hec ē nutrix humilitatis: doctrix patiētie: custos v̄ginitatis: cō
patrix et̄ne felicitatis. Tribulatio habita ē a deo salutifera: vt
vix sit q; ab eius se abscondat bonitatis aspgine: siue sit de icipiē
tiū numero vel p̄ficiētiū seu etiā p̄fectōz: rubiginē anfert pec
catoz: icremēta p̄stat v̄tutū: et vbertatē cōfert gratiarū. Quid
hoc thesauro p̄ciosissimo vtilius? Ip̄a nāq; pctā tollit: purgato

Folio. 2.

riū minuit: repellit tēptatiōes: extinguit carnalitates: spiritū
renouat: spem roborat: vultū exhilarat: cōscientie affert sereni
tatē: et infnoꝝ gaudioꝝ cōtinuā prestat ybertatē. **I**pa ē potio sa
natiua: herba salutifera sup oēs herbas paradisi ērestris. **C**orpus
corruptibile castigat quidē: s; animā vegetat imortalē: aia duo
ta saginat tribulatiōe: sicut rose ac lilia fecundant celesti roze.
Ipa tribuit sapientiā: adducit circūspectiōē: et hoīem inexptū
exercitatioꝝ facit. **Q**ui nō ē aduersa passus qd scit: **Q**ui non ē
tēptatus q̄lia scit: **I**pa ē donū dei electū: virga amoroza: plaga
paena. **I**pa volūtarios iuitat: et rebelles ad se trahere cōsuevit
volūtates. **D**omini patiēti eque subseruiūt tam aduersa q̄z prof
pera: amici et iimici ei equalit̄ famulant. **Q**uoties q̄so frendēti
bus aduersarijs. et stridētib⁹ aduersū te iimicis frenū silency im
posuisti. **C**ū eos p tuā māsuētinē et patientiā: cordisq; bilari
tatē ipotētes reddidisti: **E**go q̄ octa creauī ex nihilo: fbulatiōes
iprouisas vñcūq; sup electos meos iduco: ne eoz imēso pziueēt
bñficio **N**ā vt⁹ p aduersa pbat. p̄xiuus edificat: de⁹ glorificat
Pacia in aduersis ē quedā virgula sumi: ex aromatib⁹ mirre et
thuris et vniuersi pulueris pigmētary: cui⁹ odor suauissim⁹: ex
igne tribulatiōis pcedēs: ante oculos meos iugit̄ ascēdit: et me
sibi placabilē reddit: ac totā celestē curiā i admiratiōez suspēdit
Nō tm̄ solēt hoies mūdani ēreno militi strēnue i tozniamēto d̄
certāti itēdeē q̄tū tota celest̄ curiā faueēt et itendeē solz hoī spūa
li: virilit̄ militātī i via. **E**n oēs sci fecerūt hoī paciēti credētiā: qz
calicē dñi mixtū tota vita sua p̄gustauerūt. **E**t nūc ipz formido
lofis adhuc mētibus suadet et nil mali habere: s; eē potū saluti
ferū oēs vnanimi⁹ acclamāt. **V**irtus patiētie suscitatiōi mortu
oꝝ: et ceteroz opatiōi miraculoꝝ p̄ferē. **I**pa martiry ofert glo
riā: et palmā prestat victoriosam: veste purpurea induit: sero d̄
rofis rutilantibus redimit: aureo sceptro adornatur: regio dia
demate insignitur. **C**arbunculus lucens in aureis monilibus
Sic patientia se ostendens in aduersis euentibus gemmula ra
dians. **O**dor suauiter fragrans: et fauus vndiq; distillans. **S**ic
religiosus inter fratres suos patienter ambulans: et defectus
fratrū equanimiter portans: vox eius dulcisona in celi palacio
corde iocūdo cantū sibi vendicat singularē: quē cātare nequnt
q̄ in h⁹ vite aduersis p animi tolleratiā eū cātare nō meruerūt.
Quid plura: nec lingua posset diceē: nec l̄ra exp̄mere: q̄z putile
sit aduersa paciēti sustinere. **V**erūtñ h̄ solū de cūctis p̄missis: a
memoria tua nō excidat: qz tribulati vocantur ab hoc mundo

Mansuetudo
Patientia

Similiter

miseri: sed a me censent beati: qz mecū sine fine sunt regnaturi:

Discipulus. **O** qz euident nūc apparet qz es. **T**e nāqz esse illā pclarā cūctis mortalibz incompatibile sapiam manifestissimū ē: z que veritatē agnitam melliflūo quodā sapore z suauissima quadaz eructatione ad lucem pducis: nec vllū dubitationi locū relinquis. **I**dcirco mirū nō est: si oīa aduersa libentē patit: qui ī eisdē a te tā dulcē consolaf. **D**at mi dulcissime: ecce nūc pedibz tuis puolūt: grās refero cordis affcū deuoto: pro oībus aduersitatibus meis pntibus. **S**z z p trāfactis flagellatiōibz gūissimis: qbus me vsqz ad hāc horā castigare z erudire dignat⁹ es: que mihi quodā tā graues eē videbāt: qz ex hostili seueritate pdiū putabāt. **S**z mirū ī modū octa h̄ trībilīa tāqz nubes matutia velocit̄ ptransiit: z sic sūt te opāte añ oclōs meos qsi nūqz fuerit: cogozqz dicer̄ cū sapiēte **M**odicū laboraui: sz iueni mihi multā requiē. **E**tenī cū te vni cū cordis mei thesaurū: velut amoris speculuz: oculis amorosi cordis ppono: z te ex itimis visceribz oīm desiderioz meorum affectuosissime cōplector: cūctoꝝ obliuiscor tristibiliū: z ī obliuionē cūcta veniūt: quecūqz laborē seu dolorem p̄stare potuerūt. **Q**z vtile sit passionē christi iugiter habere in memoria.

Defloris ad rosas procedim⁹

z violas relinquēdo ad lilia pquireda pperam⁹: dū deflorifero germie passionū quozundā hoīm diuinoꝝ ad rosiferas passiones tuas: o flos campi: o rosa sine spina eterna sapientia: sūmo cū desiderio rursus cordis oculos rezoꝝmuis: **P**er tuā nāqz fructiferā ac venerabilē passionē: cūctoꝝ nobis spūaliū bonoꝝ materia copiosissime sbministrat. **U**bi enī ē gloriatio nra: vbi spes z leticia cordis nri: **R**euera in te vno summo bono: z vero bono: z p̄ciosissime tue passionis thesauro. **E**t iō tā imp̄ciabilē thesaurū delcāt iugit̄ ī corde retinere z continue de ip̄o loqui: ac oīni tpe mēte z corpe cū ip̄o occupari. **U**tinam quoqz z ī cordibus nris nūqz marcescat: sz sp̄ rediuiua pullulatione nou⁹ existat. **F**elix p̄inde tu o gloriozū lumē oīm ecclesiaz qui volatu p̄nifero mutabilia cūcta supuolās: z archanoꝝ diuinitatis attigens abyssum claritatis de me oculis purioꝝ itūēdo introisti ac vba q̄ nō licet hoī loq̄ audisti: z tñ ad ima descēdēs: affcū quodā mellito: possiōis huius ob preconiiū: de cordis thesauro ī mediū eructasti dicens. **N**ihil arbitrat⁹ sum me scire inē vos nisi ih̄m xpm z hūc crucifixū. **O** v̄bū melliflūū. dulcius

A^z.

sup mel ⁊ fauū: deuotis mētibus iugit̄ ruminādū: de q̄ virtutis
liquor emanat: q̄ miseris largit̄ gaudia salutis ppinat. Similit̄
⁊ tu celestis viella: suauitate fmonis dulcit̄ porzata: atq; verbi
eēni diuinissima maiestate illuminata. **Beatissime** bernarde cui
vbum incarnatū ⁊ in cruce suspensū tā dulcit̄ sapiebat: vt hec ⁊
his similia vba suauia dulcissime porares: fasciculus iqs mirre
cuz spōsa: dilect⁹ meus mihi inter vbera mea cōmorabit amari
tudine dñice passiōis significās. **Et hāc** vt ais meditari dixi sa
piam: in his iusticie pfcōne mihi cōstitui: in his plenitudinem
scie: in his diuicias salutis: in his copiā meritorū. **Ex** his mihi
interdū potus salutaris amaritudinis: ex his rursū suauis vnc
tio cōsolationis: hic me erigit ī aduersis: in psperis deprimit: ⁊
inter leta tristiaq; vite pntis via regia incedentē tutum prebet
vbiq; ducatū. **Vinc** inde mala iminētia ppulsando: nō requiro
sicut spōsa vbi cubet in meridie quē amplector: mea iter vbera
cōmorantē. **Nō** reqro vbi pascas in meridie: quē intueor salua
torē in cruce pendentē. **Illud** sublimi⁹: istud suauit̄ vel parati⁹:
panis illud: hoc lac: hic mea interi sublimior phia: scire iesuz et
hūc crucifixū. **Hec** inq; doctor venerāde ex ore tuo cōmēdata
suscepi. **Ceterū** ex his o sapia eterna hāc mihi sūmā colligo: q̄
quicūq; eternā salutē ⁊ p̄miorū magnitudinē desiderat hē. **Arce**
quoq; cūctariū vtutū optat cōscēdere: sciam quoq; atq; sapiam
obtinere: inē pspera ⁊ aduersa eq̄nimit̄ stare: securā viāz ambu
lare: ⁊ amaritudinē tue passionis: tueq; consolationis potū sua
uissimū desiderat p̄gustare dat te ihm: ihm inq; crucifixū iugit̄
in pectore suo portar. **O** monile p̄ciosuz: electū sup aurū ⁊ lapi
dē p̄ciosuz: iter spōse vbera iugit̄ gestandū: nec vnq; obliuioni
tradendū. **Nūq;** enī formosaz puellulā adeo decorauit monile
p̄ciosuz ī pectore gestatū: q̄ntū ihs crucifix⁹ mēti inclusus por
nat cor deuotū. **Male** aurea in lectis argēteis. **Ihs** xps ī corde
amātis: vas auri solidū omni lapide p̄cioso adornatū: ⁊ pectus
feruidū huius **Sapientia**. **Frequens** passionis hui⁹
nois cōtētium memoria: indoctū quēq; **folio 40. 51.**
reddit doctissimū ⁊ ipitos ac idiotas facit p̄ficere ī magistros:
magistros inq; nō scie q̄ inflat: sed caritatis que edificat. **Ipsa**
ē velut quidā liber vite ī quo oīa salutī nccāria inueniūt. **Dic**
liber p̄ oīm phoz libris: de oibus docens: mellea quadā dulce
dine punctus sentit̄. **Nōne** videt̄ tibi sic eē: nōne iā ⁊ os tuum
⁊ labia cordis tui pfusa fauū hūc dulcissimum sentiūt vbertum
distillare: **Nōne** singule lre diligēt̄ inspecte velut aromiatum

8. stille tibi videbunt patuisse: Felix qui eius studio seriose icendi
 tur: quia proficiet in contemptu mundi: et in amore dei: cunctarumque virtutum et
 gratiarum suarum. **Discipulus** Memorabilis sapientia
 met incrementum cordi meo existeret: ut tuipe melius nosti: quam ut passionem tuam
 iugiter toto corde deslere possem. Sed per dolor ariditate et duri
 cia quadam contracta: ad eius recordationem put dignum esse non con
 pugor: et ideo doceo benigna patris sapientia: qualiter est agendum et mihi
 fit in hac materia. **Sapientia** Memoria passionis mee
 1. tam preciosa debet fieri non profunctorie
 nec festina acceleratio. Maxime cum tempus adierit sufficiens et oportu
 tunum: sed cum matura et morosa ac precordiali rememoratio: et flebili
 quadam compassione. Nisi enim si dulcissimum lignum dentibus affectuose
 discretiois masticatum fuerit: sapor eius licet immensus nequaquam mo
 uebit. Et si liquidum flere cum flente: aut dolere cum dolente non potes:
 2. saltim affectum deuoto de tantis beneficis tibi per eas exhibitis: gaudere
 debes et gratias agere. Et si nec affectum compassiois nec gratulatiois
 desiderio moueris: sed dura quadam affectio te in eius recordatione
 deprimi sentis: nihilominus in duricia cordis tui ad laudem dei:
 memoria huius salutifere passionis qualitercumque percurrere: et quod a te habere
 non potes ipsius manibus pressuratis committas. Verumtamen perseuera: pe
 tendo: pulsando: querendo: donec accipias. Percute bis scilicet terio
 re videlicet recordatione: et corporali nihilominus labore: te ipsum exer
 ces ad pietatem: et per extensionem manuum: seu oculorum ad crucifixum
 subleuationem: vel pectoris tensionem: aut genuflexiones deuotas: vel
 cetera similia pietatis officia continuando: donec egrediantur aque
 lacrimarum largissime: ut et ratio bibat deuotionis aquas: et corpus
 animale ex eius presentia accessum ad gratiam abilitet. **Si forsan** casuali
 te affectum hunc delectabilem et dulciorem super mel et fauam rariis expiri
 nimirum quia forsitan temptatioibus interim exercitaris. Multo viri
 lius agis: si virtutem ipsam non pro delectatione quam experiaris: sed
 pro virtutibus ipsis et solo beneplacito dei tota intentione et si non affectio
 sectaris. Affectus enim beatitudinis est exercitium vero virtutis. **Porro**
 9. passionis mee frequens meditatio inter alia innumera: ad duo precipue
 tibi noueris potest solacia: videlicet ad tristitiam inordinatam
 repellendam: et penam purgatoriam diminuendam. Qualiter autem dolor
 meus dolore animi expellat: exemplo tibi potius quam verbo demonstra
 bo. Erat namque quidam discipulus sapientie cuius nomen sit in libro vi
 te: quem circa conversionis sue incipia quedam tristitia inordinata tam
 letaliter oppressit: ut nec legere vel orare vel quicquam boni per tunc face

Hodie cordis vidi
 talis et g. l. l. di.

MS

Mody cordis tristitia
 auollendi.

re posset: qui dū die quadā in cella residēs ab hac passiōe graui
ter vrgeret ⁊ incredibili dolore affligeret: facta ē ad eū desuper
quasi vox itellectualis dicēs: qđ hic sedes ociosus: ⁊ in teipō ta
bescēs: Surge nūc ⁊ meaz passionem deuote ptracta: ⁊ in mea
amaritudine tuū deuinces dolorē. Quo audito: frat ille surrex
it: ⁊ se ad meditando passionē cōtulit: ⁊ ex tūc medicina hac sa
lutari sanat: p eius cōtinuā replicationē neq̄q̄ plus de cetero
talē vnq̄ sensit animi passionē. Qualit̄ autē hec vilissima medi
tatio penā purgatorij relaxare habeat tibi idicabo. En autor na
ture nil lordinātū in sua natura relinq̄t. S; nec diuina iusticia
quicq̄ ipunitū dimittit: qđ nō hic aut in futuro debite subyciat
correctiōi. Quādo igit̄ putas finē habitura eēt pena alicui⁹ pec
catoris: qđ multis criminib⁹ obnoxius odignā satisfactionē pro
quolibet mortali p millesima pte nō expleuisset: quā exoluere ī
locis purgatorij gehēnalib⁹ decedēs cogeret vsq; ad minimuz
quadrantē. O nimis longa misere aie expectatio: o diutina ac
acerba nimiū cruciatio: dolor pseuerās ⁊ imensus: penitētia ḡ
uior omni frestri cruciatu. Sed vid̄ qđ hāc penā leuissima ⁊ bre
uissima satisfactiōe opēsare posset: qđcūq; ipam de thesauro passi
onis agni imaculati sciret recipe. Dic nāq; thesaur⁹ p̄ciosissim⁹
ppter caritatē maximā: psonāq; dignissimā: ac dolorē imensis
finiū sufficiēs ⁊ supabundās extat: ⁊ iō talit̄ posset se homo ad
hunc applicare ⁊ de eius merito ⁊ satisfactiōe tam deuote ad se
traher̄: vt si mille ānis deberet purgari ī breui d̄ toto liberaret̄.

Discipulus **P**eto mi dñe vt me miserū peccatorē
summe idigentē: hāc doceas artez vt
lissimā prop̄ bonitatē tuā: qz heu ppria nō sufficiunt merita: vt
necessariū valde sit mi. **S**apiētia **S**i vis penam purga
torij longā ⁊ acerbaz
in tēporalē q̄ leuis ⁊ breuis ē cōmutare: hec facer̄ studeas: **P**ri
mo oīm debes corde cōpuncto ⁊ spū cōtribulato cū gemitu cor
dis enozmitatē pctōz tuozū grauissime pōderare: cōfitendo ad
uersum te iusticiā tuā dño: amarissime recogitādo qđ feceris:
quē offenderis: qđ ve merueris. **P**eccaui inquit̄ dñe: peccaui
sup numerū arene maris: **D**ēñ debes teipm corā oculis et̄ni iu
dicis humiliē despiciere: ⁊ vilem estimare: ita vt cuz publicano
oculos imundos nec audeas ad celū leuare: nec labys pollutis
nomē illud gloriosū nominare: s; neq; teipz hominē s; vermē
imundū estimare: ⁊ opa tua satisfactoria q̄si nullius sint momē
ti ānihilare: ⁊ sic miser ⁊ miserabilis añ fores gratiā iudicis ex

Modus purgatorij
penarū
407.

pectare: et dicere cum gemitu profundo cordis tui. Pat mi peccavi
in celum et coram te: et non sum dignus vocari filius tuus: fac mihi sicut
vni de mercenariis tuis. Postea meritum passionis mee debes
summo cum affectu extollere et magnificare: cogitando quoniam apud
me copiosissima est redemptio: et quod minima gutta preciosissimi san-
guinis quod per omnes partes corporis mei vulneribus repleti largitus efflux-
it: per redemptionem et satisfactionem totius mundi suffecisset. Sed copiose
ipsum effundere volui in argumentum magni amoris et superflue-
tissime pietatis: in solamen omnium miserorum. Tandem debes humili-
quidem: sed fervido affectu manuum auxiliatoris querere: et misericor-
dissimi redemptoris meritum infinitum in subsidium postulare: nihil
hesitans: quia prior est fons ille pietatis misericordiam iugiter scaturiens ad
miserendum quam

Discipulus O verbum gratiosum et pre-
cipuum mihi: meisque si-
milibus miseris peccatoribus: summa cum exultatione suscipiendum: eo
quod in tua passione sicut in promptu invenimus unde peccata possumus
10. abluere: penas delere: gratiam invenire: et gloriam promereri sempiternam

O quis mihi det vel minimam guttam ad instar puncti modicam:
huius tam preciosi liquoris rubicundi sanguinis agni immaculati: in
lauacrum vulnerum meorum. Age nunc tota virtus mea si quo modo
possim hoc salutare medicamentum in remedium optinere peccatorum
meorum. O gutta rosida et minima pedica domini mei egressa. O stil-
licidium roseum de aula regali foramine scilicet pectorali effluxum: vel
saltem de minima punctura corporis delicati egressum: sana et rei-
tegra peccatorum meorum vulnera. O crux aue spes unica: sanguine de-
licato perfusa: auge peris iustitiam: reisque dona veniam.

Misericor-
dissima sapientia: his te verbis consolatoris ore mellifluis persequente: ques-
tio non modica animum meum pulsat: quam ut solvas affectus pius de-
votus exposulat. Dixisti enim quod per tuam passionem satisfactio sufficiens
et superabundans humano generi collata est. Ad si ita est: quare igitur pena
satisfactoria iniungitur: et scilicet qualitate culpe exigitur qualitas pene.

Sapientia Ad hoc quod homo consequatur effectum passio-
nis huius: oportet ipsum ei configurari: confi-
gurat autem ei per baptismum. Unde illi ex toto liberantur qui sic decedunt:
sed oportet quod illi qui post baptismum peccant configurentur christo patienti
per aliquod penalitatis vel passionis quam in seipso sustineat: quam tamen mi-
norem sufficit quam esset indigna peccato: cooperante satisfactione predicta

Discipulus Redeamus igitur ad hanc materiam utilita-
te precipuam: de qua tantam digressionem
fecimus: occasionem tantorum misteriorum eius ex veritate sumentes.

Registratio de
passione
55. 44.

Quo ver^o xpi discipulus debet se cōfigurare passiōibus ipius.

Situr cū me filii tenebrarū

crucis patibulo affixissent: nō suffecit eis horrendū supplicium mihi illatū: s; crudeli^o seuiētes corā dolēte z moriēte stabāt: z me deridebāt z blasphemādo subsānabāt mouētes capita sua: z obprobrys ipysime miserz affligebāt. Ego autē his nō mot^o: s; patientē sustinēs aiebā. **P**ater ignosce eis qz nesciūt qd faciūt. **I**nē dūos latrones tāq; supplicij reū me dī filiū suspēderūt: z vn^o quidē ex his me deridebat ali^o autē patrociniū implozabat: quē cōtinuo ad grām recepi: z pctōz veniaz tribuēdo paradisum ei celestē pmissi. **C**ircūspexi z nō erat auxiliator: oēs me dereliq̄rant. **N**oti q̄q; mei q̄si alieni recesserāt a me. **S**tabāt quidē ex his a lōge: z q̄ circa me fiebāt cōsiderabāt: fratres q̄q; mei in āgustys mortis disp̄si a me diffugiebāt: Vestimēta mihi tortozes extrahētes nudū reliquerūt. **S**ūma dei v̄tus z potētia xps dñs tunc miserabilē stetit q̄si omni v̄tute puat^o. **N**ā absq; mīa me cruciatibus acerrimis vexauerūt. Ego autē tāq; agnus māsuētus q̄ portat ad victimā obmutui z nō aperui os meum angustie mihi v̄ndiq; erāt: miserie me v̄biq; p̄mebāt: quocūq; me vertebā dolorē inueniebā. **S**tabat tūc iuxta crucez filij pendētis mat̄ mestissima: cūcta vulnerū meoz in pectore suo dolorifera mat̄nis visceribus p̄ferēs tormēta ac sustinens vulnera: audiēs igif̄ vocē ei^o flebilē z luctū miserabilē: eiusq; dolorem sciēs vehemētē: cōpassiōe mot^o pie ipam cōsolabar: z dilectaz m̄rez discipulo dilcō recōmendās: discipulū p̄ me ei in filijz de legavi. **Q**ualit̄ tūc gladi^o doloris viscerē penetrauerit dulcissime m̄ris: qlit̄ etiā meroris gladi^o iteriora oīa filij pendētis repleuerit nullus p̄fecte **D**iscipulus **D**olor seuiissimus: z cōpassiōe precipua dignissimus. **D** seuiicia ac duricia imensa enormit̄ te torquētū qualit̄ o cruēte bestie leonibus fortiores: lupis rapacibus seuiiores: agnū illū mansuetissimū: speciosūq; forma p̄e filijs hoīm: nobilē ac delicatū: piū ac mansuetū sic crudelit̄ torquere potuistis. **D**eus me^o: vtinā fuisset tūc famulus tuus p̄sens dū hec agebant: vt pietas z cōpassio q̄ eis defuit p̄ me suppleta fuisset. **P**rofecto si possibile fuisset: salua hūani generis redēptiōe ego aīam meā pro vita tua exposuissem: vel cum dilecto piter occubuissem: vel certe si hoc fuisset negatū: saltē p̄e dolore p̄stratus pedē crucis in qua dilcūs moriebat̄ brachys affectuosissime cō

passionis strinxissent: et sic flens et eiulans perdurassem: quousque
forsitan cum terra tremuit et petre scindebant: cor quousque amatis propter
scissum fuisset. **O** quam feliciter migrassem: si moriente dilecto ego quousque
secum propter mortuum fuisset an si meministi quod fecerit armiger saul
qui in morte gelboe dominum suum inimicis vallatum improbe occubuisse:
videns fidelitatem ei et societatem facere cupiens: super gladium suum stul-
te irruit et propter mortuum est cum illo. **O** si seruus videns dominum suum
infeliciter mori commoriebatur: dilectus videns dilectum pro dilecto fide-
liter mori non commoreretur: Qualiter etiam vivere posset: et non potius
eligeret fortiter mori quam infeliciter vivere: propterea utique elegisset
suspendium anima mea: **Sapientia** **H**anc horam moriendi
et mortem ossa mea. **ab** eterno mihi preele-
gi: ut solus tunc calicem mee biberem passionis: et mortem pro omnibus
sustinerem. **N**unc autem tempus adest ut omnes qui vult venire post me:
abneget semetipsum et tollat crucem suam et sequatur me: et sciat pro cer-
to hanc imitationem deuotam tam acceptabilem mihi fore: quantum fuis-
set pro tunc si mecum perstitisset: et mortuus propter cum moriente fuisset.
Et ecce hec erit crux tua quam portare debes si vis meus esse ama-
tor. **Q**uoadmodumque exercitio virtutum et diuinorum expletioni mandatorum
studiose intentus es pro posse tuo: et tamen ex emulis ex hoc derisiones
seu detractioes recipis: insuper et in oculis eorum intus vilescis et de-
spicibilis appares: ut hoc non virtuti pacientie ascribant: nec gratie que est
in te. sed ipotetie et ignauietate: et quod te vindicare volens non audeas velle
scias. **T**u autem hoc non solum patienter et libenter pro deo sufferas: verum
etiam ex superabundanti prebeni que in celis est seriosius pro eis exorari stu-
dueris: et eos deuote apud me excusaueris: ipsos mihi recomen-
dando. **Q**uicumque in hac contrarietate lesiuam ad gloriam et imitationem
crucifixi seipsum superauerit: scire debet quotiescumque hoc fecerit: quod
mortem domini recentius reuiuiscere facit: et imaginem crucifixi in se por-
tabit. **P**ropterea si bona opera facies et innocenter ac simpliciter in via abu-
lans opera tua bona ab inuidis persecutoribus concularentur: insuper de
te non bona sed mala vbi que loquerentur: falsaque tibi multa imponentes. vi-
ta tua in oculis te honore dignum habentium deprauarum non desisteret.
Tu autem ex his non motus sed magis exhilaratus in te manens in tanta
maneres persecutium te cordis pietate: ut patius esse sincero affectu
et pio corde cunctas offensas remittere: ut sic penitus in te delete esse
ac si nunquam facte fuissent. **I**psis quousque preberes auxilium et consilium op-
timum eius ob amorem que suis crucifixorum etiam non petentibus non solum
offensas remisit: sed et eis prodesse studuit pro eis apud patrem iterce-
dendo. **Q**uicumque teipsum in bono facto propter dei superares: certissime ac ve-

to quis
ca y. christo
10. dicitur?

3
4

5

racie iux̄ dilectū tuū crucifixū pariē crucifixus stares: mūdāna
 solacia fugiēdo: z vtilitates ac cōsolatiōes frenas pp̄ me relin
 quēdo: nisi quātū necessitas h̄ requirit: desertionem meā qua ab
 oibus derelict⁹ fui p̄ hāc recōpensans: voluntariā abstractionē
 quotienscūq; tuos caros amicos vel cōsanguineos pp̄ amorē
 saluatoris reliqueris discipulū z dilectū fratrem mihi iux̄ crucez
 cōpaciētē substituis. **Expoliatio** quippe tue pp̄e volūtatis vesti
 mēta sūt nuditatis mee. **Cūq;** his q̄ te ipugnāt seu crimināt et
 aduersa inferūt volūtariē cesseris: z eoz q̄ te v̄bis iportune iua
 dūt: irā z ipacientiam tā māfue te z cū tāta cordis dulcedine ac
 verboz suauitate ac vultus hilaritate r̄ceperis: vt tua dulcis be
 nignitas merito aduersarijs verecūdiā i ferre possit: vt eoz de
 beat tumor tua ex humilitate cōfrigi: tūc mortis mee ymago z
 filitudo in te veracit̄ relucebit. **Itē** exēplo matris mee fidelissi
 me z discipuli dilci sp̄ tibi mēoria passiōis asit i corde p̄ mēoriā
 in orōe p̄ ruminatiōē deuotā: z i opatiōe p̄ imitationē affectu
 osam. **Quicūq;** h̄ fecerit ver⁹ ihu xpi imitator existit: z delicias
 ei apud se copiosas ministrabit. **Signū** ḡ tue dilectionis sit exhi
 bitio opis. **Veri** exhortaberis te velle mori p̄ me corpaliē: nūc
 venit hora tua: accurre: festina: z recipe mortē p̄ me spūaliē. **O**
 q̄ntū d̄ tali filio q̄ crucē hāc recipit p̄ celestis glābif. **O** q̄ntū de
 tali fidelissimo disciplo mgr̄ mgr̄ozū iocūdabif: dilectū p̄ dilcō
 q̄q; morientē: eiusq; passioni r̄identē: vt videlicet h̄ sētiat in se
 qd̄ z i xpo ihu. **Cū** q̄nta glā putas sublimabif i cel: z q̄nto hono
 re dign⁹ habebif: socius nāq; magne tribulatiōis erit z socius
 immense **Discipul⁹** Scio dñe qz nō ē hoīs via ei⁹
 cōsolatiōis nec viri est vt ābulet z dirigat
 gressus suos. Quāobrez oculos ac man⁹ ad te sursū eleuo pussi
 me redēptor: deuote supplicādo: q̄tinus venerāde passionis tue
 ymago z filitudo mihi famulo tuo efficacit̄ imprimat: z suū i me
 effectū salubrē iugit̄ opeē ad laudē z glām noīs tui b̄ndicti. **Le**
 terū vt vides aīa mea tota i excessu mētia posita: adhuc stat sus
 pēsa: tibi patiēti intēdēs: z audire cupiēs famē tā miserāde pas
 sionis. **Scire** insup cupiēs vtrū caro passa ex diuinitatis ifluxu
 aliq; tūc sēferit alleuia **Sapientia** Nota valde de
 tionem tanti doloris. **hac** infrogatione
 qd̄ merito ex itimis te mouere debeat ad cōpassionem. **In** illa
 hora cū mortis suppliciu z ptuli horrendum: aīa verbo perfecte
 fruebat: z tñ diuinitas pmisit carni agere z pati que sua erant
 pp̄ria: z qz vires inferiores sibijp̄is relinquebantur: passibiles

valde reddebant. Attēde nūc glām toti⁹ orbis ī cruce suspēfaz:
1. ⁊ miseris yltra modū angustiatā: pēdebā in patibulo crucis:
2. ligno īmobiliē cōfixus: desolat⁹: ⁊ omni adiutorio humano pri
uatus. Sed ⁊ p^r meus celestis me quodāmodo reliquisse vide
bat: cū nō iuuabat quē iuuare poterat: magnalia opa onidēo.
4. 3. **U**ulnera cruēta sanguinē fūdebāt. **O**chli mei a fletu caligabāt:
⁊ oīa viscerē mea p^r nimio cruciatu ⁊ tabescebant. **R**ugiebā a ge
mitu cordis mei: ⁊ nō erat q̄ respiceret: flebā amare: ⁊ nō erat q̄
lacrimas abstergeret: dolores ⁊ liuores me opp^riserāt: ⁊ nō erat
q̄ foueret. **O**ratē maledicebāt. **T**acētē deridebāt. **P**acientē susti
nētē blasphemabāt. **E**t cū sic vndiq; me dolores mōtis circūde
8. 7. 6. 9. dissēt: clamaui ad patrē dicēs. **D**e⁹ me⁹: de⁹ me⁹ vt qd dereliquisti
10. me: ⁊ tū volūtas pēdētis filij sp̄ fuit ⁊ formis p^rne volūtatī. **S**i
tini: ⁊ nō erat q̄ calicē aque frigide aīe sitiētī porrigeret: s; aceto
mixto cū felle sitim meā potabāt. **A**triū l; aīa mea p^r sitis angus
tia multū affligeret: magis tū feruide salutē hūanaz sitiebat: ⁊
11. mortē: īclinato capite ēdidi spiritū. **N**ec suffecit eis viuētē me
doloribus affligere: s; ⁊ mortuū penis afficerē tēptabāt. **N**ā lat^r
meū mucrone dire lancee perforabant: ex quo sanguis ⁊ aqua
exibant: que corpus mortuū pfundebant. **S**icq; vita mundi p
mundo extincta fuit: ⁊ sanguine suo precioso genus humanuz
redemit atq; veterum piacula peccatorum pio cruore deterfit.

Discipulus **O** vere magna ⁊ inestimabilis dilcio
caritatis: o maximus ⁊ imēsus dolor
1. tue sanctissime passionis: qua nos miseros orbis conditor rede
2. misti: vtinam nunc dignas laudes tibi exsoluere possem: vtinā
3. omnium hoīm q̄ sunt sup terraz: vel futuri sunt vel p^rterierunt
p^rogatiuis flozerē: vt eas ī tuo famulatu expendere. **O** q̄s mibi
det sapientiam salomonis: fortitudinem sampsonis: absolonis
pulcritudinē: omniūq; p^ricipū hui⁹ mūdi diuitias ⁊ glām atq;
virtutē. **Q**uatenus hec oīa. ⁊ multa maiora his libere offerrem
in obsequium mei saluatoris ī odorē suauitatis. **S**ed heu qd pōt
facere canis mortu⁹: aut quā gratiā prestat pōt surdus ⁊ mut⁹:

Sapientia **S**i linguis hominuz loq^reris ⁊ angelo
1. 2. 3. 4. 5. 5. 5. rum: si cūctorum hominū bonis opib⁹
p^rdit⁹ es: si oīm sacrarū virginū puritate claresceres: si ⁊ fesso
rū atq; doctoz p^rcursor: martirūq; vexillifer existeres: siq; oīm
creaturaz vtutē haberes: repēdere vicē tāto redēptōri ex cōdig
no nō posses: nec p^r mīma gutta ei⁹ sāguis p^r te ex amore effusa.

Discipulus Quid igitur retribuaz dño pro oibus q̄
retribuit mihi. **O** mi deus doce queso

famulū tuū: qualif saltem ex gr̄a placere posset: q̄ ex ifirmitate
z puitate operū. **S**apientia Memoria passiōis mee
suorum deficit. semp debes i corde tuo

habere: z oēs tribulatiōes z aduersitates quas pateris ad ipm
referre: ipiusq; similitudinē q̄ntū possibile ē induere debes. Itē
ex occulta dispēsatione cū tibi cōsolationē internā subtrabo: et
te desolatū relinquo: debes ad instar veri crucifixi nō aliūde cō
solationē q̄rere: s; patientē expectare: z sursū ad p̄zem q̄ in celis
ē respectū habere: teipm deserēdo: z oēm cogitatū tuū in ipsum
iactando. Tunc absq; dubio q̄nto fuerit maior hoīs exterioris
pressura z desertio hoīs iterioris cū volūtate deo vnita tanto si
milioz eris crucifixo: z acceptioz p̄ri p̄mādo: qz reuera hoc est
punctū aduersitatis: p qd milites p̄batissimi in acie xpi cōstituti
strictissime examinant. Post cōcupiscētias tuas nō abeas: sed
eas virilif frangas: tūc felle amaritudinis cū dilcō tuo potaberis
oīm hominū salutē sitias: superiorib; tuis obedientiā deuotam
exhibeas: oīa opa tua ad v̄tutū p̄fectionē: z debita; perducere
cōtendas cōsummationē. Itē oīa infortunia z cūcta tristabilia
clemētie dei debes cōmittere: z sic te libere in ōni facto tenere:
q̄si homo q̄ in p̄cto migratur; ē de hoc mūdo. Refugiū quoq;
cōtinuū in vulnere lateris mei debes q̄rere: tanq; colūba in fo
raminib; petre: qz i b̄ loco sp̄ iuenies copiosissimā pctōz remis
sionē: gr̄az pleitudinē: z a cōctis mal̄ iminētib; securā p̄tectiōez

Discipulus Unā adhuc petiunculā de hac mate
ria dulcissime passiōis tue porrigo de
hoc videlicet q; tam breuif tangēs p̄trāsisti. Qualif scz se habu
erit m̄r illa venerāda genitrix tua fidelissima quādo iuxta cru
cem stetit: z filiū suū dilectuz corā oculis tuis suspensū cōspexit.

Sapientia De hoc licētiatus ipam adeas: z eius ab
ore hoc quod vis diligētius inq̄ras.

Cōmendatio singularis beate v̄ginis: z de dolore eius inesti
mabili quē habuit in passione filij.

Stabat iuxta crucē Jesu ma

ter eius: tpe vernali cū ad alta celi sol ic̄ipit ascēdere: et
t̄ris infundere radioz suozū secundā luminositatē. Ec
ce vegetabilia cūcta hiemali glacie cōstricta ic̄ipiūt reuirescere
animātia q̄q; z volatilia in antris z specub;: ac diuersis q̄busq;

latilibus abscondita: ad tante lucis nouitatē respirare incipiūt: et vires resumere ac cordis leticiā ostēdere cātibus vel plausibus letabūdis: hoīm q̄q̄ gen^o: senes cū iuniorib^o eius in aduētū exhilarant: et tota sup̄ficies fr̄e decore induit et applaudit ac gratulat. **E**ya corda vniuersa: pura mēte deū amātia: pp̄dite nūc: qm̄ similis nobis accidit cū sole amicta v̄go secūda: celi regina. p̄electa vt sol: fines cordis nr̄i igredis: et memoria mētib^o nr̄is rutilātibus ifundis absq̄ nube. **C**ontinuo nāq̄ duricia oīs ad tante lucis imensitatē resoluit: arida cūcta rore celestis gr̄e irrigant: fugant tenebre: nouū lumē exorūt: et gaudiōz nobis materia imensa cumulat. **T**ibi ergo o spes nr̄a: gaudium et leticia cordis nr̄i: pctōres miseri in vocē salutatiōis prumpim^o. **T**e q̄q̄ ex itimo cordis cū gemitu et lacrimis et deuota cordis genuflexione affectuosissime nr̄ez gr̄e salutam^o: gaudēt pueri ad sonitū organi: et ad letos rumores corda exhilarant vniuersa. **S**ic ad tuā q̄q̄ suauissimā memoriā tot^o estuo diuini amoris incendio **T**e laudare cupiēs quā laudat orbis fr̄e et plenitudo ei^o: celi celoz et omnis v̄tus eoz. **O**mnis q̄ppe creature bonitas ad tuam cōpata dignitatē: sic ē quasi noctiluce splēdor exiguus ad solis claritatē imensam. **T**e nāq̄ diuina sapia tam excellēt sua gr̄a decorauit: et bonitate tam multiplici inuestiuit vt sua incōprehēfibilis in te relucēs sapia desiderabilior nobis ex tua refulgentia reddat. **C**ū mēte p̄tracto viros illustres q̄ te laudauerūt ab inicio: p̄re stupore deficio: et vltra spiritū non habeo. **S**ed cū ad meip̄m redeo: hec itra me reuoluo dicēs. **O** pia v̄go salue dec^o virginū: q̄cqd̄ vnq̄ de tuo p̄conio lingua dicere potuit: calam^o scribere valuit: cor potuit cogitare: oībus illis simul collectis et cōscriptis et in vnū manipulū violarū cōgestis: cētuplicata et infinities multiplicata: corde deuoto: aureo cū decore: mellifluo sapore: et odore aromatico tibi porrigo: ad laudandū et glorificandū te v̄go beata nūc et in eñū. **C**um te itueor: celuz sydereo micās splēdore mibi videor itueri: paradisum voluptatis me puto inhabitare: imemor mei ex magnitudine tui: stupens ex imensitate gl̄e tue: et p̄clamās cū v̄tute. **A**ltitudo diuiciarū sapie et scientie dei: q̄q̄ letabūdo corde exultasti: cū hāc nobilē creaturam tam p̄fecti decoris huic mūdo in gaudiū cōdidisti. **O**culi v̄ginales nimio fulgore micātes. **O** gene rubentes: o crines aureo splēdore nitētes: felicissima labia tua crebris osculis filij dificta: et licet totūz qd̄ in te ē circino diuine sapie prudentissime sit formatū et decētissime pornatū: singularit̄ tñ miseris ybera tua

+7

que lactauerūt regē dñz dulcius nobis sapiūt: qm̄ ex eis vita p
 cedit: ⁊ dulcedo emanat: q̄ cūctos languidos sanat. **F**elix p̄ide
 mulier illa q̄ tam verā q̄ iocundā de hac ptulit sententiā: i tur
 ba exclamās ⁊ dicēs ad saluatozē. **B**tūs venē qui te portauit: ⁊
 ybera q̄ sūxisti. **O** beata ybera q̄ lactauerūt xpm̄ dñz: v̄a nāq̄
 ab ybertate atq̄ yberrima fecūditate celigene letāt atq̄ frige
 ne: ac dulcib⁹ v̄is recreant̄ ex fructibus. **D**ic velut hinnuli ca
 pree gemelli q̄ pascunt̄ in lilys donec aspiret dies ⁊ inclinētur
 ymbre. **E**n cōditoz orbis corpa celestia ornauit syderib⁹: corpa
 elemētaria animātib⁹ ac volatilib⁹: nemoza folys virentib⁹ pra
 ta floribus ridentib⁹. **S**z sup̄ hec oīa ygo beata corpus tñū sanc
 tissimis decorauit yberib⁹. **D**ec sunt due oliue speciose ⁊ yber
 rime: liquorē ḡe lactis ac mellis superis ac iferis pp̄inātes po
 meila nūei cādozis: q̄ a spū scō fecūdata: ⁊ in ligno qd̄ ē in me
 dio padisi collocata: fructū imortalitatis cōferūt d̄gustata. **D**ec
 sunt malogranata aurea: sperule ac lilia tēplū adoznātia veri
 salomōis. **M**ādragore odorifere i orto deliciarū plātate. **B**otri
 vinearū engaddi: cordib⁹ miseroz leticiā cōferētes ⁊ tristitiā de
 pellētes. **M**elior̄ q̄ppe s̄ yber̄ tua vino fragrātia yngētis optis
In vino nāq̄ ē luxuria ⁊ delectatio frena. **I**n his aut̄ fiolis au
 reis cōcupiscētie noxie plenissima extinctio: ⁊ celestis quedā ⁊
 sup̄nalis delectatio. **N**ouit q̄ gustauit q̄ citissime ⁊ p̄fectissime
 oīs voluptas carnalis euauit cū de lacte grārū tuarū gustatus
 fuerit: ad fragrātiā quippe yngentoz sup̄noz virulēti serpētes
 territi fugabātur: ⁊ sustinere nō poterāt p̄itiā tātē puritatis.
Impleta tūc gaudebāt viscer̄ munere isolito faciata: līgua qd̄
 obmutuit: spūs vero in dño exultauit. **O**culi flebāt: ⁊ dulces la
 crimas deducebāt. **O**s aut̄ hūc suauissimū saporē ⁊ d̄nissimūz
 liquorē diutius tenere ⁊ frequētī⁹ ruminare pio conamine con
 tendebat. **A**amabātq̄ oīa iteriora p̄ter dicētia qm̄ meliora sūt
 ybera tua vino: fragrātia yngētis optimis: q̄ itelligit itelligat.
O mater venerāda: salua geniture tue videlicet efne sapientie
 bonitate imēsa: cū s̄ totū qd̄ habes ab eo sit a quo d̄ne bonum
 p̄cedit: nihilomin⁹ tñ aliquid ē qd̄ dulci⁹ ac suauī⁹ inuenire sibi
 videt̄ aīa misera cū ad ybera tua cōfugit: dulcedine ⁊ grā plena
 q̄ cū ad vinū spūale accedit qd̄ pp̄inat efna sapia. **I**bi nāq̄ p̄fec
 te sentit̄ suauitas. **D**ic aut̄ mixta qdā acerbitas p̄cipit̄. **S**i q̄dez
 illa sapia efna: baculo cōsolatiōis ygā subiūgit discrete correcti
 onis. **E**n m̄r beata aduertere potuisti: quotiens me suauitate
 v̄boz luoz: q̄si lactea quadā liniuit dulcedine ⁊ rursus d̄natiōe

sua: quasi austeritate vini super infundendo mihi timorem incussit. Hic
verba consolationis: illinc verba exhibens discrete correptionis. Et cum
ipsum iam habere ut spiritum carissimum gaudere: subito diuinitatis
eius recordatione stupefactus: ut iudicem meum deprecabar. Et cum
interdum lac peteret: reppulit et quasi ablactando super matrem suam: aceto
salem exhibuit austeritatem. Tu autem quid: Vere a planta pedis usque
ad verticem non est in te quicquam amaritudinis vel austeritatis: sed totum
quod in te est: est purissima dulcedo: incomparabile habens suauitatem omnium
aromatium: et vnguentorum superas fragrantiam et preciositatem: tota
formosa es et suavis: nihil habes duricie vel austeritatis: facie be
nigna: vultu serena: verbis mellita: suavis et decora: bonitate
fecunda: gratia plena: in te namque omnis gratie via et veritatis: in te omnis
spes vite et veritatis: vinum cum lacte sugit a sapientia eterna: sed fauus cum
melle a te suscipit dulcedo purissima. Que sunt autem haec verba tua
dulcissima. Proxime sunt haec. scilicet quod omnes peccatores sinu recipis be
nignissimo: et receptos tuo fideliter reconcilias filio. **O** thesaurus
preciosus miserorum: **E**n cum summum regem peccando perdidimus: cum offen
dimus angelos: cum etiam nobismetipsis gressus sumus: et omnino nescimus
quod agere debeamus. hoc solum restat miseris: ut oculos cordis et
corpis ad te leuemus: consilium querentes auxiliium petentes. **O** exul
tatio cordis mei unica: spes et gaudium vite mee: tu scis quoties
amaro animo: corde turbato: facie lacrimosa: cum deum offenderas et
me filium gehene futurum estimabas: cum inimicis undique vallatus fue
ras: oculos ad te pyssima virgo leuavi: et tuo adiutorio vago beatam
euasim pericula cuncta. Gaudeant alii de sua innocentia. Alii letentur de
meritorum suorum copia. Alii de dei misericordia immediate exaltet. Tu mater
mea: tu spes et solacium unicum vite mee: cum totus de deo et de me
ipso despero: te cogitando: te commemorando: quasi de profundissimis
tenebris reuiuiscit spiritus meus. Tu es gloriatio mea salus bonorum
et vita mea. Sed vni mihi haec spes mea: nimirum quod multos habes
dilectos filios: quos saluare poterit sua innocentia: quibus propter suppet
tunt bona opera: qui dicere possunt cum viro iusto: neque unquam reprehendit
me cor meum in omni vita mea. **O** meror et luctus cordis mei im
mensus: mater dulcissima mater nostra: mater inquam nostra singulariter quam miseri
peccatores sumus: tu scis quod tota vita mea est reprehensio pura. **E**n
respice super infirmum tuum: non sum dignus vocari filium tuum: fac mihi sicut
vni ex miseris egrotis tuis. Recordare pia mater: quod matres suos
fouere solent sollicitius egrotos: eorumque compositi magis: et diligentius
adhibere curam. Tibi derelictus est pauper: orphano tu eris adiutor.
Tibi nota sunt vulnera mater pia: infirmos tu visita: mortuos

42
resuscita: et da mestis solacia. **A**ccedat ad sapie lumen: qui iuste
et sancte vixerit. **D**eum me: ego autem miser peccator lacrimis totum profu-
sus sub tua protectione confugio: non audeo ad patriam tantae lucis nu-
dus et egenus apparere: sed ad te matrem confugio. **T**u spes mea:
turre mea: in qua finem totius salutis mee constitui. **S**i quod absit iu-
dex iratus seruum suum peccati reum damnare voluerit: pro manus tuas pyssi-
mas hoc faciat. **S**i autem ex gratia saluare decreuerit: te mediante sa-
lutem mihi mittere dignetur: ego a te neque viuus neque mortuus nec in
prosperis nec in aduersis unquam volo separari: quoniam quod absit si dei
mei insanus ac reprobus factus obliuisci voluero: vere tui nunquam ob-
liuiscar: te nunquam dimittam: memoria tua super mel et fauam in ore
meo dulcoratur: facies in te exhilaratur: cor iocundatur: et tota virtus
mea pariter exultat. **N**ec immerito: quatenus ab verberibus consolationis
tuae satiatus sum: tu pia nosti: quam misero peccatori remedia salutis
taliter contulisti. **E**rgo aduocata nostra: surge pia: surge propicia:
conuertere illos tuos misericordes oculos ad nos: et placam tuum uni-
genitum totiens a nobis offensum. **T**u namque reorum es aduocata: ideo
accede propius: et pete pro nobis quos sumus: nihil enim filius tibi ne-
gare poterit gratiosus tibi dilectus. **D**eus patris sapientia ecce nunc in
patrocinium coram te adduco illam tuam matrem dulcissimam: tibi eam
presentas. me post tergum suum abscondens: oculos non audeas leuare
autem faciem glorie tue: pro ipsam cupiens exaudiri. **I**psam queso honora:
ipsam venerare: qualiter cum conuenientia tale matrem poteris repelle-
re: quod si etiam mille annis in die accesserit: repulsam non habebit. **E**x-
audi exaudi me domine propter tuam bonitatem: et misericordie tue dilectum singu-
laris honorem. **N**am sicut te celesti patri ac genitori tuo aduocatum ex-
hibeo: sic tibi dilectam matrem ut meam exhibeo auxiliatricem: ut im-
perfectum meum eius suppleat gratia et acceptabilis patrie magnitudo.
Nunc ergo o preclara sapientia: attende matrem gloriosam. **R**espice ocu-
los huius dulcissime misericordie coram te pro nobis impellatis: quibus te
materno in gremio gestans tam placite intuebar: genas eius roseo
colore perfusas: quibus faciem tuam delicatam materno affectu sibi socia-
uit. **A**h quam felicia labia eius quibus os tuum benedictum: oculos prefulgi-
dos: ac singulos quosque nobilissimos artus creberrime poscula-
ta fuit: blanda miscens interdum oscula verberis. **L**erne manus has quam ti-
bi ministrauerunt: verbera dulcissima ac felicissima quam te lactauerunt.
Dolcissima dulcedo: ecce fas non est ut hic inspiciens et rememorans
tante matri a te quicquam neges: quam te dominum celi genuit: lactauit: fouit
et ad incrementa usque perduxit. **R**eminiscere quoniam omnium seruiciorum et
exhibitionum quam tuis infantilibus annis ab ea recepisti. **C**um te in

gremio infantē delicatū tenens: ocellos ridētes ad blandiētem
tibi matrē reuertisti: et brachys delicatissimis tibi arridentē am
plexatus fuisti: eāq; p̄re cūctis tenerrime dilexisti. **O**mnīūq; do
loꝝ recordare: quos sub cruce stans in pectore suo mat̄no pu
lit pio compassionis affectu.

Sabat nāq; iuxta crucē iesu mat̄ eius. **O** verbū totius cō
passiōis quāuis enī o viscera mea ex itimīs mouere vos de
beat dolores et afflictiones tā p̄ saluatoris in cruce pendēt]. **I**n
re tñ singulari nobis q̄ aliquādo pctōꝝ tenebris obuoluti: nūc
aut̄ adiutorio genitricis dei ad lucē reducti sum⁹: cōuenit tāte
m̄ris iuxta crucē stantis: et imensū dolorē patiētis filij in corde
suo plenissime sustinētis: speciali⁹ quodāmodo ac peculiari⁹ cō
pati ex medullis cordiū n̄roꝝ: per quā enī miserī cōtinue cōso
lanur: iustū ē valde: vt ei quib; patiēti sp̄tiamur. **E**t licet vt dig
nū eēt sibi cōpati nō possim⁹: saltē eius dolorē ad memoriaz re
uocādo: deuotionē cordis n̄ri. put̄ possum⁹ fideliter excitemus.
Magnitudinē luctus pie m̄ris nobis ignotā ex manifestis no
bis doloribus velut a longe cōiecturādo inq̄ram⁹. **I**nterrogat
igit̄ se vnusquisq; amator: si illud amabile quōd intense amat igno
miniose morti traditū videret: quāntū ex hoc dolore cōtingeret et
quib; vehemēti cōpassiōe moueret: licet tale quōd nō amās in se mi
nime pciperet. **H**ec pius anim⁹ reuoluat. et ex his credibile ni
mis erit quicquid de eius dolore dici poterit cū dilectū morte tur
pissima cōdemnatū vidit. **O** maria quōd cordis erat tibi cuz iuxta
cruce stabas et iesum b̄ndictū fructū vētris tui suspēsū videbas
Utique ratio hoc dictat: experientia p̄bat: vis amoris approbat: quod
multū dolebas: quod multū diligebas. **S**i enī sola memoria passio
nis filij tui nōnullos deuotos ob magnā cōpassionez quā exani
mes reddit: quōd fecit crudelissima passionis p̄ntia in ea quā ipsū
mūdi saluatore patientē generauit: si hec memoria tñ feruet in
corde pctōꝝ: o quāntū estuabat ī mēte sanctissime m̄ris: **U**irgo
beata veracit̄ scim⁹: quānto quis exptus amoris dilectū suū feruē
tius diligit: et quānto dilecti p̄ntia honorabilior et delectabilior ac
utilior sibi existit: tāto eius p̄uatio maiorē tristitiā adducit. **S**ed
vere et absq; omni dubitatiōe credo: quod dilecti tui grata p̄ntia in
omni grā cūctoꝝ mortaliū p̄sentiā incōpabiliē excedebat. **R**efe
rat ergo nobis mat̄: si filiū in tāta dilcione habuerit: vt ex eo le
tari potuerit vel etiā tristari: **P**rocedat nūc in mediū: et taliter
nobis respōdeat viua voce: corpe quidē absens: spū vero p̄sens
et dicat. **Q**ui me humilē ancillā ex grā dignatus ē in mat̄ez eli

gere: ipse cor meū ardētissimo amore sibi cōstrinxerat: vt nūq̄
nisi de ip̄o ⁊ in ip̄o sp̄s me⁹ summā leticiā ⁊ tristitiaz posset re
cipere. Nā in ip̄o cūcta possederā: eiusq̄ dilcō erat mihi totius
orbis plena possessio. Anima mea ibi ērt vbi ih̄s erat: magisq̄
in eo q̄ in meip̄a viuebā. Speciosū forma p̄e filijs hoīm inspi
cere erat cordis mei iocūditas. diuinitatē ei⁹ tēplari dulcis sua
uitas. Cogitare de eo mihi prestabat gaudiū: de eo loq̄ dulcissi
mū fuit solaciū: v̄ba ex ei⁹ ore audire suauissimū mihi erat orga
nū. Ip̄e cordis erat speculū: oculorū meorū spectaculū: celestia si
nūl ⁊ t̄restria q̄q̄ bona sua mihi p̄ntia optata p̄bebat. Hūc er
go filiū vnigenitū cordis mei thesaurū p̄ciosuz cū oculis eleua
tis vidissem sic tēptibilē in cruce cū latronib⁹ suspensū: ⁊ dolo
ribus mortis angustiatū: ab q̄si itolerabilis mihi aspectus erat
Q̄q̄ lamētabilis ⁊ penosa hec mihi visio fuit. Anima mea p̄e
doloze cruciabat: viscera mat̄na sauciabant: ⁊ cōmoriebantur
oīa ossa mea: v̄tus oīs euauit: sensus a me recessit: ⁊ calamitas
me oppressit imensa. Oculos lacrimosos sursū leuani: dilectuz
meū suspensū vidi: nec sibi in aliq̄ solaciū ferre potui. Resperi ḡ
orsum: ⁊ cū imenso doloze vidi eos q̄ meū thesaurū rapuerant:
⁊ tam crudelit̄ vexātes torquebāt. Q̄ntū aīa mea in me āgus
tiabat: q̄ magno cruciabat doloze. Corde puata erā: quia ipse
mihi cor abstulerat: ⁊ simul secū crucifixū tenebat: vocē p̄e cla
more ⁊ eiulatu multo amiserā: q̄ vix loq̄ poteraz: defeci p̄e do
loze: corruī p̄ merore. Resūpto aut̄ vt cūq̄ sp̄s: in hec ⁊ similia v̄
ba p̄ruebā. O gaudiū ⁊ exultatio sp̄s mei: lumē oculoꝝ meo
rū: q̄ndā vidi te cordis mei cū leticia ⁊ exultatiōe: nūc aut̄ cum
imensa tristitia ⁊ merore: heu heu q̄ miserabilē te nūc pendē
tem intueor. O dimidiū aīe mee. O consolatio vnica vite mee
tolle q̄so tecū matrē mestissimā: q̄ mori valde cupio: viuere si
ne te āplius nō potero: nō me fili dulcissime derelinqs. s̄ me pi
ter tecū accipias. O quis mihi det vt ego moriar p̄ te: O dolo
res incōpabiles m̄ris orbate: destitutio genitricis ḡsolate. Mo
ri etenī video in quo vita mea ⁊ tota salus mea cōstitit. Cūq̄ h̄
⁊ his similia v̄ba tristia mat̄ mestissima p̄seq̄ret: filius doloris
suȳpius quodāmodo oblit⁹: matrē dulcissime cōsolabat: mori
ens ⁊ recedēs me licēciauit: ⁊ discipulo quē singulariter dilige
bat recōmendauit. Cūq̄ vocē filij loquētis cor mat̄nū p̄cepit:
doloze vehemētissimo estuare cepit: ⁊ gladi⁹ meroris p̄trāsiuit
aīam fidelissime m̄ris: leuauī man⁹ sursū p̄e cordis desiderio:
tangere cupiēs dilectū meū: vt vel sic dolozi vel amozi melius

cōsulere potuissēm. **Quoq;** aliud solaciū nō haberē: sanguinē flu-
entē: et ex vulnerib⁹ filij ad terrā vsq; stillantē: nimia cuz auidi-
tate deosculabat intū vt facies nr̄is de cruore filij occisi sāguī
nolēta redderet. **O** si vidisses in illa hora lamētabili miseriam
nr̄is filio cōpatiētis: dolorē filij nr̄i cōdolentis: matrē p filio
morituro merentē: filiū matrē desolatā dulcī cōsolantē: sine ī
fno cōpassiōis vulnere hec audire et videre non potuisses. **Tan-**
dē igit post expirationē filij cū de cruce deponeret: o q̄ affectu
osissimē brachia ei⁹ dependētia suscipiebā: et mortuū filium gre-
mio maīno colligebā: affectu maīno ip̄m āplexabar: rigauī fa-
ciē mortui lacrimis: et recētia vulnera frequētibus osculis lini-
ebam. **Res miserāda:** vitā cordis mei ituebar: et ecce mortuus
erat. **Respexi iterū atq; iterū:** et nō erat vox neq; sensus: loq̄bar
ei: et nō respōdit mihi. **Rugiebā a gemitu cordis mei.** **Astabant**
nāq; q̄ mihi mortuū meū: thesaurū meū auferre et sepelire vole-
bāt: tūc flebā et gemebā: et voces lamētabiles dabā. **Cor pre do-**
lore cōcutiebat cū dilectū filiū brachys maīnis cōstrictuz auel-
lere conabant: faciē meā lacrimosam ip̄ius vultui applicabam
faciē suā sepius inf man⁹ accipiēs crebri⁹ ispiciebā et gemebam
q̄n amaritudie repleta erā. **Nec erat q̄ hec itueret:** et nr̄i patie-
ti nō cōpateret. **Demū post sepulturā filij cuz magno valde do-**
lore reducta fui: s; in ei⁹ resurrectione cū ip̄m tam gloriosū vidi.
plenā cōsolationē recepi: et sic materia dolorū in materiā trāsyt
spūaliuz gaudioz. **Ducusq; v̄ginis v̄ba.** **Porro q̄ hec sine ge-**
mitu et fletu audire nō potuim⁹: intrūpere sermonē tuum v̄go
maī cogit cōpassiōis nr̄a vebemētia et exuberātia tantarū lacri-
marū: q̄bus tibi o v̄go pia cōpatimur ex itimis viscerib⁹ cordiū
nr̄oz. **O** q̄ iduratū ē cor: qd̄ tibi ex itimis compatit⁹. **O** q̄ male
excecati oculi: q̄ te sic flentē vidētes: neq; queūt lacrimari: q̄
frigidū pect⁹ qd̄ ex his nō gemit: o vtinā cōmoriant⁹ tecū simul
etiā oīa ossa nr̄a. **Bñdicta brachia tua inf que dilectū iā reclina-**
tū video. **Sene q̄q; rosifere nr̄is felices: sanguineo colore v̄nā**
tes. **Pect⁹ tuū maīnū supbñdictū tanti doloris cōtentiū super**
quo iam oculis cordis video regē meū reclinatuz. **O** reclinato-
riū aureū pre cunctis thronis eburneis sedibusq; deauratis pre-
electū: ad hanc horā seruatū: vt autorizē vite supportaret vita pri-
uatū. **Sed qd̄ dicā:** **En** corā te maī pussima mēte lacrimosa iaz
positus te obsecro et adiuro in dño: vt mihi tuū carissimuz the-
saurū et dñm meū p me passum et mortuū: sub hac forma q̄ ip̄z
iam in gremio tuo sub crucis ligno pallidum et liuore plenum

meditatiois oculo intueor prebeas vt hocipm qd e copassionis
z doloris: qd tibi corporalif z pſencialif tuc coceſſum fuit tanq̄
matri: mibi ſaltē ſpūalif z memoraliſ put cōpetit miſero pctōri
concedat. **Da** mibi ſaluatorē meū: prebe quē diligo: qz expecta
re amplius nō valeo. **Suſcipe** nūc aīa mea dilectū de dilcā: z di
lectionis atq; cōpaſſiōis affectuoſiſſima ei prebe idicia. **O** dilcē
mi: ſalutare meū: z liberator meus: amor meus: z gloriatio aīe
mee. **Ecce** nūc affectu feruidiſſimo totus ab oibus abstractus:
oibus viribus aīe mee ſimul in vnū collectis: ad te cōuerto: te
attente ituo: cū omni viſu z conamine q̄ntū vnq; poſſibile fuit
dilectū a dilcō amoroſe pſpectari. **En** dilcē mi cordis mei trili
niū: tibi ſoli reſeruatū: z huic mūdo clauſū: ad hanc vocē reſera
tur: te ſuſcipe cupiēs per illapſū. **Sinus** oīm deſideriorū meorū
ſic iā ſe ad te expandēs dilatat veluti cū roſa ad gelū nocti clau
ſa: ad ſolis radioꝝ ſplendorē ſe aperire feſtinat. **Anima** mea to
ta in amore calēs: brachia deſideriorū ſuoz ampliffime expādit
z tibi gratant occurrit: ac inſ cadētes lacrimas in amplex⁹ ruit
ſpūales. **Eya** tota ſalus mea. z ſic tali ignito vehemenē dſiderio
affcū feruidiſſimo te nūc inſ brachia aīe mee ſuſcipio: te cōplec
tor: tibi vnio: cū reuerētia z laude z gzarū actiōe te obſecrās p
tua mīe viſcera: vt hāc mortē p̄cioſam fruſtrari in me nō p̄mit
tas: ſz me nūc ad grām receptūz tibi vnias tā efficacit: vt neq;
pſpera nec aduerſa mea te vnq; valeant ſepare. **Ecce** oculi mei
pallidā faciē tuā fixe intuent: tota aīa mea amore tuo reſoluta:
vulnera ſanguie tuo cruētata crebri⁹ poſculat. **Omneſq;** vires
potētie mee fructu paſſiōis hui⁹ lacrimoſe paſcūt. **Sub** vmbra
nāq; illius quē dudū deſiderabā nūc ſedi: ſz z fruct⁹ eius dulcis
gutturi meo. **Nec** imerito. **Sūt** etenī nōnulli q̄ de vite ſue gau
dēt puritate: alij de meritorū ſuoz p̄ſunūt multitudie: aut exer
cicioꝝ ſpūaliū imenſitate letant. **Ego** aut qd: vere tota ſpes z ſo
laciū meū ex tua depēdet paſſiōe: ex meritoꝝ tuoz magnitudie
z p̄cioſitate: z mīſis tue benigniſſima pietate: vt tu ſolus noſti q̄
pauptatē meā cōſideraſti. **Et** ideo hec dñice paſſiōis recordatio
mibi ē cordis in domicilio affectuoſe recōmodēda: z verbis ac
opibus opitulāte grā pſequēda: z omni honore z reuerētia m̄g
nificāda. **O** rex regū z dñs dñantiū. quē ſic mortificatū z miſeri
is afflictū oculis fidei pleno affcū aīa mea iā cōplectif: concede
mibi: vt z te glorioſū atq; ſublimē z ſup aſtra celi ad dexteram
p̄is ſedentē p̄henniſ videre merear. **Sz** z tu vgo beata mater
p̄ſſima iuxta crucē filij tui ſteriſti: z doloris ei⁹ vulne ra in aīa

tua efficacit̄ p̄sensisti: ac sanguinis eius aspgine rubricata fuisti
Etq; sola fidelitatē p̄fectā vsq; in finez seruasti: ⁊ magno cū do
lore a tumulto filij tui sepata fuisti: tibi hec oīa cōpassiōis vulne
ra p̄ singulari gr̄a ad memoriā reuoco v̄go pia. Et sic nūc q̄q; af
fectu deuoto in̄ cordis mei brachia o mat̄ venerāda te excipio
⁊ cōpassiōis te lacrimas associās: p̄ portā ciuitatis q̄ndā hirlin
ad domū reduco: p̄teritoꝝ gestoꝝ sub exēplo. Sic o mat̄ gr̄e: in
extreme hore examine aīa mea: ⁊ cūctoꝝ et̄ne sapie discipuloꝝ
de corpis ergastulo exeuntiū: a te suscipiant̄: ⁊ ad illā celestem
hierusalē cū gaudio p̄ducant̄. Amen.

Explicit liber primus.

Incipit tabula huius secundi libri.

51. **D**E diuersitate admirāda doctrinarū atq; discipuloꝝ. **D**e
sciētia vtilissima homini mortali q̄ ē scir̄ mori. **F**ormu
50. la cōpendiosa vite spūalis. **Q**ualit̄ xp̄us in sacramēto eucaris
tie sit deuote recipiēdus. **Q**uomō et̄na sapia sit ex toto corde
⁊ ex tota aīa iugit̄ omni tpe laudāda. **I**nformatio qualit̄ pre
missa sint trabēda ad sermones ⁊ collatiōes. **Q**ualit̄ multi fi
72. 74. deles possunt sapiām diuinā despōsare: ⁊ quō p̄ quotidiana q̄
dam exercicia debeāt se continue in eiusdem amore renouare.
79. **F**ructus multiplex diue b̄ndictionis quē discipuli sapie p̄me
ren̄ accipere ex eius despōsatione.

Explicit tabula.

Incipit liber secūdus. De diuersitate admirāda dactrinaz
atq; discipuloꝝ.

Sapientia oīm antiquoꝝ
exquirebat quidā auidus sapie discipulus: ⁊ narra
tionē viroꝝ nominatoꝝ iuestigabat: versucias pa
bolarū scire cupiebat: ⁊ occulta puerbioꝝ exq̄rebat
Cor suū tradidit ad vigilandū diluculo ad dñm q̄
fecit illū: supplicās vt ip̄m de hac vita migrare nō
fineret. anteq; ad cognitionē vere ⁊ sūme phie pueniret. Interī
vero dū d̄ studio ad studiū pgeret: ⁊ vndiq; hoc qd̄ sitiebat aui
de q̄reret: nec vsq; idip̄m qd̄ q̄rebat s; eius imaginē inueniret.
Quadā vice videre sibi videbat̄ q̄li q̄ndā sperā aurea mira am
plitudie diffusaz: ⁊ pulcritudie gēmarū p̄ornatā: vbi cunctarū

51
artiū z sciētiarū magistri z scolares inumeri degebāt. In spera
autē predcā due māñones disticte fabricate crāt: z qlibet harum
suos doctores z discipulos hēbat. Prima q̄ ē inferior: videlicet
liberaliū artiū z mechanicarū: ac phoz diuersorū inumerā ml-
titudinē cōtinebat. Ibi astrologi ī astrolubio suo ludebāt. Phi-
fici naturas rerū subtilit̄ cōsiderabāt. Geometrici cū dimēsiōib⁹
suis se occupabāt. Musici certas vocū pportiones dabāt: z qlibz
facultas ea q̄ ad se ptinebāt tractabāt. Ad medicorū erat medi-
ci tractabāt: fabrilia fabri. Verū hy oēs q̄si velamē sup faciem
hīe videbant: z cū estu vehemētissimo laborarēt: dulci quodaz
poculo recreabant qd̄ tñ sitim ad plenū nō extigebat: sz aridi-
tatē generās sitire magis ac magis faciebat. In q̄bus scolis dū
predcūs discipulus paululū substitisset: gustato huiusmōi pocu-
lo nausēā hīe cepit: quā ob causaz has resignās ad secūdā māñ-
onē accessit. Erat autē māñō illa pulcra valde: z mira varietate
picturarū decorata. Stās igit̄ añ ostiū talē repperit ibidē super
scriptionē. *Hec ē scola theologice vitatis: vbi magistra eterna
sapia: doctrina vitas: finis etna felicitas.* Quib⁹ plectis festināt
accurrit: z scolas itrauit: cupiēs totis viscerib⁹ hui⁹ scole discipu-
lus eē: p quā sperabat se ad finē desideratū pueire. *Fuerit in hac
scola tres studētū ordies atq; doctoz.* Quidā in fra ppe ianuaz
sedebāt gustu carētes: z vultū ad exteriora ouersū hītes. In or-
eoz mellea q̄q; vba ab ore sapie pcedētia in liquorē felleū ouer-
tebāt: ex q̄ potu iebriati: spū quodā iflatorio discēdi videbant:
ita vt statim in supbiā se erigerēt: regū animos iduerēt: platuras
z gradus diuersos ābirent: ac p motiōes q̄rerēt z ī magnis z in
mirabilib⁹ sup se ābularēt. Speculatiōi scibiliū solū intēdebant
affcū vō frigidissimi remanebāt. Ex ore eoz q̄si farina subtilissi-
ma pcedebat: z s̄btilia terebāt. Vox eoz q̄si es sonans: aut cym-
balū tymniēs: aures hoīm vberabat: sz ad cor minime puenit.
Corā oculis eoz velut nigri ethiopes demones ludentes salta-
bāt: z eis cathedras honoris crebri⁹ pponebāt. Quibusdā aurū
z argētū z latas possessiōes oñdebāt. Quibusdā vō lōga z colo-
rifera pallia iduebāt: z almucia d̄licata capiti eoz supponētes
pcedere eos ḡdu ābiciofo faciebāt. Qui obducto supcilio atto-
nitos hītes oculos: caput mouētes: ac digitos extēdētes: sapiē-
tiā suā cūctis trāseūtib⁹: buccis crepātib⁹ oñtare ābiebāt. Sicq;
sapiam studētes: z isipientē viuētes: ab īmicis callide deludebā-
tur. Eratq; oīm istoz vn⁹ labor z intētio ascēdere z appere. Nā
ob hāc cām solūmodo ī studio laborabāt: vt postmōz maiores

folio 40. 59.

et est ordinis An
quodam

libertates ad pagendū corpis curā in desiderijs assc̄q̄ possent: et facultatē faciēdi q̄ vellēt sine cōtradictione haberēt. Leonē q̄ppe rugientē q̄s audeat puocare: Rem mirandā discipulus in hac māssione aduertit et risu dignā. Nā celit̄ delapsa q̄si pila argentea in eos currebat: q̄ ex sua pulcritudinē et p̄ciositate oim in se aspectū puocabat: q̄ ab oibus amabat et desiderabat: q̄ ip̄a se habētib⁹ glām et honorē p̄stabat. Hāc dū quidā in ceteros et super ceteros doctor egregi⁹ in manu haberet. et ex hoc p̄ totū mūdū sonaret: eiusq̄ doctrina singularit̄ sic rosa sine spina: et sic sol absq̄ nube p̄clarissime rutilaret. Multi ḡ vidētes et iudētes: sibi pilā de manu auferre modis q̄bus poterāt attēptabāt: et nūc sagittas acutas: nūc lapides duos iaciētes nihil p̄ficiēbāt. Sed mirū in modū in seip̄is affligēbāt: et p̄p̄rijs sagittis p̄cuciebāt. Hec pila dū in eos curreret: studebāt h̄i q̄ aderāt nō tam ip̄az cōprehēdere: q̄ p̄ posse eā de manu alteri⁹ p̄cutere et rape: et ostēdere q̄ ali⁹ ip̄am nō hēret: eāq̄ nō tā explicabāt q̄ q̄busdā impli cationib⁹ iuoluebāt. Quēstq̄ in eos p̄chpudor mirabiles cōtentiones: clamores: et cōtrarietates de hac pila. Hoc autē tediū magnū ac displicentiā in aīo multoz audiētū generabat. Nam p̄ hoc nō tam p̄ficiēbāt: q̄ gymnasio vel spectaculo vano in se se dolebāt. Quidā autē in eos sic circa pugnas v̄boz languentes et se mutuo iuadētes: ac tanq̄ gallos cōpugnātes deridebāt. Cūq̄ discipulus a circūstātib⁹ q̄reret: q̄d nā hoc mirabile eēt. Respōsus ē a quodā q̄ h̄ pila argētea signaret vitatē sacre scripturū lucidā sonozā et icorruptibilē. Subditq̄ h̄ vitas a modernis q̄busdā nō tā studiose q̄rit q̄ ip̄ugnat: dū qlibet p̄ ip̄a adipiscēda nō laborare videt: s̄ totis virib⁹ pbare cōtēdit q̄ quis ali⁹ ip̄am vitatē neq̄q̄ habeat: et ex h̄ seip̄m p̄ferre: et aliū sup̄primere intēdit: et p̄ide fiūt ip̄robatiōes replicatiōes ac opinionū nouitates mirabiles: q̄ magis in admirationē ducūt: q̄m vtilitati p̄ficiāt audiētū. Nepe vitatē quā referare auditorib⁹ debuerāt: q̄busdā intētiōibus et vocabuloz nouitatib⁹ ignotis velāt: et p̄p̄t̄ oñtationē vanā ip̄am plerūq̄ reddūt vitatē obscurā. Quēst̄ p̄terea ex ip̄is nōnulli q̄ repere docere volebāt: q̄d nō ope s̄ meditatione didicerant: eozūq̄ doctrina non ex vita atq̄ exerciciozū frequentia sed ex affirmatione processit sola. Nam libros sanctorū patruz qui olim vigēte religione: et florēte deuotione: in visu erāt sicut collationes patrū: et similia deuotiōis germina. vbi deuotionis fundamēta et sp̄ualis sc̄ia et totius p̄fectiōis continet̄ sūma. que hoīem ad compunctionē et sup̄ius recognitionē: et deuotiōis

lib. 1. p̄terea
antiquior
59.

pdite restaurationē: ad diuinū trabunt feruorē: spernentes: ad
 ea scripta q̄ abitioni deseruiūt vel questiōi cōuertebāt. **Q**z si p̄
 missa īspiciebāt: nō p̄pter nouā deuotiōis grām adq̄renda: sed
 prop̄t meliorē cōsecutionē finis ab ip̄is intēti hoc faciebāt. **S**e
 ip̄os nāq; inaniē exaltare: vel pascere p̄ncipaliē cupiētes: hūma
 nā intēdebāt retributionē: z sic p̄dolor de seip̄is desperantes:
 vel p̄ximos plus q̄ seip̄os diligētes: aut certe sup̄iores se p̄tib⁹
 estimātes: deuotiōis studia nō curabāt. **L**ibros nāq; huiusmōi
 purissimā deuotionez cōtinētes p̄miserūt ex negligētia vetusta
 te cōsumi: sola sermonū volumina: z siq̄ sūt talia q̄ p̄pria īplent
 marsubia studiosē reuoluētes z sibi p̄ciosē cōpantes sub specie
 pietatis: miseri seip̄os neglexerūt. **E**t tñ velut ficus fatua: q̄ fo
 lys quidē abundat: fructu autē caret: modicū in pplō fructū dēde
 rūt: q̄ppe hoīes v̄boz folys abūdantes: fructu d̄uotiōis steriles
 remāserūt. **Q**uidā autē ex eodē p̄mo discipuloz numero: cū p̄la
 tiones intētas cōseq̄bant: exīde honestatē q̄ndā vite ac moruz
 cōdignā aī oculos hoīm: q̄si quoddāz sanctū sclāre apocriśādo
 induebāt: vtutē autē eius abnegabāt. **N**ā pacē p̄pria q̄rentes: pa
 cē autē salutē aīarū dissimulātes: nimis remisse z negligentē ege
 rūt. **A**micos sibi cōsentiētes attrahēbāt: z plus iusto fouebant:
 p̄ quoz fautoriā regnū stabilire p̄sumebāt in euū: q̄ amore p̄po
 excecati nō videbāt vermē q̄ īteriora vite sp̄ūalis corrodit. **S**z
 solūmodo solliciti erāt qualif de foris sibi parif ac subdit] suis
 q̄ndā honestā vitā ad salutē p̄cise sufficientē: viuificatorio autē
 sp̄ū deit̄us carentē cōpingere possent. **H**y quidā idola ī via po
 sita destruxerūt: yerūtāmē excelsa nō abstulerunt. **N**am z si qd
 forte corrigendū erat ex quo sibi periculū quoddāz euenire v̄t
 etiā displicentiā icurrere timebāt: nec tñ dissimulādo cōueniēte
 trāsire poterāt: in p̄sona hec p̄pria facere recusantes: vicarios d̄
 reliquerūt: z ea q̄ ip̄i velut gygātes sub digito destruere poterāt
 q̄busdā pigmeis faciēda cōmiserūt. **V**idētes autē hy negocium
 supra vtutē sibi ip̄ositū p̄transierūt: z aut nō aut min⁹ q̄ oportu
 it fecerūt. **S**ane rectores p̄dicti: cū lapsū tam nōbilē in subditis
 viderūt: hec emēdare sine labore p̄prio cupientes: p̄cepta multi
 plicabāt: ordinatiōes cōgeminabant: z magna eis onera z ipoz
 tabilia iponebāt: ip̄i autē digito suo ea leuare noluerūt. **S**ubditi
 autē ex hoc magis idurati z īuoluntarij effecti: culpā suā in eoz
 rectorū negligētijs retorq̄bant. **N**ā p̄dicti nō erāt p̄mi qui ad
 hostes p̄strādos trāsiretarēt: z p̄mi in acie pugnarēt: s; ea q̄ ho
 noris erāt vel vtilitatis seu cōmodi tēporalis sibi vsurpabant.

Sermones
 de deuotiōe
 de similit.
 40. 35.
 15.

4. 10.

Non attendentes quasi impossibile est: homines deuotos solis reduci vobis: sed magis opibus bonis et viuis exemplis. Si enim reiecto potest aduentu: et sumptuosa expensa quam faciebant ipsi quam ceteros emere dare volebant: simpliciter et humiliter se habuissent: et vobis ac exemplis ad omnia ad quam ceteros artium volebant ipsi se primo didissent: utique multum profecissent. Sed quia multa dicere et pauca facere continebantur quasi serpentem cum cauda lubrica apprehendebant: et non solum non proficiebant: sed quotidie in deterius se labi videbant. Et hi omnes predicti de primo ordine studentium secunde mansionis erant. Porro hi qui de secundo ordine erant in statu proprio persistere videbantur. Tercium autem prope magistrum confederant: et aquam sapientie salutaris ex ore eius bibentes inebriabantur intus: ut seipos et omnium aliorum obliuiscerentur et corde et animo: oculis ac facie sursum tenderent: et quodammodo in abyssum diuine speculationis ac dulcedinis immergi et absorpti ad diuinam contemplanda rapentur. Vnde quasi celum stellatum in hoc mundo fulgebant: et velut ardens facula sursum tendens in se ardebat: et proximos quosque in dei amore accendebat. Tales quoque ad prelatos et regimina assumpti erant utilissimi: nam et gratia diuina atque industria humana erant miro modo perditis. **Quia autem discipulus hec diligentissime considerasset: admiratione maxima tenebatur quod nam hoc esset: et maxime de hoc quod de eadem veritate tanta deformitas in diuersis discipulis nascebat: intellexitque quasi vocem dicentem sibi.** Tres ordines quos vidisti: tres modi sunt studendi atque docendi sacra scriptura. **Primum modus est carnalis: quem habent hi in quibus abundat littera sine spiritu: qui quanto plus litterati: tanto plus superbia inflati: atque nocui sibi et alijs esse noscunt: qui non dei laudem: vel suam et aliorum edificationem: sed suam promotionem querunt.** **Secundus modus est animalis: qui est in his qui simplici quidem oculo in actu scolastico ea que ad salutem necessaria sunt querunt: verumtamen opera superogationis facere et carismata emulari meliora usqueque negligunt.** **Tercium vero quod est spiritus: est eorum qui in toto cordis affectu ad ea que perfectionis sunt se viribus omnibus extendunt: studio se operam dantes: ut sicut intellectus eorum scientia: et sic affectus eorum diuina sapientia repleatur.** Et sicut proficiunt in cognitione veri: sic et in amore summi boni quam gustant et videt quod suauis est dominus: qui se et alios per sacra scriptura ad debitum finem dirigunt: et nihilominus iterius spiritu domini agunt. **Igitur discipulus alijs obmissis cupiebat cum his mansionem habere: et se totum conferre ad studium illius vere et summe philosophie.**

De scientia utilissima homini mortali que est scire mori.

Quia omnes homines natura scire

desiderāt. **O** summa et eīna sapiā: et in te vniuersali pncipe et na-
ture auctore ad quē nobis sermo oēs thesauri sapiē et sciē sint ab-
scōditi: hisq; oīm artifex: oēm habēs sciam: oīa pspiciens. Hinc
auido cordis desiderio peto: vt thesaurū sapiē tue mihi aperias
scientiāq; scōz et de rebus magnis istruas: vt et materias q; sū-
tilissimas ac profundissimas nūc ptractādas in mediū pponas

Sapientia respōdet. **F**ili mi noli altū sapere: s; time
audi me et docebo vtilia: tribuas tibi do-
nū electū: doctrina mea ipa erit vita mea. **I**git exordiū discipli-
ne salutaris a timore dñi ichoātes: q; iniciū ē sapiē docebo hic
te p ordinē. **P**rimo qualif moriendū sit. **P**ōstea qualif viuēdū
Deinde qlif me debeas sacramentalif recipere: et demū quō pura

me mte debeas in **Discipulus**. **H**oc ē dñe mi qd
giē laudare. **C**ui sp optauī: et votis
oīb; q; sūi. **O** si scirē has artes vtilissimas: videlic; felicit; mori:
et bene viuere: te affectuose recipere: ac deuote laudare: quid ā-
plius vellem requirere. **S**ed q; so dic mihi ad qd pdest h; doctrina
moriēdi: cū mors nō habitus s; puatio eē cognoscit. **A**d hec

Sapientia. **M**ultū p omnē modū sapiā vtilissima:
et cūctis artib; pferēda ē hec scia. scire vi-
delicet mori. **S**cire quidē se eē mortale: oīb; cōe est: cū nemo sit
q; sp viuet: vel q; hui; rei fiduciā habeat: s; paucissimos iuenies
q; scire mori sciāt: q; h; donū dei pmaximū ē. **S**cire nāq; mori: ē
paratū hēe cor et aiām omni tpe ad supna: vt quicunq; mors ve-
niat: paratū eū iueniat: vt absq; omni retractiōe eā recipiat: q; si
q; foc; sui dilecti aduentū desideratū expectabat. **S**ed pchdolor
ī nōnullis religiosis: sic et in seculi hoibus vanis: valde multos
iuenies q; mortē hāc tm abhorēt vt vix eius memoriaz admit-
tere velint: discedere ab h; mūdo nolūt: q; scire mori nondum
didicerūt. **I**n vaniloq;is iocis et scurrilitatib; ac ceteris similib;
supuacuis reb; multū de tpe suo expendūt: et iō cum ex templo
mors supuenerit: q; male paratos iuenit: miserā aiām de corpe
rapit et ad gehēnā deducit: sic et q; ndaz tibi q; frequēt; frenū ī
posuerat: et te secū abducef volebat si man; miserationū dñi nō
obstitisset. **T**u aut nūc vacua vacuis relinquis: et doctrine mee
intēdas: que tibi magis pderit q; aurū electis: et pre libris oīm
phoz. **E**t vt ardēt; te mea hec doctrina moneat: et ī corde tuo
sp fixa pmaneat: iō sub exēplo sensibili doctrine h; tibi tradam
misteriū: quod tibi valde pderit ad salutis iniciū: et ad cūctarū
vtutū pficiet stabile fundamētū. **V**ide g; nūc similitudinē hoīs

1. 2.
3. 4.

2. 3. 4.

Scire mori quid.

morietis: et tecum **Discipulus.** *Hec audiens: cepit se
 piter loquentis omnibus colligere: et in seipso similitudinem propositam diligentissime con-
 siderare. Erat autem ante eum similitudo iuuenis pulcherrimi: qui morte pre-
 uentus: in primo migraturus erat: et de salute anime sue nihil dispo-
 suerat: qui huiusmodi voce miserabili clamabat. Circumdederunt me
 gemitus mortis: dolores inferni circumdederunt me. Deum me de-
 esse: ad quod in hunc mundum nascebar: Nam ex utero natus: cur non statim
 perire? An principium vite mee fuit cum fletu et dolore: nunc autem finis
 et exitus meus extat cum miserabili plactu et merore. O mors quam
 amara est memoria tua cordi iocundo et in deliciis nutrito: horri-
 bilis presentia tua ei qui et etate iuuenis et robore fortis: et qui potitur
 successibus prosperis. O quam parum credidissim: quod tam cito mori debu-
 issem. Sed nunc o mors misera: repete quasi ex insidiis erumpens: ir-
 ruisi super me: comprehendisti atque mille funibus ligasti: et in viculis
 ferreis tecum trahis: sicut trahi solet damnatus ad supplicium mortis:
 nunc pro dolore comploris manibus rugitum emitto: cupiens mortem
 effugere: et non est locus diffugiendi: et circumspectio ad omnem plagam: et
 defecit consolator et adiutor. *Saxum est: mutari non potest: vocem mor-
 tis horribilem audio intonantem atque dicentem: filius mortis es tu:
 nec opes: nec ratio: nec cognati: nec amici valebunt te liberare de
 manu mea: finis venit: venit finis: decretum est: oportet impleri.
 O mi deus oportet me iam mori: Non potest hec sententia mutari: debeo
 iam cito de hoc mundo recedere. O mortis imensa crudelitas: o
 impietas et indignatio miseranda: parce queso: parce iuuentuti: prope non
 dum mature etati: non sic crudeliter agas: nec me subtrahas ab hac
 luce tam improvide.* **Discipulus.** *Hec audiens. conuersus ad eum
 dixit. Amice verba tua non
 mihi videntur sapere disciplinam. Nescis quod equum est iudicium mortis.
 personam non accipit nec alicui proicit: sed se equaliter omnibus con-
 diuidit: nec
 iuuenis aut senis miseretur. Ignorat nobiles: potentes non vere-
 ditur ut pauperem sicut perditur quoniam annuimus plures ante perfectam completionem
 annorum suorum de medio sublatis sunt. An putabas quod tibi soli mors
 parcere deberet: et tabernaculum tuum fictile ingredi non auderet: et
 propheta mortui sunt. Respondens ergo similitudo mortis dixit. Vere
 consolator onerosus es tu: nec verba mea sonant improvidentiam. Sed hi
 potius insipientibus filios censendi sunt: qui impie usque ad mortem vixerunt
 et qui digna sunt morte egerunt: nec tamen mortem timeant vicinam. Ceci sunt
 et iumentis insipientibus filios: nouissima sua: et qui post mortem vetu-
 ra sunt non prouident. Non desino iudicium mortis: sed fleo damna indispo-**

Equum iudicium
 mortis

Improbis
 insipientibus

74
fite mortis: nō ploro q̄ hinc exiturus sum: sed plango ⁊ lugeo
damna dierū: q̄ inutilit̄ ⁊ sine ōni fructu p̄trāsierūt: q̄lit̄ vixi: Er
raui a via veritatis: ⁊ iusticie lumē nō luxit mibi: ⁊ sol itelligē
tie nō ē ort⁹ mibi: lassat⁹ sū i via iniq̄tatis ⁊ pditiōis: ⁊ ābulau
vias difficiles: viā aut̄ dñi ignorauī. Deu qd̄ mibi p̄fuit supbia:
aut qd̄ diuiciarum iactātia cōtulit mibi: trāsierūt oīa illa tanq̄
ymbra p̄teriens: ⁊ tanq̄ nūcius cito p̄currens: ⁊ tanq̄ nauis q̄
p̄transit fluctuātē aquā: cui⁹ cū p̄teryt nō ē vestigiū iuenīr neq̄
semitā carine illi⁹ in fluctib⁹. Aut quis que trāsuolet: ⁊ post hoc
nullū signū iuenīr in aere: aut argumētū itineris illi⁹: sed tantū
sonus alarū vberās leuē ventū: ⁊ scindēs p̄ vim itineris aere:
cōmotis alis trāsuolet: ⁊ p̄ h̄ nullū signū iuenīr itineris illi⁹.
aut̄ tāq̄ sagitta emissa i locū destinatū: diuisus aer i se reclusus
ē cōtinuo vt ignoret trāsitus illi⁹. Sic ⁊ ego nat⁹ cōtinuo desini
eē: ⁊ vtutis qd̄ signū nullū valui ostēdere: In malignitate aut̄
ppria cōsumptus sum. Spes mea tanq̄ lanugo q̄ a v̄eto rapit̄
⁊ tanq̄ spuma ḡcilis q̄ a p̄cella dispergit̄: ⁊ tanq̄ fumus qui a
vento diffusus ē: ⁊ tanq̄ memoria hospitis vni⁹ diei p̄tercūtis.
Et ideo sermo me⁹ nūc in amaritudine ē: ⁊ v̄ba mea plena sunt
dolore: p̄pterea factū ē mestū cor meū: ideo tenebrati s̄t oculi
mei. Quis mibi det vt sim iuxta dies antiquos: qñ stola fortitu
dinis ⁊ decoris idut⁹ erā: ⁊ annos plurimos añ me habebaz: vt
p̄cognoscere possem mala q̄ irruerūt sup me hac hora. Non cu
rabā t̄pis p̄ciositatē imensam: s̄z datis flatib⁹ nauī: ⁊ freno cōcu
piscētie laxato: dies in vanitate deducebā: p̄ciositatē vero eius
nō attēdebā. S̄z me q̄si onagrū liberū natū putabā: nūc autē sic
piscēs capiunt̄ bamo: ⁊ sic aues cōprehēdunt̄ laq̄o: sic capt⁹ suz
in t̄pe malo: qd̄ mibi extēplo supuenit. Temp⁹ p̄teryt: dilapsū
ē: reuocari a nullo hoīm potest. Nō fuit hora tā breuis in q̄ nō
spūalia lucra suo valore incōpabili oīa frena excedētia cōpare
potuissem: heu me miserū. Ideo nūc stillat p̄re dolore ocul⁹ me⁹
⁊ palpebre fluūt aquis: qz reuocare qd̄ p̄teryt nō possum. O mi
deus q̄re neglexi: q̄re tardauī: q̄obzē dissimulaui: cur tot ḡtio
sos dies longissimis ⁊ vanissimis locutiōibus expēdi: ⁊ meip̄z
int̄n neglexi: O cordis mei gemit⁹ inenarrabilis: q̄re studui vai
tati: ⁊ q̄re nō tota vita mea didici mori: Eya vos oēs q̄ adestis
qui meā miserā videtis: q̄ flore iuuet̄tis adhuc gaudetis: ⁊ q̄
adhuc tēpus aptū habetis: me miserū respicite: measq̄ miseriaf
cōsiderate: ⁊ in meo piculo damnū v̄m declinate: flore iuuet̄
tis v̄e cū deo expēdite: tēpus sacris actiōibus occupate. ne filia

faciētes similia patiamini. Deu grata iuuētus: qualif te pdidi?
Deus etne tibi cōquero: miseriā quā patior: vba icrepatiōis
iuuētus lasciuēs odiuit: docētib⁹ me nolui adq̄scer: pie admo
nētibus iclinare aurē neglexi: detestat⁹ sum disciplinā z icrepa
tionib⁹ nō adq̄cui cor meū. **A**b mi de⁹ in foueā pfundā cecidi:
laqueū mortis icurri. **M**elius mihi erat si nat⁹ nō fuissēm: vel ī
vtero m̄ris peryssem: q̄z q̄ tēpus mihi ad penitētiā cōcessuz tā
inutilif expēdi: z ipō in supbia abusus fui. **R**espondens autē
Discipulus ^{dixit.} Ecce oēs morimur z q̄si aqua di
labimur in trā: q̄ nō ruertet. nec vult
deus perire aiām: s̄z retractat cogitās ne penit⁹ pereat q̄ abiect⁹
ē. Audi ergo vocē meā: z age penitentiā de trāfactis: z cōuerte
re ad dñm deū tuū: qz benign⁹ z misericors ē: z si finis erit bo
nus sufficit ad salutē. **A**d hec similitudo pdcā respōdit. **Q**uis
ē hic sermo quē loq̄ris: debeo penitere: debeo me ouertere: nō
ne vides angustias mortis me premētes? **E**cce timore z horro
re mortis alligat⁹ sū: z anxietatibus nimys mens mea premif.
vt qd agendū sit penitus nō videā. **S**z quēadmodū pdix cū sub
vnguibus accipitis mox discerpēda cōprimif: pre angustia mō
tis quodāmodo exanimis reddit. **S**ic oīs sensus a me recessit:
nil cogitās nisi hoc: si quo modo euadere possem mortis discri
men qd tñ euadere neq̄o. **M**ortis iperiu z me p̄mit: z separatio
amara me ledit: beccine sepat me amara mors. **O**felix peniten
tia z cōuersio matura: qz secura: q̄ aut tarde p̄ntē se cōmittit: du
bius z icert⁹ erit: qz nescit vtrū vere an fite peniteat. **U**e mihi
qz tam diu vitā meā corrigere distuli: qz tā diu salutē meā retar
davi. **O** longa nimis p̄tractio emēdatiōis mee: q̄lif me neglex
isti: p̄positū bonū sine ichoatiōe: volūtas sine opatione: p̄missa
bona sine executiōe pdiderūt me. **O** cras cras q̄z longā restē se
cisti: z in baratrū mortis me p̄crastinādo p̄traxisti. decepisti me
z decept⁹ sū. **N**ōne hec miseria supat oēm miseriā huius mūdi:
nōne sup his merito affligit⁹ cor meū: z sauciabit⁹ aiā mea: **E**n
oēs dies mei p̄trāsierūt: triginta anni etatis mee dilapsi z pditi
sunt: z miserabilif perierūt: trāsierūt tam negligent⁹: qz nescio si
vnq̄z diem ex oibus his expēdi in volūtate dei: in exercitio cūc
tarū vtutū tam laudabilif z p̄fecte: sic forte potuissēm z debuissēm
sem. **U**el si vnq̄z placitū famulatū exhibui cōditori meo tā gra
tū z acceptū: sicut status me⁹ req̄rebat. **D**eu me p̄chdolor: hoc ē
ergo vñ vulnerant⁹ oīa iteriora mea. **A**b deus etne q̄z verecun
de corā te z scis oibus ad iudiciū stabo: cū reddere rationez de

Penitentia.
Lm
z Sera.

Simil.

o ya non plures
gradus

trāfactis cōmissis z omīssis cogor. Et qđ ad huc dicā: in primo
ē tribulatio mea vt de hoc mūdo recedā. Attēdite ad me queso
nūc diligēf. Ecce in hac hora magis gauderē de breui oratiun
cula: puta salutatiōe angelica deuote p me dicta: q̄ super milia
auri z argēti. **O** mi deus q̄nta bona neglexi: q̄ male accidit mi
hi qđ hec nō puidi: q̄ bene puidere potui. Quot horas nūq̄ re
dituras pdidi: q̄ modica scā z negocia iutilia tractās: tā multa
z p̄ciosa neglexi. **N**egocys nō necessariys me iplicauī: z necessa
ria dimisi: adiutorio alioz plus q̄ necesse fuit vel mihi expedie
bat intēdebā: z meipm negligebā: eoz manib⁹ me cōmisi: z me
ipm p̄fecte iuuare neglexi. Vere nūc cognoui qđ ad magnitudi
nē p̄mīoz celestīū plus mihi cōtulisset sollicita custodia cordis
mei: z oīm sensuū meoz cū animi puritate: q̄ hac neglecta: vel
p affectū iordinatū infecta triginta anni q̄bus quis alius p pro
stratiōes suas apud deū mihi p̄uenia obtinere niteret. **A**udite
audite oēs qđ meis infestis miseris qz tēpus vt videtis mihi de
ficat: accessiōes amicos req̄siui singulos de q̄bus mihi spes ē.
petēs elemosinā sterilē z tenuē mihi dari de abūdantia spūaliū
diuiciarū z bonoz operū suoz ī suppletioez egestatis mee: z in
emendā delictozū meoz z frustrat⁹ sū. **R**eppulerūt me dicētes:
ne forte sufficiat nobis z vobis. **A**b deus pyssime: misericordia
rū p̄ mitissime hec respice: z cōpatere patiēti: heu q̄nta bona ī
tanto tpe sano corpe potuissem fecisse z nō feci: q̄ imensas diti
as spūales z thesauros celestes potuissem cōgregasse z neglexi
O deus me⁹ z q̄ nūc minima opa satisfactoria mihi grata z ac
cepta essent: cupiēs recreari de micis q̄ cadūt de mēsa dñozū
meoz: z nemo mihi dabat. **O** vos oēs cōpatimini mihi: z mise
remini mei: z q̄ diu vires suppetūt z tēpus iuuat: cōgregate in
horrea celestia thesauros celestes: vt cū defeceritis recipiāt vos
in eāna tabernacula: z nō relinq̄mini vacui in tali hora vobis
supuētura: sic me vacuū z bonis opibus puatū videtis. **D**isci
pulus aut̄ dixit ad eū. **A**mice dilecte video dolorē tuū vebemē
tem eē nimis: z iō ex corde tibi cōpatior: adiurās te p oipoten
tem deū: vt mihi des cōsiliū ne piculū simile mortis indisposite
tam subitaneae icurrā. **A**d hec imago p̄dicta r̄ndit. **O**ptimuz
cōsiliū sūma prudētia z maxima puidētia in hoc cōsistit: vt per
verā cōtritiōnē z purā ac itegralē cōfessionē te disponas adhuc
sanus z fortis: z p satisfactionē cōdignaz cūcta q̄q̄ noxia a salu
te eāna te retrahētia ac ipediētia pycias: z tē iugit in omni tpe
sic teneas: ac si hodie in huius diei spacio vel cras: ad longius ī

no
oratio breuis.
vltima dicitur dicitur

no
S. Hieron. cōfessio

Cōtritiō
cōfessio.
Vt hoc dicitur
S. Hieron. cōfessio.
+.

7.
6
1.
De Desolatione
spirituum 2. 3. +
groti amon 9

hac septimana decessurus sis de hoc mūdo: pone in corde tuo:
ac si aīa tua iā sit in purgatorio: ⁊ decē annis fornaceꝝ ignis ar
dētis in penā pro delictis suis recipet: ⁊ solus iste p̄sens annus
in adiutorii tuiꝝ sit cōcessus. Sic igit̄ ip̄am crebr̄ ituerē:
in flāmeos globos ardentē: ⁊ attēde vocē eius miserabileꝝ ad
te clamantē ⁊ dicentē. **O** amicorū meorū oīm dulcissime succur
re misere aīe mee: memēto icarcerati: miserere mihi: ⁊ p̄be au
xilii desolato: ne diutius p̄mittas me affligi in hoc carcere cali
ginoso: q̄ derelictus sū ab hoc mūdo: nō ē qui fidelitatē oīdat
nō ē qui manū porrigat egēti. **S**inguli q̄ sua sūt querūt ⁊ me vl
tricibus flāmis desolatū derelinquunt. **A**d hec discipulus re
spōdit. **U**tilissima p̄sus doctrina hec eēt: si q̄s p̄ experientia eaz
haberēt sic tu. **S**ed licet v̄ba tua motiua valde ⁊ acuta videant̄
parū tñ apud multos p̄ficiūt. **A**uertūt faciē suā ne videāt i finē
Oculos habēt ⁊ nō vidēt: aures habēt ⁊ nō audiūt: diu se viue
re arbitrant̄: ⁊ q̄ mortē idispositā nō metuūt: iō miseri p̄uideſ
dāna ip̄ius cōtēpnūt. **C**ū hūcū mortis ifirmitas grauis adest:
cōueniūt amici ⁊ socy ad egrotū gr̄a visitādi: oēs q̄ bona sūt p̄
phetādo p̄mittūt ⁊ neq̄q̄ mortē adeē: s̄z neq̄ oīno sibi timēduꝝ
eē: vel etiā piculū iminere attestant̄: s̄z fluxū trāseuntē: vel qua
lēcūq̄ humorū deordinationē: aut mēbroꝝ: aut neruorū opilati
onē i breui trāsiturā. **S**ic amici corpis: inimici aīe fiūt: ⁊ miserū
negligūt q̄ dū singulis momētis ifirmitas i grauescit: ⁊ egrot̄
semp̄ de oualescentia sua sperat tandē exhaustus ip̄rouise d̄ficit
⁊ sine fructu salutis spiritū infelicē exalat. **S**ic ⁊ hy auditores
tui: q̄ videlicet prudētie hūane inuitunt̄: v̄ba tua post dorsū p̄ci
unt: ⁊ neq̄q̄ cōsilio tuo salubri adq̄escūt. **A**d hec mortis ima
go rīdet. **I**dcirco cū laqueo mortis capti fuerint: cū irruerit re
pētina calamitas: ⁊ iterius q̄si tēpeſtas i grauerit: q̄i venerit sup
eos tribulatio ⁊ angustia: clamabūt ⁊ nō exaudient̄: eo q̄ exo
sam habuerint sapientia: ⁊ cōsiliū meū audire cōtēpserint. ⁊ sicut
nūc pauci iueniunt̄ valde q̄ ex v̄bis meis cōpuncti vitā suā in
melius corrigāt: sic reuera pp̄ maliciā tēporis ⁊ defectū feruo
ris sp̄ualis: ac mūdi senescētis malignitatē. paucissimi reperiūt̄
tam p̄fecte ad mortē dispositi: q̄ in tāta abstractiōe ⁊ cordis de
uotione existāt: vt pre desiderio vite eīne mori cupiāt: ⁊ cū xp̄o
eē totis viscerib̄ cōcupiscāt. **S**ed morte amara p̄uenēti idisposi
ti iueniunt̄: sic ⁊ ego p̄uent̄ sū: ⁊ ideo nō tā hinc exeūt: q̄ violē
ter quodāmodo rapiunt̄: ita vt bene sibi iā reputent accidisse:
qui velut pecora sine omni rōne moriunt̄. **E**t si vis scire causas

26
tanti et tã cõmunis peccati et piculi. **E**cce honoris appetitus ior
dinatus: corpõs cura supflua: amor frenõs: et sollicitudo nimia:
quẽstus rei familiaris excecant multitudis corda diuersa: et ad
hec pducunt discrimina. **T**u vò si cõ paucis ab hõ piculo mortis i
disposite saluari desideras: audi cõsiliũ meũ: et hãc meã quaz vi
des tristẽ psonã frequẽtẽ oculis tuis obycias: et ad memoriaz iu
gũ reducās: et statim senties doctrinã meã tibi fore vtilissimã.
Ex ea nãq; pfcies: vt nõ solũ miori nõ timeas: verũ etiã mõitẽ
cuctis viuẽtib; tribilẽ: tanq; laboris fminũ: et efne felicitatis in
iciũ expectabis: et excipies cũ desiderio cordis tui. **D**oc tĩm faci
as vt me q̃tidie pfunde recogites: vba mea diligẽtẽ aduertas:
et ea in corde tuo cõscribas. **E**x visis in me dolorib; et angustys
cõsidera et pẽsa ea q̃ tibi in pximo supuẽtura sũt. **M**emeto iudi
cy mei sic enĩ erit et tuũ: mihi heri: tibi hodie. **R**espice i me et me
meto noctis hui; quoad vixeris. **Q**ũm btũs es arseni q̃ sp hãc
horã añ oculos habuisti. **B**tũs quẽ cũ venerit dñs et pulsauerit
ianuã: iuenerit vigilantẽ. **F**elix quẽ bñ patũ hec hora iuenerit:
qz felicĩ migrabit si etiã amaritudie mortis imensa afflicto fue
rit. **Q**uacũq; enĩ morte pccupatõ fuerit i refrigerio erit: purga
bit: et ad visionẽ glorie dei disponet: et a scis angelis cõstodiet
a supnis ciuib; deducet: et a celesti curia suscipiet. **E**xitus sui
spũs erit efne patrie felix itroitus. **S**ed heu me miserũ: vbi pu
tas in hac nocte degebit spũs meus: q̃s suscipiet miserã aĩam
meã: vbi hospitabit vel pnoctabit: vel qui erũt q̃ suscipiet eam
in illa regiõẽ ignota. **Q**ũm desolata erit aĩa mea: o q̃m derelic
ta et abiecta sup aĩas vniuersas: vel q̃s ẽ qui fidelĩ ei assit: et q̃
iuuare eã efficacĩ velit. **I**deo mihi pĩ opatiendo inẽ vba mea
amara lacrimas q̃si torrentẽ effundo. **S**z qd valet me amodo
flere et vba amarissima exaggerare: cõclusũ ẽ: mutari non põt.
Cõclusit vias meas inimicõ: insidiator scũs ẽ mihi sic leo in absco
dito: repleuit et iebriauit me amaritudie: deduxit in lacũ mõtis
vitã meã. **Q**mi deus nũc finẽ vbis meis ipono: vlteriõ plãgere
nõ valeo. **E**cce venit hora q̃ me auferet de tra. **D**eu me: nũc vi
deo nũc experior qz viuere aplius nõ valeo: et qz mors ẽ in ppi
quo. **E**n manus iualide icipiunt frigescere: faciẽs pallefcere: vi
sus obũbrari: oculi pfundã ac trãsuerti. **A**b me miserũ: pũcture
mortis amarissime circũdant me: et cor debile suffocare nituntẽ
Q cordis agustie et pressure mortifere. **E**n pulsus icipit capsare:
hãlitus deficere: et q̃si ex pfundo se colligere: lucẽ huius mundi
nõ video aplius: et ecce iã statũ alterius mũdi pre oculis mẽtali

Signa
woeff

No
Dommun
1100!

Aufm

1. 2. 3. 4.

7

bus quasi p̄meditādo p̄spicere icipio. **O** mi deus q̄ miserabilis
aspectus. **E**n cruetē bestie: laruales demonū facies: nigri et bio
pes innumerabiles circūdāt me: ifidiātes ⁊ expectātes miseram
aiam in pximo exiturā. **S**i forte torquēda eis in sortē tradatur
Districtissime iudex q̄ seuerissima sūt iudicia tua: q̄ multuz
pōderas in iudicādo me miserū: ea q̄ p̄ sui modicitate pauci et
curare p̄sumūt. **E**n sudor mortis adest: mēbra penetrās: ⁊ victā
naturā eē ⁊ iā succubuisse attestās. **D**ēribilis asp̄cus iusti iudi
cis mihi iā p̄sentis p̄ timorē: sbito vēturus p̄ exhibitionē. **N**ūc
ualete socij ⁊ amici carissimi: qz hinc tā exitur⁹: oculū mētis ad
purgatoriū quo iā deducēdus sū cōuerto. **I**nde nō exitur⁹ vsqz
dū reddā minimū q̄drantē. **I**llinc oculo cordis itueor: miseriaz
⁊ dolorē ⁊ penā ⁊ afflictionē multiplicē. **D**eu me miserū: ibi in
ter alias penas illi loco debitas exurgere video flāmas igniuz
⁊ inuoluere ⁊ repigere quasdā aīas miseroruz: q̄ velut scintille
flāmiuome in medio ignis discurrūt: sicut cū magna villa tota
in incēdio ponit⁹: ⁊ in igne ⁊ fumo scintille p̄ter sursum ac deorsuz
ferunt⁹: vlulātes ⁊ p̄ dolore cruciatuū clamātes singule ac di
cētes. **M**iseremini mei miseremini mei saltem vos amici mei.
Nūc vbi ē amicoz meozū adiutoriū: vbi sūt p̄missiōes bone cō
sanguineoz ⁊ aliorū p̄ quoz inordinatū affectū nosipos neglex
imus: ⁊ hāc penā nobismetip̄is adauxim⁹. **D**eu cur hoc fecim⁹
laborauim⁹ placere eis volētes: ⁊ male remunerati sum⁹. **A**rde
mus ⁊ estuam⁹: nec ab eis adiutoriū recipim⁹. **D**eu cur de salu
te n̄ra nobismetip̄is nō puidim⁹. **E**n minor afflictio purgatorij
huius qd̄ patimur supat supplicij quodcūqz illi⁹ mundi t̄palis:
v̄nice hore istius quā experimur penalitatis acerbitas: centum
annos putat⁹ in se h̄ie seculi trāseūtis miseria. **S**z sup oīa cete
ra tormētoz genera ledit n̄m̄ illi⁹ d̄ine faciei felicissime absē
tia. **D**ec in vltimo agone cōstitut⁹ tibi p̄ memoriali relinq̄: ⁊ his
dictis agonizādo expiro. **A**d hāc visionē discipulus valde in
gemit: ⁊ p̄ timore cōtremuerūt oīa ossa ei⁹: cōuersusqz cū lacri
mis ad d̄m̄ dixit. **U**bi ē et̄na sapiā etiā nūc: nūqd̄ dereliquisti
me d̄ne famulū tuū: docere me sapiām voluisti: ⁊ nunc vsqz ad
mortē deductus sū. **O** mi deus q̄ntū me fret mortis vise p̄ntia.
Sic me totū imago mortis rapuit: vt pene ignorē vtrū hoc qd̄
vidi fuit in re vel in similitudinē. **D**onator d̄ne t̄ribilis ⁊ miseri
cor: tibi gr̄as refero ⁊ emendā p̄mitto. **M**agno nāqz nimis p̄
territus sū timore. **N**eqz enī in tota vita mea sic euidentē aduer
ti idisposite mortis p̄cula sicut in hac hora. **E**go p̄ certo credo:

Valde

Purgatoriū

in annos mortis

pena purgatorij

¶ hec horreda visio semp valebit aie mee. **C**ertissime nūc cōg
nosco qz nō habemus hic manentē citatē: z iō ad futurū aie im
mutabilē statuz me toto nisu extēdere cupio. **D**iscere mori ppo
no: differre penitētiā nolo: plōngare cōuersionē nullaten^o volo
emēdare vitā meā absqz retractiōe dispono: intm̄ q̄ppe detrit^o
sum de sola memoria: qd̄ ergo fieret de p̄ntia: **T**olle tolle nunc
a me lectisternioz molliciē: vestiū p̄ciositatē. torpore somni me
īpedientē. **E**n t̄m ledor: t̄m affligor: t̄m crucior d̄ minimis: z qd̄
fieret de maximis: difficulē possum sustinere modicas lesiōes:
heu me z qualit̄ possem tā imensos pati dolores: **O** si sic mōtu
us fuissēm: vel si iā decederē: q̄ntā in me ignis ille materiā iue
nisset p̄pter pctōz multitudinē z incōpletā satisfactionē. Scio
nūc qd̄ faciā: qz dilectā aiām meā nō sic perire pmittaz: s̄z ei in
trāsitorio z breuissimo hoc tpe per toleratiā laboz: z exercitiūz
virtutū p̄uidebo: vt in hora tali extrema nō penā s̄z quietē iue
niat. **O** scē z misericors saluator tā amare morti ne tradas me.
En corā te puolūt^o cū lacrimis peto: vt me hic ad libitū punias
neqz in finē irat^o referues mala mea. **I**n illo enī loco horrendo
tāta ē miseria z afflictio vt nullus dicere sufficiat. **O** q̄z insipiēs
hucusqz fui: eo qz mortē idispositā z penā purgatorū imensam:
tā parū curauī: z q̄z magna sapiā ē sepi^o p̄re oculis h̄re ista. **S**ed
nūc p̄afne admonit^o oculos aperio: z ipaz uehementē p̄timeasco
Respon **S**apientia dixit. **D**ec fili mi dū adhuc iu
dens autē uenis es: z san^o ac robustus: z
emēdare vitā tuā poteris ōni tēpore memorare: s̄z cū in vitate
ad horā hāc pueneris: z iuuare te alit̄ nō potes: nihil restat nisi
vt te misericordie dei soli^o cōmittas: z passionē meā inter te z
iudiciū meū int̄ponas: ne iusticiā meā vltra q̄z necesse ē p̄time
scēs: excidas a spe tua. **I**ā vō timore nimio p̄terit^o anime q̄oz
esto: sciēs qz timor d̄ni initiū ē sapie. **S**crutare scripturas z iue
nies q̄z multa bona cōferat homini mortis memoria. **S**i annis
inqt sapiēs multis vixerit hō: z i oib^o his let^o fuerit: meminisse
debet tenebrosi t̄pis: z dierū multozū: q̄ cū venerit vanitatis ar
guent^o p̄terita. **M**emēto ergo creatoris tui i dieb^o iuuētutis tue
anteqz veniat tēpus afflictionis tue: z appropiquēt anni de q̄b^o
dicas: nō mihi placēt: anteqz reuertat puluis in terrā suā vnde
erat: z spūs redeat ad d̄m qui dedit illū. **T**u autē benedic deuz
celi ex toto corde tuo: z gratus esto: qz paucorū valde ē: sic aure
percipe cordis huius t̄pis īstabilitatē: mortis ōni tpe īsidiantis
dolositatē: z future patrie p̄mansurā felicitatem. **L**eua oculos

Mortis memoria
multa bona conferat

tuos: circūspice diligēt: et vide quā multi sūt quī mēte excecati clausi
dūt oculos ne videāt in finē: aggrauāt aurē ne audiāt et ouertāt
et sanent: quoz p̄ditio nō tardabit: illoz quoq; turbā innumera
bilē quā discriminē mortis idisposite iā p̄didit cōsidera: dinumera
si potes multitudinē eoz copiosā. Attēde quā multi sūt quī t̄pib⁹ tuis
p̄iter tecū cōmorātes obierūt et sublati sūt de fra: quāta fratrum
socioz aut ceteroz tibi notozū multitudo in tā paucis ānis te ad
huc viuēte p̄cesserūt: quā ad modicū t̄ps p̄ se reliquētes dormierūt
hos ituere ip̄os alloq̄re: et veterē hōiem cū ipsis reputa trāsisse:
infrōga oēs: quare a singulis: et docebūt te. cū fletu et gemitu rīde
būt tibi: et dicēt. **O** quā felix quī h̄ nouissima p̄uidet: quā sibi a peccat̄
cauet: quā filiū tuū nō negligit: quā se om̄i t̄pe ad hāc horā disponit
Igit̄ postpositis retrahētib⁹ cūctis dispone domui tue: p̄para te
ad viā vniuerse carnis ad horā mortis. Quia pro certo nescis quā
hora veniet: et quā p̄pe ē. Ecce in ianuis ē: et iō sicut viator in portu
nauē velocit̄ p̄trāseuntē: longiquas p̄tes petentē: stās p̄spectat
ne se negligat. Sic oīs vita et actio tua ad hoc dirigat: vt obitū
beatū obtineas et puenias ad locū immortalit̄ et felicitat̄ et̄ne.

Formula compendiosa vite spiritualis. *Dystipulno*

Mimini me in dieb⁹ vanitatis

mee: quibus frustra laboravi sub sole legisse in doctriua sa
pientū hui⁹ mundi: quā cōiter phi appellant: quā finis hēat
se in opabilib⁹ velut p̄cipia in speculabilib⁹. Cū igit̄ tu summa
sapientia: cordis mei desiderata sophia tuaz mihi tradideris p̄
p̄ncipio artem bene moriendi. **L**ogruū ē bonitati tue vt subise
ras nūc doctrinā bene viuēdi: et hoc cōpendiose et sub breuitate
Baudēt nāq; breuitate moderni: faciendi quippe plures libros
nullus ē finis: deniq; iam a seculi inicio p̄transierūt plurimi: et
multiplex fuit scia. **M**ūdos diuersitate doctrinarū repletus est
Mille sunt modi viuēdi: vn⁹ quidē sic: alius vō sic. **T**ot sunt co
dices de vicys et virtutibus magistraliter tractantes: tot sunt
q̄terni questioēs subtilissimas et p̄positioēs diuersas p̄tractātes
vt p̄ius vita breuis deficiat: quā omnia studere: sed nec dū leger̄
cōtingat. **Q**uis dinumerare posset oīa rōnalia: naturalia: histo
ralia: moralia: ac diuina scripta oīa: cuncta cōmenta noua et ve
tera: elementationes: copulationes: singulosq; tractatus: ac sum
mas: quibus vniuersa superficies terre tanq; fluuiū inundate
irrigata ē: h̄ oīa tedioso et ifirmo disciplō reuoluer̄ dispendiosū
eēt. **E**t iō ex his oībus breuissimā p̄fectiois formulā quatuor v̄bis

expressaz. put rudimētis milicie spūalis congruit peto mihi tradit
39.
Sapientia respōdet. In choro illo scōz q̄ velut astra
matutina i nocte mūdi istius refulgebāt:
z velut luminaria magna claritate scie choruscabāt: iuenies q̄s
dā q̄ uehemētius nō solū in actuali: verū etiā theorica v̄tute fla
grabāt: quoz traditione z exēplo recipies vite spūalis p̄fectissi
ma documēta. Verū iexperientie z ieruditiōi tue cōdescēde cu
piēs: quedā tibi vite spūalis p̄ncipia breuissime q̄si pro memozi
ali tradā: q̄ semp ad manū habēs dirigi poteris in agēdis. Igi
tur si optabilē cūctis vite spūalis p̄fectionē habere desideras: si
viriliter ipam aggredi affectas: debes teipm abstrahere a societa
tibus z familiaritatib⁹ nociuis: z ab oibus hoibus p̄positū tuū
ipredientib⁹: z breuiter a cūctis mortalib⁹ q̄ntuz possibile ē: ex vo
to tue p̄fessionis salua semp obediētia humili z p̄mpta supioz.
semp captās oportunitatē: vbi z q̄n locuz possis reperire q̄etis:
z contēplatiōis carpe secreta silentia. p̄sentisq; seculi vitā nau
fragia: z pturbatiōes mūdi fugere p̄strepētis. Om̄ni tēpore pu
ritati cordis debes p̄ncipaliter studere: vt videlicet cōtinue velut
clausis carnalib⁹ sensibus in temetipm cōuertaris: z cordis of
tia a formis sensibiliū z imaginatiōib⁹ t̄renoz: q̄ntū possibile ē
habeas diligenter serata. Puritas nāq; cordis inē oīa exercitia
spūalia quodāmodo tanq; quedā finalis intētio: ac laboz oīm
retributio: q̄ in hac vita miles xpi emerit⁹ recipe cōsueuit: sibi
vendicat p̄ncipatū. Affectū tuū cū omni diligentia absoluas ab
his oibus q̄ libertatē ipius ipedire possent: z ab omni re possi
bilitatē habēte alligādi z tenēdi ipm affectū ad iherendū. Iux
illud legis mosaice. Maneat vnusq; apud semetipm: nullus
egrediat⁹ ostiū dom⁹ sue die sabbati z sabbatisabit populus. In
semetipso nāq; eē: ē disp̄siones cordis sui z affectiōes ad vnum
verū z simplicissimū bonū recolligere: z collocās seruar. Sabba
tisare: ē cor ab affectiōe carnali aiām ipediēte aut ificiēte: z a cu
ris mūdānis ipam distrahēte: absolutū eē: z in pace cordis sui
tanq; in portu silency in amore z fruitione cōditoris suauitē q̄el
cere. Sup oīa aut alia hic tibi sit p̄ncipalis semp conat⁹: vt aim
tuū iugiter sursū in contēplatiōe diuinoz eleuatus habeas: vt di
uinis rebus ac deo mens semp ihereat: z derelicta fragilitate t̄
rena ad supna iugiter trāsserat: q̄cqd aut ab his diuersuz ē: q̄uis
magnū videat. sicut corpis castigatio: ieiuniū: vel vigilie z silia
virtutū exercitia: q̄si secundaria z inferiora iudicāda sunt: z tātuz
expediētia q̄ntū ad cordis p̄ficiūt puritatē. Inde ē q̄ iā paucissi

*P̄fessionis
Formula.
fol. 13. 32
57. 74.*

*Aliquid in sup
inim v
No p; Sabbat*

mi ad verā pfectionē pueniūt: qz in medys non multū pficiūis
tēpus z vires expendūt: debita remedia negligūt z postponūt.
Tu vō si recto tramite ad finē intentū puenire desideras: debes
sumope ad ppetuā cordis puritatē z mētis tranqllitatē ābelare
z cor sursum iugiter ad do **Discipulus** Quis in h
minum eleuatum habere **Discipulus** fragili cor
pore potest huic spiritali theorie semper affixus esse:

Sapiētia Nullus mortaliū potest huic contēplationi
iugit̄ inherere. Sz ideo dictū ē vt scias vbi
mētis tue intētionē debeas habere fixā: z ad quā destinationē
semp aīe tue reuoces intuitū: quē cū potuerit obtinē mēs gau
deat: z alibi distractā doleat: atq; suspiret quotiēscūq; se ab illo
intuitu dephenderit separatā. **Q** si forsitā q̄rulosa voce mihi
obuiare volueris: dicēs te diu in vno eodēq; statu pmanere n̄
posse. Nosse debes q; diuina v̄tus plus potest facer̄ q; hō possit
cogitare: z q; frequētia act̄ō similē sibi habitū generare cōsueuit
Unde sepius cōtingit q; illud ad qd̄ fortasse homo in p̄ncipio
se astrinxit: cū violētia quadā z difficultate postea faciliē opera
bit̄: tandē cū magna delectatiōe: dūmodo a ceptis non delistat
Audi fili mi disciplinā p̄ris tui: attēde diligent̄ v̄ba mea: z ea ī
corde tuo q̄si in libro scribe. Noli emulari multitudinē illorūz
q; iam retro cōuersi sūt post desideria cordis sui: in q̄bus deuo
tio tepuit: caritas refriguit z defecit: hūilis obediētia pstrata ē:
qui placere hoibus cupiūt: honores querūt: vētri deseruiunt: q;
supra modū diligūt munera: sequunt̄ retributiōes: q; in h̄ mun
do ipm qd̄ querūt pro mercede opis sui recipiūt: z in futuro va
cui remanebūt: sz illos egredios flores sanctissimos p̄res q; in
cōpabili flagrabāt studio sanctitatis attēde: z eorū festines ppo
sitū simili studio z cōuersatiōe suscipe. quēadmodū tibi iā pposi
tum ē. Siue igit̄ comedas: siue bibas: siue aliqd̄ aliud facias. sp̄
hec vox py p̄ris resonet in auribus tuis admonētis z dicentis.
fili mi ad cor redeas: ab oibus q̄ntū possibile ē teipm abstrahē
do: mētis oculū semp in puritate z tranqllitate custodias: itel
lectū a formis rerū infimarū p̄seruādo: volūtatis affectūz a cu
ris frenorū penit̄ absoluas: sūmo bono amore feruido semp in
berēdo. **M**emoziā q̄q; iugit̄ sursum eleuatā habeas: p̄ cōtēplati
onē diuinorū ad supna tendēdo: ita vt tota aīa tua cū oibus po
tēcys suis z virib⁹ in deū colcā: vnus fiat sp̄s cū eo in quo sū
ma pfectio vie cognoscit̄ cōsistere. **D**ec igit̄ breuis doctrina p
vite tue formula tibi sit tradita in qua sūma sūmarū totius per

oblationem
omnium
15. 52.

otto.

59.
fectionis cōsistit. In qua si diligentē studueris et fidelit̄ effectum
mācipare curaueris: bt̄us eris et quodāmodo eternā felicitatez
in hoc fragili corpe ichoabis. **Dec** ē fili mi salutis via: quā tuus
arsenius ab āgelo edoct⁹ seruauit: et seruari suis discipulis man
dauit. **Fuge**: tace: et q̄sce: hec inquit sūt p̄ncipia salutis. **Hanc**
q̄q̄ doctrinā clarissimā diuinā sapiā cuidā discipulo suo quem
nosti reuelauit: cū eū de statu suo euidēt̄ iformauit. **Predict⁹**
nāq̄ discipulus cū sciētys būanitus inuētis adhuc specietenus
insistere pponeret: ceperūt plurime vanitates q̄si post tergū suū
succrescere: et cepit ad honores ac p̄motiōes plus q̄ oportuit as
pirare tēporales. **Lūq̄** tēpus ei⁹ pro q̄ diu laborauerat adeēt: et
subleuari ad honores desideratos debuisset: cepit cogitare itra
se qd nā magis ei expediret: vel qd deo placeret. **Quadā** igitur
vice post matutinas in oīone se p̄strauit: deuotissime petens a
dño yt qd sibi faciendū eēt reuelare dignaret̄. **Tandē** ab oīone
surgēs: et sup̄ asserē se reclinās: vidit in visione quēdā iuuenem
decorū ad se venientē: q̄ ipm p̄ manū accipiēs duxit ad quādāz
ecclesiā: in qua erat cōstructa quēdā pua cellula quā ihabitabat
solitarius quidā anachoriticā ducēs vitā: et hic erat grandeuus
et canus plixā habēs barbā: et lucebat in eo grā diuina. **Appuit**
aut iuxta cellā eiusdē senis scala sursum erecta: in q̄ iuuenis pre
dict⁹ q̄si ascēdendo et descēdendo ludebat. **Vocās** igit iuuenis
ille frēm: dixit ei. **Veni** et audi lecionē quaz tibi volo legere: cui
frat̄ letus accurrebat: cupiēs p̄mo videre librū de quo lectionē
auditurus erat. **Et** ecce in manu ei⁹ liber ātiquissim⁹ pue q̄ntita
tis: q̄ q̄si nulli⁹ reputatiōis scōz faciē putabat: et q̄si abolit⁹ n̄ cur
bat. **Incipiēs** igit iuuenis h̄ legebat. **Fons** ei⁹ et origo oīz bonoz
homini spūali ē in cella sua iugit̄ amorari: q̄ v̄ba ex ore iuuenis
p̄cedentia: d̄ libro antiquo lecta: tā dulcēt̄ in aurib⁹ fratris reso
nabant: et in corde dulcescebāt: q̄ totus sibi in amorē celestem
resolui videbat. **Ita** yt ex efficacitā v̄borū celestiuū euidentissime
demonstraret̄ quisnā eēt qui p̄dicta legisset. **Cū** aut̄ frat̄ iuueni
istaret: yt sibi p̄dicta verba iterato repeteret: statim petitionez
impleuit: et sicut p̄us eadē v̄ba relegebat: dicēs. **Fons** et origo rē.
Lūc frat̄ pre exultatiōe spūs sui dixit. **Q̄** q̄ p̄ciōsa et vtilis ē hec
sana doctrina. **Et** subiūxit querēdo q̄snā eēt de numero sapiētū
q̄ sentētiosū hoc dictū ptulisset. **Iuuenis** rīdet. **Sūmus** ille p̄s
arseni⁹. **Quū** frat̄ instabat: yt sibi plus de predicto libro legeret.
At ille iterū inchoauit legere i hec v̄ba ecōuerso. **Fons** et origo
oīm maloz sunt discursus inutiles euangelizantiū: qd verbum

fo. 51

51
p̄dictus frat̄ cū aliquali cordis turbatiōe recipiēs. nitebat̄ argu
ere i cōtrariū: adducēs i mediū discursus sanctorū apostolorū:
qui p̄ vniuersum mūdū sola euāgelizādi gr̄a discurrebant non
attēdens tūc q̄ hoc sile quātū ad hāc ptē locū in p̄posito nō ha
bebat. Et q̄ ista v̄ba ex intētiōe nō plus tāgerēt euāgelizātes:
q̄ vniuersalit̄ oēs deo placere cupiētes. Manifestū quippe ē. q̄
vnicuiq; iniciū oīm maloz erit: si discursib; inutilibus frenum
laxare voluerit. Ad hec aut̄ p̄dictus iuuenis nil respōdit: s; cū
omni māsuētudine dixit. Scias frat̄ q̄ inutiles discursus p̄dic
tus ph̄s multū detestaf. His dictis visio disparuit. Sepe dictus
aut̄ frat̄ cōsolationē celicā sibi sentiēs infusam: intra semetiipm
resumere cepit q̄ viderat et audierat: et cū admiratiōe multa co
gitare: quis nā eēt ille arseni; ph̄s. Siquidem illo tpe mūdane
ph̄ie studiosē adhuc itētus erat: et eiusdē scie ph̄is oculū dabat:
de spūali vero ph̄ia et ipsius tractatorib; nōdū tm̄ curabat: dice
bat igit̄ intra se. Ecce quot libros diuersoz ph̄oz legisti: et quot
ph̄os allegari audisti. et de β arsenio in nulla philosophia vnq;
mētione fieri audisti. Tandē i se reuersus: icēpit cogitare dicēs
Fortassis iste ē arsenius famosissim; doctrine xp̄iane ph̄s: ana
chorita p̄cipu;: quē aū multos ānos allegari audisti: lz tibi nūc
a memoria exciderit: et fortassis i argumētū buius est q̄ vidisti
predictū senem cellā modicā inhabitantē: et iuuenē illū libru; anti
quū in manu tenentē et p̄dicta legentē: p̄ q̄ danf̄ intelligi vite
scōz patrū: et eozū collatiōes: q̄ liber plerisq; tā antiqu; et aboli
tus parū curaf: licet nucleus toti; p̄fectiōis: et vera scia xp̄iane
ph̄ie in ip̄o eē certissima experiētia cognoscat. Surgēs igit̄ pre
dictus frat̄ diluculo petyt a liberario vitas patrū: volēs scire in
veritate vtrū nā sic eēt: et vtrū p̄dictū arseniū vsq; in ip̄o contē
tū inueniret. de cui; dictis sibi pro tūc nihil oīno c̄sciū erat. Lū
aut̄ libru; aperuisset subito p̄dcūs arsenius occurrit: et eandē sen
tentiā in dictis suis qualē iuuenis in libro antiq; legerat clare i
uenit. Ex his ergo sufficient̄ iiformatus. se ad manēdū contulit:
et scolas quas ab alijs salubri; regi estimabat deserēs: ip̄e tāq;
animo ifirmus resignauit: et se dcis p̄fati ph̄i c̄formaf optabat

Discipulus. Verba tua tanq; de celesti scrinio as
suapta: sic me totū mouēt: vt eorum
suauissima dulcedine feruor deuotiōis augeatur: et via planissi
ma vite p̄fectioris audiēti prebeat: omni difficultate remota.

Qualif̄ xp̄s in sacramēto eucaristie sit deuote recipiēdus.

60

Quonia ad virtutu scolas o

summa et eterna sapientia feruente desiderio propterare: et verborum tuorum gustata suauitas me puocauit: ubi dum crebro inuenio quomodo mori ac viuere debeo: fateor me in horum actuali exercicio propria ex voluntate succubere: atque ideo ad omnipotentiam tuam confugiens peto: ut ad que remedia in aduersis recurrere debeam: ostendere tua pietate digneris.

Sapientia. Septem ecclesie sacramentata digneris. Septem remedia sunt: per que homo quodammodo in spirituali creatura regeneratur: fouetur et nutritur: et gratia mediante ad summum gradum perfectionis promouetur. Insuper que tamen quodam excellenter modo diuini amoris radii ac celestis gratie quidam fluminis deuotas animas feliciter incedens ac suauiter inebrians: de sacramento eucharistie noscitur peculiari emanare. Nam sicut arida ligna materiam idoneam prestat igni materiali: et flammam eius faciunt in altum succrescere et se diffundere circumquaque. Sic reuera hoc sacramentum caloris spiritualis incertum igni diuini amoris inensum prestat fomentum: et ipsum fouet deuote susceptum. Nam in fine amoris indicia nihil est quod adeo totum sibi rapit animam diligentis: sicut dilecti desiderata preterita: que ceteris omnibus auferunt. *Proin in ultima* **ce**na dilectis discipulis meipsum sacramentaliter obtuli. *2* Ipsis ac omnibus huiusmodi sacrificii ministris: in uirtute uerborum meorum potestatem hanc immensam delegaui: ut me corporaliter preteritam habere possint: qui per diuinitatis presentiam censeor esse ubique.

Discipulus seruus uerbum in auribus tuis: et ne irascaris famulo tuo. Tu es enim dominus meus: et ego seruus tuus. Si bene aduertis: diristi te in hoc sacramento esse non figuratiue sed realiter: non intentionaliue sed corporaliter quod an ita sit precor humiliter edoceri: quia hoc magna preterstaret materiam te seruio diligendi.

Sapientia certissime et ueraciter et absque omni dubitatione in hoc sacramento continetur deus et homo cum corpore et anima: carne et sanguine: sicut cum pedibus ex utero matris: et in cruce pependi.

Discipulus Ne queso in ac sedeo ad dexteram patris. digneris domine mihi si loquar: non enim ex radice infidelitatis sed ex admiratione inmensa hec mea sententia pretercedit. Valde namque mirabile uideatur si fas est dicere: quomodo corpus domini mei formosum cum suis debitis dimensionibus: et omnimoda perfectione contineri possit sub formis minutis specierum sacramentalium sibi improporzionabiliter commensuratarum.

l j

Sapientia Qualiter corpus meum in sacramento contineatur nulla lingua valet explicare: neque aliquis percipere: nec ratio humana valet hoc apprehendere: sed sola fide conuenit hoc scire: hoc enim solius diuine uirtutis operatio est imensa: et ideo fideliter hoc tibi credendum est: et cauendum a presumptuosa perscrutatione. **Ueritatem** deuote simplicitati tue predesse cupiens: ad exercitandum feruorem tuum magis quam ad rei soli deo cognite manifestationem: uerbis tuis simpliciter respondebo: uiam sumens ex notis secundum se: tibi autem ignotis: ad ea que noticia omnium mortalium excedunt. **Dic** igitur mihi tu que perspicue scire ignarus qualiter modica pupilla totum emispherium celi in se claudere possit. **Uel** quo nam modo speculorum fractum in qualibet parte sui imaginem perfectam recipere possit: cum hi sunt inequalia et inproportionata. **Et** licet in hoc exemplo simplici maior sit dissimilitudo quam similitudo: sic et quilibet res naturalis maiorem importat in proposito dissimilitudinem quam similitudinem: nihilominus tamen ex his non incongrue potest accipi: hoc uidelicet quod si natura potest tot miranda in sua operatione que uirtus auctoris nature non se extendat ad longe maiora in sua operatione. **Item** si possibile uideretur quod conditor orbis dixit et facta sunt uniuersa ex nihilo: que tamen impossibilis uideatur hec transmutatio: et siue maior actus sit iste transsubstantiationis creatione: siue minor: siue equalis: non inconsonum tamen rationi est credere: quod hic qui mundum ex nihilo producere potuit: uirtutem suam nequaquam ad hunc solum actum limitauerit. **Sed** sicut omnia quecumque uoluit fecit: sic non erit impossibile apud deum omne uerbum: sed ei subest cum uoluerit posse.

Unde ergo miraris unum: reliquum uero non miraris. **Preterea** credis quod diuina sapientia de quibus panibus quibus milia hominum paruit: quod equalis fuerit materia que omnipotens. **Discipulus** Ad hoc responsione sue tunc subseruiebat. **Discipulus** deus ex simplicitate mea nescio: nisi quod mirabilia opera dei esse exclamo.

Sapientia Sed et hanc quoque in interrogationem simplicitati tue congruenter subinferam. **Dic** mihi si credis te animam habere: uel **Discipulus** Ego non credo me animam habere: sed scio: cum huius rei cognitionem ex motu et sensu habeas et ceteris: secundum traditionem sapientis huius mundi de anima diffinitiuam. **Item** ratio dicat multa entia in rerum natura existere: que nullo sensui subesse poterunt: et fortassis plura operum dei sunt inuisa quam ea que sensus apprehendere potest: quod ex ordine uniuersi optime dispositi diligens inquisitor facillime. **Sapientia** Ex premissis collige ad inuenire potest.

longe plus intellectu cuiuslibet beati excedit intellectu cuiuscumque
sapientis: quod intellectum sapientis intellectu alicuius ideote: et tamen ex
perientia docet quod multi illitterati pro impossibile habent ea: de quibus
periti habent demonstrationem certissimam. Sicut patet precipue in ge
ometria et astrologia. Sic in proposito licet cognitionem viatorum
hec materia transcendat: quod circa manifestissima nature intellectum
secutientem habere noscuntur. **T**amen hi qui scientia beatorum proficiunt: habent
in deo perfecte intuentur. **A**udi de hoc orationem ecclesie dicentem. **E**st inquit homo qui diebus ac noctibus somnum oculis non capit: et in
tellexit quod omnium operum dei nullam possit homo inuenire rationem eorum que
fiunt sub sole: quanto plus laborauerit ad inquirendum tanto minus inue
niet. **E**cce si dixerit sapiens se nosse non poterit repire. **E**n quidam
philosophus gentium pulcherrimum tibi de hoc protulit documentum. **L**u enim
numerum motorum orbium sagacissime perquireret: et querendo deficeret:
sic dicebat: fortioribus hec relinquitur. **Q**uot putas hi qui sunt nature
profundissimi perscrutatores: ratiocinationum subtilissimi venatores
et complexionum sylogisticarum acutissimi argumentatores: vitates
scientificis deductionibus habere in veritate gaudeant: utique paucas.
Nam si hoc sufficienter probat opinionum pluralitas: rationum contrari
etas: circa eandem conclusionem que tamen interdum adeo cois et accommoda
est: ut per sua accidentia sensui subiaceat: ita ut videatur et sentiantur quod
est. **N**am si hec ita se habent in his que a natura sunt et que in prospectu habentur
tur ea que in celis sunt: et que videri non possunt sed omnem naturam exce
dunt: quis investigabit? **S**i frena dixi vobis ait dei sapientia: et non cre
ditis: quomodo si dixerero vobis celestia credetis? **T**ales dubitationes
et conceptiones erronee: de his que sunt fidei interdum surgunt ex hoc quod
homo imaginatur et iudicat de divinis esse sicut de humanis: et de super
naturalibus similiter sicut de natura constantibus. **S**ic autem non est faciendum
maximeque in proposito cavendum. **C**orpus namque divinum non est eo
modo in sacramento sicut corpus in loco quod suis dimensionibus loco
comensurat: sed est ibi quodam speciali modo. **E**t si quis querat: qualis sit iste
modus. **D**ico quod est talis que est proprius huic sacramento: ad quod sciendum
imaginatio tua pertingere non potest. **U**nde et intellectus tuus tanquam se
cucies redigendus est in captivitate: in obsequium christi et pre oculis
habendum: quantum virtus infinita potest cui omnis materia obedit ad nu
tum. **S**ed et notat ea que non sunt tanquam ea que sunt: licet homo hec vid
re non possit: ex defectu potentie visive oculi intellectualis. **E**xemplum
comune de hoc satis habes de puero in carcere nato et diu nutri
to: qui pro mirabili haberet si quis ei de cursu siderum et dispositio
ne orbis multa narrare vellet. **P**roinde necessario valde divina

Al. dubitationes tales
vnde dicitur orationem

76

Exemplum

12

Superia ignorantie humane descendens: per deam tamquam facultate humane ex
cedentia hominibus tradidit credenda: cui tamquam veritati infallibili adhorre-
tes: solido fideles inuitum fundamento: maiorem in certitudine habentes quam
si intellectui cuiuscumque siue proprio vel alieno in re scita et proportionata initerent.
Discipulus. Evidentissimis utique persuasionibus: fide
rationes noxias: timidasque cogitationes animi infirmis pulsantes tol-
lis: Et his namque prope stultus est intellectus quarens impossibilia
et perscrutari cupiens inscrutabilia: quod opera dei solius magnalia sciri
contendit: et tamen in cognitione operationum nature deficit. Quid apostolus
necesse est mihi scire vel inuestigare. Scio et firmissime credo:
quod tu es summa et infinita potentia: quod omnia potes: summa et eterna
sapientia: quod omnia scis et vides simplicissima et immutabilis veritas: quod me
tiri et fallere non potest. Et ideo finis fidei mee: et anchora spei mee tu
es nunc et ineffabilis: sciens quod beatus homo qui sperat in te. Quamobrem
gaudete nunc viscera mea: quod quod quaesivi inueni: quod volui obtinui:
quod diu desideravi nunc impetraui. Quare tristis es anima mea: et quare
conturbas me. Iherosolymis quaesisti: iherosolymis inuenisti: et abesse dilectum tuum
sepius hucusque causabaris: et cum quolibet letari de dilecti presentia
videbas iuidebas: ac ingemiscebas: eo quod illum quem tu diligebas:
minime presentem inueniebas: dicebasque. O dilecti mei subtractio
crudelis: cuius me sola pascit memoria: litteras scribit: nuncios mit-
tit: suam vero presentiam subtrahit: et oculo quodam invisibili: omnibus
coram me respicit. Sed per hoc dolorem hoc amari non sufficit. In lectulo
meo ipsum quero nec inuenio. In mensa circumspicio nec ipsum video
In lateribus domus mee vitam habundantem habere occupisco: et defraudo.
Sic inquam dilectum habens: dilecto careo. quod presentem mihi non inuenio
Nubes enim de medio tulit: ad dexteram patris consedit: circa cardi-
nes celi pambulat: nec nostra considerat. O utinam talis esset mihi di-
lectus: quod mihi et si non semper saltem frequenter adesset: et conueneret: de
cuius presentia possem gaudere: et interdum de tribulationibus meis
consolationem recipere. Sed nunc insperata mihi salus oriri visa est:
et vox meroris mutata est in vocem iocunditatis: et affectus querentis in
affectum transiit gratulantis. Nam quem plangebam abesse nunc repperi ad-
esse: et quem longe esse credidi: nunc iuxta me esse inueni: et ideo congratu-
lamini mihi omnes qui diligitis deum: quod inueni dilectum meum: non solum
secundum diuinitatem omnibus presentem: sed et secundum humanitatem sacramentali-
ter presentem. Inueni non quo aberat: sed ubi presens mihi non tam clare
apparebat. Inueni: non ubi presens non fuit: sed quod me de presentia: no-
uo quodam doctrine radio illustrauit: occulta reuelauit: abscondita

in lucē pduxit: et q̄ p̄us sciebā tradēte lra: nūc istruxit spūali q̄
dā et viuifica grā. **M**irū ē q̄ de cetero ab ecclesia auelli potero:
et q̄ nō die noctuq̄ remaneo: vbi dñm meū p̄ntem habeo: non
solū spūali: sed et corpali: nō solū vt deū: sed vt frat̄ et amicu
meū dilectū. **O** q̄ ḡtus quq̄ fuissem: si vel vnica guttā tā p̄ciosi
sanguis de dilecti mei aptis vulneribus i os meū recipe meru
issem: felicē me reputassem: si de pectore eius tq̄ p̄ciosissimi liq̄
ris stillicidiū sumere potuissem. **N**ūc aut̄ diligētissima cōsidera
tiōe incipio aduertere: q̄ nō solū vnā guttā vel duas d̄ manib⁹
vel pedib⁹ seu de pectore p̄fluentib⁹ recepi: q̄nimo totū sangui
nē ipsius sumpsi: et corpus ei⁹ corpi meo sociatū ē. **O** gaudiū et
exultatio cordis mei imensa: de tā ineffabili grā mihi prestita a
dilecto. **N**onne istud ē maximū et precipuū donū: et dignis lau
dibus extollēdū: ad quod neq̄ angelica natura audeat aspirā.
atq̄ iō vtinā oēs artus mei: et tota virtus mea: et oīa interiora
mea in laudē tuā resoluerēt: vt amorī tuo pro posse meo respō
dere possem. **T**ua enī p̄sentia meū vehemēt accēdit amorē: s̄
maiestas incutit timorē: ratio cōsulit tantū hospitem reuereri:
amor cogit tā dilectū sponsum affectuose amplecti. **T**u quidez
es deus me⁹ et dñs meus: s̄ et frat̄ me⁹: et si dicere audeo dilcūs
sponsus meus. **E**n quāta bona in te vno bono simplicissimo: so
lo bono possideo: nō enī in te habeo vel illud p̄ticulare bonum
s̄ summū bonū: in quo oīa bona tanq̄ in suo fontali principio
cōtinent. **O** q̄ digne p̄sentia hui⁹ boni affectum debet mouere.
Et licet manifeste put in patria hic videri in sacramēto n̄ possit
feruidus tñ affcūs fidei fundamēto inixus in deo tñ solidatus
eē debet: vt hui⁹ sacramēti p̄ntia in corde suo oēm t̄renū effectū
suparet. **D**ñ itaq̄ appellat̄ sacramētū hoc: sacmētū amoris: q̄d
enī magis ē amoris q̄d dilcionis: q̄ diūctio dilecti cum dilcō fa
miliaris. **N**ūc aīa mea cōsolare. q̄ q̄d q̄sisti iuenisti. **S**uscipe xp̄s
p̄sentialiē et veracit̄: quēadmodū symeon ille iust⁹ et timorat⁹
ip̄m p̄ntialiē suscepit. **N**ā diu in orōne hoc optasti: et vltra votū
nūc q̄d voluisti obtinuisti. **S**i enī symeon ip̄m visibiliē suscepe
rit: tu aut̄ inuisibiliē: nō tñ minus veracit̄ ip̄m suscepisti. **D**eniq̄
sicut oculus me⁹ corporeus nūc in sacramēto non potest videre
tuā hūanitatē p̄sentē: sic nec p̄dcūs symeō: te in vlnis portans
videre poterat tuā dīnitatē nisi oculis fidei: sicut et ego nūc te p̄
sentē video. **S**z q̄d mihi de visu corporeo: cū beati dicant̄ oculi
nō qui vidēt scdm carnē: sicut scribe et pharisei: s̄ spūaliē sicut
dilecti discipuli. **Q**uid ergo vis o aīa scire āplius de tuo dilecto

Amorū p̄ntia
s̄ d̄ d̄ d̄ d̄ d̄

2

quid amplius requiris: quod desideras: Certissime et absque omni dubitatione ipsum in sacramento habes presentialiter licet inuisibiliter. Sed attende diuinam ordinationem: nonne merito convenientius sub aliena specie quam sub propria forma hoc agitur misterium. Quis enim tante possit esse ferocitatis ut ipsum presumeret sub forma carnis et sanguinis masticare. Unum divina sapientia optime disponens omnia prouidit ut carne et sanguine remanente sub specie panis et uini: quae communiter humane refectio deseruiuit: hoc sacramentum sumatur. Quid aptius: quod leuius: quod decetius poterat iueniri: quod et nobis congrueret: et uitam non desereret: cum hec et similia opera tua magnalia et mirabilia tantae potentie disposita considero. **D**eina sapientia: pro stupore deficio: exclamans in memetipso. **A**ltitudo diuitiarum sapientiae et scientiae dei: quoniam quilibet es in ipsa tua essentia: quae talis es ac tantus in rerum creaturarum effluentia tanta uirtute facta. **N**unc igitur rex meus et deus meus: qui me non meis meritis ad officium sacerdotale dignatus es eligere. et ministrum facere tantorum misteriorum: ut possim te quotidie agnum immaculatum sumere et offerre. **P**ro te ut doceas quilibet digne ualeam suscipere te: ita ut sit ad gloriam tuam: et ad salutem anime mee. **D**oc scies pro certo. quod nullus unquam rex tanta magnus uel gloriosus tanta honorifice et reuerentem fuit ab aliquo susceptus ciuitate: nec aliquis carissimus amicus de uia longinqua ueniens: tanta letanter et affectuose salutatus: nec sponsus dilectus a fidelis sponsa tanta gratanter et amoroze receptus et reuerenter tractatus: sicut anima mea te meum gratissimum impatorem: dulcissimum amicum et hospitum: dilectissimum sponsum et amatorem hodie desiderat recipere: et introducere in domum suam: in cubiculum cordis mei secretissimum: ibique omnem tibi exhibere reuerentiam et impendere amorem ac deferre honorem a pura creatura creaturae. **S**apientia. **C**um ad reuerendum altare tori possibile. **A**scendens: sacrum dei tui corpus et sanguinem fidei oculis respice sic: uidelicet ut certissime et sine omni hesitatione toto corde credas: et ore confitearis: quod illa hostia consecrata sit uerus dei filius ex uirgine natus: qui mortuus est: et resurrexit: iudex uiuorum et mortuorum: ut sis de numero illorum qui sunt ueri iudei. non littera sed spiritu: non secundum carnem sed secundum promissionem. **I**ndutus confessionem cordis et oris sicut uestimeto: ut omnia interiora tua eum esse deum confiteantur: et omnia ossa tua id ipsum proclament. **D**einde cum reuerentia debita et honore precipuo occurreris deo tuo: deuotione quadam humiliter mirare: quod tantus dominus ad tantillum seruum: et tanta nobilitas ad miserum uermiculum: et maiestas tanta ad uilem leprosum dignatur uenire: et dicere cum metu et reuerentia. **D**omine non sum dignus ut intres sub tectum meum. **S**ed confisus de tua pietate et clementia: accede

*propter suam
in
quod
dum*

20

21

do ifirmus ad medicū vite: sitiens ad fontē mīe: egenus ad do
minū celi ⁊ fr̄e: oīis ad pastore: figmentū ad suū create: deso
latus ad meū piuz cōsolatore ac liberatore. **P**ostea ardētissimo
desiderio manu cordis: haustu iteriori tam pclarū suscipe spon
sum: eius p̄sentia dulcissima delectatus: ⁊ hoc ē qđ sup̄ ōnia, de
beret mouere animū amozosum: cū scz cogitat se presentez ha
bere ipm̄ suū dilectū ⁊ amicū: pro cuius amore huic mūdo quo
tidie morit: ⁊ omnē terrenū amozē execrat. **E**n huius mundi
stulti amatores quacūq; die solūmodo viderint dñm: vbi dilec
tum eē nieminerint. tota die illa amplius gaudēt ⁊ letiores red
dunt. **P**erpēde ergo ex hoc qđ digne gaudebit ⁊ vehemēf ex
ultabit: qui nō creaturā vilem: s; oīm create: nō stercus inuo
lutū: s; dei sapientiā humanataz recipit sub hac visibili forma.
Mirum ē qđ animus amozosus die illa qua dilectū createorem
suū sumpserit pro aliqua re tēporali poterit cōtristari: qz absq;
dubio tam inensam pro tūc apud se materiā habet gaudioruz.
qđ merito oēz euentuz cōtristabilē absorbere ⁊ annihilare debe
ret: sicut oceanus guttā in se receptā aceti. **D**emū si sacramēti
huius sapore tibi inexpertū experiri desideras: cura aiām prius
tuā abstrahere a vicys ⁊ nēgocijs secularibus ⁊ carnalibus: vt
eius sumptionē precedat p̄funda cōtritio: ⁊ pura cōfessio. **I**tēq;
actualis deuotio te potius trabat qđ indulta cōsuetudo: ardētis
finis affectiōibus ⁊ sanctissimis meditatiōibus tanq; rosas ru
bescētibus: ⁊ lilys albescētibus: hospiciolū cordis tui ei adorna
⁊ thalamū tanto sponso per verā pacē cordis prepara: ⁊ cuz pre
sentē senseris int̄ cordis brachia ipm̄ reclina: per exclusionem
omnis fr̄eni amozis: ⁊ inclusionē sponsi celestis. **D**einde duota
anima me audire faciat vocem suā: cantando mihi de canticis
syon: cuius melodia ex triplici p̄portione cōposita suauissimuz
reddit sonū: videlicet ex p̄fecta obliuione terrenozū: feruido ef
fectu eternozuz: ⁊ laudis quadā inchoatione spirituzū beatoruz.
Selix qui hec gustu inf̄no percipere meruit: qui hec per veram
experientiā magis qđ per v̄ba vel scripta cognouit. **I**n hac feli
ci vnione si cōcessa fuerit desup ineffabilis pausatō: raptica q̄
dam contēplatio. ⁊ inusitata fruitio illius summi ⁊ veri p̄sentis
boni que animā sursum trabat: ⁊ ad puram contēplationez di
lecti paulisp̄ trāsmigrare faciat: gratias referat bonozū omniū
largitozi: nec se verbis effundat: s; secretū teneat: sciens qz ani
malis homo non percipit ea que sunt spiritus: sed stulticia illi
videtur: neq; alienus v̄scetur ex eo: sed cum profundo cordis

3
+ 13

Simil

U

4

cont. no
A. 10.

gemitu in hanc vocem erumpat et dicat. Vere tu es deus absconditus: et quod oculus non vidit: nec auris audiuit: nec in cor hominis terrestris ascendit: non solum que deus electis suis in futuro reseruauit: sed nec ea que in hac vita suis amatoribus dare consueuit.

Discipulus. **O**mira et stupenda cordis mei cecitas et duricia ingemiscenda. In abundantia namque maxima spiritualium diuitiarum tam longo tempore pauperissimus extiti: in copia tantarum deliciarum miser fui: in redundantia gratiarum aridus remansi. Miser ego: tantalus alter ego rubescentes rosas delectabiles de rosario tui: nec earum suauem percepi odorem: flores vernantes manu gestabam: et pulcritudinem eorum non aduertebam. Oculos apertos habui: et ex ignorantia ad tot mirabilia non resperi. Stillicidia celestia recepi nec sensi: ad mensam deliciosissimam quotidie inuitatus fui: et vacuus et macie confectus inde recessi. **O** mi deus tibi conqueror: cum intimo gemitu cordis mei: quod tam diu longe a te aberam: et tu mihi tam prope fuisti. Tu mecum eras: et ego tecum non eram: quia me curis mundanis et vanitatibus superfluis inuoluentes te modicum curabam. **O** dulcis hospes anime qualiter ab ineunte matura etate cum primo ad me venisti: usque ad horam te recepi: qualiter pertractaui te summa pulcritudo: heu me miserum quam frequenter te summa maiestas irreuerenter suscepi: quam tepide panem angelorum summe delectabilem sumpsi. **O** insensibilitas anime mee: liquorem balsamicum: mellitum: deliciosum ac suauissimum in ore habui: nec fragrantiam ipsius sensi. **O** tu iocundissimum speculum cunctorum beatorum: gaudiosum spectaculum omnium angelorum: et felicissima leticia hominum bonorum: sic vitam meam miseram expendi: quod raro vel nunquam suauitatem tantam ex presentia tua expertus sum: neque spirituale aliquando consolationem: de tua dulcissima presentia habui: quantum possibile fuisset si me cum debita reuerentia et deuotione ad tuum sacrosanctum corpus et sanguinem disposuissem. **D**eum prochdolor me miserum: sic me terrenis actionibus et affectionibus mundanis implicaueram: sic eis per desiderium inbeheram: ut palato meo non sano magis saperent corporalia quam spiritualia: et terrena plus mouerent quam eterna. Unde et si in crastino amici alicuius dilecti aduentum presciuissem: pre gaudio noctem illam insomnem duxissem: et studio se totis viribus precogitassem qualiter sibi in omnibus placere potuissem.

13
Dm l

Domi deus s; e regione te sūme reuerendū: sūme dilectū: quem
 celi cōcentus honorat: quē fra pōntus ethera colūt: adorāt: p̄di
 cāt: cuius faciem abyssus tremiscit: ⁊ cui oīs creatura obedit:
 nūq; cū tanto affectu ⁊ desiderio recepi: nec honorauī vt potui
 ⁊ debui. **A**b me miserū ⁊ stultū: q̄ntū in hoc deliq;. **O** q; cito me
 a te ad alia cōuertī. **A**uertī faciē meā ne viderē in finez: q; cito
 te expulsi: nec tibi in me locū ad manendū p̄misi. **S**ic me sepius
 tediose ad te habui: ac si tu deus me^o presens nō fuisses. **S**ic dis
 simulauī: ac si te presentē minime aduertere vellē. **N**ūc aut̄ ōni
 dissimulatiōe p̄icta: q̄si de somno ad vigilandū exp̄gefcūs: oculo
 aperui: tuā presentīā affectuosissime āplectens: cū desiderio
 cordis ⁊ aie mee. **N**ā quotiēscūq; presentīā tuā recogito: exulta
 re incipit spūs me^o pre iubilo: q̄si q̄ bonū nunciū recipit venientē
 de longiquo. **T**aceo de dñi mei p̄sentia venerāda: certe qd̄ mi
 nus ē sola angeloz tuoz felix p̄sentia: in quocūq; loco etiā mul
 tū distātī inuēta: mihi fuerat affectu p̄cipuo amplectēda: quos
 ⁊ si oculus corpore^o nō vidisset: saltē p̄ fidei experimēta affectu
 iteriori edoct^o eoz p̄sentīā honorassem. **N**ūc aut̄ certissime cog
 nosco qz nō solū angeloz delectabilis exercit^o: s; ⁊ angelozum
 dñs locū hunc honorabilē reddit. **V**ere etenī dñs ē in loco isto:
 ⁊ ego nesciebā: ⁊ iō vehement̄ doleo q; huic loco magnaz reue
 rentiā nō exhibui: v̄bo ⁊ facto. **N**ā vbi dñm meū presentē sciui
 hūilīr̄ inclinare debui: cū aliud signū reuerētie sibi exhibere nō
 potui: qd̄ fecit daniel vir desiderioz: q̄ in fra aliena constitutus
 verso vultu cōtra ciuitatē vbi templū dñi eē sciebat: deuz suum
 adorabat: ⁊ ecce tēplo maior hic ē. **D**eu quotiēs in choro in pre
 sentia sacramēti steti tā idenote. ⁊ distracto corde p̄ oculoꝝ eua
 gationē: cordis mei ostēdebā in deuotionē. **O** quotiēs locū hūc
 in quo sub sacramēto hospes dulcissim^o p̄sens fuisti negligēf:
 ⁊ festinant̄ p̄tery: q; neq; vocē quidē duote salutatiōis cor meū
 tibi meo amabili cū affectuosa iclinatiōe exhibui. **P**ropterea
 nēpe qz tu deus me^o ⁊ dñs me^o: amor me^o es: cordisq; mei the
 saurus p̄ciosissim^o: iō presentie tue debuit cor meū adgaudere:
 anim^o applaudere: oculi letant̄ arridere: os iubilare: labia te be
 nedicere ⁊ glorificare: ⁊ singula q̄q; mēbra ⁊ artus tui ostēdere
 signa amoris. **Q**uis enī ignē in sinu suo potest tenere vt non cō
 buraf: ⁊ amorē ignitū p̄sente amabili abscondere vt nō p̄daf. ve
 lit: nolit: p̄dif lumine illo suo. **V**ide ergo q; diligēs amator tu
 es: atq; ideo nō amator: qz negligēs. **I**ntēsus nāq; amator neg
 ligēs eē nō potest: opaf enī magna si ē: si enī non opaf. amator

non ē. Quid fecit ille tuus symphonides: homo scdm̄ cor tuuz
qui nudatus velut vnus de scurris cū organis arinigatis totis
viribus saltauit corā archa. In qua solū fuerūt res corporales:
ymbra futuroꝝ habētes: q̄ nūc v̄itate detecta ad lucē pdierunt.
Nam hoc sacramentū cōtinet māna: nō quidē hoc qd̄ māduca
uerūt hy q̄ in deserto mortui sūt: s; panē celestē: quē q̄ māduca
uerit viuet in eternū: z iō nemo mihi de cetero molest⁹ sit: si hec
magnalia opa mirifice extollo: q; si cūcta corpis mei mēbra in
numerofitate arenā maris excedētia: eēnt organa dulcifona: z
oēs potētie mee eēnt voces iubilose: his oibus te laudare cupe
rem totis virib⁹ meis cōditor orbis: flens insup ac dolēs q; huc
usq; ad hoc celeste nūsteriū intellectū habui tā excecātū: z affec
tū induratū: eo q; nimis supficialit̄ trāsiui: nec pōderāda pōde
raui: z me ad tantā grām nō melius abilitaui. S; nūc expāsis
in modū crucis manib⁹: z erectis in celū luminib⁹: p̄cor veniā
de omīssis. In tenebris nāq; desidiōse. incōsiderationis sui vsq;
adhuc: nūc aut̄ lumē sapie tenebras ppulsauit: z te mihi affectu
quodā ineffabili demōstrauit: desidiā depulit: z fidē dormitantē
excitauit. Restat ergo nūc vt quē tua grata p̄sentia veluti pane
vite z itellcūs cibasti: potuq; sapie salutaris potādo iſtruas: re
spondēs tuo famulo ad q̄sita. **Primo** igit̄ q̄ro: qd̄ per tuā p̄sen
tia cōferas hoī te deuote **Sapiētia** **Queso** vñ p̄cedit
in sacramento suscipiēti. **Amator** es tu an mercenari⁹: Putas ne hāc infrogationē ido
neā eē animo amozoso: Intēse amās dūmō suū amatū habeat
nō multū alia curat: dilectū q̄rit: z ideo dilectū habēdo: bonuz
vtilē dissimulādo trāsit: p̄ amore q̄ris: an p̄ amoris mercede:
Quid meli⁹: qd̄ vtilius: qd̄ ve p̄ciosius habeo memetipō: Qui
habet qd̄ noscit̄ amare: qd̄ vlteri⁹ debet hic desiderare: Qui se
ipm̄ totū amico dedit: quis queso ei negauit: En in sacramēto
meipm̄ tibi tribuo: te tibiipi aufero: z te in meipm̄ ouerto. Nō
enī tu me mutabis in te sicut cibū carnis tue: s; tu mutaberis i
me. S; fortassis in amore nondū p̄fcūs es: nō solū amozes: sed
eius equalē diligēs mercedē. Ideo nūc tibi respōdeo p̄ infroga
tionē eq̄pollentē. Dic mihi qd̄ cōfert solis fulgor aeri: cū in tota
v̄tute sua absq; nube rutilat: z ipm̄ q̄si p̄pendicularit̄ penetrat i
tpe meridiano: Vel qd̄ prestāt micantes pliades: aut lucifer ra
diosus caliginose nocti: aut certe qd̄ doloris affert vernalis se
renitas t̄re hiema **Discipulus** **Multuz** vtiq; fruc
li glacie oſtrictē: tum z nigranuz de

Quis Aio

Amator hanc
quorū

cozem singula hec secum afferre dubium non est.

Sapientia Magna quidā hec tibi vident atq; glori
osa: qz nota sūt z cōprehēfabilia: sed reue
ra dona spūalia ī sacramēto collata: suo mō sunt multū maiora
Nā minima grā g̃tum faciēs: quā in sacramēto deuote sumēs
merēf recipe: magis aīam ī futuro spūali irradiatione clarifica
bit: q̃ aliquis solaris radius aerē purum possit illustrare: cum
spūalia incōpabilit̃ excedant corpalia. Tacitis nihilominus di
uinis z occultis quibusdā illuminationib⁹ q̃b⁹ aīa interdū etiā
in hac vita erūnosa merēf perfundi: intm̃ vt sibi putet abyssum
claritatis aperiri: que tñ a nullo sensu cōprehendi possunt: sed a
solis recipientibus cognoscunt̃. Itē talis grā maioris illumia
tionis in futuro seminariū existit: q̃ si oīa sydera celestia ī vici
no terre posita essent: z hūc mundū tota ṽtute sua illuminarent
Item talis grā fidelit̃ reseruata: maiorē p̃stabit aīe in futuro ve
nustatē z pulcritudinē spūalem: q̃ aliq̃ estas: cunctis t̃re germi
nātibus: corpale p̃stare potuerit vnq̃ decorē. Et si vis h̃ oīa cer
tius nosse: diligēter ppēde cōditiones hui⁹ sacramēti. Nōne di
uinitatis radi⁹ ī hoc sacramēto velatus: in patria autē clarus z
manifestus: p̃stātor ē ad clarificandū aīaz sibi hic p̃ grāz vnitā
in futuro aut p̃ gloriā: q̃ sol iste visibilis ad illuminādū totum
aeris emisperiū. Nā ip̃e solus ē q̃ illabit̃ essentie: z spūs beatos
seip̃so replent: vt vn⁹ iam cū eo spiritus fiāt. O quāta erit glā: q̃
immēsa claritas: cū aīa tota extra se posita: tota ī deū trāsforma
bit. Itē corpus meū glorificatū hic fidelit̃ cū grā sacmēti sūptū.
nōne totā celestē curiā z quālibet electā animā maiori venusta
te valet decorare q̃ cursus syderū: varietas t̃pm: terrā hāc cor
paliter possint adornare? Itē aīa mea nobilissima z ṽbo vicissi
me vnita in hoc sacmēto cōtenta: nōne maioris ē luminositatē
suo mō formaliter z effectiue: q̃ sint oīa astra matutina: z syde
ra vesptina: z hec oīa fidei aīe ex sacmēti hui⁹ debita p̃ceptiōe
in futuro largient̃: exceptis alyis gratys z vtilitatibus quotidi
anis magnis z innume **Discipulus** Stupeo cuz
ris q̃ sepius replicatis. audio tot in
signia d̃ hoc gloriofo sacramēto mirabili. Sed p̃cor ne spernas
vnā quā p̃pono dubitationē. Ex quo tu ōnipotens deus hoc ve
nerabile sacramentum tā innumeris z gloriofis affectibus spi
ritualibus dignat⁹ es decorare: nō solū in futuro s; z in p̃senti:
q̃so quare hoc totū sic ē occultū z absconditū: vt pene a nullo pci
piat̃: nec eius ṽtus si audeo dicere credētib⁹ satis appere vidat̃

Discipulus

Quid circa alios agat nescio: cū nō sim explorator cōsciētie ali
enc: hoc vnū in me aliquoties exptus sum: cū ad sacrosctū cor
pus et sanguinē dñicū accedere volui: a quo tāta bona pcedere
audiui: in tāta cordis duricia et mētis quadā ebitudie me iueni
accedentē et recedentē: q̄ oīm spūaliū illuminationū et dinorū
carismatū de hoc sacramēto pcedentiū put aduertere potui taz
exps remāsi: q̄ nec in aliq̄ suauē eius gustū in me sentiri potui.
sz sic sine fructu remāsi: ac si penit⁹ nullū effectū ipm sacramētū
in se haberet. **M**agnū cōsiliū altissimi: o si auderet famulus i
sapiēs et stultus rephendere dñm sapiētissimū et irrephensibilez
oia poptime disponentē. **Q**uare q̄so tāta et tam imensa bona oc
cultasti: **N**ōne melius eēt vt euidētiorib⁹ idicys et manifestiori
bus experimentis fidem tantorum instaurasses misteriorum.

Sapientia **A**n ignoras qz p fidē ambulas: et nō per
spem: sz quod sensus idicat experiētia do
cet. et pbat fides q̄lit pōt recipe: q̄nimo nec ē fidē d̄ficer vbi d̄
mōstratio cognoscit locū h̄e. et p n̄s meritū fidei pibit pclarū
Si ergo vis sac̄menti hui⁹ misterii experientie cōnuttere necesse
erit fidē et fidei merituz de medio tollere. **E**t qd si elcūs aliquis
cogitationes timidas p̄teruolātes sentit: nec tñ consentit: vtiqz
coronabit si legitime certauerit. **A**peri q̄so libzū cordis tui: et
vide qz euidētissima cognitione h⁹ sacramēti misterii dat cog
noscī quorūdam cordibus. **E**quidē et si nō sp: q̄nqz tñ ex gratia
et p̄uilegio speciali dat quodāmodo ieffabilē p̄cipi veritas hui⁹
sacramēti: ita vt et si possibile sit eē aliquā sciam maiorē et certi
orem scia fidei: p hanc dat cognoscī et sciri hui⁹ iestimabilis sac̄
menti verissima ex̄ntia: vt pro tunc fides quodāmodo actualiē
cessare videat. et res putet transisse in verā p̄fectāqz cognitionē
hec quidē dixerim: nō scdm cōem cursū: cū oīm sciaz elemēta
et p̄ncipia hec excedat cognitio. **N**ec ipsis quidē carissimis hec
grā sp̄ aderit. deo melius eis p fidei p̄ncipia p̄uidente: sed soluz
interdū: cum videlicet aīa ad supna rapiat: ad celestia misteria
cognoscēda eleuat: p ut tūc diuina grā hec vel his filia dignat
manifestare: q̄ reuelat occulta de tenebris: et enigmaticas ac sē
sibiles interdū dat supgredi manifestatiōes: et ad inuisibilia et ar
chana secretoz dei extollit: a q̄bus tñ cuz auulsus fuerit rursus
redibit ad cōsueta fidei documēta p̄ioz pene ignar⁹. **I**gitur ex
his patentē collige: q̄ hoc sacramētū nō ideo minus verū ē qz
spūalis eius affect⁹ inuisibilis: vel sensibilē ip̄ceptibilis ē. **N**az
p̄sentia diuina ibidē existēs lux ē: nō quidez talis que ab oculo

corporeo videri possit: vel q̄ se ad exteriora diffundit: s̄z q̄ a solo
intellcū diuino vel saltē ab ip̄o beatificato videri possit: ⁊ que ī
sup̄ius eēntia lux eēntialit̄ existit. Nā ⁊ substātie sp̄uales q̄sto
fuerit nobiliores tāto simpliciores. Minima nēpe q̄ntitate sūt
maxima **Discipulus** qui diligētī sollicitudine cu

rāt pōderare sacramēti huius p̄ciosissimā virtutē ⁊ vtilitatem:
accedūt quidē arida mēte quadā ducti cōsuetudie: morē cōmu
nitatis sectātes: festinātes nō vt accedāt s̄z vt recedāt: festinan
tes nō ex affectu deuotiōis: s̄z ex defectu diuini feruoris: ⁊ ideo
sicut vacui accedūt: sic ⁊ ianes ac sine grā recedūt: ⁊ hy sūt sicut
aīalia nō ruminātia q̄ in lege tanq̄ imunda reyciebant. Non
enī studiose recogitant neq; retractant vel q̄nta bona seu mala
hinc inde sequant: bene vel male recipiētes: s̄z ⁊ si sup̄ficialiter
fortassis ⁊ q̄si p̄functorie h̄ eoz memorie occurrerit: statī velut
pua scitilla ī frigido pectore extinguit: ⁊ sic vlt̄ quidē nō cōparet

Sapientia Tria sūt genera hoīm sacramentalit̄ me
cipientiū. Quidā sūt oīno idispositi: sicut
illi q̄ sunt criminalib; iuoluti: q̄nidā bñ dispositi: sic p̄fecti: q̄daz
medio modo se habēt sicut īdeuoti. Primi merent̄ eternā mor
tem ⁊ tēporalē maledcionē. Secūdi vitā eternā ⁊ sp̄ualē b̄ndic
tionē. Tercy panē artū ⁊ cibū insipidū comedētes: eius nō per
cipiūt sua

Discipulus Quid si hō fragil̄ pctā aliq̄
uitatem. occulta fortassis cōmisit: s̄z ī
p̄cinctu accedēdi de pctis conterit ⁊ facit scdm̄ statuta eccle h̄
q̄d potest: nunq̄d audebit de tua grā hō hic peccator accedere?

Sapientia Si vere cōterit: ⁊ cōsilio sp̄ualīū vti me
dicor: iam pp̄rie loquēdo peccator nō ē.
Maria magdalena dū corde cōpuncta ad pedes dñi accessit: et
lacrimis eos rigauit: nomē quidē peccatricis habuit: peccatrix
tamē amplius non fuit: qz ei xp̄istus peccata dimisit.

Discipulus Unusq; in sensu suo abūdet. Ego at
in p̄posito vere existimo: qz hui; sacra
mēti diuina misteria oēz v̄tutē trāscendāt: ⁊ oīa mirabilia opa
dei in hoc mūdo supercellāt. Quis enī viuit in hoc mūdo tā pu
re vel inocent̄: q̄ sit idone; minister vel susceptor hui; sacramēti
vel quis p̄sumere audeat d̄ semetip̄o: quē petrus apl̄oz p̄nceps
inclit̄ expulit a se dicēs. Exi a me qz hō peccator sū dñe. Sic ⁊ il
le cui; fidē singularit̄ in israhel dei sapia laudabat: dixit. Nō sum
dignus vt itres sub tectuz meū. Quis igit̄ natus de muliere: se

*Iuliana dicitur
ratio.*

*tria genera dicitur
sunt.*

Ratio

*Quantas sunt
partes.*

cōdigne ad tāta mis-
teria poterit pparā. **Sapientia** In natos mulierū
sola v̄tute z iusticia operū suoz tanq̄ ex cōdigno se sufficientē p̄
parare possit: etiā si vn̄ homo haberet naturalē oim angeloz
puritatē: z oim cōprehēsoz mūdiciā z claritatē: omniūq; viato
rū merita p̄ vite austeritatē: ex his oibus circūscripta dīna gr̄a
nō fieret satis idone⁹ ad

Discipulus O deus etne
pcipiēda tanta misteria. q̄ terribile ē
mibi meis similib⁹ pctōribus hoc audire: heu heu dñe deus: z si
celi nō sūt mūdi in cōspcū tuo: z in āgelis tuis repperisti prauī
tatē: hoīes q̄q; magnoz operū te nō merent̄ ex iusticia sua reci
pere. ve mibi qd̄ erit d̄ nobis qd̄ in luto pctōz otinue volutamur

Sed z velut claudus in limo: sic in ipis n̄ris v̄tūq; bonis ope
ribus modicis fluctuātes: in duas ptes claudicam⁹: qd̄ parū vel
nihil deuotiōis habem⁹. Nec de ipis qd̄ negligentys n̄ris put
oportet opūgimur. Cū q̄nta nobis formidie merito ē accedēdū
z timēdū: ne forte s̄ qd̄ dēret cederē ad veniā cedat ad ruīnam.

Sapientia Attende diligenti q̄ hoc pietatis sac̄men
tū ē in remediū institutū: z iō q̄ncūq; hō
facit hoc qd̄ potest abilitādo se ad gr̄am: sufficit nec req̄rit deus
ab hoīe hoc qd̄ sibi viderit ipossibile eē. Quicūq; ergo suscipiēs
facit hoc qd̄ p̄t: diuina pietas supplet p̄ gr̄am hoc ad qd̄ pueni
re sine gr̄a nō potest: z iō ceteris paribus potius ē accedēdū ex
cōfidentia diuine pietatis: q̄ ex cōsideratiōe pp̄ie fragilitatē ab
stinēdū: q̄uis v̄trūq; p̄ loco z tpe reddat cōmēdabile. Nōne
egrotus festinat ad medicū: z pauper diuitis pulsat ad ostium:
Accede: pulsa: nihil hesitās: medic⁹ est z pussim⁹ distributor: lar
gissim⁹q; remunerator. Ip̄e solo v̄bo restaurat vniuersa: sua p̄
sentia curat vulnera: medef corda: tristiciā depellit: z cordis le
ticiā tribuit. Quis ergo tā incōsulte audeat dicere q̄ hy qui sūt
spūalif̄ ifirmi nō debeāt accedere ad eū qd̄ languozes hūanos tu
lit: z ifirmitates ip̄e portauit. Ecce mulier imūda accessit retro.
z tangēs eū ē sanata. Peccatrix dū eius osculat̄ pedes ē mūda
ta. Abahanea dū seq̄t̄ nec desistit ē exaudita. Leprosi accedētes
curati sūt. Cēci: demoniaci: paralitici: z cūcta nature mōstra dū
credūt z accedūt salutē cōsequunt̄. Nā v̄tus de illo exibat z sa
nabat oēs. S̄ z publicani z pctōres dū appropinquāt ad iesum
veniā merent̄. Quinimo cōiuuiū atq; hospiciū eoz nō spernit:
qui nō venit vocare iustos: s̄ pctōres in hūc mundū. Vñ nō in
cōuenientē dici p̄t: q̄ sic aduētus ei⁹ in carne fuit in saluationez

*Nota dicitur in
11a v̄lta f̄q̄m
7m n̄o m̄l̄.*

3. 4
4.
6

peccatorum: sic et hec salutaris hostia sit fidelibus collata in remissione peccatorum. Nam et dei sapientia in ultima cena: in institutione huius sacramenti salutiferi sic dicebat. Hoc est corpus meum quod pro vobis traditur: et hic est calix qui pro multis effundetur in remissionem peccatorum. Qua propter cum feceris quod in te est: accede secure absque trepidatione in fide et caritate: nihil

hesitans de ipsius pietate. **Discipulus.** O verbum gratiosum et amabile ut et ego miser peccator proprie conscius prauitatis: audeas accedere ad dominum maiestatis. Sed nunc quod obsecro ut dicas mihi vtrum melius sit frequenter accedere vel rari ad hoc celestis sacramentum

Sapientia Super hac re communem et notam egregie doctoris Augustini accipe sententiam: quod vtrumque pro loco et tempore dicit esse commendabile: ut et per reuerentiam interdum abstineatur. et ex deuotione nihilominus accedatur. Quibus vero ex frequentiori accessu reuerentia sacramenti pietatis et deuotio accrescit: his frequentatio utilis erit. **Discipulus.** Sed quid erit de his quae quae

semper in eodem videntur permanere affectionis consuetudo: et percipientes se ex hoc non multum proficere: sed neque deficere notabiliter. Adhuc quoque frequentem sentiunt se duriciam quadam oppressos: ita ut eis celum desuper ereum et terra videatur esse ferrea: ex ariditate spirituali et cordis duricia. Et licet solitum numerum expleant psalmodiarum et orationum: et se per confessionis lauacrum expurgent: corde tamen duro et affectu remanent frigidum: nec gratia spiritualis gustum aliquem percipiunt. Sed et illud subferatur: quod satis quidem flebile et afflictiuum est bonarum mentium: quod crebrius hoc conueniunt: quod videlicet interdum in eius perceptione gratia notabili more solito se subtrahere videatur: ita ut quodammodo sequente se spernent: et clamantem pro se fugere putent: hoc mihi prius satis videtur mirabile pietatis et lamentabile

Sapientia. Multis ex causis atque modis duricia talis animam deuotam affligere consuevit: ut ex propter extat sententia: quibus omnibus premissis: hoc solum teneas: ut quicumque per diligentem inquisitionem te eidem causam dedisse non inuenieris: sed quod tuum erat fecisti: si super hoc mentis duricia permissioe divina emerferit: quae electos suos mille modis tribulare consuevit: non te res hec frangat: nec te notabiliter huius rei causa a salutari sacramento hoc subtrahas: sciens quod diuina pietas salutem anime sepius secretissime et fidelissime operatur: cum solo fidei subsidio anima inicitur: nec aliquid dulcedine spirituali fulcitur: non minus quam si prosperitate spiritualium carismatum afflueret. Nec tamen in his put se oportet caute teneret: et ideo interdum tales gratia utilius subtrahuntur: ut abstracte auidius repetantur

et recepte cautius cōseruēnt: et vt sic aīa dīlcā in hūilitatis scola
exercitef. Porro vnū ē qđ valde notabile ē: et qđ debes attēde
re diligēnt: scz qđ hic pmissus spūalis sapor ac in hō quidē gust⁹
nō est fidei debitus effcūs: neq; ē p̄sentis sz ē eīne beatitudinis
et cū dat in sacramēto vel extra: grās age: cū nō dat grās age:
et patientē sustine: sciēs qz non ē in potestate tua: sz sūmi et benig
nissimi largitoris: qđ nō put vis vī qñ vis: sz qñ sibi placuerit da
bit: p̄ut iudicauerit eē ad suā laudē et tuā vtilitatē. Notandum
qđ qđ summū illud bonū ē tam copiosū et infinitū: vt q̄nto ma
gis p̄cipiat t̄nto p̄ticipās quodāmodo capacior ipius efficiatur
Cū et in hoc sacramēto sepius cōtingit: qđ q̄nto ex timore iordi
nato se quis notabili⁹ subtraxerit: tanto de die in diē differēdo
maiorē idispositionē incurrit. Melius ē ceteris parib⁹ accedē
ex amore q̄z abstinere ex timorē. Melius ē singulis ebdomadis
vel etiā diebus accedere cū vera hūilitate: et ip̄fectiōis pp̄rie re
cognitiōe: q̄z semel in anno pp̄rie iusticie ex p̄sumptiōe.

Discipulus Dic queso q̄ sit hora quam p̄ncipalissi
me debet accedēs attendere: et se totū
colligere: atq; ad ei⁹ **Sapientia** Ip̄m nūc illius sac
grām preparare.

et spūalis masticatiōis: qz tūc celū qđāmō aperit: et filius dīlcūs
aīe disposite corpaliē et spūaliē mittit et vni⁹ p̄pter qđ et missa a
missiōe pat̄na **Discipulus** Quid de his qđ maximo
appellatur. cū desiderio te in sacmē
to recipe cōcupiscūt: et tñ hoc qđ desiderāt habere nō possunt.

Uident añ se huius sacramēti ministrū stantē et te sumientēz re
spiciūt: et p̄re desiderio cordis brachia ad se extendūt: os aīe ape
riūt: te recipe cupiētes: nec ē qđ exaudiat. qđ te porrigat. et aīaz esu
rientē impleat tua p̄sentia desiderata. Tu scis qđ videre et non
gustare multū ē af **Sapientia** Sūt qđ me in hac mensa
fictiuū amāti aīe. sacramentalit̄ recipiunt et
tñ ieiuni recedūt: et sūt qđ hac mēsa fraudāt et tñ de plenitudine
eius copiosissime iebriant. Nā illi qđez solū sacramentū: isti at
sacramentū et ei⁹ **Discipulus** Adhuc duo mibi i
v̄tutē p̄cipiunt.

hac materia dubia
restāt: videlicet vtrū aliq̄s plus habeat qđ te corporalit̄ et spūaliē
māducat: vel hic qđ solū spūaliē: id est q̄ntū ad effectū sacramēti
et rō duby: qz nosti eū qđ dicit crede et māducasti. Utē q̄z diu re
maneat illud reuerendum sacramentum postq̄z fuerit ab homi
ne sumptum.

Sapientia. Reuera ap̄liore materiã duotiõis ⁊ ḡe
simul h̄z donante cū dono: cam cū effcū. **De secūdo** satis h̄s
manifeste patrū snias: q̄ verū corp⁹ dominicū tam diu manet:
q̄ diu manent species sacramentales

Oratio ad sacramentum.

Hie sanctissimū corp⁹ dñicū i h̄ sacramēto cōtentum: te
cōfiteo: labys: te toto corde diligo: te totis visceribus
occupisco. **D**ignare q̄so hodie infirmā aiām: te salutarē
victimā ⁊ fontē oim grārū recipe cupientē: tā clementē ⁊ ḡtiose
iuisere: vt medelā i corpe ⁊ i aiā: tua ex p̄ntia gaudeā iuenisse.
ne respicias dñe ad iniquitates ⁊ negligentias meas plurimas: s̄z
ad miseratiōes tuas infinitas. **Tu** nāq̄ es p̄ quē orbis terre est
creatus ⁊ sanatus: p̄ quem oēs herbe ⁊ cūcte res virtuose suas
fortiunt v̄tutes. **Tu** es agn⁹ ille imaculat⁹: q̄ hodie p̄ toti⁹ mūdi
redēptiōe p̄i eterno victimaris. **O** manna dulcissimū o nectar
suauissimuz: cōfer ori meo tue salutaris p̄ntie mellisū gustuz:
accēde i me caritatē tuā: extigue vicia: v̄tutes infunde: grās ad
auge salutē mētis ⁊ corpis tribue. **I**nclina q̄so celos tuos ⁊ de
scēde ad me: vt tibi cōiūct⁹ ⁊ vnit⁹: tecū p̄ter vn⁹ efficiar spūs.
O venerabile sacmētū p̄ te queso oēs inimici mei repellā: pctā
dimittant: ⁊ oīa mala p̄ tuā p̄ntiaz excludant: bonum p̄positū
tribue: mores corrige: ⁊ omnes act⁹ meos i tua voluntate dis
pone. **I**ntellcūs p̄ te ih̄u dulcissime h̄ nouo lumie illustref affec
tus inflāmet: spes robozet: vt vita mea emēdata semp̄ pficiat
i melius: ⁊ tandē conferat exitus beatus. **A**men.

Qualiter eterna sapientia sit ex toto corde: ⁊ ex tota anima
iugiter omni tempore laudanda.

O**B**audite me diuini fructus

aquarū: ⁊ q̄si rose plantate sup riuos aq̄rū fructificate:
q̄si libanus odorē suauitatis habete: florete flores quāsi
liliū: date odorē ⁊ frōdete i grārū actiōe: ⁊ collaudate cātīcū: et
b̄ndicite dñm i opib⁹ suis: date nomini ei⁹ magnificētiā: ⁊ cōfite
mini illi i voce labioꝝ vestroꝝ: i cātīcis labioꝝ ac cytharis: ⁊
sic dicetis i cōfessione. **O**pa dñi vniuersa bona valde. **B̄ndicen**
tes dñm: exaltate illū quātū potestis: maior est enī omni laude

Discipulus **O**dilecte mi q̄s mibi det vt cor lāgui
duz in tuo amore: ⁊ p̄ desiderio te lau
dandi sitibūdū cōceptū laudis hui⁹ aī mortē vicinā ad effectuz

perducere valeat: vt ignis ille in interioribus estuans fortis erit
par: et latitudinē totius orbis p̄transeūdo vniuersa corda in lau
de tua sursum erigat et in amore tuo vehementer accēdat. **O** vtinā
cūcta suauia istrumēta musicalia: celestes q̄q; armonie: ac tres
tres melodie de corde meo sursum p̄cederēt: et condignas laudes
tam dulciter p̄sonarēt: vt oculis dñe maiestatis tue grate fierent
ac totā celestē curiā nouo quodā et ineffabili gaudio letificarent.
Sed q̄d dicā: **M**emetipm dñe tua laude indignū eē cognosco
quāobrem p̄cor vt saltē cetera creature: nobilitate p̄clare: ip̄fec
tū meū dignentur supplere. **I**git̄ opto et ex toto corde desidero vt
orbis planetarū ac celū sydereū: limpidissimo lumine radiosū:
florifera q̄q; germina vernali decore cōspicua: pulcrisq; colorib;
bus adornata: necnō et oia ignite caritatis desideria: de cordib;
te vehementissimo amore diligentū p̄cedentia: te laudēt et bene
dicant in secula. **A**d laudis tue solā memoriā dñe mi cor meuz
liquefcit: sensus stupet: mirat̄ ratio: verba deficiūt: et in memet
ip̄m cōuersus altius suspiro. **N**am quoddā ineffabile desiderū
q̄d oēm nature sup̄gredit facultatē: te summū bonū laudādi in
me iuenio. q̄d tū infor: me relinq̄ sua ex impossibilitate d̄plorō. **N**ā
si te intelligētys seu it̄lectualib; creaturis cōpare voluero: in
infinitū te sup̄gredi cūctas creaturas certissime iuenio. **S**i bo
na ac dulcia: speciosa vel gratiosa cōsidero: te sup̄ hec oia ineffabi
lī gratiosū eē: imo q̄d plus ē: hec oia spūaliē et eēntialīē verissi
me eē cognosco. **U**nū ē q̄d dicere volo: q̄ ex ei; modi occurfiōe
in me actitari sentio: cū in fūdū pulcre spēs et ad videndū delecta
biles: abilesq; ad amādū: ocul; mētis vel etiā corpis nōnūq; vl
tro se offerūt: sbito hec v̄ba cordi meo clara voce s; mētali sibiū
gunt. **E**ya respice et aduerte q̄ formosus ē ille q̄ me formosā
creauit. **Q**uis ille inq; s. **C**erte pulcerrim; ip̄e: deniq; meditatiōe
curiosa celū p̄ambulo: circueo terrā polū articū itueor: p̄scutor
maris abyssuz: mundū hūc cū suis oblcātiōib; cōsidero: nemora
folioz viriditate cōspicua admiro: prata virētia ac florib; mul
ticolorib; p̄ornata cōplector: trāseo cāpos: mōtes ascēdo. trāfileo
colles: valles p̄curro: et cū oia cōsidero et singlā itueor: velut dul
ci q̄dā armonia h; oia cōcētū pili cor meū accēdūt i laudē creato
r]. **C**ū aut̄ speculatiōe q̄eta diligent̄ cōsidero q̄ pulcerrīe et optie
o tu diuina sapiā cūcta creata: bona p̄iter et mala. iusta et iniusta
ordinas: ita vt i tuo vniuerso nihil iordinatū reliquas: q̄ factu
rā tuā i sua opatiōe talīē disponis. vt ei; ex sagacitate op; nature
cēseat quodāmō op; intelligētie: q̄ certis legib; cūcta vallasti: et

In. Nihil
Summū bonū

7
ēminos singulis iposuiſti: q̄ cū magna reuerentia diſponis nos
vehemēter exultare incipio: ⁊ voce ḡtulabūda p̄rūpere cogor ī
h̄ v̄ba. **O**pa dñi vniuerſa bona valde. Porro cū hec oīa ſupgre
di incipio: ⁊ te ſummū bonū icreatā ⁊ et̄nā ſapīaz p̄ cūct̄ electā
cordis mei vnicā eē ſponſā ⁊ amicā recogito: p̄ ſtupore ⁊ extaſi
vltra ſpūm nō habeo: ſz tot⁹ in me deficiēs: ī te vehemēt̄ exulto
Eya ḡ dñe mi respice nūc p̄cipuū cordis mei affectū: ⁊ doce me
laudare te: ⁊ gloriſicare nomē tuū ḡloſum: qz h̄ ē qd̄ p̄re cūctis
mūdi hui⁹ gaudys **Sapientia** Nūqd̄ ne amoroſus
appeto ⁊ requiro. **Sapientia** ſapie diſcip̄ls laudaſ
cupit amicā ſuā **Discipulus** **D**de⁹ et̄ne vt quid
eternaz ſapīam: **Discipulus** affligis ḡtis animuz
te diligētis. **Q**uid q̄ris de cognitis: vt qd̄ p̄bis aiām anguſtian
tis. **D**ñe tu oīa noſti: tu ſcis qz h̄ ex it̄mo corde a pueritia mea
ſemp̄ deſideraui: ⁊ **Sapientia** **A**n ignoras dictum
votis oīb⁹ exq̄ſiui. **Sapientia** p̄pheticū: qm̄ videlz
rectos decet collaudatio: ⁊ qz non ē ſpecioſa laus ī ore pctōris.
Discipulus **U**tiqz dñe: ⁊ iō ve mibi: qz qd̄ dicā nō
habeo: aut qd̄ r̄idebit mibi cum ipſe
fecerim: **S**i iuſtificare me voluero: os meū cōdēnabit me. **S**ed
nunqd̄ iō te nō laudabo: qz imundū me eſſe cognoſco: **N**ōne ⁊
vermes ⁊ rane imūde ex putredine generate coritātes in palu
dibus: te ſuū creatorē laudare cupiūt put ſciunt ⁊ p̄nt. **N**am ⁊ ſi
velut alaunda ⁊ phylomena dulciſ cātare neſciūt: ſed neqz velut
hō rōnalis te cognoſcere p̄nt: ſaltē h̄ faciūt qz te cognoſcētibus
materiā tribuūt tue laudis. **O** pat̄ mīarū ſcio ⁊ vere cognoſco:
qz me miſerū peccatorē magis deceret coraz te p̄ſtratū iacere: ⁊
cū fletu ⁊ gemitu peccatorū veniā flagitare: qz te polluto ore lau
dare. **S**ed tñ de tua pyſſima bonitate ac ingenita dulcedie oīb⁹
mortalib⁹ p̄mulgata v̄tute cōſiſus: te laudare cupio ex intimis
p̄cordys: obſecrās viſcera mīarū tuarū: vt me vermē imundū:
canē mortuū: ⁊ cadauer putridū: non deſpicias de⁹ meus. **N**epe
v̄tutes celoz te cōdigne laudare nequeūt: quāto min⁹ hō fragil̄
putredo ⁊ vermis: bonoz quidē meoz nō idiges: ſz tuā ſuper
cellentē bonitatē tantomagis nobis manifeſtā facis: quāto īfir
mitatib⁹ n̄ris magis miſerādo cōdeſcēdis: ⁊ gratiā gratis ex ſo
la liberalita **Sapientia** **U**mbrā nitif̄ apprehēdere ⁊
te largiris. **Sapientia** ſequif̄ v̄tū: q̄ ſe ex odigno
laudare me eſtimat. **I**mpoſſibilia attēptat qui me ad plenum
laudare laborat. **N**ec tñ iō a laude ceſſandū ē. **S**ed tibi parifqz

Qualis hō
⁊ r̄h̄ laudat

oibus creaturis laudare cōuenit suū creatorē: qz nulla creatura
est q̄ opificē suū nō laudet: vel saltē laudabilē reddat. **P**esandū
quoq; ē q̄ in auribus diuine maiestatis dulcius sonat medita
tio scā: q̄ v̄ba sonora sine sensu. plata: ⁊ gēmitus cordis: q̄ cla
mor solius oris: ⁊ hūilitas sincera q̄ vox fracta. **E**t vt meli⁹ qd̄
dixi viuo itelligas sub exēplo attende in me ⁊ vide: q̄ licet to
ta vita mea in fr̄is fuerit ad gloriā sūmi patris: excellentius tñ
quodāmodo in me clarificatus fuit cū ipm̄ in cruce confitēdo
⁊ genus humanū redimēdo dolores mortis ex obediētia susti
nui. **S**unt nōnulli qui v̄bis declamatorys me laudāt: factis vō
displicibilibus irritāt: labys me honorāt: cor aut̄ eoz longe est
a me: ⁊ sunt nōnulli q̄ i prosperis successib⁹ deū laudāt: i aduersis
aut̄ euētibus ipaciētiā exaggrāt quozū laus deo ḡta nō ē: quia
pura nō ē. **G**ratissima aut̄ ⁊ acceptabilis apud deū laus ē eoz q̄ i
aduersis sicut in prosperis: ex toto corde suo omni tpe deum cō
fitentur: ⁊ multipliciter flagellati ⁊ afflicti gratias agunt.

Discipulus. **L**oquatur queso seru⁹ tu⁹ ad cor dñi
sui verbū. **V**ere fateor me in predicti
hucusq; minus habuisse: magisq; cōfessionē tue laudis i prosperis
q̄ in aduersis extulisse. **S**ed nūc me totū i holocaustuz volūtati
tue offero: animū habens promptū ad hoc: vt si queuis mala ⁊
aduersa mihi euenirēt: te ex hoc vellē nō min⁹ laudare: qui po
cius in omnibus gratias agere: atq; vniuersa hec patienter pp̄t
te sustinere. **I**tem si pro gloria tua esset magis mors mea q̄ vi
ta: vtiq; vitam iuuetuti adhuc gratam mortī libens vellē expo
nere: ⁊ reliquos annos quibus viuere poterā si morte puentus
nō fuissē taliter dño meo cuperem offerre. **O**ptarem nāq; ex
intimis precordys meis: vt si iuuentus celerius consummata
annositatem matusalem coequasset: q̄ vnusquisq; annus tam
longeui temporis p̄dicti: ⁊ vnusquisq; mēsis annoz eozundem
⁊ vnaqueq; ebdomada hozū mensuz: ⁊ cuilibet dies ebdoma
darū: ⁊ qlibet hora dierū illoz: ⁊ quodlibet minutum hozarum
p̄dicti tēporis te ex p̄sona mea collaudarent tam deuote ⁊ affec
tuose quātū vnq; aliquis de numero beatorū spiritūū i splendo
dorib⁹ scōz te laudare i tāta duratiōe potuisset: ac si h̄ oīa i p̄so
na pp̄ria compleuissē: ⁊ q̄ huius laudis frequens innouatio:
sua ifinitate oēs excederet spēs numeroz. **A**dhuc q̄z si qd̄ absit
volūtatis tue bñplacitū ⁊ laudis tue p̄coniū i h̄ cōsisteret q̄ aīa
a corpe exuta: aut ignez purgatorz: aut certe inferni suppliciaz
in penā suoz criminū recipere deberet: nihil de laude dñi mei

velles diminuerē: s; p̄mpto aīo vellē si tū possem: oīz negligētī
 as supplere hoīm z oēm irreuerētīā a sc̄lo tibi exhibitā emēdar
Sed z supposito p̄ ip̄osibile: q̄ i inferno vbi tue laudis nulla ē
 cōfessio: aīa mea hoc mō videlicet ex caritate te laudare cupiēs:
 iā eēt posita: vtiq; de p̄fūdissimis iferoz tenebris i vocē laudis
 tue tam efficacit vellē erūpere: vt vox altisona totū inferoz ter
 minū ac machinā mundialē: aeris quoq; z celoz altitudinē pe
 netraret: z pueniret vsq; ad solū glē tue excelsuz. **Q**uid plura:
 fac de me qđ tibi placuerit. qz quā diu ē halitus i narib; meis: a
 tue laudis preconio nō cessabo: sed z cū virtus loquēdi mortis
 hora defecerit: z meū ih̄m amplius p̄ debilitate p̄ferre nō va
 lebo: peto vt saltē nutus oculoꝝ vel extēsiō digitoꝝ sit inouatō
 z cōfirmatio oīm desiderabiliū affectuū: z v̄boꝝ atq; operū p̄te
 ritorū z futuroꝝ: que vsq; in extremā iudicij diē tibi cū deuoto
 famulatu offerre vellē: si tā diu viuere posses. **I**nsup qđē dilecte
 mi: hec adicio: desiderās corde affectuoso: vt qñ corpus meum
 fuerit in pulueres minutissimos redactū z lapide clausum q̄ d
 qualibet pulueris picula minutissima vox amena laudis z glē
 tue exurgat: q̄ durissimū lapidē penetrās celozū altitudinē tran
 scendat: z vsq; ad extremā iudicij diem viue laudis preconiuꝝ
 extollat: donec in resurrectiōe beata corpus z aīa pariter vnita
 i tue laudis glorificatiōe. **D**iscipulus. **S**ane q̄ diu
 eternaliter copulentur. **S**um in b̄ cor
 poris ergastulo: peto adhuc informari q̄liter ad hec pueniā: vt
 ex toto corde: z ex tota aīa: z ex oībus viribus meis oīni tpe
 qđam incessabili iugitate te valeaz laudare. **I**stius nāq; rei p̄
 maximo desiderio sepi; intra me corde feruido dicebā. **O** p̄ni
 mobilis motus felicissim; qđ festinas cur tā velociter p̄transis
 q̄sobrē sic p̄peras: **O**bscuro te hoc qđ ē ip̄osibile fac possibile
 z sta paulisp; morosus age: sol cōtra occasū donec in hoc p̄cto:
 z in p̄nti ictu oculi hui; horule dñm meū dilectū meū: z vnicuz
 cordis mei gaudiū cēties milies collaudē z glorificē ex itimis
 visceribus p̄cordioꝝ meoz. **V**oc quoq; sepius mihi fateor acci
 disse: cū me pro tpe anim; ad diuersa abstraxisset: ad me reuer
 sus z in me cōuersus subito aiebā. **O** dilecte mille ānoꝝ pertrā
 fierūt spacia: ex quo te dilectū meū nō habui in actuali mēoria.
Eya ergo p̄cordialis amor aperi thesaurū tuū mihi: z doce q̄so
 q̄ diu adhuc viuo z subsisto: q̄liter te absq; vllius iterruptionis
 ip̄edimēto quātū possi. **S**apientia. **Q**uicūq; i oīb;
 bile ē valeam laudare. **S**apientia. **A**ctib; suis deum

Ex corde z
 huiusmodi

No.

z

intēdit: et sibi a pctis cauet: et exercitia v̄tutū nō d̄serit. deū iugit̄
laudaŕ nō d̄serit. Verū vt sincere itentiōi tue satisfaciā: nosse de
bes scōz notas tibi patrū snias: q̄ cū mēs hūana a t̄renis vicys
expurgata. cūctisq; emūdata fecib⁹ passionū fuerit: et q̄stū hūane
fragilitati cōcedit̄ ad imobilē mētis trāquillitatē ac p̄fectaz pu
ritatē puenerit: hic ad idiruptā laudis mee p̄seuerantiā: q̄ finis
et cōsummatio toti⁹ p̄fectiōis spūalis hoīs eē dinoscit̄ pueniet.
Lūc; mens tali fuerit trāquillitate fundata: vel ab oim carna
liū passionuz noxib⁹ absoluta: et illi vno sūmoq; bono tenacissi
ma adheserit mētis intētiōe: sine inf̄missione deum laudabit
Hac enī puritate si dici pōt̄ sensu mētis absorpto: ac de freno si
tu ad spūalē atq; angelicā similitudinē reformato: q̄cqd̄ in se r̄
ceperit: q̄cqd̄ tractauerit: q̄cqd̄ egerit: purissima ac sincerissima
laus dei et **Discipulus** Nūc q̄q; sup̄est o amātissi
oratio erit **Sapientia** ma sapia vt post hec verba
tua dulcissima de p̄mptuario diuine sapie allata: de q̄busdā du
bys me iformare digneris. Et primū est vbi maximū incētūuz
et precipuā materiā tue **Sapientia** In cōtemplatiōe illi
laudis valeā inuenire. **Discipulus** us sūme ac dinif
sime et sup̄excellētissime maiestatis: in q̄ sicut in suo fontali pri
cipio oīa bona simplicissime ac viformit̄ ab eſno cōtinent̄. Deī
de in riuulis bonoz p̄ticulariū ab illo summo bono p̄fluentiū:
q̄ diuersimode a creaturis p̄cipiant̄ scdm plus et min⁹: put ea
causa causarū dignat̄ **Discipulus** Ad cōtemplatio
singulis cōmunicare. **Discipulus** nē illius diuine
maiestatis altitudinis. egrotus neq; assurgere valeo. Sed hoc
credis libani videlicet fortiorib⁹ relinq; s; cū carduo locū mibi
pportionatū in imo req̄ro. Verūn̄ a laude tua ea pp̄t non tace
bo: si quo modo fortassis ex ipotētia mea saltē potētib⁹ occasio
nē videar ministrasse. Sic nimirū videm⁹ q̄ plerūq; int̄ dulcis
simas nemoris auiculas: et tymtinātes philomenas: corui q̄q;
crocitātes assunt in hoc eodē modico qd̄ acceperūt creatori suo
subseruiētes. Sic et ego q̄q; peccator cū sim: cantuz ad man⁹ ha
beo pctōz: et put possum deū meū p̄ ip̄m laudo et glorifico in eſ
nū. En quidē aliud de deo dulci⁹ canere nescio. nisi hoc videlicet
qm̄ suauis ē d̄s vniuersis: et q̄ misericordia eius sup̄ oīa opa
eius. O deus me⁹ mīa mea: in hoc letabit̄ aīa: exhilarat̄ cōscia:
et gaudio imenso irrigant̄ oīa ossa mea. Hoc suauē canticū aīa
mea vsq; in seculū int̄ spūale gen⁹ auū cum leto dulci canit car
mine. Quotiēscūq; etenī mēte reuoluo: qlis aliqñ fui: qlia descri

Reflio

Misericordia
Laudis

mina euasi: et quantis periculis me pterixisti: et a quibus malis me
 eripuisti: diripuisti vincula mea: sanasti vulnera putrida: et laqueos
 periculosos struisti: et me dulciter ac pacifice liberaisti. **C**um hinc inquam
 et similia bona mihi a te exhibita pertracto: mirum est quod in horum omnium
 affectuosa recordatione meipsum pro amore possum portare: ardētis
 finis siquidem amoris ignibus incandesco. **D**eus meus quod diu pro
 te tibi recalcitrantem expectasti patienter: quotiens et quod paterner:
 nunc quidem dulciter: nunc vero dure me admonuisti: nescientes in benedi-
 ctionibus peruenisti dulcedis: filio prodigo et peccatis pergrauato: ac
 gratys nudato in occursum veniens pacifice occurristi: ab iterante
 prauas vias misericorditer faciem non auertisti: sed semper et vbiq; pius
 et misericors fuisti: et quod his omnibus maius est: quod in his omnibus bo-
 nis tam multiplicibus ingratus semper extiti: nec tu summa bonitas
 propter hoc destitisti: donec tandem me ad te dulciter traxisti. **A**b sum-
 ma et ineffabilis pietas: nunquid quidem in his omnibus meipsum a lau-
 de tua continere poterō. **N**eque deus meus misericordia mea: pro his omnibus
 et alijs innumeris beneficijs opto et desidero. vt talis tantaque iocunda lau-
 datio tibi sit ex me: qualis fuit beatorum spirituum laus tunc: cum
 in primo aspectu tue diuinissime maiestatis gaudebant se eterna-
 liter in tua laude confirmatos: malos vero a te sine fine detrusos.
Item tam magna tamque iocunda sit illa laudatio: quanta est aiarum
 scelerum cum a carcere purgatorij erepte vultui glorie tue primo presentant.
 vt tua iocunda faciem intuant: et quanta erit laus in plateis celestis
 iherosolymam post finale omnium resurrectione: quam electi a malis seperati
 deo iocundo corde laudabunt: ac de sua saluatione eternalis gloria
 bunt. **D**ulcis et pie magister nunc quoque velle a te scire quilibet affectio-
 nes interdum in me exurgentes de quibus dubito vtrum naturales
 sint vel contrite: in laudem tuam possem conuertere. **I**tem qualiter non
 solum bona sed mala: vt videlicet immissiones malignas per angelos
 malos factas: atque vniuersaliter omnia visa et audita et sensibiliter per-
 cepta in laudem possum. **S**apientia **A**d hec tria per
 conuertere mei creatoris. **E**t primo dicimus quod horum affectuum predictorum difficile
 haberi potest distinctio propter eorum maximam similitudinem: et ideo tales
 affectiones puras quidem et sinceras vt est gaudium et exultatio: te ad
 hilaritatem quandoque provocantes: vel etiam vt interdum fieri solet ad dul-
 ces lacrimas: vel ad filiales affectiones de quibus nescis vnum veniant
 aut quo vadant incitantes. **V**as oes pigres et irriguas affectiones
 statim vt senseris debes deuota quadam exhibitione sursum ad re-
 rum omnium creatorem erigere ad modum acceptabilis sacrificij quod

Quis scit

abel deo obtulit: vt ei⁹ in laude expendant: q̄ z autor ē nature:
z gr̄e largitor: z sic quidē gr̄e tales. q̄ vt sic sūt nāles nec merito
rie: ex fine suo quodammodo p̄nt fieri sup̄naturales z merito rie.
2° Quocienscūq; vo senseris malignoz spirituz blasphemias sug
gestiōes itrozsus incipere sibilare: statim exurge z dic. **O** deus
altissime: vt aīa mea hui⁹ maligni spūs locū vel officiū quo te ī
p̄petuis efnitatibus laudare d̄buerat si p̄stitisset subripe valeat
in tātillo: opto z desidero vt quocienscūq; h̄ malignus spūs has
abhominādas cogitatiōes cōtra volūtatez mēti imiserit: totiēs
ex voto oīm desiderioz meoz ieffabilis laus z gratiarum actio
inenarrabilis tibi sit in p̄petuas eternitates. **Et** quotienscūq; h̄
nephāda susurria immissa sustineo: totiēs laudis sacrificia gr̄tis
sima tibi offero cū effectu. **Sic** igit vt vides diligētibus deū oīa
coopant in bonū: cū etiā talis suggestio pestifera eis cedere pos
sit in vtilitatē. **Porro** de vltimo qđ questisti sic faciendū ē. Quā
docūq; videris vel p̄ceperis quomōcūq; rerū aliquaz p̄eminē
tiā singularē: puta nemus frondosū: pratū florib⁹ gr̄tiosū: cāpum
onustū seminibus: arborē repletā fructibus: z in oībus silibus
ceteris: surrū corde eleuato: z oculis ac manib⁹ in celū intentis:
Dic ex itimis cordis affectib⁹. **O** generosa z pulcherrima sapia
secūdū speciosissimas z excellētes huius rei progatiuas z gras
milia miliū celestiu agminū tibi ministratiū: te ex me salutent:
z decies milies centena milia tibi assistentiū glōzificent: z vni
uersal⁹ melodia oīm creaturarū te ex me collaudēt nūc z ietnū
Discipulus. **O** deus efne si taz iocūda ē laus vie:
q̄lis erit laus patrie. **O** si tñ delectat
eius memoria qđ erit de p̄ntia: **Sed** p̄chdolor p̄ hāc tue laudis
mirā z ineffabilē dulcedinē o diuina sapia cor meū parit iocun
dat: z tñ introzsus q̄si dolore gr̄i sauciaf. **Lū** enī ī hac valle mi
serie me eē cogito: z a p̄fecta laude beatorū me adhuc tā longe
distare p̄spicio: inter vocē laudis erūpunt pariter z lacrimae me
rozis. **O** qñ veniet dies illa desiderata q̄ me liberabit de corpe
mortis hui⁹: quis enī nō cupiat z vehemēt⁹ desiderat dissolui
z cū xpo eē: z trāsire de statu miserie: de loco pugne: ī libertatez
glōzie filioz dei. **Tēpus** ē dñe: sufficit mihi: tolle animā meam:
neq; melior suz q̄ patres mei. **Ecce** q̄ periculosus hui⁹ mundi
status incipit esse: ecce quot mala incipiūt ex omni parte succe
scere: ve ve paturitibus z nutrientibus in istis dieb⁹: felix qui
bene paratus mortē expectat p̄pinquā: s; ego feliciorē dixerī.
qui iam de loco mortalitatis transijt z ad ethereum thalamuz

72.
feliciter puenit. Ego aut qui neutrum habeo: quo consolari potero

O deus meus: quid det inter in tot laboribus et angustis promeritis
bus reficere. **Sapientia** Ecce habes vni interim tibi
animam meam. **Sapientia** aliqualem consulere possis:

videlicet hanc paginam iocunde laudis diuine quae frequenter repli-
cando consolari poteris in aduersis. Namque leticia spiritualis: et ala-
critas laudis diuine: est quasi quoddam pluuium celestium gaudiorum
ubi ore pleno et corde iucundo omnes electi me laudabunt et glorifica-
bunt in eternum. Nec laus diuina mentes in aduersis reficit: ani-
mam sursum trahit: et tristitiam inordinatam depellit. Ipsa quoque inimicos
spirituales fugat: deum omnipotentem placat: angelos letificat: animas a
purgatorio liberat: et tunc celestis curie gaudia noua propinat.

Discipulus **O** surge surge nunc anima mea: et loquere
canticum. Canticum utique laudis in voce
exultationis: cymbala crepent: corda coniubilet. Tellus omnis resul-
tet in laudem creatoris. **O** amatissima sapientia: bonitas eterna: te pre-
cor ut omni mane diluculo cum ad te surrexero et oculos aperue-
ro: simul quoque cor meum in laude tua aperiat: et quodam lucifero
splendore et flammato ardore laudis tue facula imensa ex eo simul
exurgat in se continens tui amoris intensissimum gradum cordi humano
vniuersum de sursum concessum. Similitudinem quoque ardoris in se gerens
spiritus illius qui in summi ordinis celestia agmina in te et de te ar-
det maxime tuo calet in amore. Ad exemplar nihilominus illius
supersubstantialis et superessentialis ac ineffabilis caritatis: in qua tu o-
perante celestis feruentissime diligis tuum unigenitum in spiritu sancto: et peto
ut hec laus tam suauiter ac blande resonet in corde tuo paterno: sicut
sonare consuevit suo modo omnium cythararum ac musicalium instrumē-
torum suavis modulatio: in corde iocundo statu iuuentutis florido:
et in hac laudis facula simul ascendat tue laudis tamen odorifera fu-
mi virgula: tam gratiosa: ac si esset composita ex omnibus aromatibus
mirre et thuris: et uniuersi pulueris pigmentary: tam speciosa sicut
cum vniuersi flores herbarum pullulant in capis pulchris coloribus
et arbores stant frondibus ornatis gratis odoribus. Sit quoque laudis huius
facula tam amorosa ac deliciosa: ut in eam oculi tui delectabiliter fe-
rantur: totaque celestis aula resultet: et huius iugiter sine intermissione fer-
uidissimo estu et rapidissimo calore tui amoris sursum exurgat ex
corde per deuotam meditationem: ex labijs per feruidam locutionem: et ex
omnibus operibus meis per sanctam conuersationem: et huius laudis facula sua
virtute omnes inimicos repellat: gratiam augeat: finem beatum obtineat:
et gratiam eterne beatitudinis adquirat: ut finis huius laudis tempo-

n j

*Sanctus Dei
Canticum*

ralis sit inicitium eterne laudis patrie celestis. Amen

Informatio qlie pmissa sint ibenda ad smones z collatiões

Thesaurus desiderabilis in

ore sapiētis erit h̄ tua p̄clarissima prozsus doctrina. **O** amātissima sapia si fuerit talit̄ ordinata: vt nō solū facilis sit ad intelligēdū: vel delectabil̄ ad audiendū: s̄ z generalis p̄ cuiuslibet statu se ad dilatandū. **N**ā z h̄ ip̄m ei⁹ p̄fecta requirit integritas: ad verū quippe amorē: tueq; laudis cōdignā frequentationē zelus p̄tinet aiarū. **S**i q̄dem fidelis seru⁹ z prudens aplici ordinis imitator exiis: nō solū sibi: s̄ z saluti aiāz z p̄riorū vtilitati itēdere: frat̄ne caritatis obligatiōe tenet̄. **E**t iō post p̄missa h̄ sapie salutaris documēta peto iformari: qlit̄ ad p̄riorū vtilitatē hāc eandē doctrinā facilē d̄uere z copiose valeā dilatare. **I**nsup z formulā artēq; tribue discipulo simplici cōpē diosa z vtilē h̄ idē faciēdi in q̄cūq; alia simili mā indistincta z iformi: vt sic de obstrusis fauoz cellulis mel p̄ducere z panem puulis frāgere ac ī turbas distribuere valeaz fecūditate ḡtiosa.

Sapientia Pulcre z compēdiose hui⁹ qd̄ a me petis eruditiōez h̄e poteris: si dictū illud putile qd̄ quōdā in sentētys hūanitus iuētis legisti: nō velis p̄ycer̄ sed effectui curaueris studiose mandare. **Q**ueris qd̄ sit h̄. **C**erte illud cuiusdā famosi q̄ sic dic̄. **S**apiētis ē ordinare: qd̄ huic melius: qd̄ vtili⁹: qd̄ nobili⁹: nā ea que a deo s̄: ordinata sunt. **Q**d̄ enī ordinē retinet: durabile erit. **U**t ḡ filr̄ in h̄ sicut ī p̄missis oibus exēplo magis q̄ v̄bo te instrua de q̄sito. modus z ordo h̄ mōstratus tibi erit vniuersalit̄ obseruādus. **N**ō ḡ circa p̄missa q̄ quicūq; sapientē aut seruēter n̄ solū seipm̄: s̄ z p̄ximū ex hac sapie doctrina edificare desiderat. studiose p̄quiredo iueniet ibi qd̄ p̄ficiet vtriq;. **Q**uedā nāq; materie talit̄ sut̄ posite: vt de se q̄ dāmodo sint applicabiles ad eiusmodi: si q̄s tñ aliquale diligētiā voluerit adhibere: sic sūt oēs ille q̄ de xpi sunt passiōe: vbi solū aduertēdus ē numer⁹ eoz q̄ z q̄lia passus ē. **M**ateria illa superius posita ē vbi dīna sapia ichoat discipulo p̄ ip̄ius feruore exercitādo suā passiōē explicare: talit̄ ē ad populum ordinanda.

Primū siquidē xps̄ dei fili⁹ iminēte sibi passiōe horreda: cuz p̄re angustys supuēt̄ure in p̄ximo mortis guttas sanguineas su dādo funderet in trā: nihilomin⁹ tñ libere suā volūtate p̄ris volūtati cōmisit: z qd̄ cepat deuote p̄fecit. **S**ic qlibet deuot⁹ in ōni aduersitatis pressura z tribulatiōis angustia: licet forte natura;

et quo h̄o s̄ v̄bo
debet̄ q̄d̄ v̄mar
verbi q̄d̄

habeat reluctantē: se pafne volūtatī cōmittat: et deuote hoc suscipiat qđ occurrit. **S**ecundū. Et sic xps fuit captiuat⁹ et vincu-
latus: ne qđ vellet posset abire: sic se hō debet captiuare ne seqtur
cōcupiscētias carnis: ac sensualitatis appetitū ad nociua trabē
tem. **T**erciu. Itē eadē nocte oēs sibi illusiōes scās ac verecū-
dias illatas ab iniqs patientē sustinuit. Sic homo oīa vba cōtu-
meliosa et turbatiua: atq; obprobria et octa mala irrogata a ma-
lis et iportunis hoibus patientē ferat amore sui redēptoris: filia
vel potius multū maiora propť ipm patiētis. **Q**uartū. Deide
in mortis discrimine ad caypham adduct⁹ vitatē nō deseruit: s;
maledicentē et odēnantē se dei filiū cū omni modestia cōfessus
fuit. Sic verus ipius seru⁹ ppter nullū tpale piculuz debet vita-
tē deserere: s; vsq; in mortē constās pdurare. **Q**uintū. Dulcis-
sima mat̄ eius filio sic angustiato viso: valde doluit. et ei ex inti-
mis viscerib⁹ cōpassa fuit: ac amarissime fleuit. Sic fidelis ani-
cus suo amico dilecto mala patiēti cōdolet et cōpatiat. **S**ex-
tū. Deī cū añ presidē statueret et iniqs accusationibus false vr-
geret: oēm māsuēdinē et patientiā oñdit. Sic ver⁹ xpi imita-
tor nō murmuret aut reclamet: nec cōtradicat cum indebite ab
emulis ledit⁹ vel ipugnat. **S**eptimū. Diuina sapiā veste alba
induit. et tanq; fatu⁹ spernit ac irridet. Sic oēs irrisiōes q̄ solēt
a vanis huius mūdi hoibus deū pre oculis nō habētib⁹: homi-
ni spūali irrogari: sufferat patientē. **O**ctauuz. Spinea corona
rex glē coronat: scepro ac purpura subsannatorie deludit. Sic
etiā cū seruus xpi in hoc mūdo vilipēdit et velut omni honore
indignus abycit: atq; a presūptuosis despicit: et illusiōibus mo-
lestat: cogitet qđ seruus nō ē maior dño suo: nec p malo habeat
si p summo rege similia patiat. **N**onū. Post hec nudat⁹ vberē
tur: et flagellis nodosis caro illa sanctissima et mēbra delicatissi-
ma acerrime dilacerant: corpus ei⁹ formosū plagis liuet: et san-
guine vndiq; rubet. Sic miles strēnuus debet corpus suū p as-
peritates et duricias dbitas castigare: ne iobediētiā icipiat recal-
citrare. **D**ecimū. Tandē sentētia mortis sup auctorē vite data
crucē sibi baiulās: cōfestim ad locū supplicij foras educit tanq;
malefactor: qđ huius mundi vita idign⁹ estimat. Sic verus iesu
xpi imitator seipm abneget: crucē suaz tollēdo et extra castra se
cū exeat iproperia eius portādo tanq; purgamentū huius mun-
di scūs: sempq; mortificationē iesu in corpe suo circūferat: vt et
vita iesu tandē in corpe suo manifesta fiat. **I**taq; simili mō-
bis decē articulis faciendū ē in oibus cōsequētibus materis q̄

sunt de xpi passione. Eodē q̄q̄ modo fiat in materia p̄taxata d̄
utilitate videlicet t̄paliū tribulationū: de q̄bus similiter poterit
cōbinare et applicare. put placuerit. Sic ergo virilif̄ faciat ī ōnī
bus talibus q̄ sūt his similia motiua multa: q̄ ordinate cōponē
do et cōnumerādo auditorib⁹ p̄ponat: et diffusius p̄tractādo ad
libitū collationē faciat motiua. ¶ Quedā aut̄ diligētiori idigēt
p̄scrutatione: vbi gr̄a. ¶ In p̄ma materia sup̄ius posita de tractu
diuino diligēs lector iueniet inf̄ alia despoſationis diuine has
utilitates. Ex hoc nāq; habebūt cōscie puritatē: mētis securita
tē: fame claritatē: noīs immortalitatē: sp̄ualis delectatiōis ac gau
dioꝝ diuinoꝝ affluētissimā vbertatē: somnū quietū et securum
p̄tectorē: gl̄am et honorē: ac p̄bennē felicitatē: q̄ eā sibi ī amicā
assumit: decoꝝe vite decorabit: stola gl̄e vestiet: et corona gratu
latiōis coronabit: p̄ modico labore magna rege p̄fruet: et vera
atq; p̄fecta beatitudie q̄ in cōtēplatiōe sūmi veriꝝ boni cōsistit:
beatificabit. ¶ Itē erit honorabilis atq; gr̄atiosus: pacificus et for
tunatus: sapiēs atq; exptus: sp̄ualis ac diuus: amabilis: et oīni
bonoꝝ possessor secur⁹. ¶ Itē circa materiā de seruida peniten
tia nota ibidē: q̄ hec mala inf̄ alia peccatoꝝ cōsequūt: videlicet
seuā penitētia: gemit⁹ et fletus: meroꝝ et tristitia: et cordis clamor
atq; miseria: deus pdit: aīa misera a summo bono sepat: ḡtus
nuda: et dōnis celestib⁹ spoliat: cōfusione induit: et ignominia
replet: decipit: derelinquit: et quodāmo bonis oībus puat: re
morſu cōscie cruciat: viuēs morit: ac sanus existēs languidus
efficit: nomē sp̄ose amittit: deū offendit: seipam pdit: ī bonoꝝ
saluatorē: iūmicos letificat: scōs aut̄ angelos cōtristat: replebit
yrecūdia pauore et angustia: peccatū astute hoīem circūuenit:
aufert sensū: cor trāssigit: et suauī toxico hoīem pdit: oculos sp̄u
ales eruit: sp̄m sc̄m fugat: et robur ōne tollit. ¶ Peccator gladys ī
imicoꝝ iermis obycit: in se marcescit. et sibimetipi grauis effici
tur: alioꝝ bona vidēs amplius de suis cōfundit et conturbatur
¶ Peccatū plūbo et leoni: tonitruo et absinthio cōpatur puare q̄e
te iteriori: et horroꝝe q̄q; dormiētes cōturbare cōsuevit. ¶ Inēduz
suadet hoī diē natiuitatis sue maledicere: et in foueaz corruere
desperatiōis ifelicis. ¶ Circa materias de malis religiosis in q̄
bus extictus ē seruoꝝ deuotionis nota: q̄ religiosus tepidus et
vanus ē lamētabilis: q̄ miserabilioꝝ quodāmo oībus creatur
sc̄z carēs deo et mūdo: cōpat̄ ciuitati ruinosē q̄ vl̄ subitanee cor
ruit: vel paulatim deficit: donec tandē ex toto perit. ¶ Itē mōstro
marino p̄p̄ deformitatē exteriorē et interiorē. ¶ Nā ver⁹ et p̄ficiū

quod quid multa
mala in se dicit.

74-
religiosus debet habere has cōditiones. Omnia scz mundana
spernere: in solō cōditoris amore flagrare: sanctasq; meditatio
nes z bonas opatiōes semp habere: seipm̄ z pximuz edificare:
nemine aut circūuenire aut ledere: s; in simplicitate z sincerita
te vitam ducere beatā. Itē carnē suā cū vicys z cōcupiscentys
crucifigere: exercicia v̄tutū q; magna z cōsuetudies deuotiōe
plenas habere: ac fortissime ac strēnuissime cōtra neq;cias imi
ci bellare: z semetipm̄ pro defensiōe v̄tutis z iusticie in mortez
vsq; tradere. **C**ōditiōes vero mali religiosi sūt hec scz: pro
uia cōtra suos superiores. Itē q̄rulositas. Est aut q̄rulosus qui
nihil sustinere vult: s; sue vult volūtati viuere. **A**uiditas rerū
temporalium inordinata: z laxatio freni nimis libera ad circum
stātiās peccati carnalis. Item descūs diuine caritatis: inuidiaq;
frañe p̄speritatis: honoris ābitus iordinat⁹: z negligētia scārū
cōsuetudinū. In seruiicio dei sūt pigri: p̄ questu rerū tpaliū sol
liciti: z in ōni tpe circa curā corpis nimis intēti: z itē p̄ni sunt
imitari potius mala exēpla q̄ bona: z suā negligentia defende
re p̄ alioz tepiditatē: discursus faciūt iutiles: z p̄ colloq̄a mala
corrūpunt bonos mores: v̄ba quidē habēt interdū ad horaz spi
ritualia: s; scā q̄nq; subintrāt carnalia: timētes quidē soluz ocu
los hoīm magis q̄ dei: cor habēt mūdānis desiderys repletuz:
z q̄ habēt bona pua multis malis sunt pmixta. **H**oc igit mō
cōsequēt in oībus alijs materys hui⁹ libri vsq; in finē poterit
quilibet studiosus cū diligētia flosculos extrahere vñ possit ad
viā salutis pximū trahere z ad deuotionez excitare. Quod sibi
met faciēdū relinqm⁹: vt ei ex hoc studio fructus salutis z mer
ces crescat eterne retributionis.

Qualit̄ multi fideles possint sapiām dīnā despōsare z quō p̄
quotidiana q̄dam leuia exercicia obeāt se continue in eiusdem
amore renouare.

Venite filii audite me: venite
z audite z narrabo vobis oēs qui timetis deū: q̄nta fe
cit dñs aīe mee. Fecit enī magna mihi qz potēs ē z sc̄m
nomē e⁹. Plane spectabilia z magna sūt hec: tanq; insignia vt
ex his nō imerito admiret̄ oīs hō magnificās deū ac dicēs. qm̄
bonus qm̄ in sc̄m mīa eius. Quāobrem si ego q̄dem inf̄ hec so
bria quadā ebrietate videar mēte excedere: deo cōcedendū est.
Caritas enī xp̄i vrget nos. Itaq; os nostrū patet: s; z cor nostrū
dilatātū ē. Auditū ergo hūc iocūditate z exultatiōe plenū mlto

Conditiōes boni
Libro
58. 13. 32. 53

Conditiōes mali
Libro

rū pro salute indultū magno cordis desiderio nobis eructuare
cupio festinant. Etenī sacramētū regis abscondere bonū ē. **O**pa
dei reuelare et ostiteri honorificū ē. **A**udite ergo nūc populi oēs
de regalibus nuptijs venio: ex vino celi potat' mado: nuptiali
positus thalamo gaudeo. **I**nsup bonū nunciū porto: cunctisq;
noua gaudia fero: et iō meipm p iubilo nō capio: s; totus iocun
ditate isusus exulto in dño. **Q**ueris vñ taz rara: tāq; isolita gau
dioz materia sit in tra nra suborta. **N**imirū ex hoc q; i his pas
calibus gaudijs: videlicet regalib' ac spūalibus nuptijs: ipe rex
sumus ac impator diuin' suā mihi ynicā ac dilectā eternā scz sa
pientiā in spōsam copulauit: spōsalia contraxit: et me quodāmo
suū generū fecit. **Q**is ego: q; sum gener regis. **Q**uis ad tantam
dignitatē audeat aspirare. **Q**ū magnū ē hoc: q; taz paup et mō
dicus: tā vilis et idign': nullis meritis pcedētib' ad tantā digni
tatē debuit sublimari. **Q**uis estimare queat hec dona carissima
omniq; gratiarū actiōe dignissima: s; neq; his cōtent' rex mag
nificus adauxit munera: cumulauit bñficia: ampliauit bona: et
grām copiose dilatauit. **N**ā hūilis ille hui' sapie discipulus i ea
visiōis grā: quodā nouo et mystico noie ab ipa vocat' frat amā
dus: dū in cordis cubiculo nuptiali thalamo cū dñissima spōsa
sua secreta silentia petisset: et inē ipius amoris brachia dulcē so
porat' obdormisset: cordis cū feruido affcū admodū pfcē vigila
ret: atq; de alioz parit' salute secū tractaret: pdcā spōsa huiusce
modi vba nimiū dulcia intellectuālit' ac spūalit' et supnaturaliter
ōniūq; mortaliū votū cōditōib' dissimilit' d'promebat dicēs. **E**x
te nāq; egrediet' in q; oēs gētes bñdicent'. **E**x qbus vbis celit'
platis nimiū delectat' piter et admirat' gītudie p'cipua ad eaz
cōuersus dicebā. **L**umē oculorū meoz: o desiderū aie mee: et
gaudiū mētis mee. qd voce expmī nō pōt. **A**mica dulcissima ni
miū formosa: et pre cūctis icorpali' generosa: oibus gītys decē
tissime p'ornata. **E**cce tu nosti hāc eē cōditionē ac p'prietatē amo
ris intēsi: vt hoc qd qis intēse amat: b' alijs et placere cupiat: et a
ceteris oibus id amari ac laudari: sine sui tñ piudicio cōcupiscat
Amorosi iā pñs mei cōditio cordis: tot miscēs interī ignita su
spira v'bis: s; ecce tu ynica et sola es illa cūctis optabilib' bonis
supesfluent' cumulata: talq; te ipa tradēte ē tua singularis p'ro
gatiua: vt qnto quis amator te plurib' sine iuidia cōicauerit: tā
to pfectius te in semetipō possidebit. **Q**uapropt' o benigna d' sa
lute cūctoꝝ sollicita: da modū aliquē: excogita viā cōgruentem
per quā hic tuus amor ac spūalis despōsatio multiplicetur: vel

75
etiā sicut iam in nōnullis desidiōsis antiquata ē : aliq̄liter reno-
uef. Nam ⁊ natura a te optime istituta q̄busdā puidit de neces-
sarijs remedijs: per q̄ eoz continua defectio quā vniuersa t̄pis
legibus subiecta icutere certū ē cōtinue restaurant: sic reuera ⁊
gratie dona ne pdant vel diminuant frequēti egent renouati-
one. **O** mi deus si multi scirēt p̄ experiētiā desponsationē tuam
eē adeo iocundā. **O** si noscerēt tam modicū ipius eē laborez: et
remuneratiōis tam imensam eē mercedē. **T**otus estuo cū cogi-
to: q̄ tāta bona de p̄pe posita a multis negligunt. ⁊ q̄ messis tā
multa: ⁊ operari tā pauci inueniunt. **Q**ntū huius rei p̄e d̄side-
rio flagrabat doctor ille egregius apostolus **P**aulus: q̄ fraena
caritate p̄motus cupiebat ip̄e anathema eē pro fribus suis: vt
sp̄ialia hec cōciliaret cōnubia: q̄d deniq; ait. **D**espōdi inqt̄ vos
vni viro. **S**ed ⁊ ille diuin⁹ d̄nicus pat̄ n̄r iclitus despōsationis
huius q̄si celestis quidē panimph⁹ cupiebat seipm̄ v̄edere vt to-
tus possit ip̄endi ⁊ sup̄ipendi p̄ aiarū salute: huiusq; diuini amo-
ris istauratiōe. **S**ic ⁊ soci⁹ ipius idiuiduus euāgelic⁹ ille fr̄acisc⁹
oīa arbitratus ē vt stercoza: vt ad amorē hūc p̄ciosū oēs trabe-
ret multosq; amatores xp̄o lucrificaret. **S**imilit̄ ⁊ aly mlti do-
dilecti ab inicio mūdi fecerūt: q̄ se hui⁹ rei causa tormētis ⁊ peri-
culis inumeris expōsuerūt: tāto feliciores hui⁹ despōsatiōis p̄ti-
cipes se fieri arbitrātes: q̄nto plures potuissent sibi attraxisse cō-
fortes ⁊ cōsodales. **N**ūc ḡ d̄ne mi p̄pnis deuote iherēdo vestigi-
is ego q̄q; hui⁹ amoris iaculo vulnerat⁹: ⁊ zelo fraene caritatis
medullit⁹ tactus genua cordis mei ad te flecto: ⁊ ex totis p̄cor-
dys cū singultu ⁊ lacrimis te flagito: vt hāc sp̄ialē d̄spōsatiōez
in dieb⁹ n̄ris nō sic perire pmittas: s; grām renouatiōis ipi⁹ ali-
qualē cordib⁹ diuersoz ifundas. **S**ac nobiscū d̄ne nō scdm̄ meri-
torū n̄roz p̄uitatē: s; scdm̄ q̄d decet tuā amabilē atq; pyssimaz
bonitatē: in tua nāq; clemētia depēdet tota sal⁹ n̄ra. **E**x eo quip-
pe miseris es tā ineffabilit̄ amabilis: q̄ ipis idignis es tā pius
atq; placabilis. **S**ed ne diuti⁹ te p̄trahā. **E**n ego miser peccator
p̄p̄rys delictis p̄grauatus: s; de tua imensa pietate cōfusus: corā
te p̄stratus iaceo: de t̄ra nō surrecturus: donec ex labys tuis v̄-
bum egrediat̄ gratiosum: donec surgas ⁊ ppicius fias: consen-
sum prebeas: ac te nūc quoq; sicut olim desponsari permittas.
Sapientia. **E**go quidē patus essem omni tempore
q̄d petisti adimplere: ⁊ in hec sp̄ialia cō-
nubia cōsentire: si tñ eēt qui huic despōsationi vellent legitti-
me operā dare. **S**ed mirū in modū multi sunt q̄ hāc desiderāt

Simile

Prapriū fr̄acisc⁹
75

3.

4.

Fr̄acisc⁹ d̄ne
75

Labore op̄m

simile

perseuerantia

arram habere: verū tñ pro eius adeptione nolūt laborare: verūz
quidē si sine labore hec mea felicissima despōsatio obtineri pos
set: innumeri me sibi in amicā eligerēt. Quis enī nisi īsanus au
ri imensū pondus sibi gratis allatū nō tollat z vadat. Nunc vō
sic ē q̄ sapia trahit de occultis: z q̄ voluerit ip̄am possidere: ne
cesse habebit eā cū labore z sollicitudinē q̄si pecuniā q̄rere: z effo
dere q̄si thesauros. Non enī inuenit in tra suauit̄ viuentiū. Si
quidē cōsilio diuino decretū ē: q̄ nullus hāc dignissimā spōsaz
accipit: nisi prius strēnuissime in acie p̄pter ip̄am militauerit: z
aduersa sustinuerit multa: z quicūq; in his tribulatiōib⁹ virilif
vsq; in finē pseuerauerit in hoc mūdo eius in obseq̄o: hic tādeꝫ
feliciter eidē copulabit sine fine in regno suo gloriozo. Nec mi
rū q̄ labor preire solet mercedē. Quis nāq; z in hoc breui tpe
optando z nō operādo obtinet qd̄ vult: z ideo digni nō sūt ip̄i
us p̄cā despōsatiōe: q̄ aduersa dedignāt ei⁹ ob amorē sustinere

Discipulus

Utq; dñe: nā z catelli edūt de micis
que cadūt de mensa dñoz suozū. Et iō
saltem hoc fiat vt ex p̄ticipatione illius p̄fecte despōsationis di
uine quibusdā singularif collate: tuis q̄q; infirmis ac fragilib⁹
put inuenerit manus tua p̄uidere digneris: cōdescende queso
infirmatibus n̄ris: z malicie tēporis hui⁹ instātis: z da modū
aliquē hanc grām scdm̄ diuersos gradus p̄ticipādi. Nam z di
uersos gradus habes mentib⁹: aut nūquid vnam tñ habes be
nedictionē pater: Da igit̄ modū aliquē facilem z tā generalez
vt oēs te per ip̄m colere cupiētes: siue tibi caritate p̄cā iūganē
ne fragilitate hūana p̄pediti: ab hac retrabant: seu etiā post mo
dum igne purgatorij cōdigne purgenē: mereant̄ b̄ndictiōis ip̄
sius eē consortes: nec vniuersalia vt soles de hac re documenta
p̄ponas: sed ad singularia ac p̄ticularia z quedā leuia z cōmu
nia descendas: tanqm̄ si nutrix peruulis suis lac prebeat: non
solidum cibum: hec nāq; impotentibus quibusq; ac simplicib⁹
sapiunt suauius z facilius adimplent.

promissio
christi

Sapientia

Quoniam ex euangelico statui promif
sionē seculi: nauiculam petri licet multipliciter quassatam:
nequaqm̄ deserere velle vsquequaq;. Ideo secundum diuer
sa tempora ad colendam vineam meam operarios destinavi:
eiq; salutis eterne remedia contuli: ac sepius collata renoua
re non omisi: sed ab inicio pernationes sanctas in animas
sanctas me transfundo: amicos dei ac prophetas constituo:

76
quāobrem ⁊ in p̄senti: nūc q̄q; pietatis q̄dam opa. ac dīlctionis
cōsuetā satis exercitia: q̄bus a multis diuersoz graduū ac statu
um hoībus despōsationis huius et̄na salus diuersimode cōpti
cipari possit tibi indicabo. Simulq; qualic̄ amor meus iugit̄ re
nouari valeat demōstrabo. Adiciens hoc nihilomin⁹ q; hī qui
eiusdē sapie doctrine sup̄ firmā petrā catholice ⁊ apostolice ve
ritatis fundate extiterint deuote imitatores: b̄ndictionis quoq;
īpius q̄ per semen fidelis abrahe repromissa ē in xp̄o iesu: erūt
in sempiternum heredes.

Hic ut quicūq; desiderat et̄ne sapie amabilis fieri discipu
lus cuiuscūq; cōditiōis sit vel status aut sexus seu ordīs:
aut religiōis: debet diligēt ea seruare q̄ sequunt̄: q̄ sic sūt tēpe
rata: vt nihil difficultatis ip̄ortēt: ⁊ q̄libet possit ea facere sine o
ni p̄iudicio sue p̄fessiōis ⁊ status. Si q̄dem dīna sapia nō intēdit
per ista statuere aliquā obligatiōē vel p̄fessiōē: aut etiā astric
tiōē qualēcūq;: s; solū q̄ndā nouā dormitātis deuotiōis spon
taneā excitatiōē. In qua q̄ se excitare voluerit: b̄n̄ facit ⁊ lau
dabilē. Qui aut̄ hoc nō facit p̄ tāto nō peccat nec delinq̄t. Ante
oīa igit̄ q̄libet sapie discipulus debet amorē carnalē si habet re
linq̄re: ⁊ ip̄am p̄clarā eternāq; sapiam diuinā in sp̄sām sibi af
sumere ⁊ amicā. Quod si fortassis quispiā adeo ligat⁹ eēt p̄ amo
rē aliquē priuatū q; sibi p̄i tā subito vim īferre asperū iudicaret
eē ac nimis durū: saltē habeat bonū p̄positū: vt ab hoc amore
nociuo se velit abstrahere: cū adiutoriū diuinū occasiōe aliq̄ in
uēta sibi senserit efficacit̄ arridere. Vt aut̄ q̄ t̄reno amore ligati
nō sūt: s; alias desides hucusq; atq; tepidi atq; negligētes eius
in amore fuerūt: debēt hāc sp̄ualē sp̄sām q̄si de nouo despōsār
⁊ se in eius amore recentē inouare pio quodā deuotiōis affectu
Hoc aut̄ sic dicim⁹ eē faciendū: vt eidē cui p̄sus seruire solebant
tanq; dño p̄ timorē: sibi nūc piē studeāt placere ⁊ adherē tāq;
dulcissime sp̄ose p̄ sp̄ualē ⁊ itensū amorē sp̄ cogitātes excellētiā
⁊ pietatē hui⁹ diuissime sp̄ose: ⁊ q̄ b̄ti sūt illi q̄ ei⁹ amicitia ī hac
vita meruerit d̄corari. Et h̄ despōsatio vl̄ despōsatiōis antiq̄ ino
uatio prop̄ feruētiorē duotiōis excitatiōē debet fieri: nō solū
ab itra in aīa: s; exteri⁹ licet occulte: p̄ aliq̄ signa puta p̄ tres pro
stratiōes: seip̄m in eisdē tate sp̄ose dādo: offerēdo ⁊ exhibēdo
⁊ arrā despōsatiōis ab ea petēdo sc; aliquā nouā ḡzām ī signū
mutue dīlctionis ⁊ fidelitatis: quas neq; mors neq; vita neq; q̄
cūq; creatura in perpetuū debeat violare. Et quia plerūq; facta
plus mouent q̄ verba: factum quoddam notabile ac rarum:

exemplū

20

multūq; motiuum spectans ad propositum tibi reuelabo. **E**rat
 quidā iuuenis feruidus amator: qui amorem freno relicto spō
 sam hāc celestē diuinā scz sapientiā sibi ī amicā elegit: cupiēsq;
 uehementē dilectā hāc itimis viscerib⁹ cordis sui plenius incor
 pare: secretū locū petyt: z p amoris stupēda uehementia surgens
 z vestimēta sua a pte supiori corpis extrahēs arrepto ferro acu
 to sup nuda p̄cordia pectoris sui ī ea pte vbi cordis vitalis pul
 sus p̄cipue videt̄ vigerē: p̄dictū ferrū carni sue īfixit taz valide:
 vt singulis ictib⁹ cruoz sanguineus erūpens seq̄ret̄ ictus ferien
 tis: z sanguis: vñ desup p̄cordys deorsū decurreret̄: dfluētēs mi
 nutatim. **S**icq; tot acutas pūcturas: seuasq; fixuras hinc ide fe
 cit donec tandē h̄ mō nomē p̄clarū sue spōse: qd ē ihs: magnis
 z capitalibus lris sup latitudinē cordis sui exarauit. **C**ū aut̄ hec
 amoris vulnera recētia z sanguinolēta sibi nimiū dulcia in car
 ne liuida aliquādin cū multo amoris incēdio portasset: tandē
 post multos dies sanat⁹ clare z p̄fecte p̄dictū nomē caro illa in
 eodē loco integlit̄ c̄seruauit. **P**ost modū igif cum hic diuinus
 amator quēlibet frēnū amatores sue spōse vanū nomē in veste
 seculari vt a nōnullis fieri solet: deferri videbat: ex intimis pre
 cordys ad dīnā spōfaz suā ouersus eiusq; amoris supercellētissi
 mas p̄rogatiuas cōmemorās: ipius nomē nō ī tabulis lapideis
 aut ī vestimētoz picturis rubrica vel atrimēto cōscriptis: s; in
 tabulis carnalibus cordis: atq; lris sāguineis: rosea vernatib⁹
 floratura c̄signatis: se gestare idebilit̄ ī suis p̄cordys gaudebat:
 fructū vō salutiferū dīni amoris in sibi crescere notabiliē sētiēs
 ex p̄ntia tāti noīs memoriā iugit̄ admonēt̄: cupiēsq; quoslibet
 deuotos diuino ī amore p̄ficere: suafit eis p̄inde h⁹ noīs maiorē
 curā h̄re: nō quidē vt idipm facerēt z se piculo incōsulte cōmit
 terēt: neq; illud vllō mō imitare debere: qd sibi ex singulari do
 no datū fuit vtute diuina supare: s; q̄ illud nomē salutiferū q̄li
 tercūq; formatū vel cōscriptū secrete quidē z latent̄: aut ī veste
 aliq̄ vel alias ad libitū p̄ diuini amoris excitatiōe sp̄ deferrent.
Sane p̄dict⁹ adolescēs amāduz memoratū op⁹ amoris iō fecit:
 vt quotiēscūq; cōtingeret nomē p̄dictuz sibi soli ac deo ibidem
 cognitū a se videri: totiēs c̄tiggeret pristinā amicitia rememora
 do q̄si recentē in corde suo renouari. **S**ilē hui⁹ q̄ntū ad inten
 tionē facti legim⁹ de symone sūmo sacerdote: q̄ amicitia quaz
Judas machabeus frat̄ ei⁹ dudū cū romanis statuerat: q̄si iam
 iueteratā cū renouare vellet: clipeū aureū in signū illuc misit: z
 antiquā amicitia innouauit. **S**ed z ip̄e dñs in signum federis

77

hoibus arcu in nubib⁹ dedit. Sic et filij isrl' mto federe cu dno
 aqua effuderunt: et vel aras edificantes aut lapides ponentes res
 aliqs corpales statuerunt: vt p exteriora signa iterioz fragilis hu
 mana iuuaret memoria. **M**ulti quoqz facti noui testameti i
 trasactis an nos tpiibus p icitameto sue deuotionis picturas di
 uersas sibi fecerunt: qda ymagines vel cruces iuxta se habuerunt
 nonnulli et reliqas vl cetera filia apud se vt legit hui⁹ rei ca detu
 lerunt. Hoc g vt pdictu e faciat scz de noie ihu q gram habuerit.
Anim⁹ quippe huan⁹ cito ac facillime a cepti labit: nisi frequent
 in ceptis renouet. **I**te eterne sapie deuoti cultores: ac discipuli
 possunt q volut quotidie horas subscriptas scz cursu breue eidē
 sapie legere. **V**y aut q legere nesciunt: vel legitime occupati sut:
 seu etiā q eas comutare cupiunt dicat loco eaz. vii. p^r n^r. p septē
 cosuetis horis: p qlibet hora vnu. **D**ec aut det ee eoz intetio in
 his horis: vt dina sapia custodiat eoz corda et corpa: ne ab hoc
 mudo stultissimo: et modernis tpiibus vanitatib⁹ et malignitati
 bus pleno: irretiant: sz caute et sapient ambulado: a cuctis mal
 et periculis pseruent. **I**te in mesa post bndictione anqz icipi
 ant comedere dicat vnu p^r n^r pro elemosina spuali his aiabus
 q maxime sut idigetes i purgatorio: attedentes qz periculosum
 sit g^ris elemosina comedere: et p cōtinua suffragia fidelit ea nō
 deseruire: qz piū sit i nullo se iuuare valētes: iuuare: et cū qnta
 nihilomin⁹ g^ritudine gaudeāt se i tāta miseria: vl minimā gut
 tā aut micā vnā q cadit de mesa dnoz suozū pcipe p refrigerio
 qualicūqz. **E**t vt hoc quoqz exercitiū pietatis magis g^rtum ac
 psuasibile duotis mētib⁹ fiat: sciēdū q dū deuota qdā approba
 te religiois psona simul cū ceteri qbusdā has oratiōes faciēdas
 de nouo suscepissz: p^rcipue cum magna deuotiōe erga pmissum
 de profundis p aiabus desolatis dicēdū flagraret: apparuerunt
 ei in quadaz visione aie multe: locis purgabilib⁹ deputate: q ex
 vili habitu et gestu miserabili quē preferebāt: suffragioz se bñfi
 cio idigere deflebāt: inē quas tñ singularit vna ad ipaz accessit
 et flebilē ab ea petyt: vt se pmitteret ee hūc medicū cui q^rtidie i
 mesa de pfundis pdictū p elemosina erat largitura. **E**x q visione
 postmodū seruētius erga hāc agebat elemosina spualē. **I**tem
 vnu p^r n^r dulcissimo et salutifero nomini eterne sapie: qd ē ihu
 vt dñs et saluator n^r oēs hos etne sapie discipulos: sanctamqz
 matrē ecclesiā saluet et custodiat a cuctis aduersis: et ab oim tue
 atur hostiū isidys. Sane ob reuerētiā tanti nois eidē pmittēdo
 vel et subiferēdo dicat hec vba. **B**ndictuz sit nomē dñi n^ri ihu

37

7

3. 7. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

7

elaboratio sua propria

7

Quinto Legit
hinc

xpi dei: et gloriose virginis marie matris eius in eternum et ultra. Amen
Et de hoc extant indulgentie. Ratio huius orationis de hoc nomine est: ut
ille dulcis ihesus qui per doloribus his ultimis temporibus de cordibus multorum
quantum ad deuotionis feruorem delectus et extinguitur: et tam dānabili-
ter iam pietus est: eo quod tam innumeri sunt qui que sua sunt querunt: et non qui
ihesu christi: ut inquit hoc mellifluum nomen aliquo modo reuiuifcat. et cor-
dibus infidelium inculcet ac renouet: predictum fiat pietatis exerci-
cium. Hanc nimirum pietationem ihesu a suis quondam dilectis ipsamet
diuina sapientia nonnullis in uisione apparere conuicta est uoce querulosa.

7 **T**ertio prima die ab ecclesia instituta pro historia sapientie catanda
videlicet prima octidua mensis augusti: et ante uigilias natiuitatis quam
inchoat ad uespas antiphona **O** sapientia: et sequentibus diebus usque
ad noctem illam gloriosam: cum in hunc mundum patris genitura eterna
sapientia dignata est introire: fiat aliquo specialis memoria de ea in orationi-
bus prefatis per antiphonam uel per collectam: uel orationem octiduum. Si et
aliquis temporibus illis cum uacaret: missam prefatam de eterna sapientia cele-
braret: gratum haberet.

8 **T**ertio discipulis et amatoribus sapientie tres
adhuc dies in anno debet esse precipue obseruabiles: ita ut quilibet
istarum trium dierum aliquod obsequium speciale faciat huic spose spiritali
1. Prima est dies circūcisionis domini. in hac enim die incipit annus: et per
consuetudinem quadam terrarum iueterata: hac die hi qui sibi uicez
in amicitia singulariter sunt iuncti: consueuerunt sibi mutuo stre-
nas dare et bonum annum optare. Sic igitur sicut per executionem dormita-
tis anime ad amorem diuinum: quilibet deuotus sapientie discipulus et ama-
tor in hac die suam unicam ac dilectam spousam diuinam accedat: et bonum
annum per strenas sibi ipsi et omnibus ipsius discipulis et sancte matris ecclesie
fideliter deposcat: aliquam orationem speciale faciendo: uel etiam cui
hoc congruit cereum accessum in honorem illius qui eterna lux est ad alta-
re: uel ante crucifixum offerendo uel procurando: in signum quod omnem
salutem suam fidelis discipulus in hoc instabili tempore recognoscit: et
uult se a sola spousa diuina haberi: et quod amor eius solius in corde
suo debeat ardere et lucere: et petat ut si hic amor fortassis aliquo
occasione extinctus est tam misericorditer reaccendant: ut de cetero
nunquam extinguat. **2.** Secunda dies est octidua in quinquagesima: quam di-
es a plerisque appellat carnis priuium: et hec ab hominibus mundi stultis ama-
toribus celebris habetur: et cum uanitatibus superuacuis expenditur.
Tunc enim amici et sodales conuenire consueuerunt: et solacia mundana
ac peritura sibi inuicem facere. In signum ergo quod illa diuinissima
spousa suo discipulo det esse hoc totum quod est gaudium ac solacium et amo-
ris in hoc mundo et futuro: id est pro exercitacione deuotionis tepidi

Strena. 7
anno 1510

oratio

Coram
antiphona

cordis sui faciat sicut patet. **T**ercia vero est prima dies mensis
may: cum vernalis serenitas omnibus grata et desiderabilis incipit in
terre germinantibus pulchre apparere. Nam tunc consuetum est: et maxime in
partibus suevici terre almanie: quod adolescenter de nocte silvas petunt:
et arbores viriditate foliorum venustas percipiunt: et floribus ornatas
pre foribus locant: ubi putant se habere amicas in signum amicitie
et fidelitatis. Sic ergo ut ex iniquo principio conflatur sancta devotio: sic
et de prima die mensis augusti noscitur ab ecclesia factum esse: hoc quod ab
illis superuacue fit homini mortali: ab istis deuote fiat omnium conditori:
et tanto sollicitius: quanto hec diuinissima amica omnes mortales in
gratis precellere dubium non est. Unum illa die sue carissime spouse di
uine ad imitationem sue deuotionis lumen corporale offerant: vel ali
quam aliam orationem deuote dicant seipsum eidem affectuosius recom
mendando. **D**iscipulus quique sapientie: summo cordis affectu honoran
da est illa mater summi regis eterne sapientie: que eosdem tanquam filio proprio spi
rituales in speciales sibi vult assumere filios: et eorum curam gerere
materno cum affectu. Unum quilibet deuotus sapientie discipulus debet eam que
tidie honorare cum salutatioe angelica. ix. vicibus dicta: unum aue
maria dicat cum genuflexione summo mane cum primo surgit de lecto:
omnia bona opera sua die illo facienda: regine celi ad manus deuote
porrigendo: ut cum tam reuerenda mater et dilecta mater ea presentauerit
suo filio regi summo grata et accepta fiat: ob reuerentiam sancte et tante
mediatricis: que fortassis modica ac vilia minusque grata fierent
immediate presentata per manus peccatoris. Similiter in sero faciat post or
ationes orationes: cum iam immediate ad lectum est eundem: et ut eo securius
dormiat ab ea petat: ut quecumque illa die minus profectum est: per ipsam sup
pleat. quod male factum est: per ipsam pie relaxet: et quod bene factum est: per eam
conseruet et gratificet. Item. vii. aue maria dicant cordi genitricis
dulcissimo: omniumque peccatorum refugio piissimo ac singularissimo:
ut ipsa illud suauissimum eterne sapientie triclunium: cunctarumque miseratio
num domini depositoryum superfluentissimum: misericordiam aperiat et incli
net ad huius sapientie filij sui discipulos in ultimo exitu spiritus sui: ut
eos tunc pie defendere et ad celi palatia perducere dignetur. **P**ostre
mo vero omni anno prima feria immediate sequente die altarum
pro eisdem videlicet harum orationum concipientibus defunctis et pro
ipsorum caris amicis missam dicant que sunt sacerdotes vel offerant: aut
centum patris noster dicant que sacerdotes non sunt. Subiungentes deuote pre
missis orationibus hanc supplicationem: ut deus et dominus noster per suam eterne
sapientiam misericordiam ecclesie sue dudum tribulate subueniat: et eam
ad pacem ponat et tranquillitatem. **C**onpendiosus autem predicta

7 recapitulātes sciendū: q̄ amatores seu cultores eſne ſapie ſc̄dm
premiſſa debēt carnalē ſeu t̄renū amorē: q̄ occasio ē multorum
maloz deſerere: ⁊ eternā ſapiam in ſp̄ſam ſp̄ūalē aſſumere: v̄l
deſp̄ſationē h̄ac dudū cōtractā nouo deuotiōis affcū renouā:
⁊ ad maiorē deuotiōis icitationē tres p̄ſtratiōes i loco orōnis
ſecreto facere: cū ſe in p̄cipio ad h̄ offerūt. **I**te ⁊ p̄nt facere ea q̄
ſequunt: videlz quotidie dicere. vy. p̄ n̄r. p̄ ſeptē horis ſapie: p̄
q̄libet hora vnū. **I**te i mēſa añ ſumptionē cibi dicant vnuz i ele
moſinā ſp̄ūalē bis aiab⁹ que ſūt magis egētes i purgatorio. **I**te
nomini ihu dulciſſimo vnū cōtra ōne malū ⁊ infortuniū mētis
⁊ corpis eidē p̄mittēdo ſubiūgendo h̄ v̄ba. **B**ñdictū ſit nomē
dñi n̄ri ihu xp̄i: ⁊ glorioſe virginis marie matris ei⁹ in eternuz
⁊ v̄ltra: ⁊ ſic erūt in vniuerſo. ix. p̄ n̄r. **E**t qui h̄nt gratiā p̄nt pro
incitatioē ⁊ ſigno diuini amoris nomē ihu ſecū occulte portar.
⁊ **D**ñi at̄ q̄ ſciūt legē debēt dicere p̄ maiori deuotiōe curſū d̄ ſapi
entia: ⁊ inſmittere. vy. p̄ n̄r p̄dicta. **I**te b̄tē virgini cū p̄mo ſur
gūt dicāt vnū aue maria: vt ip̄a ſit bonoz ab ip̄is ea die factoz
p̄ntatrix: ⁊ i ſero vnū poſt oēs orōnes: videlicet cū ſint i p̄cictu
ſe deponēdi: vt ſit maloz cōmiſſoz ab ip̄is recōciliatrix. **I**tem
cordi ſuo miſericordiſſimo. vy. vt hoz oīz cōdiſcipuloz i mort̄
articulo ſit adiutrix: ⁊ h̄ ſil̄t erūt. ix. aue maria. **I**te debēt prima
dñica mēſis auguſti: dū icipit̄ h̄iſtoria de ſapia: ⁊ añ natale dñi
dū icipiūt ſolēpnes antiphone **D** ſapia ⁊ c̄. aliqua orationem v̄l
memoriā ad libitū de ſapia facere. **I**te diē circūciſionis ⁊ dñicā
in q̄nq̄geſima: ⁊ primā diē may: debēt in ſpeciali obſeōo habē
orationē faciēdo: vel cādelā accenſā offerēdo: vel p̄curādo q̄b⁹
hoc facere cōuenit. **E**t itē in p̄xima ſeria poſt diē aiarū p̄ oibus
bis eſne ſapie diſcipul̄ deſūctis: ⁊ pro ip̄oz caris miſſā celebrār
vel offerre vel cētuz p̄ n̄r dicere: ſm q̄ tūc cōgruit ſtatui vniūſ
cuiuſq̄. **S**i v̄o eēt aliq̄ adeo debiles vel iſirmi: v̄l occupatio
nib⁹ licitis dediti: vt p̄ tpe a p̄dcis ip̄edirent: vel ſi eēt tā duri
cordis ⁊ ſecularis animi: q̄ p̄p̄t̄ eoz ignauiam neſcirēt ſingula
put ē dictū applicare. dicāt. ix. p̄ n̄r. cū totidē aue maria: ⁊ faci
unt ſuffragiū p̄dictū: ⁊ hoc faciāt illa intētiōe ip̄licite q̄ ⁊ ceteri
exp̄licite: ⁊ ſufficit. **S**i ēt aliq̄ eſſent q̄ p̄dicta aue maria vellent
cōmutare i totidē **S**alue regina: ⁊ illud p̄ n̄r q̄d in menſa ante
cibū p̄ aiabus dicūt in p̄ſalmū de p̄fundis: b̄ñ facerēt ad honozē
ſapie eterne q̄ ē b̄ñdicta in ſecula. **T**oro vt ad p̄poſituz nūc
paululū redeam⁹: cōſiderare libet q̄ hec mea inq̄t diuina ſapia:
p̄tilis doctrina ſimplicitate quidē ſmonis inculta: ſed reuera

Sig. d. d. d.

71
ōni fructu spūali opose fecūda : tibi erit deuotiōe p̄cipua suscipi
enda. Nā vt ip̄e cernis ⁊ experiri potes p̄ eā feruor deuotionis
accendit : cultus diuin⁹ ampliat : ⁊ p̄xim⁹ vtilit̄ edificat. Sed et
aiabus ī locis purgabilib⁹ degētib⁹ piū inde adiutoriū ofertur :
nulliq; nisi forte inuido detractori vel impio derogatori habē
tib⁹ itellectū exccatū ⁊ affectū iduratū : poterūt h̄ iusto exāmie
pbata displicere : ordine caritatis debito hic seruato. Exiñ p̄mo
deuotionē tibi haurias : deide p̄ximozū puideas aīarum saluti.
Fructus multiplex diuine benedictionis quem discipuli sapi
entie merentur accipere ex eius desponsatione.

Quam auroza finez daret : ⁊ tē
pus h̄ iocūdū votiuis cū gaudijs ⁊ festiuis laudibus in
h̄ dulcissime spōse diuine felici allocutiōe expēsuz finē
daret. Jam iāq; discipulus q̄ diuinis iteri vacauerat cōspectib⁹
ad exteriora opa laboriosa vocaret : somniūq; h̄ q̄etissime cōtē
platiōis ⁊ inēne suauitatis in frūpere obediētie stimulis vrgere
tur. Totus ad dilectā cōuersus : ⁊ ī amoris lacrimas resolutus :
in oscula scā ruēs : ei quā diligebat aīa eius p̄cordialissime vale
dixit : crebroq; brachijs amoris affectuosissime eā sibi sponsam
spūalē cōstrigens sustinuit : q̄si horā dimidiā : ⁊ talia int̄ q̄rulosa
valedictiōis v̄ba : lacrimosa voce subintulit dicēs. Nunc quoq;
fimo mihi ad te dirigit. **O** p̄cordialis amor cordis mei : cui soli
me totū cōmisi : cupiēs h̄ in euuz p̄petuari. H̄as tibi dilecte refe
ro pro his : alysq; inumeris b̄nificijs mihi a te grā sola collatis :
tibi laus ⁊ glā in scā. **T**e obsecro intimo cordis ignito d̄siderio
p̄ viscera miarū tuarū : ⁊ p̄ vtutē sanguis rosei : quē abūde ī tua
passione pro hūani generis redēptiōe sudisti : vt hos oēs qui te
eternā sapiam decreuerit mō p̄fato despōsare : teq; volūt colere
cū p̄missis oīonū deuotis exercitijs : seu etiā hec eadē fidelibus
studuerint cōicare : vt inq; hos oēs b̄ndictiōe salutari b̄ndicas
rex me⁹ ⁊ deus me⁹. **T**u nāq; es fruct⁹ ille b̄ndcūs olim mundo
repromissus : ī hoc singularit̄ puilegiatus : vt cuiuscūq; tu b̄ndixe
ris : sit ille b̄ndcūs. **B**ndic ḡ p̄ mi pueris istis : amatorib⁹ videlz
⁊ discipul⁹ tuis : b̄ndictiōe oīm patriarcharū ⁊ cūctoꝝ electozum
tuoz q̄ tibi ab inicio placuerūt vt eoz tandē felici numero cuz
gaudio aggregent. **I**nuocet queso nomē tuū amabile ⁊ glōsuz
sup eos : vt sit eis in p̄tectionē salutis in cūctis mundi h̄ varijs
vite piculis. **T**ua et̄na sapia eos in agēdis dirigat : āgelus pacis
ip̄os custodiat : ⁊ p̄speritas aīe ⁊ corpis eis arrideat salutaris.

Da eis dñe locū pñie: vt p verā dñricōez ⁊ purā cōfessionē: atqz
satisfactionem pfectā: añ mortē suā ad te suū creatorē cōuertā
tur: tibiqz pfecte recōciliens: necnō ⁊ sacrosancti corpis tui per
ceptiōe p viatico ī extremis laborātes muniant. Ita vt neqz
subitanea ⁊ iprouisa ac idisposita morte poccupēt. Fac eis dñe
ppē nomē tuū gratiā hāc: vt sicut nunc p h̄ deuota ierucia tibi
famulant: sic ī hora extrema sue expirationis a te bñdicant: et
a tua dulcissima m̄re: matre inqz m̄re ad regna glōsa pducāt.
ybi in celesti patria sancta illa agmina beatorū spūum post pñt
incolatū miserie ab ybertate dom̄ dei feliciter deebriet: te regē
glōrie: dñm qz v̄tutū ī decore suo cōspiciētes ihm xpm dñm no
strū. Qui cū p̄re ⁊ spūscō viuūt ⁊ regnat: p oīa sc̄la sc̄lorū. Amen.

¶ Explicet horologium eterne sapientie.

Prologus cuiusdā fratris de viridivalle super cētūz medita tiones dominice passionis.

Unerabilis ille icarnate sapie discipul⁹ melodisoni illi⁹
sapialis horology artificiosissim⁹ fabricator: cētenos ar
ticulos seu centū meditatiōes circa passiōē eiusdē cru
cifixe sapie meditādas: quarū ī plogo sui horology me
minit in suo vulgari suenico teutonico p ip̄is vt ait vulgari⁹
edoct⁹ diuinit⁹ deuotissime copulauit. Quas ego a deuoto q̄daz
sacerdote deuote rogar⁹ eiusdē sapie spū adiuuāte ī latinūz trās
fudi sermonē: eosdē mētis cōcept⁹ penit⁹ inuatos: alteri⁹ tātū
pprietate idiomatis exprimēdo. ¶ Premittit autē predict⁹ disci
pulus plogusculū hūc sequentē. ¶ Pro quo aduertēdū singulas
orōnes seu collectas totidē peticiūculas cōtinere: q̄t meditatio
nū articuli p̄cesserūt: ⁊ pleruqz singulas singulis r̄ndere articul
Quo fit: vt sicut ī ip̄o plogo d̄: cētū petitiōes cētū meditationū
articulos subsequantur.

¶ Item prologus:
Autorie passionis dñi n̄ri ihu xpi memoriam agere:
eiusqz multipharis dolorib⁹ vicissitudinaria ḡtitudine
p suo modulo cupiēs r̄ndere: sequētes cētū meditatio
nū articulos amarū mortis eius vestigia exp̄metes: cū (s̄script)

centenarijs petitiōibus quotidianis vicibus: ⁊ ex ore d̄promat
⁊ cruciformi ac velut dictanti corde reuoluat singulis articulis
versiculū. **¶** Que benigne dñe ihu x̄pe: seu salutationē angelicam
put signatū viderit subiūgendo. **¶** Sub hac enī forma d̄uotus
quidā ordinis fratrum p̄dicatoꝝ in sueuia q̄ vicina ē prucie: p̄sen
tē orationē d̄nitus ē edoct⁹. Nam cū nocte quadā p̄pletis ma
tutinis staret corā imaginē crucifixi: seq; p̄ d̄siderio suo ad d̄nice
passiōis memoriā digne cōpassionis sterile q̄rulosis p̄cordys d̄
ploraret: int̄m deplorādo cōpatiēdi desideriu desiderādo sterili
tatis sue dolor icreuit: vt in extasim caderet resupinus. **¶** Et ecce
lux eū celitus emissā circūfulsit: in qua sibi hoc passiōis d̄nice
speculū lucidū: ⁊ harū centū meditationū memoriale d̄uotificū
est ostensū. **¶** Accepitq; in mādatis: vt d̄ni die hos centū articlōs
cū totidē venys: totidēq; subiūctis petitiōibus ore cordeq; d̄uo
te reuolueret: ⁊ in hoc se ihu d̄no p̄ se passo pro suo modulo cō
formaret. **¶** Ab eo ḡ die p̄ acceptā huius meditatorie oꝝonis exer
cicy grām: tāto cepit deuotiōis incēdio inflāmari: ⁊ d̄ni amo
ris vnctiōe pungi: vt in cōuersatiōis sue sinceritate in librorū
seu scriptoꝝ suauitate: in oꝝonū instātia: ⁊ in totius vite elegan
tia tāq; in expolito speculo facile fuerit acceptā grām speculari.
¶ Et sciendū debere singulos articulos stādo dici: atq; post eos
qui d̄nice passiōis memoriā cōtinēt: versiculū. **¶** Que benigne dñe
ihesu x̄pe ⁊c. Post exprimētes vō dolorē v̄ginis gloriose. saluta
tionē angelicā debere subiūgi. **¶** Oratiōes aut̄ singule geniculan
do legant: excepta ea q̄. lxxv. sequit̄ articulū: q̄ p̄strato corpe d̄
uotius ē legēda: put ibidē videbit̄ p̄signatū.

¶ Incipiūt centū meditatiōes passiōis d̄ni n̄ri ihu x̄pi: quas q̄li
bet deuotus x̄pi discipulus q̄tidie debet deuota mēte p̄soluere:
ac seipm̄ in eisdē d̄no suo pro se crucifixo humilius quo potue
rit per affectū py amoris spiritualit̄ conformare.

¶ Articulus primus.

¶ **E**ia dei sapia dñe ihesu x̄pe:
in qualēcūq; vicissitudinem tue b̄ndictissime passiōis
meditatio cordis mei rēp̄sentat conspectui tue dulcissi
me bonitatis illā tuā tristitiā dolorosam: cui⁹ vehementia post
desideratā illā cenā nouissimā in mōte oliueti p̄ anxietate ⁊ an
gustia tui cordis: corpus tuū sanctissimū sudorē sanguineū resu

dauit: tanq̄ sanguis stillicia stillatia sup terrā. v̄. **Aue** benignissime dñe ihu x̄pe: gr̄a plenus: m̄ia tecu: b̄ndicta passio vulnera et mors tua: et b̄ndictus sanguis vulnerū tuorū. Amen.

Representat et tibi bone ihu **Secundus articulus.**
Cogitatio mea illā iniuriā furiosaz: cuius violentia tradit⁹ es fallaci: captus ferali: duris funib⁹ ligatus crudeli: et iuidia liter es deduct⁹. **Aue** benigni. **iiij.** Representat itē tibi pie ihu r̄ cordatio mea illud obprobriū maliciosū: cuius insolentia nocte illa potestati tenebrarū accomodata velatis tuis pulcerrimis oculis iuidorū irrisorū vocib⁹ gestibus et p̄cussioib⁹ bestialit⁹ es illusus: facies tua gratiarū plenissima rabidorū canū putētī sputamine stēptibilis se descā: et corpus tuū tenerū vili⁹ ē tractatum. **Aue** be. **iiij.** Representat itē tibi benigne ihu memoria mea illud iudiciū imo p̄iudiciū facinosorū: cuius inuidētia mane corā caypha ab iuidissimis canibus p̄caci⁹ obiurgatus: a falcissimis testib⁹ mēdaci⁹ accusat⁹: mortis sentētia es crudeli⁹ cōdēpnatus. **Aue** be. **v.** Representat et tibi clemētissime ihu oīa itē riora mea: illū tue v̄ginee geitricis cōtuitū luctuosū. cui⁹ maīna cōpatiētia pietate adolētis p̄ctōris lugubritē te asperit. **Aue** be. **Oratio.**

O mea vnica singularisq̄ fiducia pyssime ihu x̄pe bonitati tue. memoriā horū hodie represento: vt in ōni tribulatione et angustia p̄cina mihi pietate succurras: a p̄ctōrū meorū vinculis me absoluas: ab occultis delictis et manifestis viciorū scādalis me custodias: ab insidiosis diaboli suggestiōibus: cūctisq̄ criminosis occasionib⁹ me liberares et defendas: et tuis matrisq̄ tue doloribus itima py amoris affectiōe me facias cōdolere. Pyssi me dñe ihu x̄pe q̄ cū deo patre et sp̄sancto vnus es deus oīpotens in secula b̄ndictus. Amen.

vi. articulus.
Eta veritas et̄na pie dñe ihu x̄pe mea tibi nunc offert memoria cōfusiōē illā cōtumeliosam: qua fuit beata aīa tua tunc suffusa: dū pylato obprobriosissime p̄ntat⁹: falsissime accusatus. et ignominiosissime morti sine p̄p̄rio demerito iustissime adiudicat⁹ fuisti. **Aue** be. **vij.** Offert itē tibi bone ihu cor meū derisionē illā obprobriosaz: q̄ a pylato ad herodē missus: illusus: et in veste alba p̄ fatuo d̄risus fuisti. **Aue** be. **vij.** Offert itē tibi benigne ihu aīa mea liuionē illā vulnerosam: q̄ corpus tuū pulcerrimū flagelloz vulnerib⁹ liuiduz: verberū vulneribus laceratū: miserabilis itumuit. **Aue** be. **viii.** Offert itē tibi dulcis ihu mens mea coronationē illaz spinosam: q̄ capite

tuo regio spinis acutissimis pforato: tua serena facies et amabilis
cruore inmaduit. **Aue be. Cx.** **O**ffert et tibi clementissime ihu
spūs meus illā tuā condēnationē ignominiosā: cuius impietate
neq̄ssima ad mortē pprijs humeris crucē baiulās es deductus.
Aue benignissime Dñe exaudi. **O**ratio.

Ospes et cōsolatio mei cordis pyssime ihu xpe p̄ horribilē
tue crucifixiōis sententiā suppliciter te exoro: vt in hora mor
tis mee mite iudiciū mecum agas. Doce enī me honores mundi
cōtemnere: et tibi fideliter prudenterq̄ seruire. Peccatorū meorū
vulnera tuis me dñe doceas cōsolidare vulnerib⁹. Nō me ihu
bone in tēptatiōis tpe derelinq̄s: q̄ mei causa caput tuū sacerr
imū tot spinarū pūctionib⁹ obiecisti. Da autē mihi dñe doloꝝ tuo
rum amatoria semp̄ memoria recordari: et p̄ meo modulo cruci
formē vicē tue reddere passiōi. **Dysissime ihu xpe q̄ cū p̄re et spū
sancto vn⁹ es de⁹ in sclā gloriosus. Amen.** **Cxi. articulus.**

Amantissime ihu xpe memoria memor sum et tabescit in
me aīa mea: dū singulos corporis tui sensus singulis dolo
ribus obstupuisse recordor. Pendēte siq̄dē te i ligno crucis: ob
tenebrati euerisq̄ sūt oculi tui carbūculis clariores. **Aue. Cxii.**
Aures tue sacratissime insultatiōib⁹ et iproperis sūt replete.
Aue be. Cxiii. **O**doratus tu⁹ nobilissim⁹ putore fetētissimum
respirauit. **Aue. Cxiiii.** **G**ustū tuū naturalissimū amarū fel ci
bauit: et felleū potauit acetū. **Aue be. Cxv.** **T**otū corpus tuū
tactus nobilitate mollissimū diris verberib⁹ ē affectū. **Aue be.**

Dñe exaudi orationē meā. **O**ratio
O horū memoriā cruciatuū te deprecor pie ihu: vt auer
tas oculos meos ne videre gestiant vanitatē. Sepi aures
meas spinis timoris tui: ne audire cupiāt linguā nequā: verba
vana: maledica seu detractoria pferentē. **O**dorū illecebrā et ior
dinatū carnaliū suauitatū in me extingue penit⁹ appetitū. **F**ac
me q̄q̄ dñe d̄ oblectamētis ciboꝝ et potuū nō curare: s̄ da mihi
obedientē et humilē in tuo scō seruiicio voluntatē: vt mea ppria
voluntate sub tua sanctissima voluntate humiliata dignus ha
bear tuorū annumerari deuotorū collegio famuloꝝ: etiā et i hac
vita tibi humiliter seruentiū: et in aula glorie eternaliter bñdicētū
et laudantiū deū in sclā gloriosū. **Amen.** **Cxvi. articulus.**

Heu ihesu amabilis et benigne: in hora illa crucipendentie
tue caput tuū venerandissimū fuit imititer inclinatū: ac p̄
p̄ia mole miserandissime pendulum ac penose. **Aue be. Cxvii.**
Collum tuū pulcherrimū p̄tensum fuit mole penduli capitis
et curuatum. **Aue be. Cxviii.** **D**ecleara tua facies fuit sputo et

sanguine delibuta. Aue be. **Cxix.** **C**olor cutis tue optimus et serenus doloris et tristitie nubilo obscuratus: et cinereus est effectus. Aue be. **Cxx.** **S**pecies tua et forma pre filijs hominum speciosa inmutata est: et visus es non habens speciem neque decorem. Aue. **D**ne exaudi orationem meam. **O**ratio.

Olimentissime dne ihesu xpe fac me queso vtute tue benedictissime passionis ob deletionem meorum peccaminum corporalibus penalitatibus assuescere: et ob tue crucifixionis reuerentiam has amare. Da et mihi dne prauorum mores et insolentias patienter et humiliter tolerare. Contemptus et contumelias pro tui nominis gloria non metueres sed potius affectare. Omnes animi mei amaritudines et tristitias in tue pietatis dulcedine dulcorare. Et carnales concupiscentias et omnes in me corporales illecebras ob tui amorem mortificare qui mei gratia mortem crucis subire mihi me dubitasti: benedictissime ihesu xpe deus verus laudabilis et gloriosus et superaltatus in secula seculorum. Amē. **Cxxi.** articulus

O Amator hominum benignissime ihesu xpe dextera tua fuit cruci tunc crudeliter acclauata. Aue be. **Cxxii.** **S**inistra tua fuit eque clauo ferreo seueriter perforata. Aue benigni. **Cxxiii.** **B**rachium tuum dexterum fuit bone ihu extensione nimia squassatum. Aue be. **Cxxiiii.** **S**inistrum brachium tuum fuit contractione nimia tabefactum. Aue be. **Cxxv.** **T**am miserabiliter tamque penaliter ihu pessime perdidisti: vt solo aspectu adamantina peccatores in tui compassione mollescere potuissent. Aue. Dne ex. **C**ol

O Misericordie inscrutabilis altitudo ihesu bone: per te obsecro amaritudinem horrifice passionis: vt nec in prosperitatibus me tui finas aliquatenus obliuisci: nec in aduersitatibus a te me patiaris vllatenus separari. Opto dne totum corpus et anime mee posse cruci tue inseparabiliter affigere: et omnes affectiones meas in te amoris anchora quietare. Fac me queso pie ihesu impotentem meas malas concupiscentias exequendi: fortem vero ac vegetatum proiciendi cogitatus meos in tuos amarissimos cruciatos: aduersus potentiam molientium separare me a te meo dignissimo salutari in secula benedicto. Amē. **Cxxvi.** articulus

A Amator estimatissime dulcis ihu sub eadem crucifixionis tue hora fuit pes tuus dexter clauo ferreo dolenter pressus. Aue. **Cxxvii.** **E**t pes sinister fuit eodem modo vulnere perforatus. Aue. **Cxxviii.** **O**mnia membra tua dne violenter se crucis stipiti immobiliter adhererunt. Aue benigni. **Cxxix.** **G**raue lassitudinis corporis tui pondus membra tua pulcherrima sua pendulitate nimia dissecuit et contriuit.

vulnera ampliādo penaliſ exacerbauit: ⁊ neruos nimia diſten-
tione dirupit. **Aue be. Cxxx.** **T**otū corpus tuū veneranda ſpe-
cie gratioſū riuuli ſanguis ex vulneribus decurrētis vniculari-
ter ihū pyſſime liniebat. **Aue beuigniffime domine. ⁊c.** **D**omi-
ne exaudi orationē meā. ⁊c.

Oratio.

Oabyſſe pietatis etne benigniffime ihū xpē te nūc deſcor-
toto deſiderio cordis mei: vt ⁊ in bonis ⁊ in malis: i pſpe-
ris ⁊ in aduerſis gratus ſemp iueniar: ⁊ grās agēs tibi meo fid-
liſſimo redēptori. **U**t potēs ſim cogitationes meas vaniſſime ſe-
pius diſſipatas viresq; ſingulas cordis mei in meditatione tue
bñdictiſſime paſſiōis cōpunctorie adunare: ⁊ cruciformiſ occu-
pare. **E**t vt nullū ſit corporis mei mēbrū: qđ nō aliq̄ ex pte paſſi-
oni tue ſenſibiliſ cōformēſ. **C**oncede qđq; mihi qđo ihū bone: vt
in laude tua: tuo qđq; diuiniſſimo ſamulatu: nunq; mihi tediūz
ſubrepat: ſz in hoc mihi pax ⁊ req̄es ſumma cōſiſtat. **D**a ⁊ mihi
dñe delectabilē appetitū in tuis ſacris ſanguinolētis vulnerib⁹
demorādi. vbi in omni tribulatiōe ⁊ tedio cordis mei recreatio
nē accipiā ſalutarē. **Q**ui cū pte ⁊ ſpūſcō vnus es de⁹ in ſecula be-
nedictus. **A**men.

Cxxxj.

Hu ihēſu pyſſime floridū corpus tuūz in ſtipite crucis pen-
dens pre cruciatib⁹ nimys marceſcebat. **Aue be. Cxxxij.**

Dorſum tuū laſſum duro crucis reclinatorio incūbebat. **Aue**
be. Cxxxij. **C**orpus tuū ſacerrimū pēdoſa laſſitudie pōdero-
ſum pēdulitate nimia ad ima yrgebat. **Aue be. Cxxxij.** **C**ar-

nē tuā dulciſſimā vulnus innumerū doloroſe ledebat. Aue be.

Cxxxij. **D**ec oīa pie ihū cor tuū diuina caritate pleniffimum
amātiffime pferebat: vt ſic tu⁹ nobis innotefceret amor immen-
ſus. **Aue be. Domine ex.**

Oratio.

Oincreata ſapīa ihēſu xpē: tuus in cruce pendētis p̄ crucia-
tu nimio torpēs marcor: ſit mihi obſecro in tua grā florēs
viroz: tua imitis ad crucis ſtipitē corpaliſ reclinatio: ſit mihi i
te ſpūaliſ q̄etatio: tuiq; pōderoſi corpis declinatio doloroſa: ſit
mihi in virtutū apicē exaltatio gaudioſa. **C**arnis tue vulnera ⁊
dolorēs: pctōz in me ſanēt vlcera: ⁊ oēs aīe mee ſedēt merozes
Cor qđq; tuū amantiſſimū meū ihū bone diuino inextinguibili
accēdat amore flāmeſcēte in vitā etnā. **A**men. **Cxxxvi.**

Pyſſime ihēſu xpē cruci te affixo iproperioſe tibi fuit vita
tua inocēs ⁊ beata. **Aue be. Cxxxvij.** **C**eſtus dñe ſubſan-
natorios cōfixerūt: ⁊ vba deſpicabuda in tui cōtumeliā deprōp-
ſerūt. **Aue be. Cxxxvij.** **I**n lapideis cordib⁹ iudeozum fuiſti

ihu dulcissime p. nibilo reputat⁹. Ave benign⁹. **Cxxxix.** **I**n omni
tua dñe penali angustia cōstans et solidus pstitisti. Ave be. **Cxl.**
Pro tuis pie ihu crucifixorib⁹ p̄em amant⁹ orasti. Ave ben.
Dñe exaudi orationē meā. **O**ratio.

Doce benignissime ihesu me indignū famulū tuū p amore
tuo malicias prauoz et iproperia libētī animo tolerat⁹. Ac
ta derisoria et v̄ba despectoria placato corde pferre: et abiectiōes
ac oīa mūdi vilipēdia ob tui caritatem minime formidare. Da
mibi pie ihu cōtra oēs maloz isultus et puocātes aduersitates
spiritū māsuētudis et cōstantie inconcusse: meosq; aduersarios
humili dīlione apud te excusare me doce: q̄ tuos letales inimi
cos apud p̄em caritatiuo eulogio excusasti dulcis et hūilis ihu
xp̄iste qui cum patre et spiritusancto vnus es deus in secula be
nedictus. Amen. **Cxli.**

Era agnus innocēs clemētissime ihu xp̄e reo similis appa
ruisti: dū int̄ sceleratos cruciformit̄ pepēdisti. Ave. **Cxlii.**
A sinistro tibi maliciose exprobrāte latrone. iniuste blasphe
matus fuisti. Ave be. **Cxliii.** **A** dextro aut̄ penitente latrone
excusatus veracit̄ et exoratus hūilit̄ extitisti. Ave benign⁹ **Cxliii.**
Tu vero pyssime ihu oīa illi crimina remisisti. Ave be. **Cxliii.**
Tu illi paradisi ianuā misericordit̄ apuisti. Ave benignissime.
Domine exaudi orationē meā. **O**ratio.

Omnexhauribilis bonoz oīm largitudo dīnissime ihu xp̄e
hodie mortē tuā innocentē p mea nocētissima vita p̄ys ce
lestis p̄is cōspectib⁹ representa. Noli me obsecro dñe ob mea
multa et grādia crimina cōdēnare. Clamo peccator penitēs cuz
latrone deuotissime penitēte. Memēto mei dñe in regno tuo.
Omnia itaq; mibi pie ihu peccata dimitte: et tuā celestem aperi
paradisum: vbi te beati oēs laudāt et glificāt in efnū. Am. **Cxliii.**

Ondefesse fidei firmamentū et totius speculuz scītatis bea
tissime ihu xp̄e in hora illa tribulationis et angustie fuisti
mei causa ab oibus hoībus derelict⁹. Ave be. **Cxliii.** **A**mici
tui a te timore p̄riti diffugerūt. Ave be. **Cxliii.** **N**udus pie
ihu in crucis patibulo pepēdisti: oīm vestimētorum honestate
enormit̄ expoliat⁹. Ave be. **Cxliii.** **O**mnipotēs v̄tus tua dñe
ibi nullipotēs videbat⁹. Ave be. **Quinq̄gesimus.** **I**n bonef
tissime te ihu pyssime tractauerūt: et tu eoz crudelia ludibria si
lenti māsuētudie ptulisti. Ave be. Dñe exaudi. **O**ratio.

Era venerandū cūctarū exemplar virtutū sanctissime ihu
xp̄e: ab omni p̄anosa et piculosa hoīm dīlione me spolia:

ab omni iordinata amicoꝝ affectiōe me libera: ab omni supua
tua occupatiōe denuda me penit^o z expurga. Da mihi dei v̄tus
z dei sapia ihu bone cōtra oēs spūales neq̄cias virtutē animi z
sapientiā intellcūs. Et dū cōstiterit aduersū me iperfectoꝝ hoīz
impudētia: da māsuetudinē taciturnā ob tue reuerentiā passio
nis z amaritudinē dire mortis: q̄ mihi per iugē meditationem
in corde ieradicabilē fit plātata: in ore p̄ frequentē orationē in
fatigabilē recitata: z in toto corpe p̄ sanctā operationē indele
biliter figurata. Amen.

Clj. articulus.

O Largaritē dñe cordis tui dum in cruce pendēs solus tne
dulcissime m̄ris cor mestissimū cognoscebas. **Aue be. Clj.**
Tristissima eius aīa: z gestus nimīū lugubūdus: tuū tibi dñe
martyziū duplicabāt. **Aue benig. Cljij.** **V**erba ipius q̄rula z
miserādissimi lamētatus cor tuū tenerrimū dissecabāt. **Aue be.**
Cluij. **V**erū in hora necessitatis extreme z sepatiōis itolerā
de: cōsolatorē ei dilectū discipulū tradidisti: virginez v̄gini sub
mafna fide cōmendās. **Aue be. Clv.** **V**icissim q̄q̄ discipulū
virginez matri virginee sub filiali fide similiter commendasti
Aue benignissime. Dñe exaudi.

Oratio

D ulcissime ihu pro me letaliē crucifixe cōmēda me hodie
cōstātissime fidei: z securissime custodie pyssime tue m̄ris.
sz z illius discipuli tui p̄dilecti: quos vtrosq̄ in cruce pendens
ob p̄rogatiuā castimonie corpis z aīe singularē tanq̄ matrem
z filiū idissolubilē federasti: vt tui cōmissionē me z in hac vita
fideles cōmissary tueant: z in hora mortis tibi suis p̄cib^o me r̄
cōciliēt z ad vitā et̄nam pducāt. **Amen. Clvj.** **D**e beata v̄gine. **Clvj.**

O peccatoꝝ venerādissima cōsolatrix: angelouz glōsissi
ma impatrix: filij dei sanctissima: genitrix v̄go maria:
memoriā illius miserandi doloris z tristicie cordis tui
quā passa es ex primo contuitu dulcis filij tui: inf̄ latro
nes i cruce pendentis: aīa mea tibi hodie solēnisset. **Aue maria.**
Clvij. **D**eu maf̄ virginea nō illi succurrere potuisti: q̄nimo
symeōis gladiū tuā maternā aīaz oportuit p̄trāsire. **Aue maria**
Clvij. **D**ulcissimi filij tui cruci forme martiriū z amarissim^o
cruciatus fuit tibi o v̄go beata penosum spectaculū z speculum
dolorosū. **Aue maria. Clx.** **V**go amabilis: maf̄ casta: ipm
tuū dilectū filiū lugubzi lamētatiōe planxisti. **Aue maria. Clx.**
Vicissim ipe tuus dilectissim^o filius: te matrē venerādissimā
dulcē cōsolabat. **Aue maria. Clxi.** **M**odus eius emoziens
z loq̄la deficiēs: tuā mestam aīam doloris vulnere perforauit.

Aue maria. **Clxv.** Verba tua dolorosa: et gestus tui corporis
planctuosus: corda saxea poterat emollire. Aue maria. **Clxvi.**
Matne manus et vaginalia brachia: pro cordis amaritudinis que
tere non valebat. Aue maria. **Clxvii.** Tuum o virgo tenellum et
becille corpusculum pro dolore nimio deficere cogebat: et deorsum
verget resupinum. Aue maria. **Clxviii.** Postquam vero conualuisti.
oscula defluentis sanguinis filialis pro solacio accepisti. Aue maria gratia
plena. Domine exaudi orationem meam. **Oratio**

Esa mater meo virgo incopabilis puritatis in vita matris
lit me gubernata: et in hora mortis misericordie me tuere
Dec est enim o domina veneranda: hora ipsa metuendissima: ob
cuius securitatem tibi cupio omnibus diebus vite mee fidele
seruicium exhibere. Hora inquam terribilis et horreda in qua uniuersa
corda mortalium tremunt: et omnia conscientia expauescit. Instante siquidem
momento illo terrifico: quo mea peccatrix anima est a suo misello
corpusculo egressura: infelix ego homuncio ad quem me tunc vertam
auxilij consolationisque obtentu, prorsus ignoro. Fusa ergo iudans
deifluae misericordie torrens pia mater: ex intimo cordis suspi
rio ad pedum tuorum vestigia me prosterno: tuam misericordem dulcedi
nem suppliciter exorando: ut in illa letali horula tua letanti presentia
profrui dignus fiam. Quid is timere: quod illi nocere poterit virgo matris
pro quo tu incidere: quem tue familie annotare dignaris. O mea
igitur singularis consolatio clemens regina: in periclitantis mei suc
cursum benignis tunc festina: contra laruales demonum facies me
consigna: a malignorum hostium manibus me defensa: cor peritum dulci
consolatione conforta: et miserabiles meos gemitus clementer ausculta
Tunc mihi o domina manus tue largissime misericordie extendantur
tunc mea misera anima a te benigne suscepta: summo iudici regi no
stro: vultu tuo roseo presentem: et eterna in celo beatitudine mune
ret: ubi dilecti filij tui domini nostri ihesu christi gloriosa facie deitatis
et tue excellentissime glorie dignitatis videri valeat in eternum. Amen.

Dape ihesu dulcissime patris dilectionis vnice filij in. **Clxvi.**
quo sibi deus beatus complacuisse testatus est: cur te ipius patris
dilectio in tam amare necessitatis articulo: foris tam extranee ore
liquit: et inferioribus anime tue viribus: patientique nature eterna soli
te consolationis subtrahit dulcedinem: ac celestis rosis primum.
desiccavit. Aue benedi. **Clxvii.** Deum domine etiam: huius rei causa ad
eum voce magna hely ingeminas miserabiliter clamasti. Aue be
Clxviii. Veritatem tua voluntas humillima conformis fuit pro
omnia illius gratissime voluntati. Aue benigni. **Clxix.** Deum domine

pre scicitate nimia: etiā tūc corpaliē sitiebas. **Aue benign.** **Oratio.**
Uerū: te amor eximius salutis nr̄e p̄m̄plius fecerat spiritu
aliter sitibundū. **Aue be. Dñe exaudi.**

O Mediator fidissime dñe ihu x̄p̄e q̄ pp̄rio sanguine pacē no
bis cū p̄re fecisti: eadē q̄so fidei cōstantia in oībus tribula
tionibus meis mihi liberalit̄ digneris adēē: p̄afnas aures me
is p̄cibus ⁊ clamorib⁹ aperire: ⁊ volūtātē meaz tue sanctissime
volūtati in oībus cōformare. **Terrenoz in me dñe molestā siti
p̄sus extingue: ⁊ sp̄ialiū bonoz me fac obsecro mētalit̄ sitien
tem. Da mihi bone ihu vitā oculis tue maiestatis acceptā: mor
tem paratā: ⁊ finē tue fruitionis securū. Amen.** **Oratio.**

Eja ihu pyssime dū in cruce pendēs p̄ ariditate cruciati ni
miū pectoris sitio ptulisses: aceto felle mixto te ihumanit̄
potauerūt. **Aue be. Oratio.** **P**ostq̄ aut̄ cōpleta in te erāt oīa
que de te dñe scripta fuerāt: ⁊ te caritas dilcionis electoz ab ef
no tuoz pia victoria triūphasset dixisti cōsummatū ē. **Aue be.**

Oratio. **D**ieffabilis dilectio caritatis q̄ filij dei cor magnifi
cum nr̄i occasione amoris incēdio torruisti: ⁊ pro nobis eundē
filiū obedientē fecisti p̄i vsq; ad mortē: mortē aut̄ crucis d̄p̄
tibile ⁊ horrendā. **Aue be. Oratio.** **T**ūc qz nō erat in quo di
uinissima tua caritas potuisset sublimi⁹ pmoueri: inclinato spi
nolēto capite in manus p̄ris spiritū cōmendasti. **Aue be. Oratio.**

Mox aut̄ tua aīa gloriosa a tuo sacratissimo corpe se morta
lit̄ sepabat. **Aue be. Oratio.** **D**ic fiat p̄stratio ⁊ dicat **A**doramus te
x̄p̄e ⁊ b̄ndicim⁹ tibi: qz p̄ sanctā crucē tuā redemisti mūdū. **Qui
passus es p̄ nobis miserere nobis. Pat̄ nr̄. Aue maria. Et iterū
Adoram⁹ te: añ orationē. Que oīa dicētur et̄ cū orōne: toto cor
pore super terram prostrato. Domine exaudi. Oratio.**

O Exemplar p̄clarissimū amoris p̄fecti: stabilis fidei ⁊ ḡ
tissime bonitatis: clemētissime ihu x̄p̄e: illud tuū queso
amaritudinis poculū qd̄ in cruce gustasti: oīm in me spiritui re
pugnātū amaritudines passionū: vtutū trāquillitate dulcozet.
Da dñe vt ī sensu recto ⁊ bonis actibus vsq; ad mortē stabilis
p̄seuerem: ⁊ a tue obediētie semita nūq; discedā. **In man⁹ tuas
pie ihu spiritū meū cōmendo: vt post hāc vitā a te letanē suscipi
mereat. Amarā mortē tuā dñe pio patris tui cōspectui rep̄ito:
p̄ peccatis meis dignissimū placamentū. Infinitū meritū tuuz
ihesu bone: meas p̄cor extiguas opatiūculas: p̄afne maiestati tā
delectabiles faciat ⁊ acceptas: vt in ipso diuorcio corporis ⁊ aīe
mee ita mihi reatus oīs ⁊ dñe debitū dimittat: q̄ instar dilectif**

simoz tuoz a morte ad vitā trāseam sine mora. Amen. **Cxxxvi.**

Opiarum flebiles spectaculū animarū dñe ihesu crucifixe memēto: quō te mortuo in cruce pēdēte vnus militū acuta lancea latus tuū sacratissimū pforauit. Aue benig. **Cxxxvii.**

Reminiscere quomō cōtinuo ex vulnere illo sanguis recētissimus emanauit. Aue be. **Cxxxviii.** Recordare quō ⁊ ex eodem vulnere aqua verissima distillauit. Aue be. **Cxxxix.** **D**eu ihu bone corpus tuū diuinissimū pepēdit in cruce rigore mortis suipidū: ⁊ penetrabili frigore asperatuz. Aue be. **Cxl.** **E**y mi dñe: qñte tibi amaritudis causa fui: q̄ magnifico p̄cio me emisti: ⁊ q̄ puris laborib⁹ redemisti. Aue be. **Dñe ex.** **O**ratio.

Adabilis ihu in tuis q̄so pfundis vulneribus oibus iūmiciis meis abscondar. Preciosi sanguis tui rubor misellam aiām meā gr̄e ac virtutū decoret ornatu. Aqua mūdissima lateris tui dñe: meā sordidā cōscientiā a cunctis maculis diluat et emūdet. Rigiditas ⁊ cōgelatio tui corpis p̄ciosi in tuo me iesu bone amore stabiliat: tibi me dulci glutino caritatis adancho ret ⁊ a te me nunq̄ separi pmittat. Care emptiōis q̄ me emisti: preciosi clenody qd̄ pro mea redēptiōe dedisti: nunq̄ me finas dñe obliuisci. Durus labor quē mei causa ihu pyssime ptulisti: suauī me foueat refrigerio castitatis: q̄ nescit laborez. Et qz tibi dñe tantoz extiti causa laboz obsecro: vt dulci amoris vnione tibi me facias adherere: vt vnus tecum efficiar spiritus in eternum. Amen. **Cxli.** **A**d dominam.

Heu mater m̄e: errātiū portus: ⁊ iustoz speculū deiforme: ihu genitrix b̄ndicta: sub cruce te stāte ⁊ filio tuo dulcissimo mortuo in ea pendēte: q̄ntus te tūc o virgo pyssima animi dolor oppresserat: quotiēs in hora illa gemituosis otuitibus in dilectū tuū mortaliē penduluz suspexisti. Aue maria. **Cxlii.** **O** maternalit̄ tūc illa eius stupida mēbra: q̄ mollit tabefacta brachia a te fuere de cruce suscepta. Aue maria gr̄a **Cxliii.** **O** fida dilcione tūc eius recētia vulnera ⁊ sanguinolentum corpus ad tuā fuere roseā faciē applicata. Aue maria. **Cxliv.** **Q**uoties pia v̄go gene eius pallide ⁊ mēbra cinerea a te fuer̄ dulcēt osculata. Aue maria. **Cxlv.** **Q**uot tūc o maē tristissima cor tuū fuit doloꝝ vulnerib⁹ sauciatū. Aue maria. **Cxlvi.** **Q**uot ex altis p̄cordys gemebūda suspiria mater castissima emisisti. Aue maria. **Cxlvii.** **Q**uantū amararū lacrimaruz imbrē o celi regina pluisti. Aue maria. **Cxlviii.** **M**aterne miseratiōis tue v̄ba fuerūt o v̄go dulcissima nimū planctuosa

Aue maria. **Cxxxix.** **M**odus tuus quondā delectabilis: amabilis: gratiosus: fuit tūc miserabilis: instabilis: dolorosus. **Aue ma.**
Cxc. **C**or tuū o dñā venerāda doloris gladio pforatū: inconsolabile prozsus fuit: nullum omnino consolatoremi admittens.
Aue maria. **O**ratio ad dominā nostram.

Eja mat' amabilis vgo ppetue castitatis: tuos queso libera
les oculos mihi digneris aperire misericordie: et oēs vitā
meā clemēti bonitate tueri. **A** cunctis hostibus sub sanctissima
alarū tuarū ymbra fidelit' me defende. **A** mabile vultū tuū ad
me semp o vrginea genitrix amant' cōuerte. **D**ilecti filij tui mor
tue faciei amatissima deosculatio: mihi sit pcor illi amatissima
recōciliatio. **D**olorosa vulnera q' matnū cor tuū penalit' secuerit
dolorē mihi p pctis meis intimū mereant. **T**uum mihi o dñā
miserabile suspiriū: tui det filij stabile desideriū: fletusq' vberri
mus tue lugubris lamētationis lacrimas mihi ipluat salubris
cōtritiōis. **V**erba tua dolore plenissima: ociosoz mihi sermonū
amputēt vanitatē. **T**uaq' maneries luctuosa idisciplinatorum
immemorū mortificet libertatē. **C**or tuū vgo beata cōsolatiōis
impaties: stēptum mihi secularis prestet amoris: et suauē mihi
influat gustū deifice caritatis. **Q**ue utiq' ē vestis nupcialis: qua
eos idui oportebit q' dñm glē fructū vteri tui bñdictuz: teq' ma
trē virgineā in paradiso voluptatis eterne pleno desiderant gau
dio contemplari. **Amen.**

Cxcj. articulus.

Olandoz lucis efne sole speciosior fili dei quō nūc iaces sū
cruce in mestissime nr̄is tue gremio mortu' et extinctus.
Aue be. **Cxcj.** **S**peculū sine macula dei maiestas quō sic es
mortis nubilo eclipsatum. **Aue be.** **Cxcij.** **I**mago pulcerri
ma bonitatis p̄ne: quō sic es mortu' vredine marcesfacta. **Aue**
benig. xciiij. **D**agn' mansuetissime: quō sic viliter es tractat'
Aue benign. **Cxcv.** **R**ex regū et dñs dominatiū: quō sic fact'
es obprobiū hominū et abiectio plebis. **Aue be. Dñe ex.** **D**io.
Ognis rozās et ros ardens p̄ mīarū et deus totius cōsola
tiōis: deformatā queso ymaginē tuā: meā miserā animaz
reformare digneris: et ita trahere post te tue dulcedine cōsolati
onis occulte: tuis electis dilectorib' bñ note: quo mihi vilescāt
ppter te oīa trāsitoria. **O**mnis fiat extra te req̄es tediosa: et post
te solū suspiret anbelo desiderio aīa mea. **O** cādoz incōprehensi
bilis lucis efne: meū pcor calligantē illumina itellectū: vt tuaz
bñplacentē agnoscat in oibus voluntatē. **O** celestis mellifue ri
uule paradisi spiritussci p̄is et filij: spiraculuz dulcedinis: et suauē

vinculū caritatis: tui cor meū sancta amoris vnctiōe punge: in
diuino amore pficere me fac ⁊ crescere: ī fratna caritate cordis
amplitudie dilatari cōcede: ⁊ corde meo vera pietate in pximo
rū necessitatibus mollescō d mibi necessarius me eis tribuas li
beralit̄ subuenire. **O** agnus dulcissime ihu xpe: tue bñdicte hu
manitatis vellere: pctōꝝ meoꝝ obsecro maculas deleas: debi
taq; pfoluas: nec siccis oculis de tua inocua morte p̄sare me si
nas: s; tibi cōpati ⁊ oibus in necessitatib; cōstitutis pie cōdolet̄
me doceas. **O** deus oipotēs discerne dep̄cor causaz meā ab hoī
bus mūdānis ⁊ vanis frena oblectamēta q̄rentibus: externaz
pulcritudinē magnipēdentib; ⁊ seculares honores diligētibus
huicq; mibi misello v̄niculo ad eternum illuz honorem tribue
peruenire: quo te cū electis tuis in celi regno laudē ⁊ glorifices
in eternum. Amen.

Cxcvi.

Heu mat̄ amabilis virgo btā: q̄ dolorosa sub cruce sedisti:
iacēte ī gremio tuo virgineo dilecto filio tuo mortuo ⁊ ex
tincto. **Aue maria.** **Cxcvii.** **M**ente ⁊ ore tibi o dñā memoro
sum hodie illarū tuarū lamētabiliū p̄cum q̄bus p̄cata es eos q̄
dulcis filij tui exanime corpus sepultū ḡtia a tuo pectore auel
lebāt. **Aue maria.** **Cxcviii.** **R**ecordor o mat̄ dulcissima tue trif
tissime a sepulcro discessiōis. **Aue maria.** **Cxcix.** **R**etracto v̄
go beatissima memori cordi tui regressus pedagia miseranda.
Aue maria. **C.** **R**eminiscor o celi regina ⁊ tue cōstantissime
fidei: quā sola filio tuo vnigeito in oibus necessitatib; suis cōser
uasti. **Aue maria.** **Dñe exaudi.**

Oratio ad dominā.

Eta singulare deiformitatis agalma: ac clemētie ip̄eratrix
virgo maria: tuis mibi q̄so dignare beatis p̄cibus a dilcō
filio tuo ipetrare: vt in v̄tute sue bñdictissime passiōis: tueq; do
lorissime cōpassiōis: oēs meas tribulatiōes: āgustias ⁊ dolores
valeā supare. **Doce me oro dñā oēs tēptatiōes refugio filialiuz
vulnerū euadere: aduersus oēs tēporales sollicitudies in sepul
cri sui latibulo recludere ⁊ in ip̄ius amore stabilit̄ permanere.**
**Dignifica enī me o geitrix glōsa filij tui d̄itatis faciē: lucē incō
phēnsibile facialit̄ cōtēplari: ⁊ pacē q̄ oēs sensū exupat et̄nalit̄ de
gustā.** **Fac obsecro geitrix glōsa ac dñā bñdcā vt me efne illi;
voluptatis ybertatē possidere cōtingat: qua in diuina claritate
valeā iocūdari: in immēsa suauitate p̄petuo recreari: ⁊ ī eterni
tate immutabilit̄ req̄scere.** **Presta o summū subselliū trinitat̄
intellectū meū oīs veritatis lumine illustrari: voluntatē celest̄
rozis dulcedine irrozari: memoriā torrente deliciarū celestium**

inebriari: et illius beatorum profumio intundari. **A** diuina precor o filialis
dextris fedia maiestatis: illuc me tuis gloriosis precibus peruenire
ubi incoprehensibilis illa lux oritur que nunquam occidit: ubi ineffabilis
illa pax colitur quae perturbatio nulla interemit. **U**bi fontana illa
omnis boni abyssus scaturit quam nemo exhaurire sufficit. **U**bi di
uina maiestas eterna requie omnia continet: ubi diuina veritas per
benigne lucet. ubi diuina caritas eterne consolationis dulcedine spir
rorat. ubi beata trinitas uiuit et regnat deus omnipotens in substantia
vna et in personis: trinitas pater et filius et spiritus sanctus. per omnia secula seculorum. Amen.

Sequitur oratio per agendum hanc certifiandam memoriam dominice passionis.

Hec nunc igitur o crucifixa pro nobis sapientia ihesu christe: pro omnibus
horum centum tuae passionis articuloz meditatoribus clemen
tie largitudine suppliciter impello: ut in meditatione eorum
sancte deuotionis ignis diuinitus exardescat: ut cor eorum
eructet verbum bonum: verbum illud amatorum et deuotum. Fasciculus
mirre dilectus meus mihi: in uera mea commorabitur: fasciculus
inquit ex his ceteris mirrifluis pariter et thurifluis ramusculis re
collectus: ut sacrificium eorum tempore refulgeas: tu eis sol iusticie: passio
nis quondam nubilo eclipsatus tuumque amoris igne valido: ita eorum
exustules holocausta ut in singulis his meditacionibus dirigatur
oratio eorum sicut incensum in conspectu tuo et sic virgula fumi ex aro
matibus mirre et thuris: eorumque pie compassiois deuotionisque re
dolentia ihesu piissime delecteris. Amen.

Tractatus de eterna sapientia.

Incipit prologus.

Anima mea desiderauit te in nocte: sed in spiritu meo
in precordis meis de mane uigilaui ad te preclarissima
sapientia petens ut desiderata precordia tua omnia aliena in corde
meo proueniat penetralia cordis mei tua gratia profundat
et amore tuo uehementer accedat. Et nunc dulcissime
ihesu christe ad te diluculo consurgo: teque ex intimo cordis affectu
saluto: et milia milium celestium agminum tibi ministrantium te ex me
salutent: et decies milies centena milia tibi assistentium te ex me
glorificent: et omnia preclara desideria sanctorum omnium te ex me hono
rificent: et yniuersalis melodia omnium creaturarum te ex me collaudent

et exoretur p bona morte: pctorum plena remissioe: et eterna salute. am.

Ad matutinas.

Salute mentis et corporis donet nobis ihesus sapientia patris. Amen.

Domine labia mea aperies: et os meum annuntiabit laudem tuam. Deus in adiutorium meum intende. Domine ad adiuuandum me festina. Gloria patri et filio et spiritui sancto sicut erat in principio et nunc et semper et in secula seculorum amen. Alleluia. **C**onvulatorium. **S**terne sapientie fontem adoremus. Et per gloria nominis eius iubilem. **P**salmus.

Venite exulemus domino iubilemus deo salutari nostro preoccupemus faciem eius in confessione et in psalmis iubilemus ei. Etne sapientie. etc. **C**ymnus.

Iesu dulcis memoria: dans vera cordis gaudia: sicut super mel et omnia eius dulcis presentia. Nil canit suavi: audit nil iocundius: nil cogitat dulcius: quam ihesus dei filius. Ihu spes penitentibus: quam pius es petentibus: quam bonus te querentibus: sicut quod inuenientibus.

Deterna sapientia tibi precor: gloria cum spiritu pacifico per infinita secula. Amen.

Iubilate deo omnes terra: psalmum dicite nominis eius: date ipsi gloria laudi eius. Dicite deo quod tribilia sunt opera tua domine: in multitudie virtutis tue mentient tibi inimici tui. Omnis terra adoret te et psallat tibi: psalmum dicat nominis tuo. Gloria patri. antiphona. **S**apientia edificauit sibi domum: excidit calumnas septem: subdidit sibi gentes superborum atque sublimium colla propria virtute calcavit. **E**go autem in domino gaudebo: et exultabo in deo ihesu meo. **P**ater noster. **E**t ne. **S**it nomen domini benedictum: ex hoc nunc et usque in seculum. **T**ube domine benediceret. **S**apientia patris depellat cuncta aduersantia nobis. **C**acio prima

O eterna sapientia splendor glorie et figura substantie summi patris quam vniuersa de nihilo creasti: et ut hominem ad paradisi gaudia reduceres: in hac valle miserie descendisti: eique viam redeundi per tuam dulcissimam conuersationem demonstrasti: et pro satisfactione cunctorum tanquam agnus innocens patri in cruce immolari voluisti: apertis per tuam preciosam mortem cor meum ut te regem regum et dominum dominantium oculis integre fidei spero aspiciam. **P**one meam in tuis vulneribus per phias in tuis stigmatibus sapientiam: ut ulterius in te solo caritatis librario et morte tua perficiam: et omnibus mutabilibus deficiam: ita ut ego iam non ego: sed tu in me et ego in te indissolubili vinculo amoris eternaliter maneam. **T**u autem domine miserere nostri. **D**eo gratias. **R**e

Mitte domine sapientiam de sede magnitudinis tue ut mecum sit et mecum laboret. **U**t sciam quod acceptum sit coram te omni tempore. **V**sus. **D**a

mibi dñe sediū tuaz assitricē sapiam. Ut sciā. **U**be dñe bñdī
cere. Eñna sapia illuminare dignet sēsus z corda nra. Amē. l. y.

O ihesu mi dulcissima z felicissima sapia vbu3 patris: finis
z p̄cipiū omniū entiū: pys ocul' queso intuere: qz puluis
sum z caro: z q̄ nō ē currentis neq; volentis: sed tui miserētis
Recogita obsecro amantissimā passionē quaz pro me indigno
peccatore ptulisti: z bonā voluntatē a te inchoatā pie custodias
Om̄ia mea ne derelinquas me: o refugiū meū ne discesseris a
me: o liberator me' intēde in adiutoriū meū: z me huic mundo
mortuū in sepulcro tuo tecū sepelias: z ab oibus iimicoz iñdys
abscōdas: yt me a te nec mors nec vita nec ylla fors fortune se
paret: s; p̄maneat morte fortior amor n̄r in euū. Tu autē. **R.**

Da mibi dñe sediū tuarū assitricē sapiam z noli me reprobar̄
a pueris tuis. Quñ seruus tu' ego sū z filius ancille tue. v̄. Mit
te illā a sede magnitudis tue yt mecū sit z mecū laboret. Quñ s.
Ube dñe bñdicere. Dono sapiētie z intellcūs repleat nos spi
ritus sanctus. Amen. **Lectio tertia.**

O Refugiū meū z liberator me': p̄ imensum amorē q̄ te i pa
tibus crucis amarissimā mortē p̄ me subire coegit: pctā
que ego imundus peccator cōmisi misericordiē idulgeas z a cō
mittēdis z a cūctis piculis in vulnere lateris tui pie custodias.
Bressus meos in huius vite fluctib' ad sanctū finē dirigas: z ad
cōspectū glē tue puenire cōcedas. Tu aut' **R.** Super salutē et
oēm pulcritudinē dilexi sapiam z p̄posui p̄o luce habere illam
Uenerūt mibi oīa bona p̄ter cū illa. v̄. Dixi sapie soroz mea es
z prudentiā vocaui amicā meā. Uenerūt. Glā. Uenerūt. **Canticū**

Quē xp̄m laudamus: te ih̄m bñdicim'. Te regē regū z dñm
dominātiū cōfitemur. Te crucifixū colimus dulcē z ama
bilē redēptorē. Qui nos asp̄sione tui sāguinis redemisti. Digu'
es dñe ihesu deus noster accipe laudē benedictionem gloriā
z honorē. Exultet tibi oīs caro: z oīs viuens glorificet nomen
tuum. Humilietur omnis facies pedibus tuis: z oīs creatura
tua seruiat tibi. Laudet z extollet te: bñdicat te z glorificet te i
iēternū. O dulcis dñe ih̄u sapia eñna p̄ris. Amē. **Ad laudes.**
Salutē mētis z corpis donet nobis ih̄s sapia patris. Amen.

Deus in adiutoriū meū intēde. Dñe ad adiunādū me festina
Gloria patri. Sicut erat. **Psalmus.**

Laudate dñm oēs gentes: laudate eum ones populi. Quñ
cōfirmata ē sup nos misericordia eius z veritas domini
manet in eternū, Gloria patri z. Sicut erat. **Antiphona** // Sa

piencia clamitat i plateis: si quis diligit sapiam ad me declinet.
z ea iueniet: z ea cu inuenerit beat⁹ erit cu tenuerit ea. **C**apit⁹

Hanc amari z exquisiui a iuuetute mea: z quesui mihi spo
saz assumere illam: z amator factus sum forme illi⁹. **C**ym⁹
Ihesu rex admirabilis z triuphator nobilis: dulcedo ieffa
bilis z totus desiderabilis. Nec lingua potest dicere: nec
littera expmre: exptus potest crede: qd sit ihm dilige. Amor
ihu cotinuus: mihi languoz assidu⁹: mihi ihu mellifluus fruct⁹
vite ppetuus. **O** etna sapia tibi. zc. vt s. **S**apientia reqescit in
corde eius: z prudetia in sermone oris illius. **P**salmus.

Benedicus dñs deus israel qz uisitauit z fecit redēptionem
plebis sue. Et erexit cornu salutis. zc. ant. **O** sapia que ex
ore altissimi pdisti attingēs a fine vsqz ad finem fortit suauitqz
disponēs oia: uei ad docēdum nos uiam prudētie. Dñe exaudi.

Deus q per coeternā tibi sapiam boiem cu nō. **Q**uemus.
eēt cōdidisti: pditūqz misericordit reformasti: presta qst
mus vt eadē corda nra ispirante te tota mēte amemus: z ad te
toto corde curram⁹. Per eundē dñz. Dñe exaudi. **B**ndicamus
dño. **D**eo grās. Eterna sapientia benedicat z custodiat corda z
corpora nostra. Amen.

Cad primam.

Salutē mētis z corpis donet nobis ihus sapiētia pñs. amē.
Deus in adiutoriū meū intēde. Dñe ad adiuuādū. **C**ym⁹

O amor ihesu dulcissimus z vere suauissimus plus milies
gratissimus: qz dicere sufficim⁹. Ihesu decus angelicuz in
aure dulce cāticū: in ore mel mirificum: in corde nectar celicuz
Ihesu mi bone sentiā amoris tui copiā: da mihi per presentiam
tuā uidere gloriā. **O** eterna sapiētia. vt s. **P**salmus.

Adirā fac mihi mane miam tuā: qz in te speraui. Notam
fac mihi viā in qua ambulem: qz ad te leuaui animā meā
Eripe me de iimicis meis dñe ad te cōfugi: doce me facere vo
luntatē tuā qz deus meus es tu. **G**lā pñi. **A**ntiphona. **E**go
diligētes me diligo: z q mane uigilauerit ad me inueniet me.

Sapientia vincit maliciā: attingit g a fine vsqz. **C**apit⁹.
ad finē fortit z disponit oia suauiter. **D**eo gratias. **C**pe
fili dei uiui: miserere nobis. **Y**sus. **Q**ui sedes ad dexterā patris:
miserere nobis. **G**loria patri. **E**xiste. **Y**sus. **E**xurge dñe adiuua

Qnos: z libera nos ppē nomē sanctū tuū. Dñe exaudi. **C**ol
Orda nostra quesum⁹ dñe etne sapientie splēdor illustret

quo mundi huius tenebris carere valeamus et perueniamus
ad patriam claritatis eterne. Per eundem. Domine exaudi. **B**enedicam?
Eterna sapia benedicat et custodiat corda et corpora nostra. Amen.

Ad terciam.

Salute mentis et corporis donet nobis ihesus sapientia patris. Amen.

Deus in adiutorium meum intende. Domine ad adiuuandum
me festina. Gloria patri. Sicut erat. **C**ymn⁹

Quia ihesu dilectio gratia mentis refectio: replens sine fastidio: datur
famem desiderio. Qui te gustat esuriunt: qui bibunt. adhuc sitiunt:
desiderare nesciunt nisi ihesum quem diligunt. Desidero te milies mihi
ihesu quando venies: quando me letum facies me de te quam facies.

O eterna sapientia, ut supra. **P**salmus.

Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam: propter nomen tuum
domine vivificabis me in equitate tua. Educes de tribulatione animas
meas: et in misericordia tua disperdes inimicos meos. Et disperdes omnes qui tribulant
animas meas quam ego sumus tuus super. **G**loria. Ant. Sili concupisces sapientiam
servum iustitiam: et prebebit eam tibi dominus. **C**aplin.

Omnipotente illius glorificat contubernium habes dei: scilicet et omnium
dominus dilexit eam: doctrix est enim discipline dei. Deo gratias. **R.**
Ego autem in domino gaudebo. **V.** Et exultabo in deo ihesu meo:
gaudebo. **G**loria patri. Ego autem. **V.** Sit nomen domini benedictum: ex hoc
nunc et usque in seculum. Domine exaudi. **C**ollecta.

Mentes nostras quos sumus domine lumine tue sapientie illustra: ut esse
te largiente mereamur et in prospera humiles et inter adversa
securi. Per eundem. Domine exaudi. **B**enedicam?. Eterna sapientia bene
dicat et custodiat corda et corpora nostra. Amen.

Ad sextam.

Salute mentis et corporis donet nobis ihesus sapientia patris. amen.

Deus in adiutorium meum intende. **C**ymnus.

Iesu summa benignitas: mira cordis iocunditas: incomprehensibilis
bonitas: tua me stringat caritas. Bonum mihi diligere
ihesum nil ultra querere: mihi prodest deficere: ut illi queam vivere.
Ihesu mihi dulcissime: spes suspirantis anime: te querunt pie lacrimae: et
clamor mentis intime. O eterna sapientia. **P**salmus.

Anima nostra sustinet dominum: quam adiutor et pectoris noster est.
Quia in eo letabitur cor nostrum: et in nomine sancto eius speravimus.
Fiat misericordia tua domine super nos: quemadmodum speravimus in te. **G**loria.
Ant. Dominus possedit me in inicio viarum suarum antequam quicquam faceret a

incipio dicē dñs. **C**ap. **Q**uando ē enī lucis efne ⁊ speculū
sine macula dñe maiestati ⁊ imago bōitatis illi. Deo grās. **R.**
Sit nomē dñi: benedictū. **V.** Ex h nūc ⁊ vsq̄ ī sc̄m. bñdīctū.
Glā p̄i. **S**it. **V.** A sol ortu ad occasū. laudablē nomē dñi. **D**ñe ex.
Exaudi nos de⁹ omps: ⁊ mētib⁹ nre sapie tue lumē. **C**olla
p̄nde: ⁊ nos te sup oīa diliget̄ cede. p. e. **D**ñe ex. **B**ñdicam⁹
Eterna sapia bñdicat ⁊ custodiat corda ⁊ corpa nostra. Amen.

Ad nonam.

Salutē mēt̄ ⁊ corpis donet nobis ih̄s sapia patris. Amen.
Deus ī adiutoriū meuz intende. **D**ñe ad adiuuādū. **C**ym⁹.
Quocūq; loco fuero ih̄m mecum dñdero: q̄ let⁹ cū iuenero: q̄
tuc felix cū tenuero. **T**uc āplex⁹ tuc oscula q̄ vincūt mell pocla:
tuc felix xp̄i copula: sed ī his pua mozula. **I**ā qd̄ q̄siui video: qd̄
ocupini teneo: amor xp̄i lāgueo: ⁊ cord tot⁹ ardeo. **D**e fna. **Y**t̄s.
Quē mūdū crea ī me de⁹ ⁊ sp̄m rectū inoua ī viscerib⁹. **C**ps.
Meis. **N**e pycias me a facie tua: ⁊ sp̄m sc̄uz tuū ne auferas a
me. **R**edde mibi leticiā salutaris tui: ⁊ spū p̄cipali c̄firma me.
Glā p̄i. **A**nt. **M**ōdū erāt abyssū ⁊ ego putriebar: qm̄ ppabat
celos aderā cū eo c̄ponēs oīa. **C**ps̄m. **S**apia speciosior sole
⁊ sup oēm dispositionē stellarū luci c̄pata iuenit̄ por. Deo ḡ. **R.**
A solis ortu ad occasū. **V.** **L**audabile nomē dñi: ad occasū. **G**lā
p̄i. **A** sol. **V.** **S**apia req̄escit ī cord̄ ei⁹. ⁊ prudētia ī finē oris illi⁹.
Insūde q̄sum⁹ dñe de⁹ cordib⁹ nris lumē. **D**ñe ex. **C**olla.
sapie tue: yt te veracit̄ agnoscam⁹ ⁊ fidelit̄ diligamus. **P**er
eūdē. **D**ñe exaudi. **B**ñdicam⁹ dño. Deo grās. **E**terna sapia bñdi
cat ⁊ custodiat corda ⁊ corpa nra. Amen.

Ad vesp̄as.

Salutem mēt̄ ⁊ corpis donet nobis ih̄s sapia p̄is. Amen.
Deus in adiutoriū meū intende. **D**ñe ad adiuuādū. **P**salm⁹.
Redēptionē misit̄ pplō suo: mādauit in efnū testamētū suū
Sāctū ⁊ tribile nomē ei⁹: iniciū sapie timor dñi. **I**ntellēs
bon⁹ oibus faciētib⁹ eū: laudatio ei⁹ manet in sc̄lz sc̄li. **G**lā. **A**nt.
Dis sapia a dño deo ē: ⁊ cū illo fuit sp̄ ⁊ ē añ euū. **C**ap. **S**en
tite de dño in bonitate ⁊ ī simplicitate cordis q̄rite illū qm̄ ī ma
liuolā aiāz nō itroibit sapia: nec bitabit in corpe sb̄dito peccatis
Deo grās. **R.** **O** q̄z dulc̄ sapor iste: q̄ te gustat ih̄s xp̄e. **V.** **T**uo
vict⁹ ⁊ dulcore mori posset p̄ amore te vnū amās vnice. **Q**ui te:
Iesu sole serenior: ⁊ balsamo suauior: **G**lā. **O** q̄z. **C**ym⁹.

omni dulcore dulcior: pre cunctis amabilior. Tu metis delcatio.
amoris cōsumatio: tu mea glatio ihu mūdi saluatio. Ihu autoz
clemētie toti⁹ spes leticie: dulcoris fons et grē ve cordis delicie
Deīna sapia. vts. v. Ego at i dño gaudebo: et exultabo i dō ihu

Magnificat gīa mea dñz. Et exultauit spūs meo. **C**anticū.
rē. **A**nt. **D**ozies splēdor lucis etne et sol iusticie veni et illu
mīa sedētes i tenebris et ymbra mortis. **D**ñe exaudi. **C**ollcā.

Omnipotēs sempitēne de⁹ q̄ pp̄ mortaliū ouīū redēptionez
filiū tuū haurire fecisti calicē passiōis: te supplices iuoca⁹:
vt nos p colūnā sapie stabilitos septiformis spūs scificatōe ofir
mes. **P**er eūd. **D**ñe ex. **B**ñdicamus. **E**tna sapia bñdicat et custo
diat corda et corpora nostra. **A**men.

Cad completorium.

Salutē metis et corpis donet nobis ihs sapia p̄ris. amē. **Q**on
uerte nos de⁹ salutaris nr̄: et auerte irā tuā a nobis. **D**eus i ad
intozū meū intende. **D**ñe ad adiuuandū. **B**lā p̄ri. **P**salmus.

Iluia ocios meos ne ynq̄s obdormiā i morte: ne qñ dicat
iūmic⁹ me⁹ pualui aduersus eū. **Q**ui tribulāt me exultabūt
si mor⁹ fuero: ego at i mīa tua spei ui. **E**xultabit cor meū i saluta
ri tuo: cātabo dño q̄ bona t̄buit mihi et psallā noi dñi altissimi.

Blā p̄ri. **A**nt. **E**go i altissimis habito et thron⁹ me⁹ i colūna nu
bis. **C**aplm. **S**obrietatē et sapiam et iusticiā docet hoies et
vtutē: q̄b⁹ nihil ē vtili⁹ i vita hoib⁹. **D**eo grās. **R.** **I**n pace i id
ipm dormiā et req̄scā. **V.** **S**i dederō sōnuz oculis meis et palpe
bris meis dormitationē. **D**ormiā et. **B**lā p̄ri. **I**n pace. **G**ymnus.

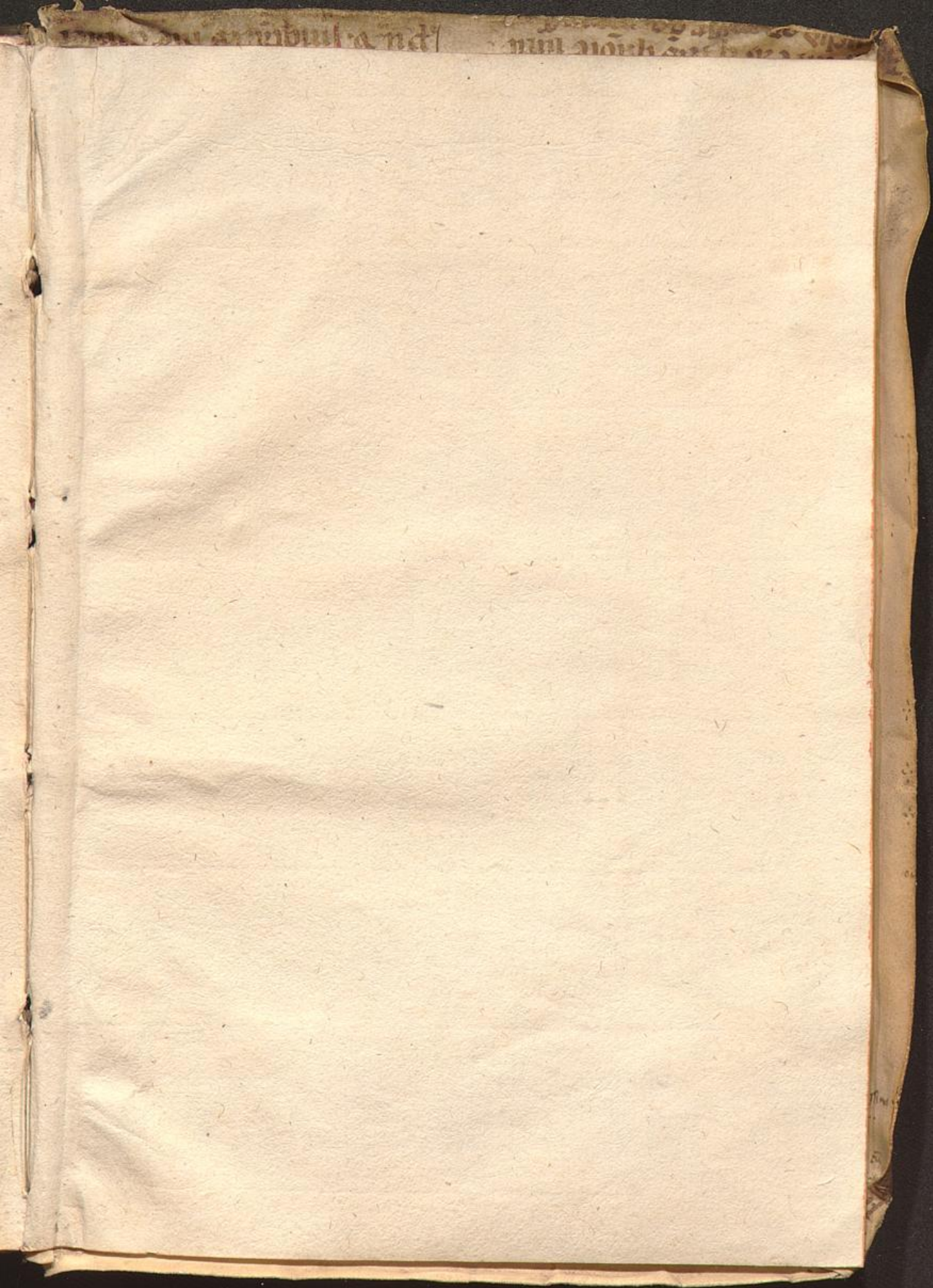
Desus i pace ipat: q̄ oēm sensū supat. **D**ac mea mēs deside
rat: et illa frui pperat. **T**e celi chor⁹ p̄dicat: et tuas laudes re
plicat: ihs orbē letificat: et nos deo pacificat. **I**hs ad p̄cz redyt
celeste regnū sbyr: cor meū a me trāsyt: p̄ ihm simul abyrt. **D**e
na sapia vts. v. **I**n pace scūs ē locus ei⁹ et hitatio ei⁹ in syon.

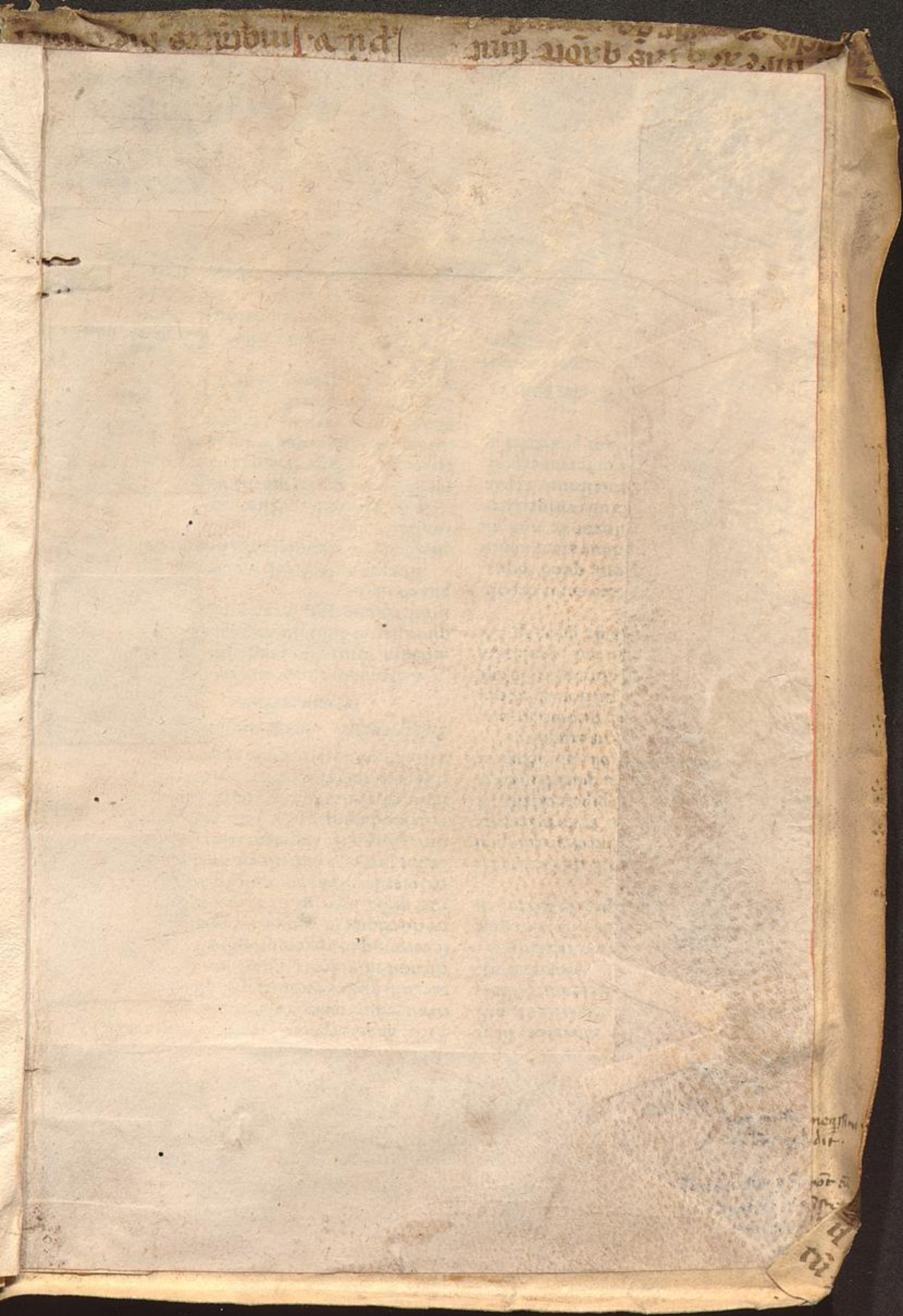
Nunc dimittis seruū tuū dñe rē. **A**nt. **D**rex glōse **C**anticuz
inē scōs et elcōs tuos q̄ sp̄ es laudabil: et sp̄ ieffabil: tu in no
bis es dñe et nomē sc̄m tuū atq; glōsū iuocatu ē sup nos: ne dre
linq̄s nos dñe de⁹ nr̄: vt in die iudicy nos collocare digneris i
ter sanctos et electos tuos rex bñdicte. **D**ñe exaudi. **C**ollecta

Hagilitatē nr̄az q̄s dñe pp̄ici⁹ respice et saporē nobis etne
sapie benign⁹ ifunde: vt ei⁹ dulcedie melliflua p̄gustā oīa
terrenā valeam⁹ despiciere: et tibi sūmo bono ardēti desiderio iu
gū iherere. **P**er eūd. **D**ñe exaudi. **B**ñdicam⁹ dño. **E**tna sapia
bñditat et custodiat corda et corpora nr̄a. **A**men.

Explīcūt hōre de eterna sapiā: ad quas qz autoꝝ horology d̄
quo s̄. in caplo penultimo secūdi libri se remisit: eas eidē post cē
tum meditatiōes passiōis dñice sibi diuinit⁹ reuelatas an nec
tef decreui. **C**ōplete nec nō finite **A**lofti p̄ theodorīcū martini.

...ul' scdm sine timor
...sine cupiditas creant. **C**u
...elligat no possu contine du
...n e no posse ica. si pot n uel
...pa nux ubu ag. **C**u p qn
...dic se n posse contine utrum
...gat q n pot contine suis uirib
...a auxili... intelligit q n
...at a... n possit. Si fo in hoc
...ifeste... i sap helia. si p
...elligat b plane uine. Sine ad
...o em dno nich possim. **V**
...e me nich potestis face. **7**
...q. No q si. **F**itietes sum co
...ad ex nos q exub. si suffia
...ua ex ceo e. **7** ag. **O**ne sine
...b se os amat mei. **7** sap. **V**
...m qm alt no possu ee stit
...at. **7** h ipm erat sapie. me c
...onu. **A**u dnm ee dpat eu.
...e. cu qntit d... q potit
...e. **7** de. **I**p... es i possibile
...m oia possi b... **7** mat
...supra. **B**e e ap hoies u ple
...upiditauk. **C**ontant **7** p
...uene ad me. **7** m s u
...llu. **H**oc a uis uile e olti
...e q. uirib. suis salua n possit
...abstine. hoc e pualo eis p
...one eo. **O**ta uaid eis utilia
...uisti. **A**toe. **S**i ad ex uia
...uisti. **P**luptia. **F**iducia q eor
...qn uoluit. **S**q le i ea. **R**epro
...uisti. **M**ltos potit. **S**ima isa
...le q n p cu lib e oia uelute sp
...abco ex p. **E**o nligat uirib. in
...u. **E**i se posse libare. cu sep

ul' q u p se tene ne...
...tationis ca...
...spat se gfractu...
...pslu. ag...
...fouea ple posse...
...ei resistente...
...hoies cu morte spuali mor...
...se ipos reduicare posse...
...dica. **7** i pletu se nich posse
...in futo qn ex se erit ipotest...
...uioio in...
...verit. qn a... mag laborabu
...pedied salute... **I**p e cale
...insidiat. **i.** sim hois. q hui p
...m e speti ugn. **T**u insidial
...e neo ulli te m q oia se posse
...e. **P**h moneres adh q gra
...vent sibi epam. **A**me cu auctu
...no possit. **E**h. **S** la gredo. **O**m
...stagnia... **7** er uirib. ito
...tando. **B**er... **P**ost moni ad
...gant se qn fiant q posse. **S**
...sibi uident d... **O**o e
...uare eos q se no uiaat.
...fingit se qn ipi fingit se.
...**H**ic discipline elugiet. **S**iccu
...qn abeo qd se no posse co
...aut uis contine q no potes.
...q n uis. **S**uis q n potes. **I**
...ds q patit ee ceptan sup
...um. **P**retea no ne credi
...sis cu eo q oia pot. **S**ic ulga
...n h n v. **S**olides. **O** q rex
...milia marchaz. non p ee
...illo posse cui defectu posse
...patus e. **S**uple. **S**i a potes
...mexcusabil es. **O**lti. **7** qn

PASSIO in qua

coloque

possibile

Sacere

con

as

quere

hibu

cate

duomo

1487

anni

te

us

us. te

an

ancie

expat

uus

lli

q

q

q

739

B te

us

us. te

an

ancie

expat

uus

lli

q